

Kanslienheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helen.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2022-02-23

Tid: Onsdagen den 2 mars 2022, kl. 18:00 **Stängt sammanträde**

Plats: Trosa kommunhus*

Gruppmöten: Information kommer från respektive gruppledare

**Samtliga ledamöter och ersättare deltar på distans genom Microsoft Teams. Endast ordförande och sekreterare deltar på plats i kommunhuset.*

Kallelse till kommunstyrelsen

Informationsärenden

Dnr

1. Aktuellt med anledning av covid-19
(Muntlig information från kommunchef Johan Sandlund)
2. Information inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2022
(Muntlig information från kanslichef Helena Edenborg)

Till kommunstyrelsen

3. Gemensamma planeringsförutsättningar 2023-2025
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/15
4. Uppföljning – Efterlevnad av dataskyddsförordningen
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/16
5. Markanvisning för del av Fagerhult 2:10 Centrumvägen i Vagnhärad
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/17
6. Handlingsplan våld i nära relation
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag.	KS 2022/18
7. Yttrande över samrådsremiss för järnvägsplan Ostlänken, sträckan Sjösa – Skavsta i Nyköpings kommun, Södermanlands län
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/19
8. Yttrande över remiss – Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/20
9. Nytt samverkansavtal med Ung Företagsamhet (UF)
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2022/30

Till kommunfullmäktige

10. Borgensram och borgensavgift 2022 KS 2022/21
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
11. Utökning av investeringsbudget för projekt Vandringspassager KS 2022/22
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt teknik- och servicenämndens förslag.
12. Revidering av Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun KS 2022/10
13. Aktivitets- och kulturverksamhetsbidrag 2022 KS 2022/23
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt kultur- och fritidsnämndens förslag.
14. Revidering av riktlinjer för Trosa kommuns kultur- och idrottspriser KS 2022/24
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt kultur- och fritidsnämndens förslag.
15. Revidering av POSOM-plan för krisstöd i samband med allvarliga händelser för Trosa kommun KS 2022/25
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag.
16. Bostadsförsörjningsprogram 2021-2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal KS 2021/113
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt planutskottets förslag.
Förslag till beslut på arbetsutskottets sammanträde:
Magnus Johansson (S): Bifall till planutskottets förslag med följande tillägg:
1. Bygga moderna trygghetsboenden och seniorbostäder under programperioden
2. Producera minst 30 nya särskiltboendeplatser under programperioden
3. Ställa högre krav på social hållbarhet av det som byggs
4. Verka för att inkomstkrav och andra krav för att beviljas ett hyreskontrakt ses över för att fler ska ha råd att bo
5. Inrätta en bostadsförmedling i Trosa kommun
Daniel Portnoff (M): Bifall till planutskottets förslag samt avslag till Magnus Johanssons tilläggsförslag.
Beslutsgång: Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.
17. Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och rättningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor KS 2022/26
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.
18. Framtagande av VA-plan och VA-policy för Trosa kommun KS 2022/27
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
19. Förändrad debiteringsform och avgiftsnivå för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet KS 2022/28
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt vård- och omsorgsnämndens förslag.

20. Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård KS 2021/106
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
21. Svar på motion – Program för friluftsliv KS 2021/97
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
22. Svar på motion – Näringspolitik för fler jobb KS 2021/117
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
Förslag till beslut på arbetsutskottets sammanträde:
Daniel Portnoff (M): Bifall till förvaltningens förslag.
Magnus Johansson (S): Bifall till motionen.
Beslutsgång: Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.
23. Svar på motion – Ungas Eko KS 2021/118
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag.
24. Svar på motion – Samverkan för klimat och hälsa KS 2021/119
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
- Övrigt**
25. Övriga anmälningsärenden KS 2022/2

Daniel Portnoff
Ordförande

Helena Edenberg
Sekreterare

3

Kommunkontoret
Ekonomienheten
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-520 92
marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-01-31
Diarienummer
KS 2022/15

Gemensamma planeringsförutsättningar 2023-2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till gemensamma planeringsförutsättningar 2023-2025.

Ärendet

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknig av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

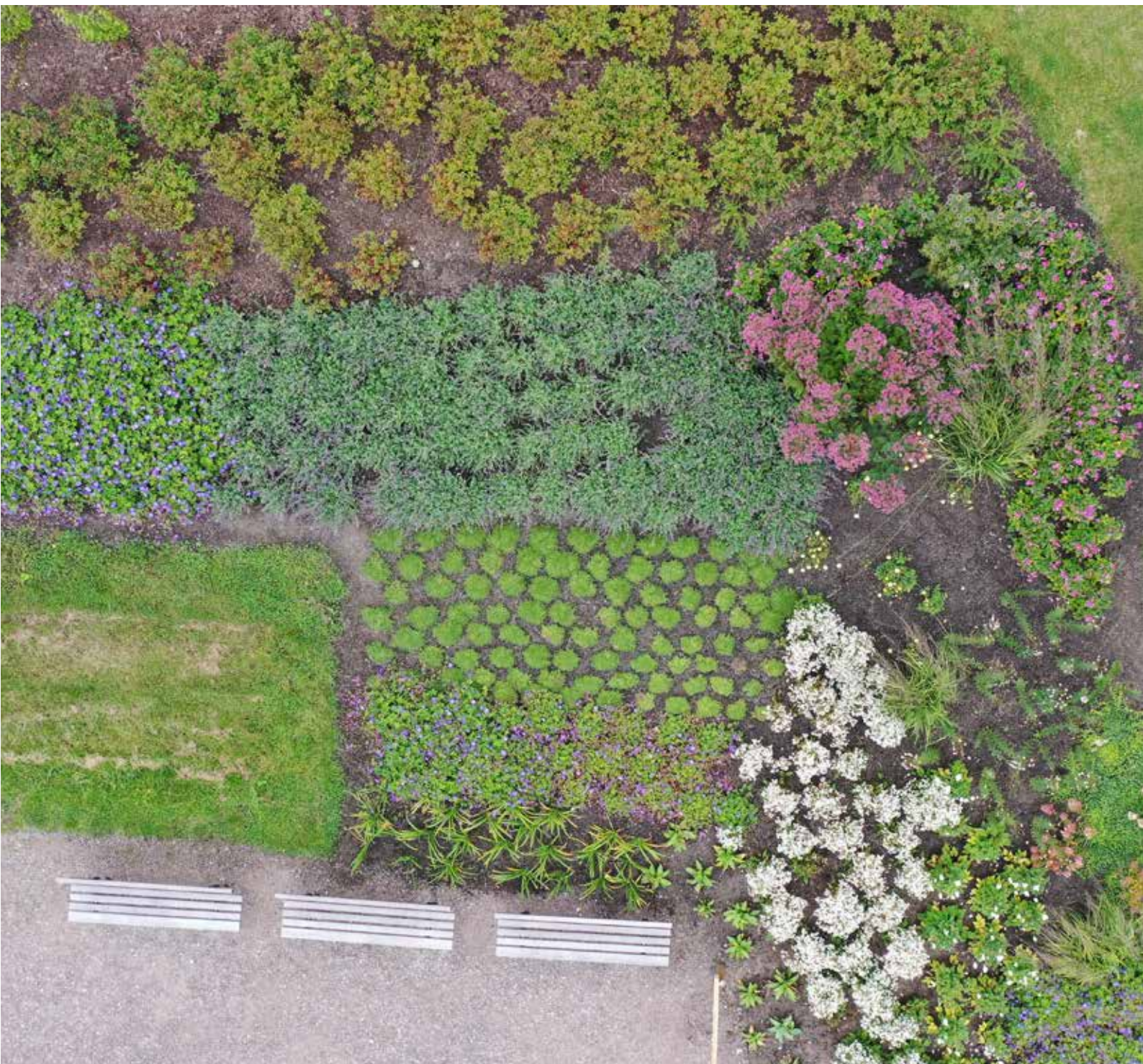
Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

1. Gemensamma planeringsförutsättningar 2023-2025

Gemensamma planeringsförutsättningar **2023–2025**

INLEDNING	3
RIKTLINJER FÖR BUDGETARBETET	4
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	5
BUDGETRAMAR NÄMNDER	7
BILAGOR	8

Bilaga 1, Befolkningsprognos

Bilaga 2, Resursfördelning utifrån befolkningsprognos

Bilaga 3, Behov lokaler utifrån befolkningsprognos

Inledning

GEMENSAMMA PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR (GPF) ¹

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

BEFOLKNINGSPROGNOS

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren samt vid behov en tioårig långtidsprognos. Bakgrunden till detta är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknings av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen

beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning i förekommande fall.

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa ett verktyg för att möjliggöra planering av det framtida lokalbehovet samt med god framförhållning kunna bedöma det framtida investeringsbehovet och kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnads-effektiva lokaler i den kommunala verksamheten. Målbilden är "Rätt lokal vid rätt tidpunkt till rätt kostnad". I normalläget bedöms det strategiskt att kommunens verksamhetslokaler också ägs av Trosa kommun. Det ger förutsättningar för god ekonomisk hushållning med flexibilitet och med möjlighet att styra, att optimalt nyttja och att hållbart förvalta lokaler. Livscykelkostnaden är en viktig parameter att beakta för att över tid nå god ekonomisk hushållning av resurser.

¹ Styrmodell för Trosa kommun, KF 2019-11-26, § 96. Dnr KS 2019/129

Riktlinjer för budgetarbetet

Nämnden ska bygga sitt arbete för budget 2023 och flerårsplan 2024-25 med budget 2022 som utgångspunkt.

Kostnader och intäkter räknas upp med generella påslag enligt ekonomiska förutsättningar i detta dokument och räknas ner med 2023 års rationaliseringar, 2022 års ettårssatsningar, samt upp eller ner med volymförändringar utifrån demografi.

Nämndens buffert bör vara minst 1 procent av budget för att under året klara förändringar inom fastställd budgetram. Bufferten tillhör nämnden och nämnden fattar beslut om disponering av bufferten.

Nämnden ansvarar för att nödvändiga kostnadsanpassningar genomförs.

Nämnden ska presentera ett budgetförslag i enlighet med fastställd ram.

Medel för ettårssatsningar fördelas i samband med budgetberedningen i maj, med undantag valår.

Valår

Budgeten fastställs av fullmäktige före november månads utgång. De år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.¹

¹ KL 2017:725 11 kap §10

Ekonomiska förutsättningar

OMVÄRLD

Konjunkturinstitutet december 2021

Tillfälligt avbrott i konjunkturuppgången

Konjunkturförstärkningen i den svenska ekonomin bryts tillfälligt, men när smittvågen ebbat ut börjar ekonomin åter växa snabbare och under andra halvan av 2022 inleds en mild högkonjunktur.

Den senaste tidens snabba uppgång i spridningen av coronaviruset och den nya virusvarianten omikron skapar stor osäkerhet om vart den svenska ekonomin är på väg den närmaste tiden. Folkhälsomyndighetens rekommendationer och föreskrifter som infördes i början på december för att dämpa smittspridningen kommer sannolikt att skärpas, samtidigt som de självpåtagna sociala restriktionerna också ökar. Detta dämpar efterfrågan i framför allt de kontaktnära tjänstebranscherna och konjunkturförstärkningen i den svenska ekonomin bryts därmed tillfälligt det första kvartalet 2022.

När smittvågen ebbat ut under våren börjar ekonomin växa snabbare igen och under den andra halvan av året inleds en period med mild högkonjunktur. Förstärkningen på arbetsmarknaden släpar dock efter. Det beror till stor del på att många arbetslösa har varit utan jobb en lång tid, eller tillhör andra grupper med svag ställning på arbetsmarknaden.

Höga energipriser bidrar till att inflationen i genomsnitt hamnar närmare 3 procent 2022. Därefter bidrar fallande energipriser till att inflationen tillfälligt understiger inflationsmålet 2023.

Om smittspridningen skulle leda till en situation med en mycket hög vårdbelastning och restriktioner i linje med regeringens tredje steg eller mer, riskerar dock ekonomin att återgå till en lågkonjunktur under inledningen av 2022.

Skatteprognos¹

Skatteprognosen bygger på följande befolkningsantagande:

2023: 14 810 invånare 1/11 2022

2024: 15 121 invånare 1/11 2023

2025: 15 385 invånare 1/11 2024

Löner och priser

I ramarna ingår kostnadsökningar för löner och priser.

2023

- Löner 2,5 %
- Priser 2,5 %
- Interna priser 2,5 %, kost, städ och fastighetsservice
- Internränta 1,75 %
- Personalkostnadspåslag 44,5 %

2024-25

- Löner 2,0 %
- Priser 2,0 %
- Interna priser 2,0 %, kost, städ och fastighetsservice

Rationaliseringar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Inför kommande mandatperiod har kommunens ledningsgrupp har tagit fram förslag till rationaliseringar på 16,3 mkr.

	2023	2024	2025	2026	Totalt
BOU	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
VON	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
IFO	200	200	200	200	800
SBN		100			100
KFN	1 200	1 000			2 200
Admin. processer			1 000	1 000	2 000
Totalt	4 200	4 100	4 000	4 000	16 300

¹ SKR december 2021

Resursfördelning

Ökade volymer inom barn- och utbildning samt äldreomsorg innebär en kostnadsökning på 23 miljoner, varav barn- och utbildning 9 mkr och äldreomsorg 14,0 mkr. Se bil. 2.

Ramökningar

I de gemensamma planeringsförutsättningarna ingår inga ramökningar utöver demografi och uppräkning för löner och priser.

Avskrivning, ränta och kapitalkostnader

Avskrivningar påbörjas då investeringarna tas i bruk och beräknas linjärt, dvs lika stora belopp varje år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. De avskrivningstider som tillämpas är utifrån nyttjandeperiod och livslängd.

Nämnderna har kostnadsansvaret för kapitaltjänstkostnaderna (avskrivningar samt ränta på bokförda värdet av anläggningstillgångarna). Kapitaltjänstkostnaderna debiteras verksamheterna månaden efter att investeringen är avslutad och har tagits i drift.

Investeringsvolymen ökar och därmed ökar avskrivningskostnaderna kommande år med 12 miljoner.

Budgetramar nämnder

Ramar (tkr)	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelse	95 055	95 577	97 953	99 190
Politisk ledning	13 123	13 451	13 720	13 994
Kommunkontor	63 608	63 441	65 101	65 615
Ekoutsnittet	2 125	2 085	2 132	2 181
Central buffert	16 200	16 600	17 000	17 400
Humanistisk nämnd	455 557	472 778	487 954	503 155
Barnomsorg o utbildning	422 602	439 577	454 272	468 982
Individ och familjeomsorg	32 955	33 201	33 682	34 173
Kultur & fritid	52 112	51 922	52 043	53 196
Vård- & omsorgsnämnd	229 383	245 156	259 675	273 025
Teknik & service skatt	42 355	58 599	63 211	63 698
Samhällsbyggnadsnämnd	15 932	16 123	16 420	16 823
Miljönämnd	1 596	1 659	1 711	1 764
Revision	893	915	934	952
Övr kommungem poster	-795	3 038	10 845	14 776
Pensioner	9 666	9 908	10 106	10 308
Kommungemensamt	-10 462	-12 870	-5 261	-1 532
Nya satsningar	0	6 000	6 000	6 000
Rationaliseringar ligger i ovanstående ramar	0	0	0	0
Finansnetto	-3 100	-9 700	-11 500	-11 500
Tot skattefin verks	895 188	955 467	1 002 246	1 038 079
Skattenetto	907 574	936 074	986 659	1 026 973

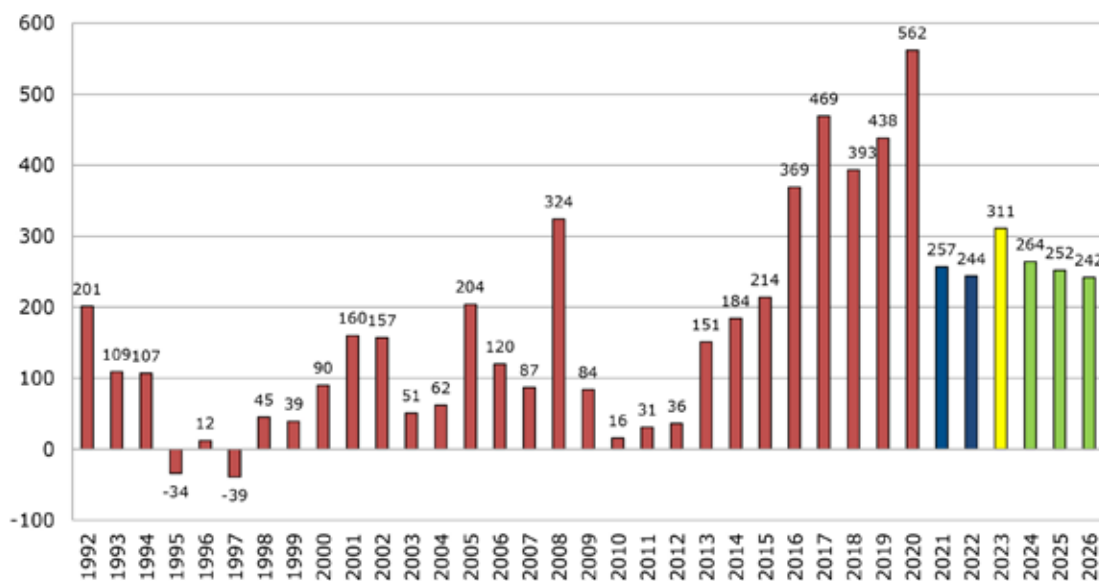
Bilagor

BILAGA 1

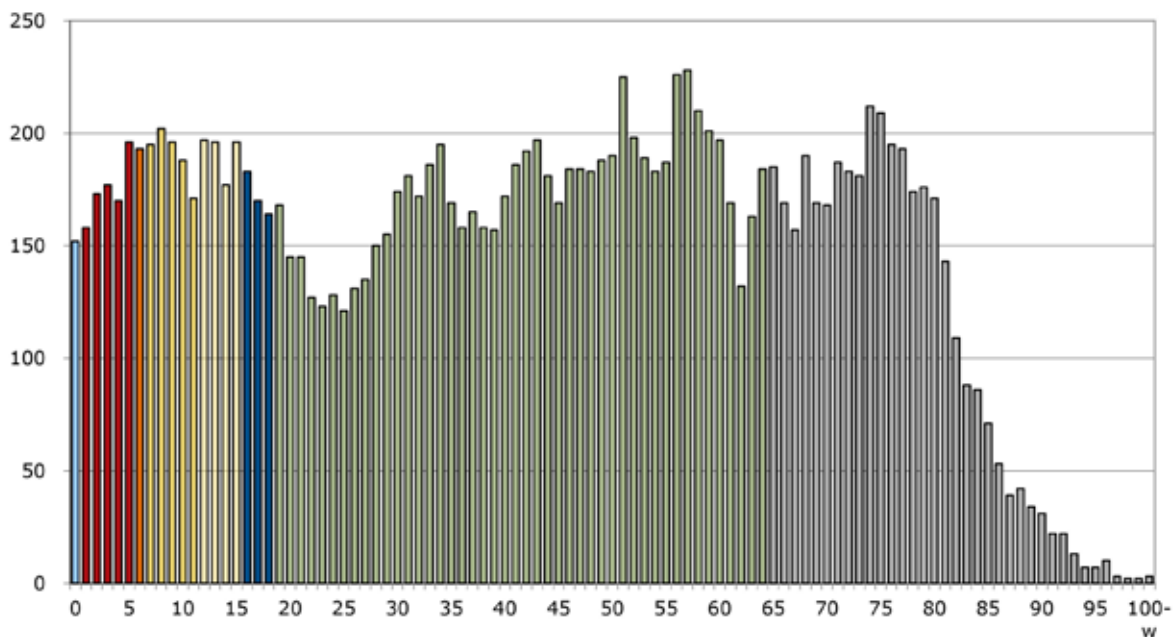
Befolkningsprognos

Befolkningsökning året innan budgetår påverkar skatteintäkterna

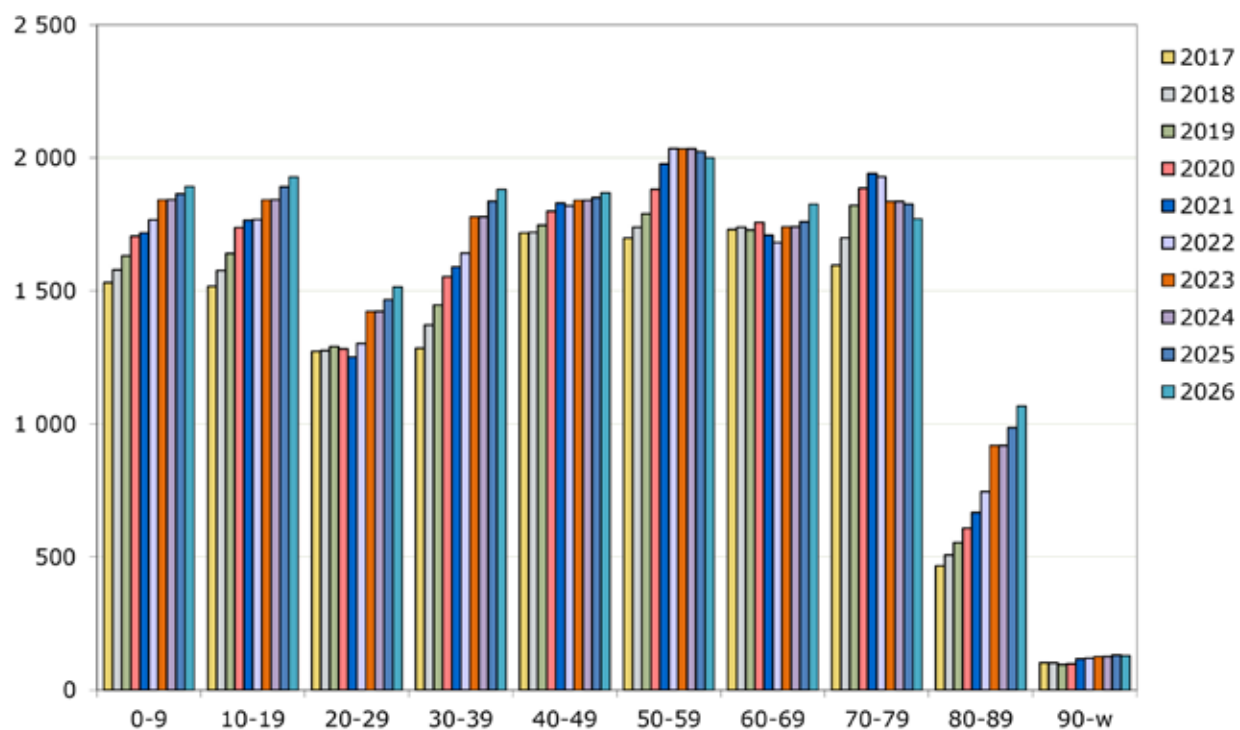
Befolkningsförändringar/år Trosa kommun

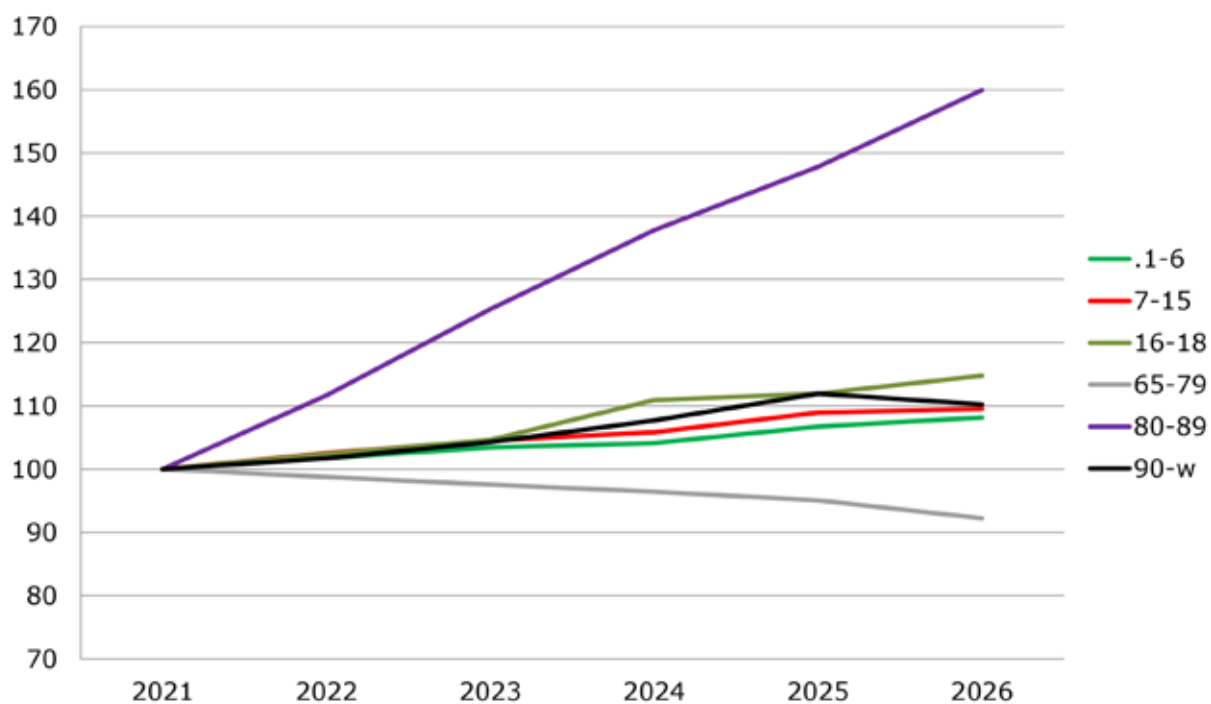
Trosa befolkning i ettårsklasser 2023

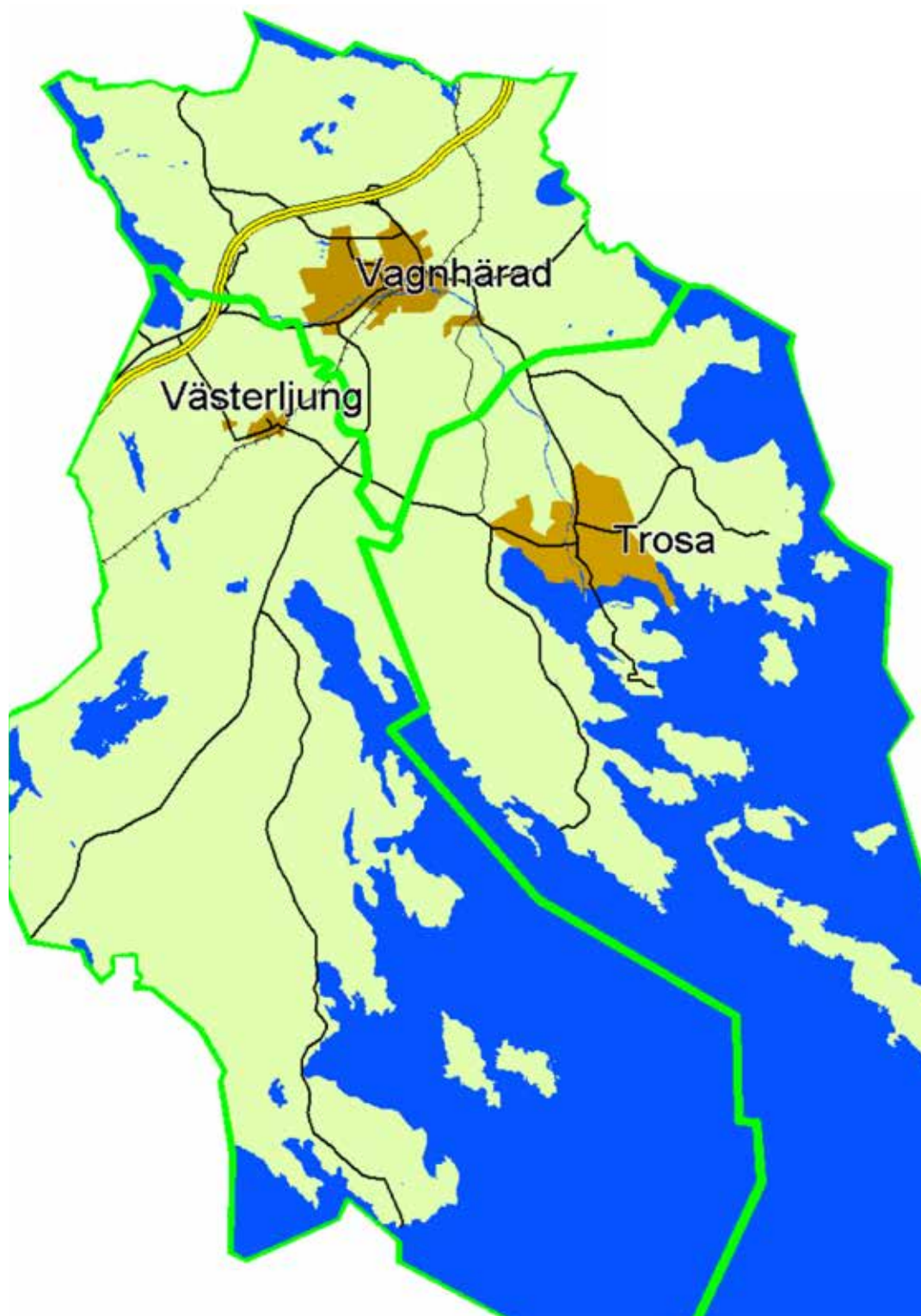
Befolkningsprognos åldersintervaller om 10 år 2017-2026

Befolkningsförändringar 2021-2026 (index 2021 = 100)

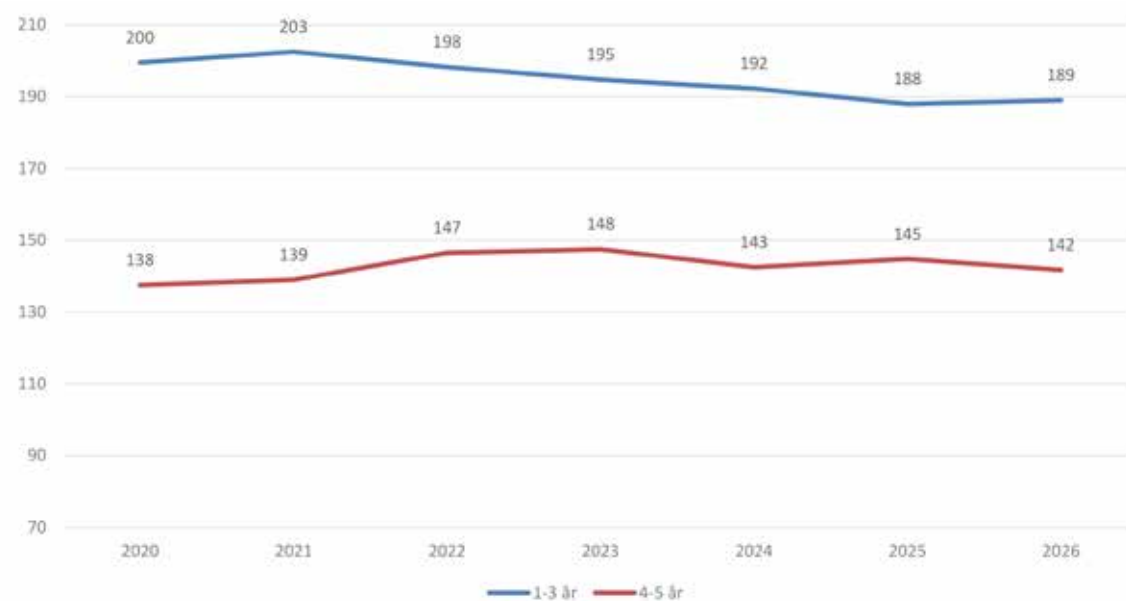
GPF-områden

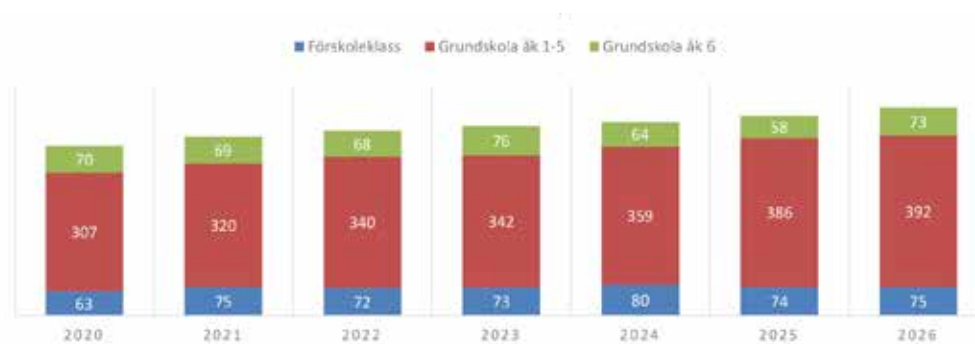
Befolkning per kommundel

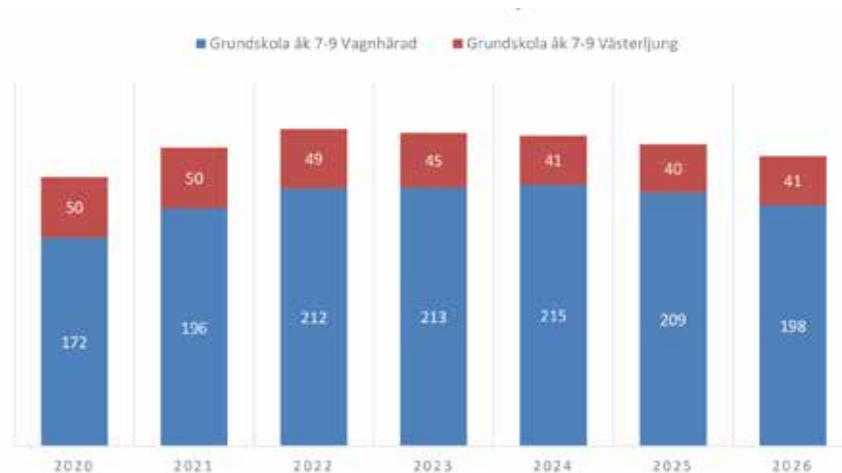
Vagnhärad, barn i förskoleåldern

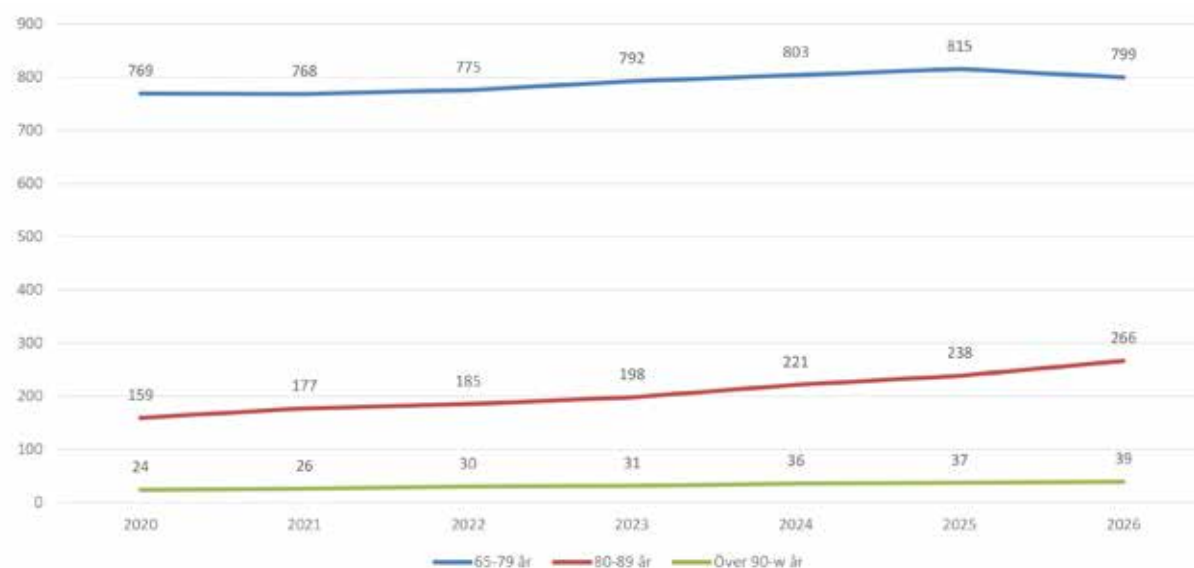
Vagnhärad, grundskola F-6, budgetår

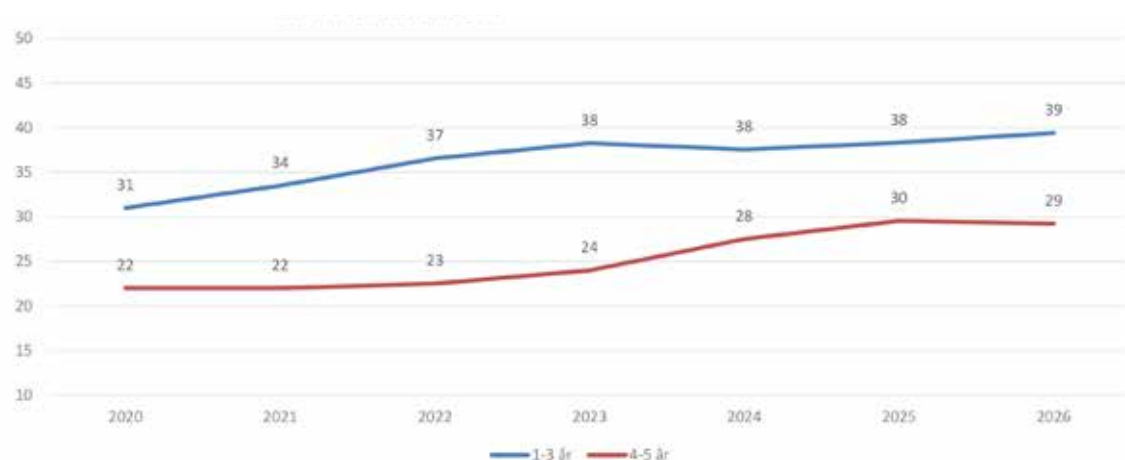
Vagnhärad inkl. elever från Västerlång, grundskola 7-9, budgetår

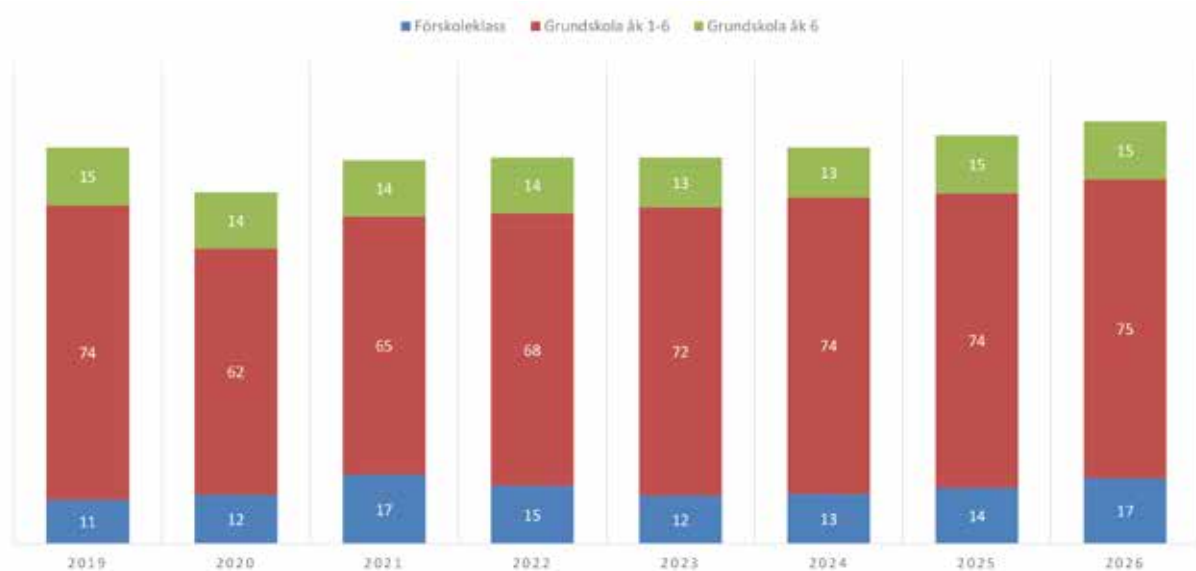
Vagnhärad, invånare 65 år och äldre

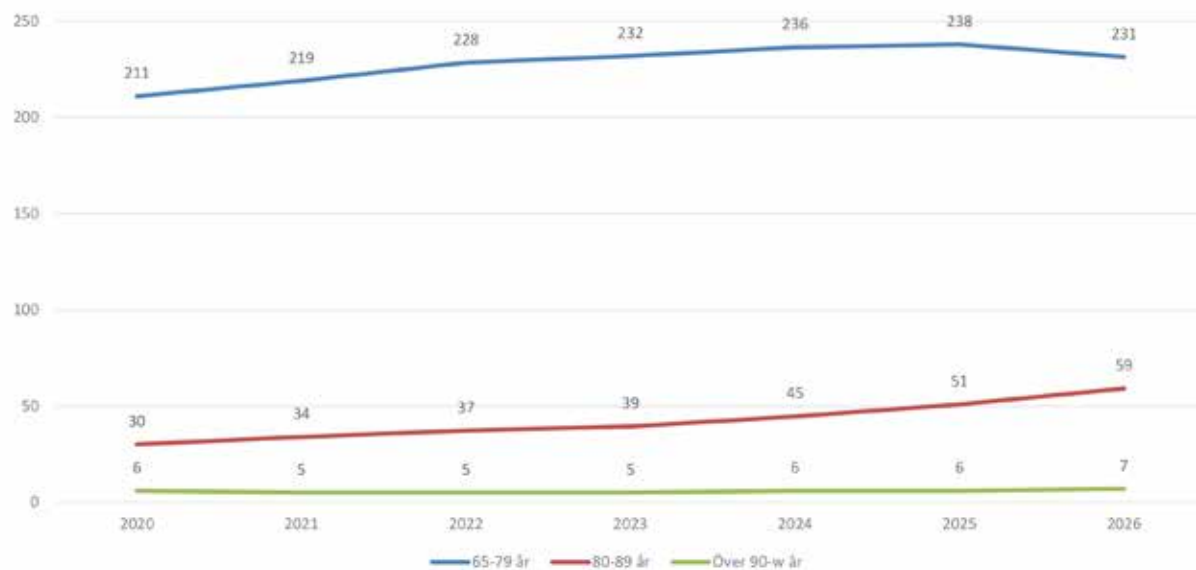
Västerljung, barn i förskoleåldern

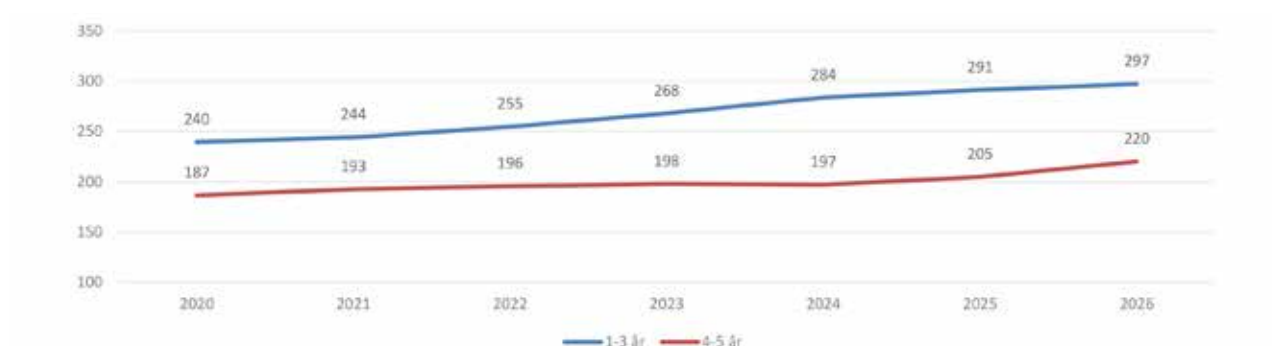
Västerlång, grundskola F-6, budgetår

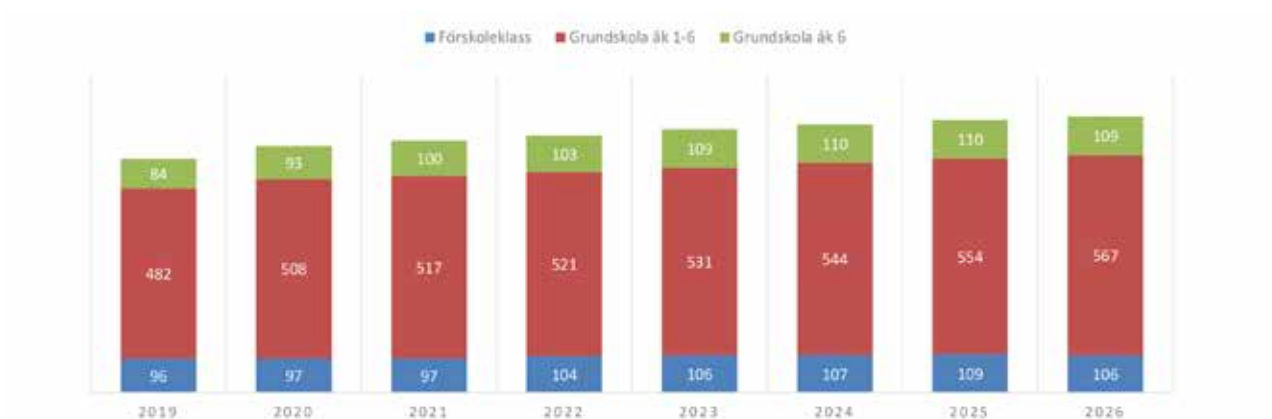
Västerlång, invånare 65 år och äldre

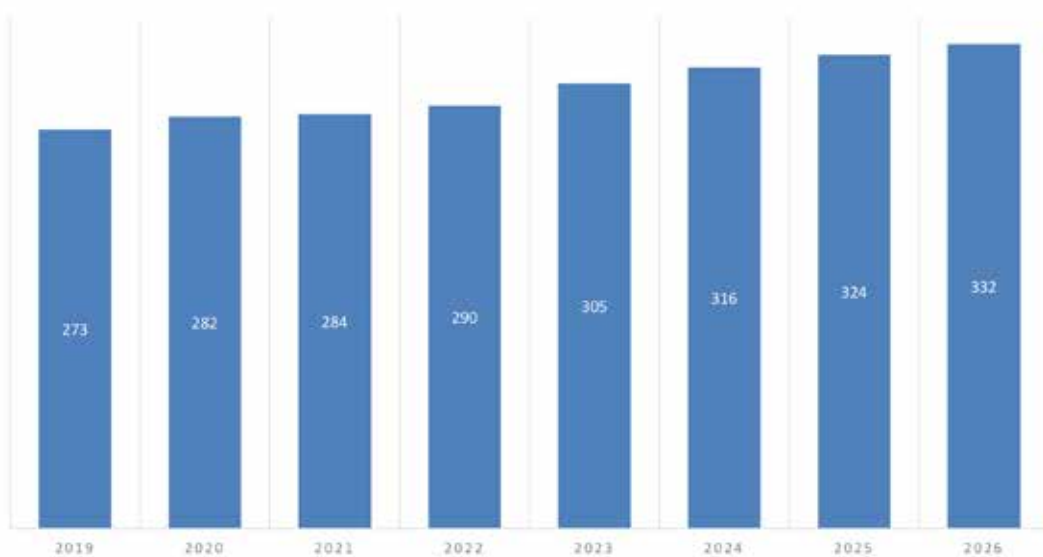
Trosa tätort, barn i förskoleåldern

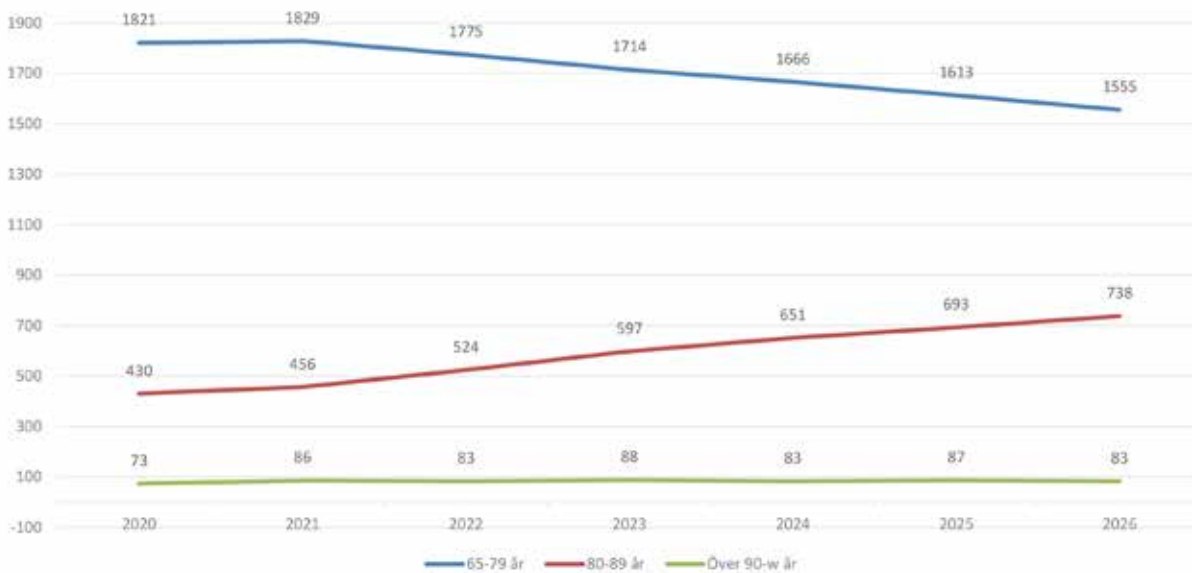
Trosa tätort, grundskola F-6, budgetår

Trosa tätort, grundskola 7-9, budgetår

Trosa tätort, invånare 65 år och äldre

BILAGA 2

Resursfördelning utifrån befolkningsprognos

RESURSFÖRDELNING ÄLDREMSORG

- Antal äldre enligt GPF
- Åldersindelning och ersättning utifrån kostnadsutjämningsystemet

ÄLDREMSORG, VAD KOSTAR DET?

Prislappar i kostnadsutjämnning SKR 2021-11		
	2023	96,5%
65-79 år	18 181	17 545
80-89 år	112 679	108 735
90-	298 533	288 084

Effekter utjämningsystemet- förändring av befolkning från föregående år					
65-79 år, tkr	17,5	80-89 år, tk	108,7	90-w år, tkr	288,1
	Budget 2022	2023	2024	2025	2026
65-79 år	2 730	2 748	2 716	2 677	2 597
Effekt tkr 65-79 år	47 602	48 213	47 651	46 967	45 563
Ökning tkr		611	-561	-684	-1 404
80-89 år år	734	836	919	986	1 067
Effekt kronor 80-89 år	80 825	90 903	99 928	107 213	116 020
Ökning tkr		10 077	9 025	7 285	8 808
90-w år	109	122	126	131	129
Effekt kronor 90-w år	31 785	35 146	36 299	37 739	37 163
Ökning tkr		3 361	1 152	1 440	-576
Ökning ram		14 050	9 616	8 041	6 828
Totalt äldreomsorg	160 212	174 262	183 878	191 919	198 747

RESURSFÖRDELNING BARN OCH UNGA

Barnomsorg (förskola och skolbarnomsorg)

- Antal barn enligt GPF
- Andel inskrivna barn 1-5 år i förskola
- Andel inskrivna barn 6-12 år skolbarnomsorg
- Peng per barn och timintervall föregående år

Förskoleklass, grundskola och gymnasieverksamhet

- Antal barn enligt GPF
- Peng per elev föregående år

Budget	2022	2023	2024	2025	2026
Förskola 1-5 år					
Kostnad per år tkr	95 518	96 982	98 207	99 702	101 560
Ökning tkr per år		1 464	1 225	1 495	1 858
Förändring antal barn		18	9	13	16
Förskoleklass					
Kostnad per år tkr	7 600	7 784	8 090	7 968	7 947
Ökning tkr per år		184	306	-123	-20
Förändring antal elever		5	8	-3	-1
Grundskola 7-11 år					
Kostnad per år tkr	65 512	67 552	69 591	72 203	73 455
Ökning per år		2 039	2 039	2 612	1 252
Förändring antal elever		29	29	37	18
Grundskola 12-15 år					
Kostnad per år tkr	56 606	59 208	59 123	59 091	60 072
Ökning per år		2 602	-85	-32	980
Förändring antal elever		34	-2	-1	13
Skolbarnomsorg					
Kostnad per år tkr	28 592	29 579	30 404	30 748	31 020
Ökning per år		988	824	344	272
Förändring antal barn		26	21	10	8
Gymnasium 16-18 år					
Kostnad per år tkr	64 005	65 608	68 302	70 610	71 829
Ökning per år		1 603	2 694	2 309	1 219
Förändring antal elever		13	21	18	10
Totalt					
Kostnad per år tkr	317 833	326 713	333 717	340 322	345 883
Ökning per år		8 880	7 004	6 605	5 561

Lokalförsörjningsplan

SYFTE

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa ett verktyg för att planera det framtida lokalbehovet samt med god framförhållning kunna bedöma det framtida investeringsbehovet och kommunens samlade lokalkostnader samt planera för ge-nom-förande.

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnads-effektiva lokaler i den kommunala verksamheten. Målbilden är "Rätt lokal vid rätt tidpunkt till rätt kostnad".

UTGÅNGSPUNKTER LOKALFÖRSÖRJNING

Ägande och funktion

I normalläget bedöms det strategiskt att kommunens verksamhetslokaler ägs av Trosa kommun. Det ger förutsättningar för god ekonomisk hushållning med flexibilitet och möjlighet att styra, optimalt nyttja och hållbart förvalta lokaler. Livscykelkostnaden är en viktig parameter att beakta för att över tid nå god ekonomisk hushållning av resurser.

Lokallösningarna ska vara funktionella och ge goda förutsättningar för verksamheterna att klara sina uppdrag. De ska också ge stöd för bra möten mellan medborgare och verksamhet.

Lokalerna ska utrustas så att digitala arbets-sätt och utveckling stöds på ett funktionellt sätt.

ARBETSFORMER OCH ROLLFÖRDELNING

Lokalstyrgruppens uppdrag

Lokalstyrgruppen ska arbeta strategiskt med lokalförsörjning för hela kommunkoncernen. I uppdraget från kommunchefen ingår att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan som uppdateras årligen. Lokalförsörjningsplanen är en del av de gemensamma planeringsförutsättningarna (GPF) som också beslutas politiskt. Lokalstyrgruppen ska se till att processen för lokalförsörjning med vidhängande rutiner är väl kända av organisationen.

Lokalförsörjningsprocess

Respektive verksamhet/produktionschef redovisar årligen sitt kommande behov av lokaler/lokalytor till lokalstyrgruppen under hösten.

Arbetsgruppen sammanställer behovet av ny-/till- och ombyggnad utifrån respektive verksamhets inspel. Sammanställningen presenteras för lokalstyrgruppen som tillsammans med en analys av befolkningsutvecklingen gör en totalbedömning av kommande lokalbehov.

Lokalstyrgruppen presenterar totalbedömningen till kommunens ledningsgrupp som efter genomgång och eventuella justeringar hanterar förslaget tillsammans med ordförandegruppen i slutet av januari.

Vid icke planerade behov anmäler respektive produktionschef det till lokalstyrgruppen så snart behovet uppstår.

Mandat

Lokalstyrgruppen bereder ärenden till kommunens ledningsgrupp utifrån identifierade behov som inkommit från produktionschef, lokalstyrgruppens identifierade behov eller från kommunens ledningsgrupp. Beslutsunderlag tas fram i lokalstyrgruppen.

Medlemmar i lokalstyrgruppen och mötestillfällen

Lokalstyrgruppen består av:

Produktionschef KFTS sammankallande
Skolchef HN
Produktionschef VON
Produktionschef SBN
Ekonomichef
VD Trobo
Teknisk chef

Lokalstyrgruppen har planerade möten 4-5 ggr/år och extra möten om behov uppstår.

Arbetsgrupper sätts samman utifrån de behov som lokalstyrgruppen ser. Arbetsgrupper redovisar regelbundet till lokalstyrgruppen utifrån uppdrag.

BEHOV AV LOKALER UTIFRÅN BEFOLKNINGSPROGNOS 2022-2031

Inledning

Kommunens ledningsgrupp har under hösten arbetat fram ett utkast till befolkningsprognos för perioden 2022-2026. Detta arbete är likt tidigare år intimt sammankopplat med Trosa kommuns budgetprocess. Utöver det görs sedan några år tillbaka också en tioårig långtidsprognos, denna gång för perioden 2022-2031. Bakgrunden till detta är att tydligare än tidigare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl skola och förskola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Befolkningsprognos i korthet

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en fortsatt hög lägst-nivå på runt +240 personer per år. Den årliga befolkningstillväxten varierar från ca +240 personer/år till ungefär +310 personer/år. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2023, 16 000 invånare 2027 och 17 000 invånare 2030. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

Utifrån nuvarande lokalbeläggning, pågående lokalprojekt, aktuell befolkningsstruktur, politisk inriktning gällande storlek på skolor och förskolor samt ovanstående prognos görs följande bedömning avseende det kommande lokalbehovet. Den politiska inriktningen är att en skola i Trosa kommun inte ska ha mer än 400-450 elever och att en förskola inte bör vara större än 5-6 avdelningar.

Förskolor

Det finns för närvarande ett antal tomma förskoleplatser i samtliga tätorter. Lokalbehov för förskoleverksamhet bedöms vara täckt till 2025, därefter från hösten 2025 till 2031 pekar prognosen på ett ökat lokalbehov framför allt i Trosa tätort. Prognosen visar inte på något behov av ytterligare förskoleplatser under den aktuella perioden i Vagnhärad. Gällande Västerljung är osäkerheten större då volymerna är betydligt mindre men en mindre förstärkning skulle eventuellt kunna bli aktuell i slutet av perioden.

Två enskilt drivna förskolor startades 2019. Bråta Torps förskola i Trosa och Fänsåkers förskola i Vagnhärad vilka har en sammantagen maximal kapacitet om åtta avdelningar och plats för 160 barn. Senhösten 2021 nyttjas dessa förskoleplatser upptill ca 80-85 %.

Det succesivt ökade lokalbehovet täcks med dels en ökad fyllningsgrad i befintliga förskolor och en utökning av förskolelokaler i Trosa tätort. Skolbyggnaden Jollen som nu tillhör Skärlagsskolan anpassas lokalmässigt till förskoleverksamhet vilket kommer att genomföras under 2022. Tidpunkt för förskolans nyttjande är troligen något senare.

Runt 2027-2028 blir behovet av ytterligare förskoleavdelningar tydligt. Här föreslås att en ny förskola lokaliseras i det nya exploateringsområdet Västra Krymla i östra Trosa.

Skola F-6

Tillbyggnaden av Skärlagsskolan gör att behovet av ytterligare skolplatser i Trosa tätort sannolikt inte uppstår förrän runt 2028. Huvudinriktningen är att då i ett första läge hitta en mellanlösning för att bygga underlag till att efter 2030 bygga en tredje F-6-skola i Trosa tätort.

När det gäller Vagnhärad har Fornbyskolan nyligen kompletterats med ytterligare lektionssalar och grupprum. Dessa lokaler kommer under köks- och matsalsrenovering på Fornbyskolan delvis att användas som matsal och i övrigt för skolans verksamhet. Från höstterminen 2022 tas lokalerna fullt ut i drift för skolverksamhet. Den aktuella placeringen av det nya skolhuset i anslutning till Fornbyskolan, Hedebyskolan och Fagerängs förskola gör att användningen av lokalerna över tid kan vara flexibel och användas där behoven för tillfället är störst. De kommande åren är det huvudsakliga användningsområdet för Fornbyskolas behov.

I och med denna investering kan sannolikt en ny skoletablering i Vagnhärad skjutas något år på framtiden. Eftersom befolkningstillväxten är stark och den nivå som politiken lagt fast som en högsta nivå för antal elever på en skola är nära finns det dock skäl att redan nu initiera arbetet med att ta fram en lämplig plats samt fundera över inriktning för nästa skoletablering i Vagnhärad i form av en utredning. Redan 2025-2026 behövs sannolikt en mindre komplettering av Fornbyskolas totala lokalvolym för att hantera det ökade antalet elever.

I Västerljung ökar elevunderlaget försiktigt vilket indikerar att befintliga lokaler ligger på rätt storleksnivå för perioden 2022-2031 med någon anpassning. Detta är dock delvis beroende av hur stort inflödet blir från andra basplaceringsområden och andra kommuner.

Skola 7-9

I Vagnhärad visar prognosen på en försiktig minskning av antalet elever till 2027. Därefter sker dock en påtaglig ökning av antalet elever redan till 2028. Denna ökning bör analyseras tillsammans med Fornbyskolans ökande elevantal för att säkerställa att en ytterligare skolenhet i Vagnhärad lokaliseras och planeras på rätt sätt.

Den tillväxt som vi sett under senare år av framför allt yngre barnfamiljer gör att behovet av en större tillbyggnad av Tomtaklinskolan dröjer till 2031-2033. Detta bygger dock på förändrat nyttjande av andra kommunala lokaler i området alternativt att någon form av modullösning med ytterligare något klassrum kan tillskapas runt 2025. Region Sörmland och Trosa kommun planerar gemensamt för en ny vårdcentral på ny plats i Trosa tätort vilket gör att delar av vårdcentralens befintliga lokaler mycket väl skulle kunna vara en viktig komponent framåt.

Äldreomsorg

Vård- och omsorgskontoret har gjort en kartläggning av behoven inom äldreomsorgsområdet. Denna visar på ett behov av ytterligare en demensavdelning under 2023. Den kommer att förläggas i kommunägda lokaler i anslutning till Ängsgården. Ritningar är under framtagande och dessa lokaler kan omvandlas till 11 stycken demensplatser. Socialtjänsten sitter nu i dessa lokaler och kommer att flytta sommaren 2022, först därefter är det möjligt att bygga om lokalerna till nya ändamål.

Ett nytt inflyttningsmönster har uppstått då ett stort antal personer flyttar direkt från andra kommuner in på ett särskilt boende i Trosa kommun. Det medför att behovet av ytterligare platser på särskilt boende för äldre behöver tidigareläggas och bör finnas på plats 2024/25. Det finns planer på att omvandla trygghetslägenheter på Trosagården och då kan 10 platser iordningställas. Det finns också planer på ytterligare platser i andra kommunägda lokaler mot slutet av planperioden.

Dagverksamhet för personer med demenssjukdom Enligt vård- och omsorgskontorets kartläggning kommer antalet personer med demenssjukdom att fortsätta öka. Det finns idag en dagverksamhet för denna målgrupp på Ängsgården i Trosa tätort. Den verksamheten är idag fullbelagd. För att möjliggöra avlastning för anhöriga och att dessa personer kan fortsätta bo i ordinärt boende behöver ytterligare en dagverksamhet startas under 2022/23. Dagverksamheten planeras att lokaliseras i befintliga lokaler på Häradsgården i Vagnhärad. Då det varit stor efterfrågan på platser på särskilt boende för äldre har dessa lokaler tillfälligt iordningställts för korttidsplatser då det behovet varit större.

Gruppboende

Enligt den behovsanalys som Vård- och omsorgskontoret har gjort bedöms platser inom gruppboende behövas kontinuerligt. Behovet tillgodoses genom köp av extern verksamhet.

Serviceboende

Vård- och omsorgskontorets kartläggning visar att det finns behov av enstaka serviceboendeplatser för personer inom LSS målgrupp samt för personer inom socialpsykiatri under de kommande åren. Under 2020 startade vård- och omsorgskontoret ett serviceboende i Trobos nybyggnation på Björkhamragatan, förutsatt att verksamheten kan växa i dessa lokaler anses lokalbehovet vara tillgodosett.

Hemtjänsten

Hemtjänsten i Trosa kommun har under 2021 fått ytterligare lokaler i Neros nybyggnation i Vagnhärad. Flytten gick under våren och har gjort att trångboddheten i lokalerna på Industrigatan har lättats. Även nya omklädningsrum, tvättstuga samt hjälpmedelsförråd har tillkommit på Industrigatan och gjort lokalerna mer ändamålsenliga. Då hemtjänsten beräknas växa kraftigt de närmsta åren kommer det att finnas behov av ytterligare kontorsplatser på Industrigatan, så även för hälso- och sjukvårdsenheten. I och med flytt till Vagnhärad för delar av verksamheten samt ombyggnation av lokalerna anses lokalbehovet, i stort, vara säkrat under hela planperioden.

Daglig verksamhet

Återvinningsbutiken på Industrigatan 8 är en lokal för bland annat daglig verksamhet. Vård- och

omsorgskontoret har identifierat ett behov där fler brukare behöver beredas plats i verksamheten. Behov finns av avdelade lokaler där olika brukarkategorier kan vistas och där möjlighet till avskildhet måste finnas. Lokalstyrgruppen behöver då titta på vilka lokaler som kan nyttjas eller hur befintliga lokaler kan anpassas.

Kök och restauranger

Driftenheten ansvarar för tillagning av måltider till skola och äldreomsorg. Maten till förskolorna lagas till viss del av driftenheten och till viss del inom förskolans egen regi. En första inventering och kartläggning av Måltidsenhetens kökskapacitet och skick är genomförd. Måltidsenheten arbetar nu utifrån en plan om att separera tillagning av maten till äldreomsorg och skola/förskola för att hantera tillväxt, krav på hållbara måltider, valfrihet och kvalitet. Flera av de påbörjade köksprojekten tas i drift under 2021 och 2022; Kyrkskolans mottagningskök är ombyggt under 2021, och Skärlagskolans nya tillagningskök och restaurang har driftsatts i januari 2022. Fornbyskolans nya tillagningskök och restaurang beräknas bli klart sommaren 2022 och Hedeby skolans kök mindre ombyggnation genomförs 2022.

Förskolor

I Trosa och Västerljung levereras all mat till förskolorna idag från Tomtaklinskolans kök. I Vagnhärad finns 2 förskolor med tillagningskök. Övriga förskolekök är mottagningskök. Kartläggning av förskolornas kök kommer att genomföras under 2022-2023.

Skola

I samband med tillbyggnad och renovering av Skärlagskolans avlastas Tomtaklinskolans kök. Tomtaklinskolans tillagningskök ska kartläggas för att fastställa renoveringsbehov och tidsplan för det.

I Västerljung har Kyrkskolans mottagningskök genomgått en renovering under 2021 för att fungera för det ökade elevunderlaget.

Tillbyggnad och renovering av Fornbyskolans nya tillagningskök är påbörjad och beräknas bli klart sommaren 2022. Under ombyggnationen används delar av den nya skolbyggnaden i Vagnhärad som mottagningskök och matsal. Även maten till äldreomsorgen kommer att tillagas på Fornby under perioden som Häradsgårdens kök renoveras.

Hedebyskolan kommer att genomgå en mindre ombyggnation under 2022 för att kunna användas som tillagningskök (reservkapacitet) men används fortsättningsvis i första hand som ett mottagningskök.

Äldreomsorg

All mat till särskilda boenden, Trosagårdens samt Häradsgårdens restauranger samt hemtjänstens matlådor tillagas av Häradsgårdens kök. Projektet inför ombyggnad av Häradsgårdens kök är påbörjad och renoveringen beräknas vara klart sommaren 2023. Därefter är ambitionen att köket enbart tillagar mat till äldreomsorgen, restaurangerna på Trosagården och Häradsgården samt hemtjänstens matlådor.

I Trosagårdens mottagningskök och restaurang finns behov av ytskiktsrenovering och anpassning.

Kultur- och fritidslokaler

I takt med att Trosa kommun växer, ökar även behovet av lokaler för kultur- och fritidsaktiviteter. Politiska prioriteringar avgör vilka satsningar som ska göras. För att möta behovet bör lokalstyrgruppen även fortsatt inventera hur flexibelt nyttjande av befintliga lokaler i samverkan mellan olika verksamheter kan utvecklas.

Projekt i form av nya idrotts- och motionsanläggningar genomförs 2020-22; konstfrusen isrink och idrottshall i Tomtaklintområdet. Isrinken färdigställs i början av 2022 och idrottshallen beräknas vara färdigställd hösten 2022. Renovering av konstgräsplan på Häradsvallen genomförs under 2022.

Kommunala verkstads- och servicelokaler

Lokaler på Industrigatan 6 nyttjas av Trobo och Driftenheten. Arbetet pågår för att identifiera ytterligare samordningseffekter mellan Trobo och Trosa kommun. Fordonsservice kommer att behöva nya lokaler för bilvård troligen till sommaren 2022 när befintlig lokal lämnas för annat syfte.

Administrativa lokaler

Under de närmaste åren är Vita huset och Gula huset på Västra Långgatan 4-5 i Trosa fortsatt kommunens officiella mötesplats. I de lokalerna är politisk ledning, kommunchef, kansli, ekonomi, personalenhet, ekologi, serviceenhet samt samhällsbyggnadskontor placerade.

På Industrigatan 8 har en utveckling av fastigheten påbörjats där anpassning skett för flera verksamheter. Nya lokaler planeras på Industrigatan för socialkontoret med inflyttning 2022, då de nuvarande lokalerna ska byggas om till demensavdelning. I övrigt sker ombyggnationer och anpassningar för att optimera ytorna efter behov.

Genomgångsboende och kommunmottagning

Behovet av boendeplatser framöver är svårt att beräkna. Dels påverkas behovet av antalet asylsökande som kommer till Sverige via KVOT systemet och dels med tillgång till bostäder på bostadsmarknaden.

Det nuvarande systemet för fördelning av nyanlända till kommuner enligt Bosättningslagen innebär att Trosa kommun kommer att fortsätta få ett högt antal nyanlända de kommande åren. Kommuntal för Trosa kommun 2022 är 21 personer (jämfört med 25 personer 2021). Lokalstyrgruppen behöver ständigt hålla frågan kring lösningar på agendan då behovet kan förändras med kort varsel.

STYRDOKUMENT OCH ANDRA VIKTIGA DOKUMENT

Fastlagd kurs för Trosa kommun

Styrmodell för Trosa kommun

Budget

Gemensamma planeringsförutsättningar GPF

Delegeringsordning

Gränsdragningslista

Hysesmodell

Lokalprogram äldreomsorg/funktionsnedsättning

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se

4

Dataskyddsbud
Nadja Furuberget Skog
Dataskyddsbud
0156-52082
dpo@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-02-07
Diarienummer
KS 2022/16

Uppföljning – Efterlevnad av dataskyddsförordningen 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar till protokollet att de har tagit del av rapporten
Uppföljning - efterlevnad av dataskyddsförordningen i Trosa kommun 2021.

Ärendet

Tillsynen har genomförts som en del av det arbete dataskyddsbuden enligt dataskyddsförordningen ska utföra för de personuppgiftsansvariga (som i Trosa kommun är nämnderna och bolagsstyrelserna). Tillsynen har skett under 2021 genom utskickade frågor till dataskyddsbassadörerna, genomgång av anmälda personuppgiftsincidenter och en fortsatt analys av dataskyddsbudens tidigare förslag till personuppgiftsansvariga om central styrning av autentisering och auktorisering.

Under 2022 föreslås de personuppgiftsansvariga bland annat att fortsätta arbetet med:

- Att öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga genom ytterligare informationsinsatser.
- Säker hantering av mobila enheter
- Inrätta funktion för att hantera olika typer av säkerhetsincidenter (informationssäkerhet, fysisk säkerhet, IT-säkerhet etc.)
- Kompetensutveckling och frigörande av resurser för att säkerställa nyttorealiserings av investeringen i ADAudit Plus.

Nadja Furuberget Skog
Dataskyddsbud

Martin Snygg
Dataskyddsbud

Bilagor

Efterlevnad av dataskyddsförordningen

Uppföljning – efterlevnad av
dataskyddsförordningen i Trosa
kommun 2021

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Jämförelsematris för fokusområden	3
Bakgrund	4
Metod och avgränsningar	4
Reflektioner från förra årets rapport	6
Omvärldsfaktorer	6
Interna händelser och utredningar	6
Arbete efter föregående rapport	7
Några punkter som noterats vid föregående tillsyner kvarstår att arbeta med: ..	8
Förslag till förbättring under 2022:	9
Central styrning av autentisering och auktorisering	10
Autentisering	11
Auktorisering	11
Varför är det viktigt att ha kontroll över konton?	11
Single Sign On (SSO)	12
Personuppgiftsincidenter	14
Konsekvensbedömningar	18

Sammanfattning

Tillsynen har genomförts som en del av det arbete dataskyddsbuden enligt dataskyddsförordningen ska utföra för de personuppgiftsansvariga (som i Trosa kommun är nämnderna och bolagsstyrelserna). Tillsynen har skett under 2021 genom utskickade frågor till dataskyddsambassadörerna, genomgång av anmälda personuppgiftsincidenter och en fortsatt analys av dataskyddsbudens tidigare förslag till personuppgiftsansvariga om central styrning av autentisering och auktorisering. Vid årets tillsyn har fokusområdena varit färre dels för att djupare kunna analysera dessa och dels för att mycket av dataskyddsbudens tid under 2021 har ägnats åt ett större projekt kring informationssäkerhet med klassificering av kommunens information i verktyget KLASSA.

Den här rapporten belyser vikten av central styrning av autentisering och auktorisering för att rätt personer ska komma åt rätt system vid rätt tillfälle och av rätt anledning. Idag auktoriseras konton manuellt utan autentisering. En rekommendation är att ta fram en korrekt styrmodell för åtkomstkontroll baserad på korrekt tillitsnivå för autentiserade användare med rollbaserad auktorisering via Single Sign On (SSO) med stöd för multifaktorautentisering (MFA).

Under 2021 har dataskyddsbuden tagit emot 28 interna anmälningar av personuppgiftsincidenter varav 12 stycken har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Drygt hälften av de internt inrapporterade personuppgiftsincidenterna utgörs av obehörigt röjande via e-post, brev eller sms.

Arbetet med konsekvensbedömningar har kommit igång. Enligt svar från dataskyddsambassadörerna har VON, HN, MN och KS gjort en eller flera konsekvensbedömningar. Idag genomförs konsekvensbedömningarna i en wordmall där förvaltningarna har påtalat att den upplevs som tung och att det är flera frågor som är lika de som redan besvarats i Draftit records eller vid klassning av information i verktyget KLASSA. Rekommendation från dataskyddsbuden är att köpa in en modul från Draftit för att effektivisera och förenkla processen med konsekvensbedömningar.

Jämförelsematris för fokusområden

Nedan finns en sammanställning i tabellform per personuppgiftsansvarig nämnd/bolagsstyrelse och fokusområde. Grönt betyder att dataskyddsombuden bedömer att den personuppgiftsansvariga uppnår lagens krav utifrån fokusområdet och det underlag som använts för att ta fram rapporten. Gult betyder att den personuppgiftsansvarige uppfyller lagens krav men behöver fortsätta utveckla fokusområdet och att vissa delar saknas för att kunna fastslå ett systematiskt arbetssätt. De vita fälten används för att det är en svårbedömd personuppgiftsansvarig då det inte finns någon direkt verksamhet med personal att koppla till. I rapporten för 2021 presenterar vi två fokusområden i tabellen.

Fokusområde 2019	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

Fokusområde 2020	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

Fokusområde 2021	KS *	HN* BoU	HN* Ifo	VON *	KFN *	TSN *	SBN *	MN *	VXL *	ÖF *	REV *	VN *	Trobo	Trofi
Personuppgiftsincidenter														
Konsekvensbedömningar														

*KS	Kommunstyrelsen
*HN BoU	Humanistiska nämnden Barn och utbildning (Skola/förskola)
*HN Ifo	Humanistiska nämnden Individ och familjeomsorg
*VON	Vård- och omsorgsnämnden
*KFN	Kultur- och fritidsnämnden
*TSN	Teknik- och servicenämnden
*MN	Miljönämnden
*VXL	Växelnämnden
*ÖF	Överförmyndaren
*REV	Revision
*VN	Valnämnden

Bakgrund

Enligt dataskyddsförordningen artikel 39 p.1b ska dataskyddsombudet övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen och den personuppgiftsansvariges strategi för skydd av personuppgifter, inbegripet ansvarstilldelning, information till, och utbildning av personal som deltar i behandling och tillhörande granskning.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) menar att den uppgiften bland annat innebär att dataskyddsombudet¹:

- Samlar information om hur personuppgifter behandlas i organisationen
- Analyserar och kontrollerar om personalen följer bestämmelser
- Utfärdar rekommendationer till den personuppgiftsansvarige

2021 är tredje året Trosa kommuns dataskyddsombud utför en tillsyn med rapport till de personuppgiftsansvariga. Dataskyddsombuden planerar att årligen kontrollera efterlevnaden av dataskyddsförordningen och återkomma till de personuppgiftsansvariga med en rapport.

Tillsynen syftar till att ge de personuppgiftsansvariga nämnderna och styrelserna en bild av hur arbetet fortlöpt under året och peka på vilka utvecklingsområden som finns för att ge en aktuell lägesbild. Slutligen ska rapporten även ge konkreta förslag på åtgärder som kan hjälpa den personuppgiftsansvarige att skapa en plan för det fortsatta arbetet.

Metod och avgränsningar

Tillsynen har genomförts genom utskickade frågor, genomgång av anmälda personuppgiftsincidenter och en fortsatt analys av dataskyddsombudens tidigare förslag till nämnderna om central styrning av autentisering och behörigheter. Tillsynen omfattar alla personuppgiftsansvariga inom kommunen utifrån valda fokusområden. Fokusområden är hämtade ur lokalt kopplade projekt, områden som IMY nämner i sin plan för tillsyn 2019-2020, konstaterade brister vid föregående tillsyn samt domar eller andra beslut från tillsynsmyndigheter som påverkat förutsättningarna för behandling av personuppgifter.

De personuppgiftsansvariga som rapporten omfattar är kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, teknik- och servicenämnden, samhällsbyggnadsnämnden, miljönämnden, gemensamma växelnämnden, överförmyndaren, revision och valnämnd samt styrelserna för Trobo och Trofi.

¹ [Dataskyddsförordningen \(GDPR\) om dataskyddsombud - Integritetsskyddsmyndigheten \(imy.se\)](#)

Fokusområden

Valet av fokusområden för tillsynen 2021 är:

- Central styrning av autentisering och auktorisering
- Personuppgiftsincidenter
- Konsekvensbedömningar

Frågor

Tre frågor skickades ut till dataskyddsambassadörerna;

1. Har ni genomfört några konsekvensanalyser i verksamheten?
2. Vilka behandlingar har de i så fall avsett?
3. Hur hanteras anmälda personuppgiftsincidenter i er verksamhet?

Granskning av anmälda personuppgiftsincidenter

En genomgång av samtliga interna anmälningar av personuppgiftsincidenter har genomförts.

Reflektioner från förra årets rapport

Omvärldsfaktorer

Covid-19

Även 2021 har präglats av Covid-19 och personal har på de enheter där det går, haft möjlighet att jobba hemifrån och de flesta möten har skett digitalt.

Externa utredningar

Under våren 2021 utredde Skatteverket och Kronofogden deras förutsättningar för att ersätta Skype for business med Teams som huvudsaklig video- och samarbetsplattform.

I utredningen konstaterades att en användning av Teams inte skulle vara förenlig med de rådande dataskydds- och sekretessregelverken. Efter att rapporten presenterats bildades en arbetsgrupp bestående av specialister från Skatteverket, Kronofogden, Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Försäkringskassan, Länsstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Trafikverket vilka i november presenterade rapporten *Digital samarbetsplattform för offentlig sektor*². I rapporten har arbetsgruppen identifierat flera lösningar som i sig själv eller gemensamt, kan utgöra en digital samarbetsplattform för en organisation inom offentlig sektor utan att den offentliga organisationen behöver röra sig i en rättslig gråzon.

Nya riktlinjer från EDPB som berör kommunens verksamhet

- 05/2021 Klargörande av vad som är en överföring av personuppgifter till tredjeland
- 04/2021 Uppförandekoder som grund för tredjelandsöverföring av personuppgifter
- 01/2021 Riktlinjer om anmälan av personuppgiftsincidenter

Interna händelser och utredningar

Inera, Digitala möten

Trosa kommun har valt att arbeta med Ineras tjänst *digitala möten* för politiska sammanträden och andra möten där känsliga personuppgifter eller uppgifter som omfattas av sekretess behandlas. Under våren 2021 upplevdes stora tekniska svårigheter med Ineras *digitala möten* då deltagare vid upprepade tillfällen kastades ut ur mötena. Det var inte möjligt att fullfölja de politiska sammanträdena och flera kontakter togs med leverantören. Efter flera försök med åtgärder från leverantören kvarstod problemen och den tillgängliga lösningen för de politiska nämnderna, bortsett från individ- och familjeutskottet, var att gå tillbaka och använda Teams.

Vård- och omsorgs kontoret använder fortsatt Inera för alla möten som behandlar information som omfattas av sekretess. Under en period ska vård- och omsorgskontoret testa och hjälpa till att utveckla tjänsten i samarbete med Inera genom kontinuerliga avstämningar.

² [Digital samarbetsplattform - det finns lämpliga och lagliga alternativ för offentlig sektor - eSamverka](#)

Microsoft 365

Det har funnits önskemål från förvaltningarna att införa Microsoft 365. Dataskyddsombuden har utrett ett införande av Microsoft 365 utifrån dataskyddsförordningen och OSL och tagit fram en skriftlig rekommendation där Microsoft inte rekommenderas som leverantör. Detta då inget av de lagliga sätt som beskrivs i dataskyddsförordningens artikel 45 - 49 uppfylls vid den här typen av överföring av personuppgifter till USA.

Google Meet/Microsoft Teams

Två gemensamma konsekvensanalyser och risk- och sårbarhetsanalyser avseende Microsoft Teams och Google Meet har genomförts i samarbete med 10 andra kommuner. I det gemensamma arbetet som nu är slutfört har olika professioner från kommunerna deltagit. Nu ska flera av dessa kommuners dataskyddsombud samarbeta för att ta fram rekommendationer utifrån dataskyddsförordningen. De juridiska problem dataskyddsombuden ser med användningen av Microsofts och Googles molntjänster är framförallt att amerikanska molntjänstleverantörer inte kan ge tillräckliga garantier för skydd av personuppgifter på grund av gällande amerikansk lagstiftning inom underrättelseområdet.

Arbete efter föregående rapport

Efter tillsynsrapporten för 2020 har arbetet fortgått med att utveckla och förbättra kommunens arbete med personuppgiftsfrågor:

- Klassning av kommunens prioriterade system är färdig
- Klassning av information i 30 system har genomförts och där klassning genomförts arbetar förvaltningarna med de handlingsplaner som kommer ur verktyget KLASSA. Klassning av information kommer att pågå under hela 2022.
- Förslag till förvaltningsplan är framtagen
- Flera konsekvensanalyser har genomförts
- DISA utbildning finns på intranätet och alla anställda rekommenderas att gå
- Koncernövergripande avveckling av webbanalysverktyg och karttjänster som överför besökares personuppgifter till tredjeland.
- Flera förvaltningar arbetar med de interna anmälningarna av personuppgiftsincidenter för att visa på konkreta exempel och lära organisationen av tidigare händelser. Informationen tas upp på t.ex. arbetsplatsträffar (APT).
- Med "Central logghantering" som vi tidigare har rekommenderat avses en så kallad SIEM (Security Information and Event Management) som transporterar händelse och säkerhetsloggar från hela infrastrukturens ingående komponenter (servrar, switchar, brandväggar, klientdatorer etc.) till en central loggserver som lagrar och analyserar dessa loggar. Med en dylik lösning kan man möjliggöra kontroll av regelefterlevnad, revision, incidenthantering och rapportering över en hela infrastrukturen. Med stöd av avancerad automation effektiviseras insamlingen och analysen av systemloggar och säkerhets-händelser för att minska internt resursutnyttjande samtidigt som strikta efterlevnadsrapporteringsstandarder uppfylls. Man etablerar en grundnivå för aktivitet och hanterar således enbart avvikelser från denna grundnivå. Man lagrar även loggar för att i händelse av en säkerhetsincident ha möjlighet att

säkra bevisning samt genom IT forensiska åtgärder upptäcka och förhindra tidigare okända säkerhetsluckor. Man skapar en lägesbild av hela IT infrastrukturen och etablerar ett tillvägagångssätt för att få en helhetssyn i organisationens säkerhetshantering. IT enheten har infört verktyget ADAudit Plus från ManageEngine för övervakning av Active Directory och vissa filservrar. Detta verktyg spårar förändringar och avvikande beteenden i Active Directory, som är den centrala katalogtjänst som styr behörigheter till vissa anslutna tillgångar, inte samtliga. ADAudit Plus beskrivs av leverantören som ett verktyg för att tillhandahålla realtidsinformation om Windows Active Directory och kan med tilläggslicenser även granskar filservrar, applikations-servrar och arbetsstationer med e-postvarningar och detaljerade förkonfigurerade rapporter om varje ändringsaktivitet. De av ADAudit Plus bearbetade loggarna ger en förståelse för förändringar av nätverksinställningar, spårar användaraktiviteter och hjälper till att förstå de interna Windowsnätverksinställningarna. Regelbunden övervakning hjälper till att proaktivt övervaka interna och externa hot genom att förstå beteendemönster och säkerställa grupp-policyinställningar och andra säkerhetsinställningar. ADAudit Plus är alltså inte att betrakta som en komplett SIEM lösning men ett steg i rätt riktning.

Några punkter som noterats vid föregående tillsyner kvarstår att arbeta med:

- Fortsätta öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga. Det finns en struktur för var och vid vilka tillfällen det är lämpligt att göra detta och den generella medvetenheten bedöms fortsatt som relativt hög. Under 2021 planerade dataskyddsombuden att tillsammans med kommunikationsenheten hitta ytterligare nya kanaler eller nya sätt att få ut information i organisationen och på så vis höja kunskapsnivån ytterligare. Detta har inte kunnat prioriteras men ambitionen är att sätta igång med det arbetet under 2022.
- Frågan kring säker hantering av mobila enheter har lyfts upprepade gånger utan resultat.
 - 2019 togs MDM med som en option i upphandlingen av operatörstjänster då man såg att det var en möjlig väg.
 - 2020 togs en offert in för utnyttjande av optionen som överlämnades till växelnämnden.
 - 2021 Skrevs en PM till kommunens ledning för att uppmärksamma behovet ånyo. Resultatet blev ytterligare en uppmaning att växelnämnden skulle hantera frågan.
 - 2022 är planen att införa M365 (trots juridisk gråzon) och nyttja InTune för MDM. Frågan är ständigt aktuell och kräver hantering.
- Arbetet med att koppla en rutin för personuppgiftsincidenter till rutiner för andra typer av säkerhetsincidenter, t.ex. stöld/förlust av kommunens egendom, inbrott, IT relaterade incidenter och administrativa avvikelser påbörjades under 2021. Det konstaterades att det var svårt att genomföra då fler personer än nödvändigt bedömdes få ta del av känslig information.

Förslag till förbättring under 2022:

- Fortsätta öka den generella medvetenheten och kunskapen hos personuppgiftsansvariga genom ytterligare informationsinsatser
- För att säkerställa nyttorealisering av investeringen i ADAudit Plus krävs kompetensutveckling och frigörande av resurser för att kunna hantera lösningen.
- Säkerställa tillgången av avtalskompetens kring personuppgiftsbiträdesavtal, samt teckna personuppgiftsbiträdesavtal som eventuellt saknas.
- För att kunna hantera olika typer av säkerhetsincidenter rekommenderas att inrätta en funktion för detta ändamål och det bör i organisationen finnas en tjänst med ett tydligt mandat och utpekat ansvar för säkerhet som kan samordna säkerhetsarbeten av varierade slag (informationssäkerhet, fysisk säkerhet, IT säkerhet etc). Det är även centralt att denna person har god kunskap om informationssäkerhet och får tillräcklig tid och resurser för att utföra sitt arbete. Erfarenheter visar att organisationer som har detta på plats får en bättre kontroll över risker och organisationens skydd, vilket i förlängningen leder till minskade risker, att omvärldens förtroende för organisationen ökar och oväntade kostnader kan förhindras. Säkerhet handlar om hela organisationen och denna tjänst bör därför organisatoriskt placeras så att samarbete med och stöd från nödvändiga professioner inom organisationen kan bedrivas på bästa sätt.

Central styrning av autentisering och auktorisering

Dataskyddsförordningen

Enligt dataskyddsförordningens artikel 5 p 1f ska personuppgifterna skyddas med bland annat lämpliga tekniska åtgärder så att de inte blir åtkomliga för obehöriga. Det är den personuppgiftsansvariges ansvar (artikel 24:1 och 25) att genomföra dessa tekniska åtgärder för att säkerställa att behandlingen utförs i enlighet med dataskyddsförordningen. Det innebär bland annat att verksamhetssystem måste ha funktioner för behörighetsstyrning och det måste finnas rutiner för hur behörigheter delas ut och tas tillbaka.

"En central del i arbetet med informationssäkerhet och dataskydd handlar om behörighetsstyrning. Alla organisationer som hanterar personuppgifter behöver ha stabila rutiner för att säkerställa att behörigheter tilldelas korrekt, att behörigheterna löpande kontrolleras och följs upp samt att åtkomstkontroller genomförs"³.

Aktuell status

Idag auktoriseras konton manuellt utan autentisering. Anställande chef skickar ett ärende till IT enheten med nödvändig information för att skapa ett konto i katalogtjänsten samt ett tillhörande e-postkonto. Anställande chef ska även beskriva vilka informationstillgångar det nya kontot behöver ha åtkomst till (delade kataloger på filserver etc.). Denna hantering är mycket föråldrad och har framförallt några huvudsakliga brister:

- Det sker ingen regelstyrd kvalitetssäkring av indata. Dvs namn kan felstavas och tilldelning av åtkomst kan ske godtyckligt ("den här katalogen är också bra att ha").
- Harmonisering med övriga system och deras behörigheter sker inte vilket leder till att man skapar upp snarlika konton i flera system och återanvänder lösenord som är enkla att komma ihåg.
- Uppskapandet av behörigheten är prioriterad för att medarbetaren ska kunna komma igång och jobba. Avvecklingen av densamma är lågt prioriterad men samtidigt en stor säkerhetsbrist.

Utöver detta sker ingen autentisering som bekräftar att användarna verkligen är de som de utger sig för att vara.

Autentisering och auktorisering låter lika men de är helt separata säkerhetsprocesser när det gäller hantering av identitet och åtkomst (IAM, Identity and Access Management).

Autentisering är en process som kontrollerar användarens identitet. Detta är första steget i alla säkerhetsprocesser.

Att ge någon tillåtelse att ladda ner en fil från en server eller ge en enskild användare administrativ åtkomst av en app är bra exempel på auktorisering.

³ [Anmällda personuppgiftsincidenter 2020 | IMY](#)

Autentisering

Autentiseringen utförs genom:

Lösenord

Användarnamn och lösenord är de vanligaste faktorerna för autentisering. Om en användare anger korrekta data utgår systemet från att identiteten är riktig och beviljar åtkomst.

Engångskod

Ger tillgång för bara en session eller transaktion.

Autentiseringsappar

Genererar säkerhetskoder för åtkomst via ett externt system.

Biometri

Användarens fingeravtryck eller ögonbottensskanning ger tillgång till systemet. I vissa fall kräver systemet flera av dessa faktorer för att bevilja åtkomst. Detta kallas multifaktorautentisering (MFA) och används ofta för att öka säkerheten från den som ges av bara ett lösenord.

Auktorisering

En säkerhetsprocess i systemet som ger användaren tillåtelse att använda en viss resurs eller funktion. Termen används ibland istället för åtkomstkontroll eller behörighet. I en säker miljö måste en auktorisering alltid göras efter autentiseringen. Användaren måste först bevisa sin identitet innan organisationens administratör kan tillåta åtkomst av önskade resurser.

Varför är det viktigt att ha kontroll över konton?

Angripare har ofta för avsikt att få tillgång till ett legitimt (giltigt) konto. Genom tillgången till kontot vill angriparen sedan utöka rättigheterna eller ta över andra konton med utökade rättigheter. Just för att ett legitimt konto används gör det svårt för de som övervakar nätverken att upptäcka avvikelserna. Konton för leverantörer där relationen avslutats eller konton för tidigare anställda som inte har inaktiverats, eller där rättigheterna inte har tagits tillbaka, har ofta blivit utnyttjade på detta sätt. Det är känt från andra organisationer att illasinnade insiders, eller tidigare anställda, dessutom har möjliggjort att kunna använda sig av konton långt efter anställningen och då fått tillgång till verksamhetens IT-system och känsliga data. Organisationer har ofta inte full kontroll över konton i verksamheten. Även i de fall en katalogtjänst har implementerats på ett bra sätt finns det konton utanför katalogen som kan utnyttjas för angrepp. I verkligheten så finns t.ex. administratörs- eller testkonton för databaser eller operativsystem lokalt och kan därmed utnyttjas av angripare för att få tillgång till värdefull information, få utökade rättigheter eller gå vidare till andra kritiska system. Vikten av att blockera behörigheter vid avslutad anställning blev påtaglig för hälso- och sjukvård inom EU då ett portugisiskt sjukhus 2018 blev belagd med den första sanktionsavgiften för bristande efterlevnad av GDPR. Den portugisiska tillsynsmyndigheten CNPG fann vid sin granskning att det fanns fler aktiva läkarkonton i journalsystemet än det faktiska antalet anställda läkare, samt att

dessa användes av andra medarbetare. Dessutom hade läkarna åtkomst till patientuppgifter utanför sina egna specialistområden. Bedömningen av tillsynen blev därför att sjukhuset saknade tillräckliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att skydda sina patientuppgifter, och sjukhuset blev därför ålagd en sanktionsavgift på 400 000 euro (GDPR.se 2018; Computer Sweden 2019).

I takt med samhällets digitala transformation ställs högre krav på säkert nyttjande av digitala tjänster. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) redogör för de olika tillitsnivåerna (grad av säkerhet och tillförlitlighet) och upplyser om att för låga krav kan medföra oacceptabla risker, och för höga krav kan medföra onödiga kostnader och hinder för en användare att bruka tjänsten.

Single Sign On (SSO)

Single Sign ON är en autentiseringsprocess som tillåter användaren att få åtkomst till flera system, program eller datorer med en och samma uppsättning inloggningsuppgifter.

Fördelar med SSO:

Minskar lösenordströtthet

Att komma ihåg ett lösenord istället för många gör användarnas liv enklare. Ger användarna större incitament att använda starka lösenord.

Förenklar användarnamn och lösenordshantering

När personalbyten sker minskar SSO både IT-ansträngning och möjligheter till misstag. Anställda som lämnar organisationen hanteras på ett ställe.

Förbättrar identitetsskyddet

Med SSO kan företag stärka identitetssäkerheten med tekniker som tvåfaktorsautentisering (2FA) och multifaktorautentisering (MFA).

Ökar hastigheten där det behövs som mest

I miljöer där ett stort antal användare och avdelningar kräver snabb och obegränsad tillgång till samma applikationer, är SSO särskilt användbart. I sådana fall kan förhindrande av fel och intrång av skadlig programvara vara avgörande för upprätthållandet av god informationssäkerhet.

Avlastar helpdesk

Färre användare som ringer efter hjälp med förlorade lösenord sparar pengar och förbättrar säkerheten.

Minskar säkerhetsrisker

för kunder, leverantörer och partners. Kopplingar mellan samarbetande organisationer uppvisar alltid sårbarheter, som SSO kan minska.

Effektiva SSO-lösningar finns tillgängliga

Det finns ingen anledning att skapa sitt eget system eller att utveckla djup SSO-expertis. Standardiserade lösningar finns och bör krävas.

Risker med SSO:**Extra starka lösenord måste upprätthållas**

Om ett SSO-konto är knäckt kan andra under samma autentisering också utsättas för fara.

När SSO är nere stoppas åtkomsten till alla anslutna tjänster

SSO ställer höga krav på kontinuitetsplanering och redundans.

När Identitetsleverantören (IdP) går ner, gör SSO det också

Leverantörens sårbarhet för någon form av avbrott blir också vår sårbarhet, valet av leverantörer är därför avgörande.

Om en antagonist angriper IdP kan alla länkade system vara öppna för angrepp.

Detta kan vara en klassisk single point of failure och bör hanteras i planeringsprocessen.

SSO kan ta längre tid än förväntat att konfigurera

Varje miljö är unik, så ytterligare steg i implementeringen kan dyka upp. Ett exempel är att koppla identitetsleverantören till tjänsteleverantören.

SSO är riskabelt för delade datorer. Vad händer när en användare är inloggad och en annan behöver använda maskinen?

Rekommendationer till den personuppgiftsansvarige

Se till att rätt personer kommer åt rätt system vid rätt tillfälle och av rätt anledning

1. Ta fram en korrekt styrmodell för åtkomstkontroll baserad på korrekt tillitsnivå för autentiserade användare med rollbaserad auktorisering via SSO med stöd för MFA. Med en styrmodell för åtkomstkontroll baserad på relevanta tillitsnivåer kan man komma långt, men med det ökande antalet integrerade verksamhetssystem krävs dessutom att all personal tar ett större ansvar för informationssäkerhet och integritetsskydd.
2. Utbilda personalen. Genom utbildning kan organisationen påverka medarbetarnas attityd till de ändamål då känsliga personuppgifter hanteras. Om medarbetare inte förstår orsaken till juridiska och tekniska säkerhetsåtgärder som avser medborgarnas integritetsskydd kommer de säkerhetshöjande insatserna att vara förgäves.

Personuppgiftsincidenter

Dataskyddsförordningen

En personuppgiftsincident är enligt dataskyddsförordningens artikel 33 en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. En incident ska anmälas till IMY utan onödigt dröjsmål senast 72 timmar efter att den personuppgiftsansvarige fått vetskap om den. Anmälan behöver inte göras till IMY om det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför risk för personers rättigheter och friheter.

Den personuppgiftsansvarige ska tillse att det finns rutiner för rapportering av incidenter, att det finns kunskap om incidenthantering i organisationen och att incidenterna och åtgärderna efteråt dokumenteras.

Personuppgiftsincidenter

Under 2021 har dataskyddsombuden tagit emot 28 interna anmälningar av personuppgiftsincidenter varav 12 stycken har anmälts till IMY. Som visas nedan är antalet internt anmälda personuppgiftsincidenter nästan lika över de tre år som visas. Skillnaden i antalet anmälda personuppgiftsincidenter till IMY förklaras framförallt genom att IMY gick ut med information som förtydligade när anmälan skulle lämnas dit under år 2020 och att EDPB under 2021 kom med riktlinjer för anmälan av personuppgiftsincidenter.

De interna anmälningarna under 2021 kommer från Kommunstyrelsen (6), Samhällsbyggnadsnämnden (1), Kultur- och fritidsnämnden (2), Vård- och omsorgsnämnden (5) samt Humanistiska nämnden (14).

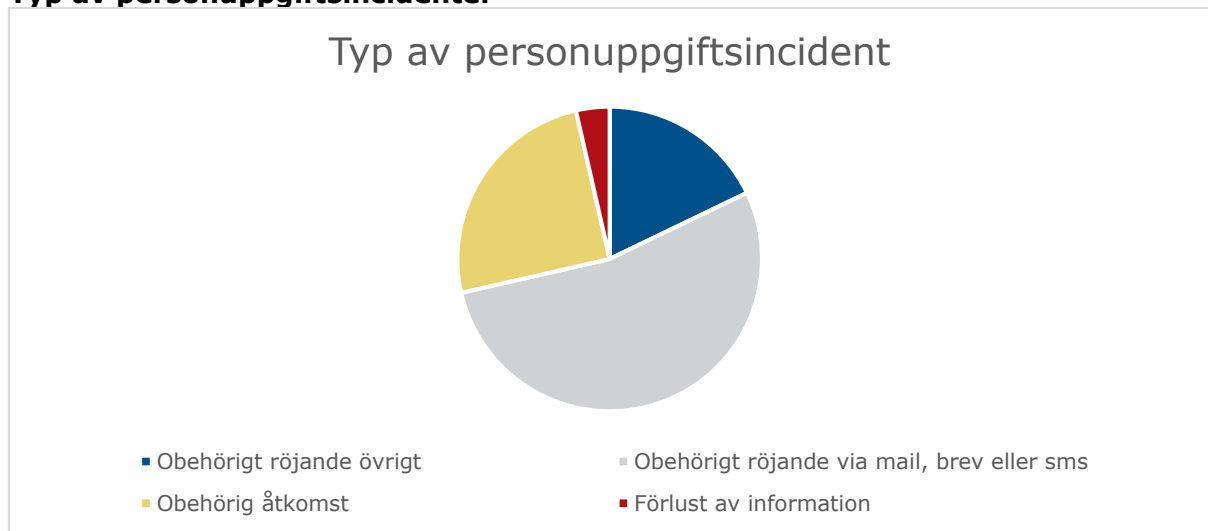
År	Interna anmälningar (inkl. de som anmälts till IMY)	Anmälda till IMY
2021	28	12
2020	27	9
2019	25	17

Av de tolv personuppgiftsincidenter som anmäldes till IMY skickades en anmälan in senare än 72 timmar efter att incidenten upptäcktes. I det fallet angavs hög arbetsbelastning under sommaren som skäl till sen rapportering. Det var även flera av de interna anmälningarna som inte skickades till IMY som rapporterades efter mer än 72 timmar från det att incidenten upptäcktes. Förklaringen till det ligger troligtvis både i att alla medarbetare inte vet när en personuppgiftsincident faktiskt har skett men även att medarbetare inte vet var de ska anmäla incidenten. Det är också svårt i de verksamheter med personal som jobbar kvällar och helger då det saknas administrativ personal under dessa tider som kan hjälpa till med anmälan. Kvälls- och helgpersonal har sällan tillgång till egna datorer utan använder sig av mobiltelefoner.

System och inställningar

Under 2021 har två system i kommunens verksamhet visat på brister kopplat till behandling av personuppgifter. I båda fallen har kontakt tagits med leverantörerna för att utarbeta en plan för det fortsatta arbetet för att utveckla och förbättra skyddet för personuppgifter i de berörda systemen. Tillfälliga lösningar har arbetats fram i väntan på att långsiktiga och säkrare (ur personuppgiftsperspektiv) lösningar ska tas i bruk.

Typ av personuppgiftsincidenter

Orsak till incidenten

Rapportering

I början av 2022 har alla dataskyddsambassadörer fått en sammanställning av de personuppgiftsincidenter, som hör till deras personuppgiftsansvarige, som anmälts internt under 2021. Av de incidenter som IMY har hanterat har hittills alla avslutats utan vidare åtgärd. Det finns dock alltid en möjlighet för IMY att i ett senare skede återuppta ärendet och starta en tillsyn.

Uppföljning

Ett sätt att minska risken för återkommande incidenter av samma karaktär är att prata om dem och på så sätt öka medvetenheten och förbättra rutiner. En av frågorna som skickades till dataskyddsambassadörerna även i år var om anställda hos de personuppgiftsansvariga pratar om incidenter vid t.ex. arbetsplatsträffar. Från de svar som inkommit framkommer att de personuppgiftsansvariga som anmält incidenter pratar om dem och att flera personuppgiftsansvariga har stående punkter kopplat till Dataskyddsförordningen på t.ex. APT. Vård- och omsorgsnämnden skriver att de utöver när de pratar om aktuella personuppgiftsincidenter årligen sammanställer och presenterar incidenterna för enhetscheferna som i sin tur tar med informationen till medarbetare.

Dataskyddsombudens reflektioner**Ökad medvetenhet**

Hos de personuppgiftsansvariga som inte rapporterat några personuppgiftsincidenter finns risk för att incidenter inte alls diskuteras. Hela organisationen skulle vinna på att få information om personuppgiftsincidenter som hänt i organisationen, eller för den del hänt utanför, för att fler ska få en förståelse för vad en personuppgiftsincident är och få möjlighet att t.ex. förbättra rutiner eller tekniska lösningar för att minska risken för ytterligare incidenter.

E-post

Många personuppgiftsincidenter är kopplade till användandet av e-posten, både felaktigt användande och antagonistiskt angrepp. E-post står också fortfarande för en övervägande del av den kritiska externa exponeringen och är en vanlig attackvektor vid antagonistiska angrepp. En stor del av inträffade incidenter sker idag genom så kallad "phishing" vilket är ett raffinerat sätt att locka mottagare av e-post att klicka på en länk som leder till någon typ av skadlig kod som sedan utnyttjas för att genomföra ett angrepp.

Medvetenheten kring detta i Trosa kommun med dess bolag får anses vara relativt hög. Genom riktade utbildningsinsatser som den av MSB framtagna DISA (Digital informationssäkerhetsutbildning för alla) belyser man problemet och sprider information. Dock förfinas hela tiden hotaktörernas metoder och det blir allt svårare att urskilja vad som är rätt och riktigt och vad som inte är det. Givetvis utvecklas även skyddsmekanismerna för att avvärja detta men det sker något reaktivt eftersom det är svårt att förutspå åt vilket håll utvecklingen bär. Rent tekniskt är en så kallad molnlösning för e-post mycket tilltalande ur denna aspekt då man så att säga lägger risken hos någon annan i jämförelse med att själva drifva e-post server.

Skulle någon incident inträffa är det leverantörens ansvar att avvärja attacken och med stora globala leverantörer finns det i det närmaste obegränsade resurser att tillsätta. Dessa leverantörer erbjuder även sofistikerade teknologiska lösningar för att urskilja bedrägliga beteenden och avvikande mönster som ytterligare höjer skyddsnivåerna. Dock kräver dessa lösningar att innehållet tillgängliggörs för analys för att upptäcka och avvärja angrepp. Om leverantören finns utanför EU blir tillgängliggörandet en överföring till tredjeland. Kan det landet inte garantera tillräckligt skydd för personuppgifterna blir överföringen olaglig.

Rekommendationer till den personuppgiftsansvarige

- Se över och uppmärksamma e-postpolicyn
- Se över lösningar som reducerar risk för felaktiga e-postutskick
- Ta fram information och exempel på personuppgiftsincidenter och åtgärder som vidtagits till hela organisationen
- Lägga till en enkel sökväg till den interna personuppgiftsincident-rapporteringen i mobiltelefonerna som framförallt används av kvälls- och helgpersonal.

Konsekvensbedömningar

Dataskyddsförordningen

Om en typ av behandling, särskilt med användning av ny teknik och med beaktande av dess art, omfattning, sammanhang och ändamål, sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige före behandlingen utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter (artikel 35). Den personuppgiftsansvarige ska rådfråga dataskyddsombudet vid genomförande av en konsekvensbedömning avseende dataskydd. Det ska finnas en rutin för hur och när konsekvensbedömningar ska göras.

Konsekvensbedömningar i Trosa kommun

Arbetet med konsekvensbedömningar har kommit igång. Enligt svar från dataskyddsambassadörerna har VON, HN, MN och KS kommit igång och gjort en eller flera konsekvensbedömningar. Det finns en wordmall som förvaltningarna kan använda sig av som är framtagen av dataskyddsombuden i samarbete med flera andra dataskyddsombud i andra kommuner. Wordmallen togs fram för att underlätta för förvaltningarna när de ska göra konsekvensbedömningar. Dataskyddsombuden har noterat att dokumentet upplevs som en tung och stor mall. Det har också framkommit att förvaltningarna tycker att de fyller i nästan samma frågor när de svarar på frågor i Drafit records (registerförteckningarna) och vid klassningen via KLASSA. En lösning på det hade varit att köpa in Drafit's tjänst för konsekvensbedömningar där information från registerförteckningen kommer in i konsekvensbedömningsverktyget. Drafit's tjänst är ett lättare verktyg både att använda vid genomförandet av konsekvensanalysen och det är visuellt lättare att överblicka alla delar i analysen efteråt.

Dataskyddsombudens reflektioner

De personuppgiftsansvariga kommer att behöva fortsätta arbetet med att bedöma om konsekvensbedömningar behövs eller inte för redan pågående behandlingar. Vid nya behandlingar är det viktigt att bedömningen görs innan behandlingen påbörjas. Dataskyddsombuden ska undersöka om valet av säkerhetsnivå avseende konfidentialitet i KLASSA kan ge en indikation om en konsekvensbedömning behövs. Då kan en rekommendation ges i samband med klassning av information i KLASSA för att ytterligare påminna om behovet av konsekvensbedömningar. Då det är viktigt att arbetet med dataskyddsförordningen och dess konsekvenser kan effektiviseras och bli en del i det vardagliga och löpande arbetet ser dataskyddsombuden att ett inköp av konsekvensbedömningsmodulen från Drafit skulle kunna ge positiva effektivitetseffekter.

Rekommendationer till den personuppgiftsansvarige

- Rekommendation att köpa in modul i Drafit för att effektivisera och förenkla processen, enligt tidigare kostnadsförslag 25 000 kr/år.

5

Samhällsbyggnadskontoret

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef
0156-520 30
bjorn.wieslander@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-01-04
Diarienummer
KS 2022/17

Markanvisning för del av Fagerhult 2:10 Centrumvägen i Vagnhärad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till markanvisning till Tindra Fastigheter avseende exploatering av del av Fagerhult 2:10 Centrumvägen i Vagnhärad.

Ärendet

Samhällsbyggnadskontoret har genomfört en markanvisningstävling avseende byggnation av nya bostäder vid Centrumvägen i Vagnhärad. Totalt inkom 9 st tävlingsförslag. Tindra Fastigheter har sammantaget redovisat det bästa förslaget med hänsyn till bla kulturmiljö, trafiklösning, stadsmässighet, yttre miljö/struktur, material och hållbarhet.

Tindras tävlingsförslag redovisar totalt 46 nya bostäder med 36 st lägenheter och 10 st radhus i bostadsrättsform och med en total bruttoarea om ca 4.800 m². Byggnaderna är noggrant placerade för att passa in på den naturrika och kulturhistoriskt värdefulla platsen. Men också för att skapa genomblickar, genvägar och att låta naturen flöda in mellan husen.

Björn Wieslander
Mark- och exploateringschef

Bilaga

Tävlingsförslag och utvärdering

Markanvisningstävling Centrumvägen

Utvärdering 2021-12-06

Poäng 1-5

Utvärderingsgrupp: Tomas Landskog, Dan Larsson, Sandra Karlsson, Mats Gustafsson, Linda Axelsson, Björn Wieslander.

Moment

NOKON

Kjellbergs

TINDRA

Cernera

Arkitekt

Klark

Willa Nordic

SR-K

OWC

Pris kr/kvm BTA	2000	2000	2000	2000
Referenser	OK	OK	OK	OK
Antal lägenhet ca	46	50	46	59
BTA ca	4800	4800	4800	5970
Nya P-platser ca	OK	OK	OK	OK
Material/Hållbar	15	18	27	
Yttr miljö/Struktur	14	12	23	
Kulturmiljö	7	12	24	
Stadsmässighet	20	12	22	
Arkitektur	15	9	23	
Trafiklösning	14	15	26	

SUMMA

85	78	145
----	----	-----

Markanvisningstävling Centrumvägen

Utvärdering 2021-12-06

Poäng 1-5

Utvärderingsgrupp: Tomas Landskog, Dan Larsson, Sandra Karlsson, Mats Gustafsson, Linda Axelsson, Björn Wieslande

Moment

Björksund

Lundin Est

Lilleby

OBOS

NERO

Arkitekt

Brunb&Fo

Åwl

Brunb&Fo

Pace

Widjedal

Pris kr/kvm BTA	2000	2000	2000	2000	2000	2000
Referenser	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Antal lägenhet ca	52	64	44	47 (52)	33 (39)	
BTA ca	5000	6100	4800	4685 (5380)	4765 (6000)	
Nya P-platser ca	OK	OK	OK	OK	OK	
Material/Hållbar	25		26	21	22	
Yttre miljö/Struktur	21		21	15	15	
Kulturmiljö	25		22	14	20	
Stadsmässighet	25		19	16	16	
Arkitektur	25		24	14	16	
Trafiklösning	18		16	11	20	

SUMMA

139	128	91	109
-----	-----	----	-----

ANBUD MARKANVISNING CENTRUMVÄGEN

ÄNGSPROMENADEN

Tindra fastigheter i samarbete med
Scott Rasmusson Källander

Kontaktuppgifter:
Sigge Simonsson
Tindra Fastigheter
sigge@tindrafastigheter.se
070-4479369

2021-11-30

Förslaget sett från Naturstråket, en naturnära och trygg miljö för alla.

VÄLKOMMEN TILL ÄNGSPROMENADEN

Här erbjuds miljösmarta bostäder i ett naturnära men samtidigt centralt läge i Vagnhärad. Ett gångavstånd till Vagnhärad centrum och tågstationen kombineras med vackra promenader längs med Trosaån och fornlämningsområden. Här upplevs det bästa av två världar.

EN NATURLIG BOSTAD

Förslaget består av en småskalig och uppbruten bebyggelse av flerbostadshus och radhus. Byggnaderna är noggrannt placerade för att passa in på den naturrika och kulturhistoriskt värdefulla platsen. Men också för att skapa genomblickar, genvägar och att låta naturen flöda in mellan husen. Mellan husen bildas öppna gårdsrum, som tack vare byggnadernas placering och landskapets gestaltning får en intim och trygg karaktär. Resultatet är en bostadsmiljö som känns välkomnade både för boende och besökare. För att visa hänsyn till platsen och vår omvärld kommer husen att byggas helt i trä, allt från stomme till fasadmaterial.

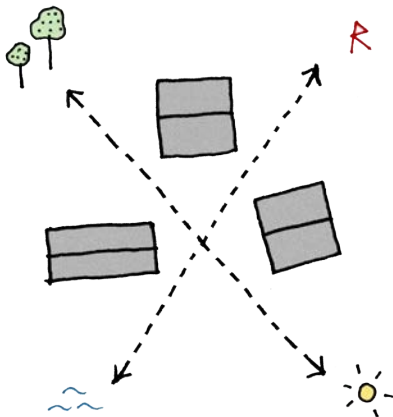
Bebyggelsens getaltning harmoniserar med platsen. Husen kläs i underhållsfria, naturfärgade träfasader som ger ett enhetligt och naturnära uttryck. Färgskalan är anpassad efter platsen och går i jordnära färger, med material som andas kvalitet och hållbarhet.

GRÖN LÄNK

Fastigheten är en del av en större gröstruktur som sträcker sig både norr och söder om Trosaån. Tomten blir på så sätt en viktig grön länk för att koppla ihop naturen på den norra och södra sidan om ån. Stor hänsyn har tagits i planeringen av området för att undvika att bli en barriär för djur och natur. Ängspromenaden ska bli en grön länk i staden, som ökar värdet för både människa, djur och natur.

Flygvy över området

Konceptet bygger på genomblickar mellan husen.

Platsen ligger som en grön länk i en större gröstruktur.

Situationsplan 1:1000. Projektet omfattar ca 4800 kvm BTA, enligt tidigare framtagna skisser i tävlingsanbudet.

KULTURMILJÖ

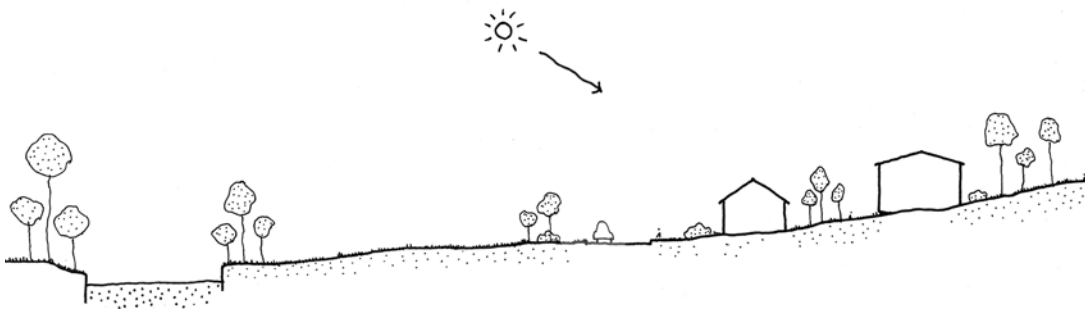
Området ligger på en unik plats med många historiska lager. Landskapet kring Trosaån och de många fornlämningarna som är karaktäristiska för Vagnhärad är en kvalitet som måste bevaras till kommande generationer. Genom att bryta upp bebyggelsen i mindre volymer och skapa diagonala siktlinjer mellan husen ämnar förslaget att stärka kopplingen mellan natur - och fornlämningsområdena i norr och Trosaåns dalgång i söder.

VAGNHÄRADS FÖRLÄNGNING

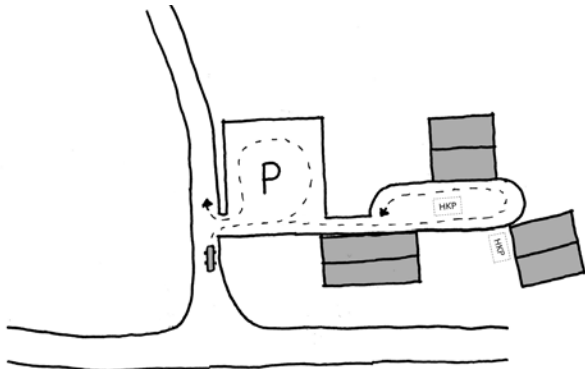
Den nya bebyggelsen sammanlänkar och förlänger Centrumvägen mellan de centrala och västra delarna av Vagnhärad. Det kommer bidra till en tryggare och mindre ödslig miljö, utan att förlora viktiga naturvärden. På kvällen lyser husen med sina stora glaspartier upp området som lyktor i naturen.

KOMMUNIKATION

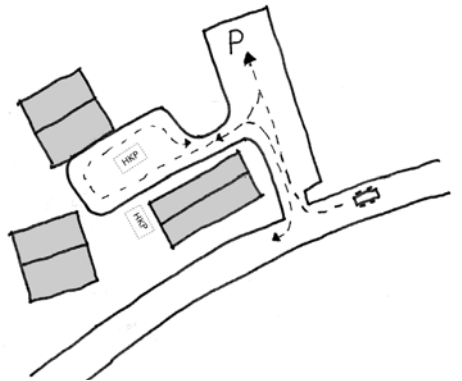
Angöring och parkering löses så diskret som möjligt. Kommunikationen sker undagömt från Centrumvägen för att inte störa landskapet och de kulturhistoriska värdena på platsen. Angöring med sopbil och parkering hålls separerad från bostadsgården för att skapa en trygg och bilfri miljö, medan möjligheten för framkomlighet med ambulans, brandbil och personbil finns att tillgå. Tillgänglighetsanpassade parkeringsplatser finns i nära relation till bostaden.

Tvärsektion genom tomten, Centrumvägen och Trosaån.

Principskiss över parkering och angöring från väster.

Principskiss över parkering och angöring från öster.

Utemiljö i bostadskvarteret, den planterade växligheten ska smälta in på platsen och bidra med en mångfald av typiska växter och arter.

BOSTADSKVARTET

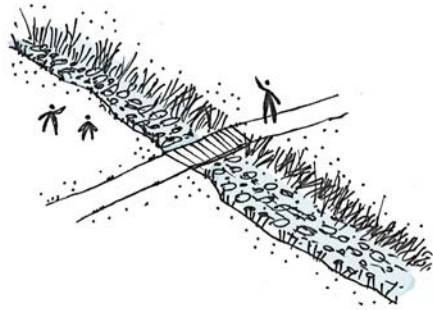
Området i sin helhet ska upplevas som en naturlig del av platsen. Gårdsmiljön präglas av sin grönska och av naturens närvaro. Funktionsbyggnader, angöring och parkering är omsorgsfullt utformade som ett komplement till den naturliga grönska som finns på platsen idag. Med hänsyn till fornlämningsområdet lämnas den öppna ängsmarken mellan bebyggelsen så orörd som möjligt för att bevara kopplingen till Trosaån som naturmark. Den öppna karaktären i kvarteret blir en naturlig mötesplats mellan grannar. Omsorgsfullt placerade stigar och en varm belysning på kvällar och nätter ökar tryggheten och trivseln i området för både boende och besökare.

VÄXTLIGHET

Odlade växter på gården i rabatter och växtbäddar ska ha en vild och naturlig karaktär. Här föreslås ängsväxter, spretande gräsarter och blomstrande perenner. Den tillförda växtligheten ska ha en varierad karaktär som ger grönska och blomning året runt, och både återknyta samt bidra till den biologiska mångfalden i området.

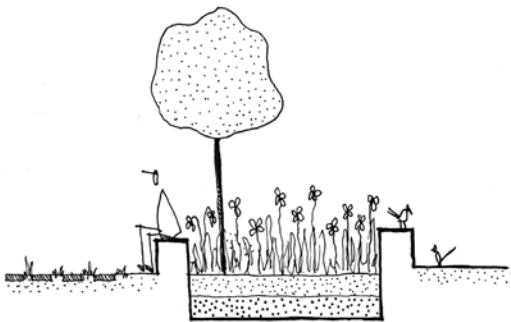
Växtligheten både speglar och förstärker områdets flora och fauna genom en blandning av perenner och olika ängsväxter.

Den öppna dagvattenhanteringen blir en kvalitet för både människor och natur.

DAGVATTENHANTERINGEN

Dagvatten hanteras med integrerade lösningar som gestaltas som en naturlig del av landskapet. Öppna dagvattenbäddar leder bort vattnet i terrängens naturliga lutning mot Trosaån, och blir ett blått inslag i området. Mindre växtbäddar finns på gårdsmark och fördröjer dagvattnet vid kraftiga skyfall. Den öppna hanteringen av dagvatten bidrar med en större biologisk mångfald och genererar en god miljö för flertalet vattennära växter, insekter och djur.

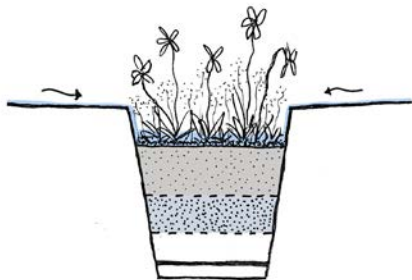
Princip för öppen dagvattenhantering. Den integrerade sittbänken ökar närheten till grönskan.

Lekytor som är inspirerade av naturen väcker kreativitet och nyfikenhet hos barnen.

LEK - OCH VISTELSEYTOR

Likt andra funktioner på gården ska lek - och vistelseytor kännas integrerade och väl anpassade till platsen. Platsbildningar skapas genom subtielt definierade gränser och bildas av markbeläggningar av naturliga material som grus och bark som markerar olika platser på gården. Leplatser utförs till största del av trä och har en naturlig karaktär som uppmuntrar till lek och kreativitet. Gårdens öppna karaktär erbjuder en flexibilitet i användning, och kan lätt anpassas för flera sällskap eller en stor gemensam kvartersfest.

Djupa regnbäddar ökar den biologiska mångfalden och skapar miljöer för vattennära växter och djur.

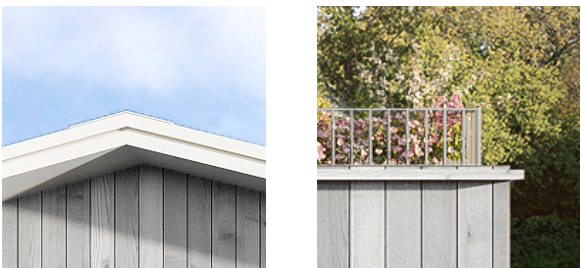

Fasadutsnitt, byggnaden riktar sig mot Trosaån och ger de boende fantastiska utsikter.

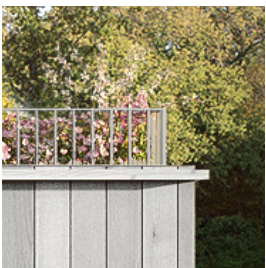
FLERBOSTADSHUS

De fyra flerbostadshusen står som friliggande huskroppar och vänder sig med generösa balkonger mot Trosaåns dalgång i söder. Volymerna är enkla men tydliga i sin gestaltning, och andas kvalitet i material och detaljer. Huskropparna följer tomtens naturliga topografi och landar med ett nätt fotavtryck i landskapet. Husen uppförs med trä i stomme, fasad och detaljer. Den naturfärgade träfasaden passar in på platsen och ger ett varmt och välkomnande intryck.

Samtliga lägenheter har utsikt mot Trosaån i söder och en nära koppling till den omgivande naturen. Lägenheterna har utformats för att ta vara på detta med generöst tilltagna fönster och rymliga balkonger. Lägenheterna är välplanerade och lättmöblerade med noga utvalda material och kulörer för bästa boendeupplevelse.

Tak och plåtdetaljer

Räcken i ljus stål

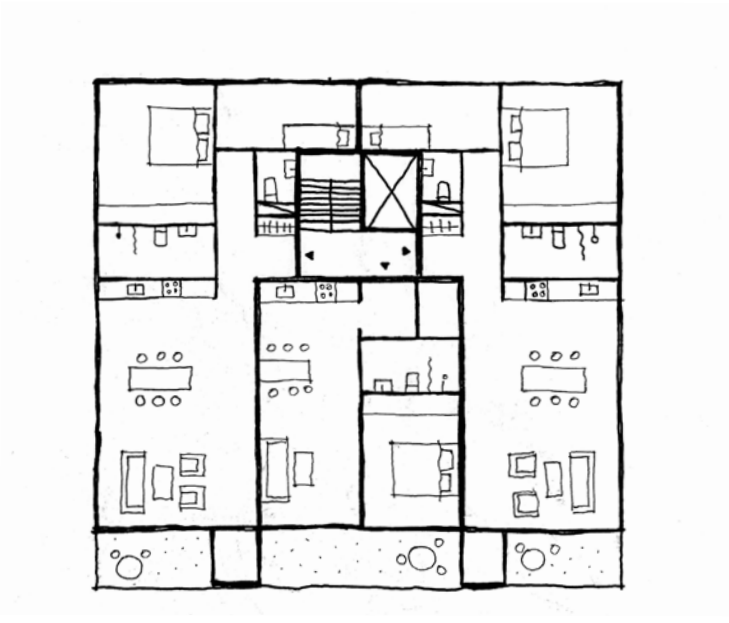
Underhållsfri träpanel

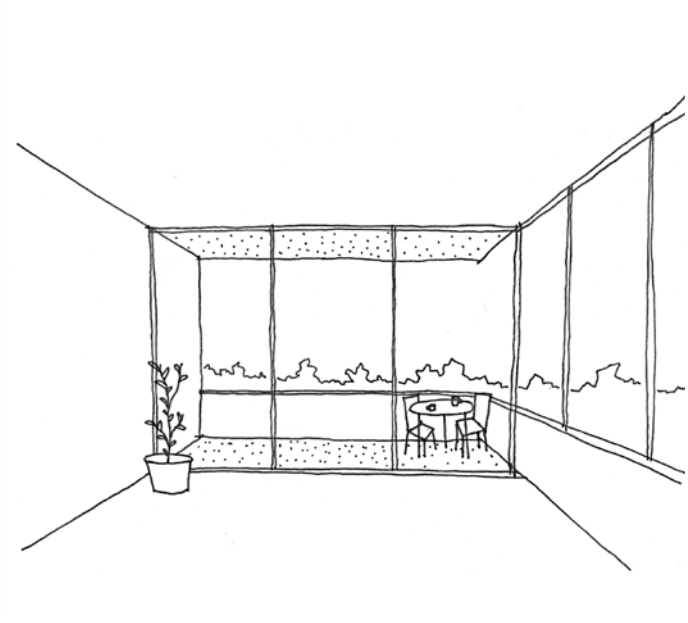
Fönsterkarmar av trä

MATERIALPALETT

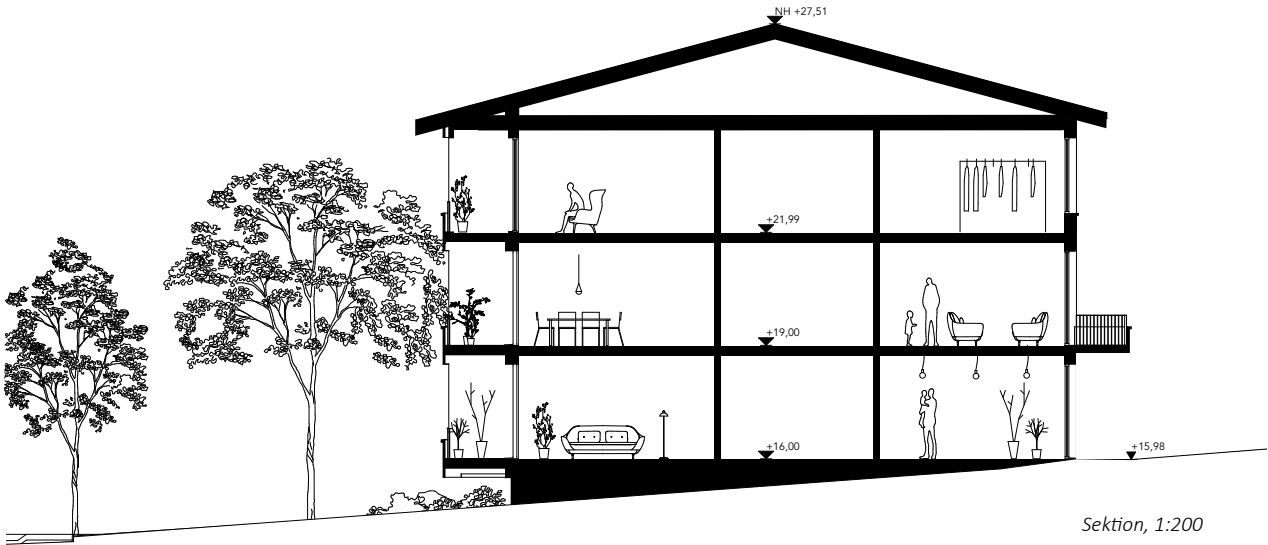
Flerbostadshusen har underhållsfri träfasad med variationer i behandling. Detta ger en subtil nyanskillnad som går i ton med områdets jordnära färgskala.

Normalplan, skiss. Generösa och funktionella lägenheter som riktar fokus ut mot den slående omgivningen.

Generösa glaspartier öppnar bostaden mot naturen och skapar kontakt med omgivningen. Balkongen blir en skyddad plats nära grönskan.

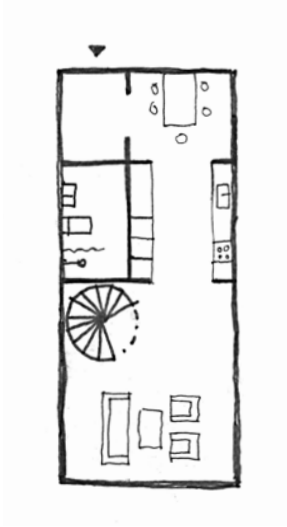

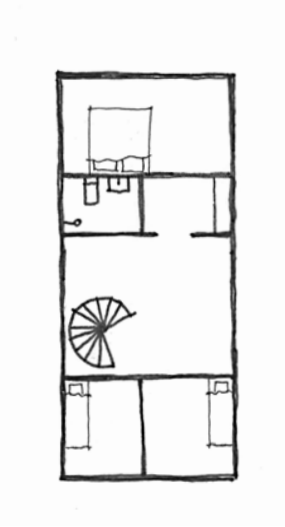
Fasadutsnitt, mysiga och välplanerade radhus skapar variation och gemenskap i området.

RADHUS

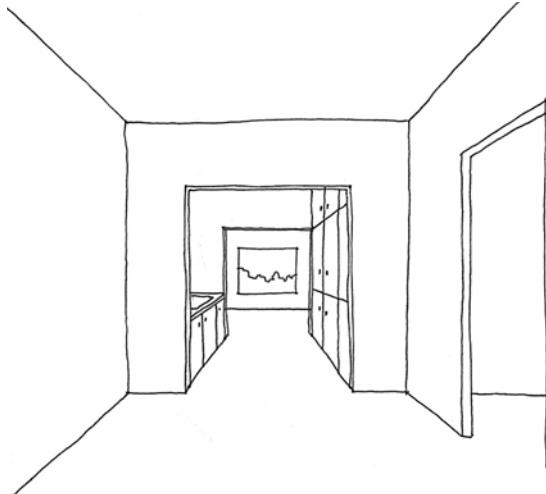
De två radhuslängorna kompletterar flerbostadshusen och tar ner skalan i området och skapar en variation i bebyggelsen. Gestaltningen är sammanhållen och hänger ihop med resten av bebyggelsen. Stomme och fasad består av trä. Den naturfärgade fasaden ger ett klassiskt men ändå samtida uttryck. Bostäderna är modernt och effektivt planerade med stora sociala ytor som vänder sig mot Trosaån i söder. Den skulpturala spiraltrappan blir en möbel i bostaden och ger en unik prägel till radhuset.

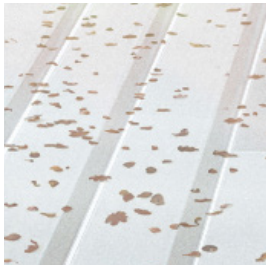
Entréplan, skiss.

Övre plan, skiss.

Radhusen har en social prägel med öppet samband mellan matplats, kök och vardagsrum. Stora öppningar mellan rummen skapar en vacker sekvens av rum som avslutas i utsikten mot Trosaån.

Tak av bandfasad plåt

Stuprör och plåtdetaljer

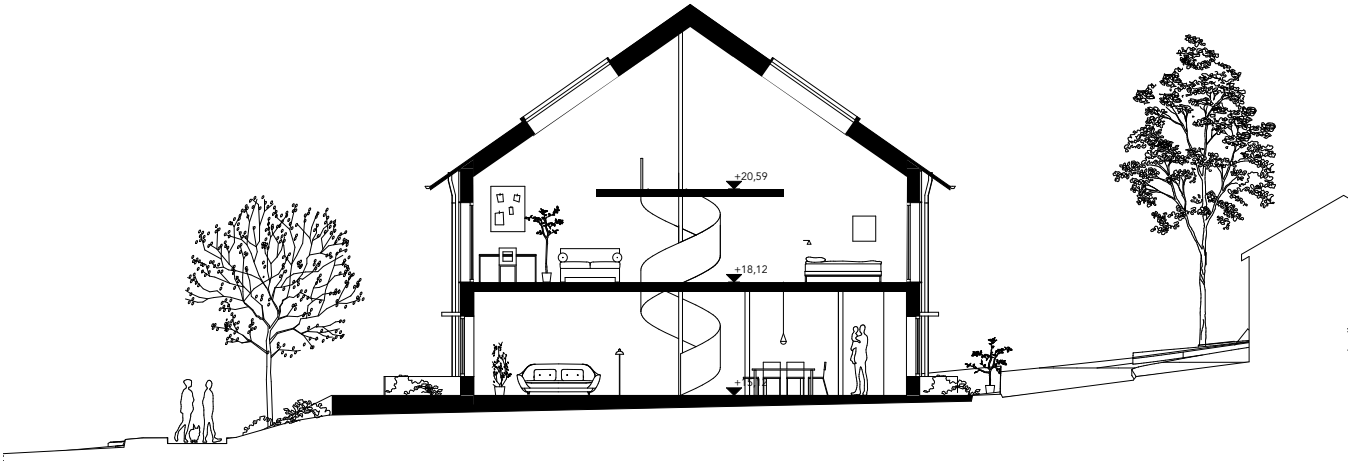
Underhållsfri träpanel

Fönsterkarmar av trä

MATERIALPALETT

Radhusen har en underhållsfri, naturfärgad träfasad som harmoniserar med flerbostadshusen. Nätta skärmtak och detaljer utförs i en neutral plåt som känns robust och hållbar.

Sektion, 1:200

Förslaget sett från parkeringen. Bostadsgården är bilfri.

TINDRA FASTIGHETER I SAMARBETE MED SCOTT RASMUSSEN KÄLLANDER

Tindra Fastigheter arbetar med utveckling av fastigheter primärt för bostadsändamål men även med lätt industri. Vi på Tindra Fastigheter utvecklar både planlagd mark och råmark. Vi ser en fördel med att vara delaktiga från ett tidigt skede i utvecklingsprocessen där vi tillsammans med kommunen och markägare arbetar för att ta fram en helhetslösning för området.

Med noggrant utvalda samarbetspartners och leverantörer har vi lyckats ta fram en attraktiv produkt med kvalité, design, miljö och moderna lösningar i fokus. Tindra Fastigheter har ett tätt samarbete med arkitektfirman Scott Rasmusson Källander. SR-K, som de även kallas, projekterar och ritar primärt projekt uppförda med trästomme, något både SR-K och Tindra Fastigheter förordar och inriktat sig på sedan start. SR-K har bland annat ritat Brf Ferdinand i Aspudden, Stockholm, V28 i Sollentuna samt ÖSB i Östra sala backe,

Uppsala. Alla dessa projekt har blivit prisade, publicerade samt uppmärksammade i Sverige och internationellt.

Den omfattande kunskapen och erfarenheten som finns inom Tindra Fastigheter och Scott Rasmusson Källander Arkitekter av om- och nybyggnad genom planprocessens alla faser gör oss väl rustade för olika utmaningar inom framtidens bostadsbyggande. Tindra Fastigheter planerar att uppföra ca 50 bostäder under 2022 och har som vision att genom goda relationer och "word of mouth" från nöjda kunder bygga 200 bostäder årligen innan 2028. Tindra Fastigheter är en snabbfotad organisation med stark entreprenöranda som vill hitta lösningar där andra ser problem.

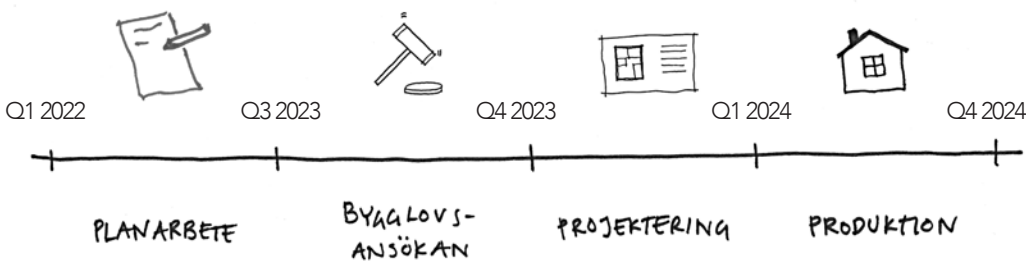

Flygvy från planarbete i Alby

Arkitekturen bäddas på platsen, Referensbild från planarbete i Alby

TIDPLANERING

1. PLANARBETE

- Markanvisning
- Samråd
- Bearbetning
- Granskning
- Ev. revidering
- Exploateringsavtal
- Antagande
- Laga kraft

2. BYGGLOVSANSÖKAN

- Ansökan bygglov
- Beviljat bygglov

3. PROJEKTERING

4. PRODUKTION

- Schaktning
- Grundläggning
- Stomme
- Yttertak
- Fasader
- Rumsbildning
- Installationer
- Besiktning
- Injustering
- Funktionsplanering
- Slutbesiktning
- Fin markplanering

Referenser

Ströpsta, Nykvarn

Byggherre	Tindra Fastigheter
Plats	Ströpsta Nykvarn
Antal Bostäder	ca 50 bostäder
Status	Antagande
Arkitekt	Scott Rasmusson Källander
Typ	Flerbostadshus/ Radhus

Referensbild från planarbete i Ströpsta - Nykvarn

Alby 4:64

Byggherre	Tindra Fastigheter
Plats	Vagnhärad
Antal Bostäder	ca 50
Status	Planskede
Arkitekt	Scott Rasmusson Källander
Typ	Radhus/ Parhus

Referensbilder från planarbete i Alby

Brf Ferdinand

Byggherre	Boform
Plats	Aspudden, Stockholm
antal lägenheter	15 Radhus
Status	Uppfört 2016
Arkitekt	Scott Rasmusson Källander
typ	Radhus

Platsbild på radhusen - Brf Ferdinand

Skenet

Byggherre	Magnolia
Plats	Visby, Gotland
antal lägenheter	58 Lägenheter
Status	Uppfört 2020
Arkitekt	Scott Rasmusson Källander
typ	Vårdboende

Platsbild på Skenet i Visby

6

§ 4

HN 2021/76

Handlingsplan våld i nära relation

Beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar handlingsplanen Våld i nära relation med tillhörande revideringar.

Ärendet

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem, ett allvarligt brott och en viktig jämställdhets- och folkhälsofråga. Såväl historiskt som i nutid så har kvinnor varit mer utsatta än män. Trots detta så är våld i nära relation ingen enskild kvinnofråga, utan en fråga om allas lika värde och mänskliga rättigheter. Våldet medför både akuta och långsiktiga fysiska, psykiska, sociala, ekonomiska och materiella konsekvenser för individen samt höga kostnader för samhället. Våld i nära relation är ett hinder för både vuxna och barns säkerhet och rättstrygghet. Våld i nära relation är därmed ett område som berör alla människor oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet, religiös tillhörighet, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Syftet med Humanistiska nämndens handlingsplan är att anställda inom nämnders verksamhetsområde ska ha god kännedom om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Kunskapen ligger till grund för att förebygga våld i nära relationer och särskilt uppmärksamma kvinnor som utsätts för våld och barn som upplevt våld samt säkerställa att de får stöd och hjälp. Våldet ska förebyggas och upprepning ska förhindras. Kompetensen ska finnas inom socialtjänsten, skola och förskola. Arbetet ska utvecklas, samordnas och genomföras i enlighet med lagstiftning och styrdokument. Handlingsplanens skall också beskriva det praktiska arbetet inom nämndens verksamhetsområden för att förebygga och förhindra relationsvåld.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från socialchef Lisbeth Lampinen och verksamhetsutvecklare Ola Nordqvist 2021-12-10
- Förslag till revidering av handlingsplan våld i nära relation

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Handlingsplan våld i nära relation

Förslag till beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar handlingsplanen Våld i nära relation med tillhörande revideringar.

Ärendet

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem, ett allvarligt brott och en viktig jämställdhets- och folkhälsofråga. Såväl historiskt som i nutid så har kvinnor varit mer utsatta än män. Trots detta så är våld i nära relation ingen enskild kvinnofråga, utan en fråga om allas lika värde och mänskliga rättigheter. Våldet medför både akuta och långsiktiga fysiska, psykiska, sociala, ekonomiska och materiella konsekvenser för individen samt höga kostnader för samhället. Våld i nära relation är ett hinder för både vuxna och barns säkerhet och rättstrygghet. Våld i nära relation är därmed ett område som berör alla människor oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet, religiös tillhörighet, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Syftet med Humanistiska nämndens handlingsplan är att anställda inom nämnders verksamhetsområde ska ha god kännedom om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Kunskapen ligger till grund för att förebygga våld i nära relationer och särskilt uppmärksamma kvinnor som utsätts för våld och barn som upplevt våld samt säkerställa att de får stöd och hjälp. Våldet ska förebyggas och upprepning ska förhindras. Kompetensen ska finnas inom socialtjänsten, skola och förskola. Arbetet ska utvecklas, samordnas och genomföras i enlighet med lagstiftning och styrdokument. Handlingsplanens skall också beskriva det praktiska arbetet inom nämndens verksamhetsområden för att förebygga och förhindra relationsvåld.

De tillhörande revideringarna är markerade med rött.

Lisbeth Lampinen
Socialchef

Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare

Bilaga

Förslag till revidering av handlingsplan våld i nära relation

Handlingsplan våld i nära relation

Antagen av:	Kommunstyrelsen 2022-XX-XX, § 14, Dnr KS
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Handlingsplan

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Syfte	2
3. Vision och övergripande mål.....	3
3.1 Målgrupp.....	3
4. Våld i nära relation	3
4.1 Mäns våld mot kvinnor.....	4
4.2 Barn som upplevt våld	4
4.3 Kvinnors våld mot män	5
4.4 Våld i samkönade relationer	5
4.5 Våldsutövare	5
5. Ansvar och samverkan.....	6
5.1 Kommunens ansvar	6
5.2 Region Sörmlands ansvar	7
5.3 Polisens ansvar	7
5.4 Åklagarmyndighetens ansvar	8
5.5 Lokal samverkansgrupp	8
6. Särskilt utsatta grupper.....	8
6.1 Äldre	8
6.2 Ungdomar	9
6.3 Personer funktionsnedsättning	9
6.4 Utlandsfödda	10
6.5 Personer med missbruk och beroende.....	10
7. Förebyggande arbete.....	11
8. Anmälningsskyldighet	12
9. Skyldighet att utreda ansökningar om skydd och stöd från personer som inte är bosatta i Trosa kommun	13
10. Stöd och behandling som erbjuds i Trosa kommun	13
11. Resultatmål	13
Referenser	16

1. Inledning

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem, ett allvarligt brott och en viktig jämställdhets- och folkhälsofråga. Såväl historiskt som i nutid så har kvinnor varit mer utsatta än män. Trots detta så är våld i nära relation ingen enskild kvinnofråga, utan en fråga om allas lika värde och mänskliga rättigheter. Våldet medför både akuta och långsiktiga fysiska, psykiska, sociala, ekonomiska och materiella konsekvenser för individen samt höga kostnader för samhället. Våld i nära relation är ett hinder för både vuxna och barns säkerhet och rättstrygghet. Våld i nära relation är därmed ett område som berör alla människor oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet, religiös tillhörighet, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Våld i nära relation är alltså inte enbart ett könsbaserat fenomen där män utsätter kvinnor, även om forskning och statistik visar att det är den vanligast förekommande typen av våld. Begreppet nära relation inkluderar också att en man blir utsatt av en kvinna, våld i relationer mellan två personer med samma kön samt våld mellan familjemedlemmar eller andra närstående. Det inkluderar även hedersrelaterat våld och förtryck. För detta område finns dock en särskild handlingsplan framtagen.

Handlingsplanen har upprättats i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd gällande våld i nära relationer och Socialstyrelsens handbok *Våld handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer*. Den tar också stöd i regeringens skrivelse "Makt, mål och myndighet – en feministisk politik för en jämställd framtid och Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck" (SOU 2015:55).

Handlingsplanen syftar också till att främja arbetet med artikel 22 som berör könsrelaterat våld i "Den Europeiska Deklarationen för Jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå". Med anledning av förändrad lagstiftning och andra viktiga omständigheter kan handlingsplanen komma att revideras av nämnden.

2. Syfte

Syftet med Humanistiska nämndens handlingsplan är att anställda inom nämndens verksamhetsområde ska ha god kännedom om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Kunskapen ligger till grund för att förebygga våld i nära relationer och särskilt uppmärksamma kvinnor som utsätts för våld och barn som upplevt våld samt säkerställa att de får stöd och hjälp. Våldet ska förebyggas och upprepning ska förhindras. Kompetensen ska finnas inom socialtjänsten, skola och förskola. Arbetet ska utvecklas, samordnas och genomföras i enlighet med lagstiftning och styrdokument. Handlingsplanen skall också beskriva det praktiska arbetet inom nämndens verksamhetsområden för att förebygga och förhindra relationsvåld.

3. Vision och övergripande mål

Det övergripande målet är att våld i nära relation ska upphöra i Trosa kommun. Våldsutsatta och våldsutövare ska erbjudas råd, stöd och hjälp av god kvalitet. Genom samverkan och samarbete mellan myndigheter och organisationer ska arbetet utvecklas och resurserna användas optimalt. Kunskaps- och kompetensnivån ska vara hög och anpassad till verksamheternas inriktning och innehåll. Detta gäller alla verksamheter inom nämndens ansvarsområden.

3.1 Målgrupp

Med utgångspunkt i det som nämnts tidigare att det inte bara är kvinnor som utsätts för våld i nära relation, så har Humanistiska nämnden i Trosa Kommun valt att utvidga målgruppen och att handlingsplanen därmed omfattar följande personer:

- alla vuxna personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation
- barn som varit utsatta, utsätts för våld eller upplevt våld
- personer som utövar våld i nära relationer och som behöver råd och hjälp för att ta ansvar för sitt handlande och därigenom upphöra med våldet.

4. Våld i nära relation

Begreppet våld och övergrepp mot närstående kan enligt Socialstyrelsen indelas i fem huvudgrupper. I regel förekommer en kombination av dessa former av övergrepp:

Fysiska övergrepp – Slag, nyp, knuffar, sparkar och **fasthållning**. Uppsåttlig kroppsskada som grov misshandel samt misshandel som leder till döden.

Psykiska övergrepp – Direkta eller indirekta hot, **kränkning**, trakasserier, förnedring, utskällningar, att en vägrar tala med den utsatte, inlåsnings och social isolering, övergivande och svek. Även våld eller hot om våld mot husdjur kan räknas till den psykiska utsattheten.

Ekonomiska och materiella övergrepp – Stölder av pengar och värdesaker, . **påtvingad överföring av pengar**, personliga tillhörigheter slås sönder eller förstörs avsiktligt, utpressning, förskingring och att en felaktigt utger sig för att företräda den utsatta.

Sexuella övergrepp– Våldtäkt, påtvingade sexuella handlingar, sexuella trakasserier och sexuella handlingar som den utsatta inte vågar säga nej till.

Försummelse och vanvård – Människor som är beroende av andra personer för vård och omsorg i vardagen, exempelvis äldre och **personer med någon funktionsnedsättning** som kan utsättas för vanvård eller försummelse. Det kan vara undanhållande av medicin, att inte få tillräckligt näringsriktig kost, inte få hjälp med att sköta sin hygien eller att sakna tillgång till telefon

4.1 Mäns våld mot kvinnor

Våld i nära relation kan drabba vem som helst. Kvinnor är dock kraftigt överrepresenterade som offer för våld i nära relationer. Detta våld handlar om makt och kontroll och är i grunden ett jämställdhetsproblem.

Mäns våld mot kvinnor i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem och ett hot mot kvinnors och barns hälsa, välbefinnande och liv. Våldet ger allvarliga hälsomässiga, sociala, ekonomiska och juridiska konsekvenser, såväl för individen som för samhället. Våld och andra övergrepp mot kvinnor och barn är idag enligt regeringen den mest akuta jämställdhetsfrågan.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 anger att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Detta är en grundläggande värdering i arbetet för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld. Alla former av våld mot kvinnor är en form av könsrelaterad diskriminering, ett hinder för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Alla ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet enligt Förenta nationerna, FN. År 1993 antog FN:s generalförsamling deklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor. Deklarationen innebär att våld mot kvinnor inte är en privat angelägenhet. Våld mot kvinnor är enligt deklarationens första artikel "varje könsbetingad våldshandling som resulterar i eller sannolikt kommer att resultera i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande vare sig det sker offentligt eller privat".

Regeringen har ställt upp sex jämställdhetspolitiska mål. Det sjätte målet anger att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Regeringen har även tagit fram En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin är tioårig och trädde i kraft 1 januari 2017.

4.2 Barn som upplevt våld

Numera används begreppet barn som upplevt våld, istället för som tidigare barn som bevittnat våld. Detta grundar sig i att barn som lever i familjer där det förekommer våld inte enbart är passiva vittnen utan påverkas av våldet, att se en anknytningsperson bli utsatt för våld upplevs ofta värre för barn än när våldet riktas direkt mot dem.

Barn som lever med våld i hemmet löper en stor risk för att drabbas av olika former av psykisk ohälsa som till exempel depressioner, aggressivitet, anknytnings-svårigheter, PTSD eller andra allvarliga tillstånd. Barn som far illa har en lagstadgad rätt att erhålla samhällets skydd och stöd. Samhället har en uppgift att uppmärksamma barn som lever under svåra omständigheter eller riskerar att fara illa. Barnens situation får inte glömmas när de upplevt våld. Barnens behov av skydd och stöd ska bedömas för att de ska kunna erbjudas hjälp både i den akuta situationen och på längre sikt. Barn som upplevt våld ska ses som brottsoffer enligt

Socialtjänstlagen 5 kap 11 § och har sedan 2006 rätt att ansöka om brottsskadeersättning. Den nya lagen om barnfridsbrott innebär att från och med den 1 juli 2021, blir det även straffbart att låta barn bli vittne till våld i nära relation. Ett barn som bevittnar våld blir nu målsäganden och har då rätt till målsägandebiträde och skadestånd.

4.3 Kvinnors våld mot män

Män är sammantaget mer utsatta för våld än kvinnor. Dock sker våldet mot män oftare i offentliga miljöer och mer sällan i nära relationer. Studien "Våld och hälsa" från 2014 visar att 14 procent av kvinnorna och 5 procent av männen någon gång efter 18 års ålder hade blivit utsatta för fysiskt våld eller hot om fysiskt våld i en pågående eller avslutad parrelation. 20 procent av kvinnorna och åtta procent av männen uppgav att de utsatts för upprepat och systematiskt psykiskt våld av en nuvarande eller tidigare partner. Studien visar också att cirka sju procent av kvinnorna och en procent av männen blivit utsatta för sexuellt våld av en aktuell eller tidigare partner någon gång efter 18 års ålder.

Tabu och rädsla för att inte bli trodd gör att många våldsutsatta män inte anmäler det våld de utsatts för. Enligt Brottsförebyggande rådet har män som blivit utsatta för våld i nära relationer betydligt lägre förtroende för rättsväsendet, både jämfört med kvinnor med samma erfarenheter och med män som blivit utsatta för annan typ av våld. Våldsutsatta män känner sig också oftare sämre bemötta av polis än vad kvinnor gör.

4.4 Våld i samkönade relationer

Våld i samkönade relationer utövas på samma sätt som inom heterosexuella parrelationer. Det är svårt att säga något om prevalensen gällande våld i samkönade relationer då forskningen är begränsad och de studier som finns har stora variationer i sina resultat. Dessutom riskerar samhällets heteronorm att påverka vår syn på våld i samkönade relationer så till vida att vi inte tolkar det som våld i nära relation utan snarare våld mellan vänner, om våldet alls blir synliggjort.

Heteronormen gör även att de som lever i samkönade relationer ofta upplever att de stödinsatser som samhället erbjuder inte är riktade till dem. HBTQ-personer som lever i en hederskontext löper även en stor risk att utsättas för våld på grund av sin sexualitet eller könsidentitet. Sedan 2007 ingår våld i samkönade relationer i regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.

4.5 Våldsutövare

Insatser riktade till våldsutövare är en viktig del av arbetet med att förebygga och motverka våld. Målet är att få våldet att upphöra.

Nämnden har ett ansvar för att ta ett helhetsgrepp när det förekommer våld i en

familj. Att socialtjänsten bör kunna erbjuda insatser till vuxna som utövar våld mot närstående framgår bland annat av Socialstyrelsens allmänna råd och handboken Våld. Insatserna bör syfta till att våldet upphör, att utövaren av våld tar ansvar för sina handlingar och att situationen förbättras för den som utsatts för våldet och eventuella barn som upplevt våldet.

Hela familjen ska få den hjälp och det stöd som behövs och socialtjänsten ska därför kunna erbjuda insatser till vuxna som utövar våld mot närstående.

~~Samtidigt finns det ingen lagstadgad skyldighet för socialtjänsten att erbjuda insatser för våldsutövare. Detta har inneburit att skillnaderna är stora mellan kommunerna.~~

Den 9 juni fattade riksdagen beslut om en ändring i socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden ska verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Förändringen gäller från 1 augusti 2021.

5. Ansvar och samverkan

5.1 Kommunens ansvar

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de människor som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Kommunens ansvar omfattar även människor som är eller har varit utsatta för brott. I Socialtjänstlagen står det: "Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden skall också särskilt beakta att barn som upplevt våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp. (5 kap 11 § SoL).

Samverkan är nödvändig för att ge samtliga inblandade parter optimalt stöd vid förekomst av våld i nära relation. Anmälningar och ansökningar rörande oro för ett barn eller misstanke om att ett barn far illa handläggs av Barn- och familjeenheten. Den första informationen kring ett våldsärendet kan dock dyka upp hos handläggarna på Ekonomi- och vuxnenheten och de ansvarar då för att koppla in Barn- och familjeenheten i de fall där det finns barn med i bilden. På samma vis ansvarar Barn- och familjeenheten för att koppla in Ekonomi- och vuxnenheten när det kommer in uppgifter om att ett barn riskerar att fara illa.

Samverkan som rör våld i nära relation är särskilt viktig för att säkerställa att barnperspektivet, helhetsperspektivet och ett gott bemötande tillvaratas. Detta skapar även rättssäkerhet för den enskilde individen.

För att kunna ge den enskilde så bra stöd som möjligt krävs det att personalen på

de olika interna enheterna har kännedom och kunskap om varandras uppdrag, kompetens och mandat. Det krävs också att samtlig personal har god kännedom om handlingsplanens innehåll och är väl insatta i de rutiner som finns gällande våld i nära relation.

Barn från fyra år som upplevt våld och där detta upphört erbjuds Trappansamtal för att kunna bearbeta våldet eller det upplevda våldet.

Skola och förskola har en viktig roll i att upptäcka barn inom verksamheterna som kan utsättas, har utsatts eller upplevt våld inom barnets nätverk. Skolan har i dessa fall en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten och kan därigenom förebygga fortsatt våld. Skolan och förskolans ansvar berörs mer under avsnitt 7 och 8.

5.2 Region Sörmlands ansvar

Hälso- och sjukvårdens ansvar är att upptäcka och identifiera våld i nära relation. Hela sjukvården kan komma i kontakt med personer som utsatts för våld, exempelvis akutvården, kvinnokliniken, psykiatri, folktandvården barnmorskemottagningen och familjeläkarmottagningarna. Sjukvårdens personal har ansvar för att känna igen, förstå våldet samt informera om möjligheten till stöd hos socialtjänsten.

Regionen har program för sjukvårdens arbete med personer utsatta för våld i nära relation. Regionen har även ett handlingsprogram till stöd vid misstanke om barn som far illa. Gemensamt för dessa är att öka kunskapen och förbättra beredskapen kring kvinnor och barn som utsatts för våld. Regionen kan vara behjälpliga med att dokumentera skador hos våldsutsatta. Personal har även ett ansvar att ställa frågan om våldsutsatthet i anamnesen samt anmäla oro för barn enligt 14 kap 1 § SoL.

Nationellt centrum för kvinnofrid och Socialstyrelsen har lanserat en webbplats till stöd för tandvården att upptäcka patienter som utsatts för våld i nära relationer. Tandvården kan göra en insats i arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn genom att medverka till tidig upptäckt, behandling och dokumentation av skador. Därför är det viktigt att det finns kunskap om våld och rutiner för hur man ställer frågor till patienterna och hanterar svaret. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer omfattar även tandvården samt att den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck tar upp tandvården som en viktig instans för upptäckt av våld i hemmet. Detta gäller både Regionens tandvård såväl som den privata.

5.3 Polisens ansvar

Många brott, allt från ofredande till mord, kan vara aktuella. Även upprepade brott av olika karaktär riktade mot en kvinna i nära relation kan samlas ihop under rubriceringen grov kvinnofridskränkning. Polisanmälan kan göras av den

våldsutsatta själv, men även av andra, som polis, grannar, anhöriga eller vänner. När ett våldsbrott anmäls görs en polisutredning, en så kallad förundersökning. Polisen rapporterar samtliga våldsbrott till socialnämnden då barn finns med i bilden enligt 14 kap 1 § SoL. Polisen ska även informera om möjligheten till stöd för både våldsutsatta och våldsutövare som erbjuds inom socialtjänstens verksamhetsområden.

5.4 Åklagarmyndighetens ansvar

Åklagarens ansvar inbegriper att leda polisens brottsutredning, fatta beslut om åtal ska väckas samt att föra talan i domstol. Åklagaren har även ett ansvar att förmedla information gällande utredning samt varför utredning läggs ned samt om möjliga skadeståndsanspråk. Åklagarmyndigheten fattar även beslut om kontaktförbud. Våldsbrott i nära relation faller under allmänt åtal.

5.5 Lokal samverkansgrupp

En lokal samverkansgrupp för att motverka relationsvåld och hedersrelaterat våld och förtryck kopplad till kommunerna i Nyköping, Trosa, Gnesta och Oxelösund träffas fyra gånger per år. I samverkansgruppen ingår socialtjänsten i de olika kommunerna, åklagare, polis, frivård och Region Sörmland. Syftet med gruppen är att informera varandra om läget i de olika organisationerna gällande ovanstående frågor, skapa nya kontaktytor samt stödja varandra i att ta fram riktlinjer och rutiner.

Länsstyrelserna har ett särskilt ansvar för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen. Deras roll är att stödja och skapa förutsättningar för att varje län ska uppnå intentionerna i den nationella strategin. Länsstyrelsen i Södermanland arbetar framförallt med att stödja och stärka samordningen av insatser, stödja verksamhetsutveckling och bidra med kunskap och metoder. De fångar upp och skickar vidare viktiga frågor från den kommunala nivån till den nationella nivån. Länsstyrelsen genomför även kommunbesök, leder länssamverkan, håller i olika nätverk och erbjuder kompetensstöd

6. Särskilt utsatta grupper

6.1 Äldre

Äldre personer betraktas i många sammanhang som en homogen grupp där åldern är den utmärkande egenskapen. I stället behöver de ses som individer med olika förutsättningar, erfarenheter och behov. Både äldre kvinnor och män kan utsättas för våld i nära relationer av närstående, av anställda i vård och omsorg, av grannar i särskilt boende och av deltagare i dagverksamhet.

Det är nästan enbart kvinnor som utsätts för sexuellt våld, och föreställningar om att äldre personer inte har sexuella relationer riskerar att leda till att sexuella övergrepp inte uppmärksammas. Äldre kvinnor kan också leva i en parrelation där

våldet har förekommit under många år. Detta gör gruppen äldre kvinnor särskilt sårbara. Detta då de kanske levt många år i en destruktiv relation och att då plötsligt börja prata om detta kan vara svårt.

Hög ålder innebär ofta ett ökat beroende av omgivningen, både av närstående och av personal. Det är en riskfaktor för att utsättas för våld och innebär också en risk för att våldet upprepas. Beroendet gör det särskilt svårt att ta sig ur en destruktiv relation. Ansträngda vårdrelationer är ytterligare en riskfaktor för våld och övergrepp. Personer med demenssjukdom löper dubbelt så stor risk att utsättas för vanvård av personal och anhörigvårdare. Detta våld kan även yttra sig i försummelse som bristande hjälp med hygien och att nekas mat och medicin. Det ekonomiska perspektivet måste också vägas in då äldre kvinnor ofta ha en lägre pension, vilket kan innebära att kvinnan är ekonomiskt beroende av sin man vilket kan göra det svårare att lämna honom.

6.2 Ungdomar

Våld i ungas relationer är när en ung person använder våld mot sin flickvän, pojkvän eller partner eller när en ung person blir utsatt av den de är tillsammans med. Detta kan ske i den första romantiska relationen då individen är särskilt sårbar på grund av brist på erfarenheter.

Våldet i relationen kan vara psykiskt, fysiskt, sexuellt, ekonomiskt eller digitalt. Exempel på psykiskt våld är att vara kontrollerande, anklagande eller aggressiv. Det kan också handla om fysisk misshandel som slag eller sparkar, eller att gå över någons sexuella gränser eller hota att sprida privata foton eller filmer i sociala medier. Våldet och situationerna kan se ut på många olika sätt. Nästan alltid finns någon form av psykiskt våld med i bilden. Många som utsätts beskriver det som att de är i en "destruktiv relation" där de utsätts för små och stora övergrepp under en längre tid. Den som utsätter tar makt över den andra, genom att göra så att den andra känner sig hotad, pressad eller otrygg. Den som blir utsatt kan känna sig tvungen att anpassa sitt liv för att skydda sig. Risken är också att detta våld normaliseras i tidig ålder. Ofta är den som använder våld lika gammal eller några år äldre. En åldersskillnad på bara några år kan påverka maktbalansen i ett förhållande, till exempel att den ena personen bor hemma och går i skolan medan den andra har ett eget boende och tjänar egna pengar.

6.3 Personer funktionsnedsättning

Kvinnor med funktionsnedsättningar utsätts för fysiskt och psykiskt våld och övergrepp i minst lika stor utsträckning som kvinnor generellt. Specifikt för kvinnor med funktionsnedsättningar är att de ofta är i beroendeställning till personerna som utövar våld och kränkningar mot dem, vilket ökar deras utsatthet.

Kvinnor med funktionsnedsättning är utsatta för våld lika mycket eller mer än andra kvinnor enligt Myndigheten för delaktighet, MFD. Uppgifterna kan ses som en sammanfattning av kunskapsläget då det inte alltid är möjligt att visa på statistiskt

pålitliga skillnader mellan kvinnor med respektive utan funktionsnedsättning. Många personer med funktionsnedsättning har en svagare ekonomisk ställning eller lägre utbildningsnivå och en livssituation som i stort skiljer sig från normen. Dessa kan ses som några faktorer som bidrar till att de riskerar att utsättas för våld risk för att utsättas för våld. Många som har en funktionsnedsättning är beroende av andra i sitt dagliga liv. Det kan handla om omvårdnad, stöd och service utförd av anhöriga, personliga assistenter eller annan personal. Det kan också handla om tjänster som utförs av andra, till exempel färdtjänst. Beroendet av andra kan vara en förklaring till utsattheten för våld, och det kan även innebära en risk för upprepat våld. **Detta beroende av andra är många gånger svåra att upptäcka och bör därför särskilt uppmärksammas.**

6.4 Utlandsfödda

Flera svenska forskningsstudier har visat att kvinnor med utländsk bakgrund utsätts för våld i större utsträckning än kvinnor som har en eller två föräldrar födda i Sverige. Det kan bero på att de utlandsfödda kvinnorna oftare har lägre utbildning, befinner sig i en ekonomiskt utsatt situation och är socialt isolerade. Språksvårigheter, dålig kännedom om det svenska samhället och vilka rättigheter kvinnor har här, starkt beroende av våldsutövaren och begränsat socialt nätverk är andra faktorer som gör att kvinnor med utländsk bakgrund kan vara särskilt utsatta och sårbara.

Det är samtidigt viktigt att påpeka att våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund är en heterogen grupp med olika sociala bakgrunder och förutsättningar. Många av sina erfarenheter delar de med våldsutsatta kvinnor i allmänhet medan andra aspekter av utsattheten är specifikt kopplade till deras bakgrund.

6.5 Personer med missbruk och beroende

Kvinnor i missbruk eller beroende befinner sig ofta i livssituationer som ökar risken för att utsättas för våld. Samtidigt kan de ha svårare än andra våldsutsatta kvinnor att få stöd och hjälp. Våldet ses ofta som en konsekvens av missbruket vilket gör att våldsutsattheten inte uppmärksammas eller kanske negligeras av samhället.

Kvinnor som har problem med missbruk utsätts för både fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, och våldet kan vara mycket grovt. Förövaren är ofta en partner eller före detta partner. Förövaren kan också vara en bekant eller yrkesutövare som kvinnorna möter, till exempel poliser, väktare eller behandlingspersonal. Kvinnorna söker ofta vård först när de fått allvarliga skador och kvinnorna kan också vara svåra att motivera till varaktiga kontakter med socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Många kvinnor i missbruk har omfattande problem som gör att de behöver både stöd, behandling och vård. Utöver utsatthet för våld och missbruk kan dessa

kvinnor till exempel ha psykisk eller fysisk ohälsa, vara arbetslösa, ha ekonomiska problem och kanske vara hemlösa. I vissa fall kan de ha erfarenhet av kriminalitet och av att sälja sex.

Flera forskningsstudier har visat att övergrepp i barndomen är vanligare bland kvinnor i missbruk än bland övriga kvinnor. Det är också vanligt att kvinnor som har kontakt med psykiatrin har varit utsatta för olika former av fysiska övergrepp både som barn och vuxna. Det gäller inte minst kvinnor med psykisk ohälsa i form av missbruk, posttraumatiskt stressyndrom, PTSD, depression, självmordsbenägenhet och psykossjukdomar.

7. Förebyggande arbete

Om hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska kunna erbjuda vård, stöd och hjälp till den som är utsatt för våld behöver utsattheten upptäckas. Personer som är utsatta för våld är överrepresenterade i psykiatrin och missbruks- och beroendevården. Men utsatthet för våld finns överallt i samhället och därför är det viktigt att vara uppmärksam på signaler och tecken på sådan utsatthet, och att våga fråga.

En förutsättning för att hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska kunna erbjuda vård, stöd och hjälp till den som är utsatt för våld är att denna utsatthet upptäcks. Att våga fråga är en grundläggande förutsättning för att kunna identifiera och hjälpa en person som befinner sig i en svår situation. Det handlar om att lyssna och kunna ta emot den våldsutsattas berättelse. Genom att fråga signalerar verksamheten också att det inte är acceptabelt med våld i en nära relation.

Personer som är utsatta för våld kan söka hjälp hos socialtjänsten till exempel med en ansökan om ekonomiskt bistånd eller andra stödinsatser utan att berätta om våldet de blir utsatta för. En förklaring till att den som är utsatt för våld inte berättar om sin situation kan vara känslor av skuld och skam och en rädsla för att inte bli trodd. **Det kan också bero på att våldet är normaliserat hos den enskilde så att våldet inte uppfattas.** Våldsutsatta kan även vända sig till hälso- och sjukvården. Där kan de söka hjälp för olika fysiska och psykiska symtom som huvudvärk, ont i magen eller stress som kan ha orsakats av våldet. Men de berättar oftast inte om våldet eftersom de inte alltid sätter sina besvär i samband med att de är eller har varit utsatta för våld.

Barn kan också ha svårt att berätta. De talar sällan själva om att de utsätts för våld eller upplevt våld. En enkätundersökning bland elever i årskurs nio visade att endast tolv procent av de barn som blivit slagna hemma hade vänt sig till socialtjänsten, skolan, polisen eller någon annan verksamhet.

När yrkesverksamma i hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska ställa frågor om våld är det betydelsefullt hur och under vilka omständigheter frågorna ställs.

Enligt världshälsoorganisationen WHO är några viktiga förutsättningar för att en verksamhet ska kunna ställa frågor om våld att

- verksamheten har en rutin för hur frågeproceduren går till
- personalen har utbildning i hur man frågar om våld
- personalen ställer frågan i en för patienten/klienten trygg miljö
- personalen inger förtroende
- verksamheten har rutiner för vart patienten/klienten kan hänvisas inom verksamheten eller till annan verksamhet.

För barn som far illa kan skolan och förskolan göra stor skillnad. Skolrelaterade problem och social utsatthet hänger ofta samman och kan förstärka varandra. Forskning visar att skolframgång är den starkast skyddande faktorn för alla barn och därför är det extra viktigt att de här barnen får en chans att lyckas i skolan och att skolan är en trygg plats för dem. En del barn kan uppfatta att de visar att de mår dåligt men att ingen ser. För en vuxen i skolan och förskolan kan det vara svårt att upptäcka att ett barn far illa. En del barn tystnar och drar sig undan, berättar inte och de kan ha en välfungerande skolsituation sett utifrån. Barn som utsätts för hot eller våld kan ha skador och blåmärken som man som skolpersonal kan vara uppmärksam på. Ibland kan våld mot barnet också innebära att man upplevt våld mellan vuxna. Det kan vara svårare att upptäcka barn som inte själva utsatts för våld men upplevt våld. Symptom kan vara allmänna skolproblem, som undandragande och utagerande beteende men också

ökad frånvaro. Här är det viktigt att konsultera socialtjänsten och även anmäla när problemen är tydliga.

8. Anmälningsskyldighet

Anmälningsskyldigheten regleras i socialtjänstlagens kapitel 14 1§ och har följande formulering; "Var och en som får kännedom om något som kan innebära att behöver ingripa till barns skydd bör anmäla detta till nämnden."

Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvård, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten och kriminalvården är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Detta gäller även dem som är anställda hos sådana myndigheter. Sådan anmälningsskyldighet gäller också dem som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven verksamhet som berör skola och förskola eller annan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvård eller på socialtjänstens område.

För familjerådgivningen gäller istället det som sägs i tredje stycket; "De som är verksamma inom familjerådgivning är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet samt upplevt våld i familjen".

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i andra stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av skydd.

Rutinen i Trosa kommun är att anmäla ärenden till socialkontorets mottagningsgrupp som gör en första skyddsbedömning, då det finns misstanke om våld går alltid ärendet vidare till en handläggare för utredning och åtgärder.

9. Skyldighet att utreda ansökningar om skydd och stöd från personer som inte är bosatta i Trosa kommun

Trosa kommun är skyldig att hantera en ansökan från en enskild oavsett om personen är bosatt i den kommun personen söker i eller inte. Om en person på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan stöd har han eller hon rätt att söka stöd från den kommun som denne önskar flytta till. En sådan ansökan ska av nämnden behandlas som om den sökande var bosatt i Trosa kommun (2a kap 8-9§ SoL).

10. Stöd och behandling som erbjuds i Trosa kommun

I Trosa kommun erbjuds stöd och skydd inom socialkontorets verksamhet för individer utsatta för relationsvåld. Skyddat boende kan erbjudas som bistånd. Stödsamtal kan ske både inom socialkontorets verksamhet men även genom kvinnojouren Annfrid i Södertälje som kommunen har avtal med. De kan erbjuda rådgivning, stödsamtal, stöd i kontakt med myndigheter och polis. Under 2022 planeras även utbildning för personal inom socialkontoret i Trosa kommun i samtal med våldsutövare för att ge stöd i att ta ansvar för sina handlingar och att därigenom få våldet att upphöra.

11. Resultatmål

Vision och övergripande mål: Ingen ska utsättas för våld i nära relation.

Delmål: Att alla som arbetar på socialkontoret ska ha kunskap kring våld i nära relation. Att personal på förskola, skola och vuxenutbildning samt inom vård- och omsorg är uppmärksamma på barn, unga och vuxna som kan utsatts för och upplevt våld.

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
-------------	-----------	----------	---------

Handlingsplanen våld i nära relation ska implementeras i organisationen.	Gå igenom handlingsplanen på APT på respektive enhet	Enhetschefer Rektorer Chefer inom vård- och omsorg	2022
Det ska finnas rutiner inom socialtjänsten rörande att fråga klienter och/eller uppmärksamma och bemöta relationsvåld	Utforma adekvata rutiner inom verksamheterna, frågor ska ställas om det finns något som indikerar på att våld förekommer	Enhetschefer i samarbete med verksamhetsutvecklare	Kontinuerligt
Det ska finnas tydliga rutiner för orosanmälan till socialtjänsten gällande misstanke om våld i nära relation.	Utforma adekvata rutiner inom verksamheterna	Rektorer Vård- och omsorgschefer Chef fritidsgård	Kontinuerligt
All personal inom Socialförvaltningen ska hålla sig a jour med kunskapsläget, rutinerna samt juridiska förändringar	Vid kompetensbortfall ska det kompenseras genom kompetenshöjning.	Enhetschefer i samarbete med verksamhetsutvecklare	Kontinuerligt
Kompetensen gällande relationsvåld ska vara hög på Socialkontoret	All personal ska erbjudas kontinuerlig fortbildning	Enhetschefer i samarbete med verksamhetsutvecklare	Kontinuerligt
Kompetensen kring relationsvåld ska öka i övriga verksamheter i kommunen	Personal ska gå erbjudas att gå NCK:s webb-utbildning om relationsvåld	Rektorer Vård- och omsorgschefer Chef fritidsgård	Kontinuerligt

Delmål: Barn i familjer där våld förekommer ska särskilt uppmärksammas och erbjudas stöd och hjälp på Socialkontoret

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Barn och ungas behov av skydd och stöd ska bedömas enligt kvalitetssäkrade metoder	Utforma frågor för att synliggöra våldsutsatthet i en förhandsbedömning. Utredning ska göras enligt vedertagna metoder	Socialsekreterare som arbetar med barn, unga och vuxna	2022 Kontinuerligt
Barn och unga ska erbjudas stöd utifrån behov	Socialsekreterare för Barn och unga informerar om möjligheten att få stödinsatser för barnen Socialsekreterare utreder och beslutar om bistånd/åtgärd	Socialsekreterare som arbetar med barn/Barn, unga, vuxna	Kontinuerligt
Barn och unga som upplevt våld ska erbjudas Trappansamtal		Öppenvården	Kontinuerligt

Delmål: Personer som utsätts för våld i nära relation ska få ett gott bemötande av kompetent personal och erbjudas ett samlat stöd och skydd utifrån sina behov.

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Våldsutsatta erbjuds akut adekvat skydd utifrån deras våldsutsatthet	Genomföra riskbedömning, vid behov ska skyddat boende erbjudas	Vuxenhandläggare ekonomiskt bistånd om det är aktuellt med ekonomiskt stöd	2022 Kontinuerligt

Delmål: Personer som utövar våld i nära relation ska få ett gott bemötande av kompetent personal och erbjudas stöd och behandling för att förändra sitt beteende

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Våldsutövare erbjuds enskilda samtal om våld och dess konsekvenser	Personal inom Socialkontoret utbildas i samtal med våldsutövare	Berörd handläggare och behandlare	2022 Kontinuerligt

Delmål: Socialtjänstens insatser för våldsutsatta barn, våldsutsatta vuxna och våldsutövare ska följas upp.

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Insatser ska följas upp inom ramen för ledningssystemet för kvalitet	Systematisk uppföljning i samarbete med SKR SU Kvinnofrid	Enhetschef i samarbete med Verksamhetsutvecklare i samarbete med enhetschef	2022

Medborgare i Trosa kommun ska veta att de kan vända sig till socialförvaltningen för att få hjälp om de utsätts för våld i nära relationer

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Socialkontorets verksamhet ska etableras och vara en välkänd verksamhet för kommunens medborgare.	Information sak finnas på offentliga platser på webben, vara lättillgänglig, lättläst och översatt till flera språk. Under v. 47, en vecka fri från våld genomförs särskilda informationsinsatser	Verksamhetsutvecklare i samarbete med enhetschefer	2022 Kontinuerligt

Övrigt:

Resultatmål	Aktivitet	Ansvarig	Tidsram
Upprätthålla samverkan med andra förvaltningar, myndigheter och frivilligorganisationer	Frågan om relationsvåld tas upp i ordinarie samverkansgrupper	Verksamhetschef och ansvarig handläggare	Kontinuerligt
Öka kunskapen om relationsvåld i Humanistiska nämnden	Information till Humanistiska nämnden	Verksamhetsutvecklare i samarbete med enhetschef	2022
Utveckla samarbetet med kvinnojouren Annfrid i Södertälje inom ramen för nytt avtal	Utbildning, stöd, skyddat boende m.m.	Socialchef, Enhetschef	2022

Referenser

~~Att vilja se, vilja veta och att våga fråga. Vägledning för att öka förutsättningarna att upptäcka våldsutsatthet (Socialstyrelsen 2014)~~

~~Behandling av män som utövar våld i nära relationer – en utvärdering (Socialstyrelsen 2010)~~

~~Blånader och silverhår, utbildningsmaterial om våld mot äldre kvinnor (Socialstyrelsen 2014)~~

~~Ensam och utsatt, utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med utländsk bakgrund (Socialstyrelsen 2014)~~

~~Granskning av kommuners arbete med våld i nära relationer (Inspektionen för vård och omsorg 2018)~~

~~Grov kvinnofridskränkning, brottets hantering och utveckling i rättskedjan 1998–2017 (BRÅ 2019)~~

~~Kids-club i Sverige. Resultat från en förstudie av en metod för att stödja barn som upplevt våld mot mamma. Åsa Källström Cater, Karin Grip (Örebro universitet 2014)~~

~~Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid, Skr. 2016/17:10 (Socialdepartementet 2016)~~

~~Manual för FREDÅ, standardiserade bedömningsmetoder för socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer (Socialstyrelsen 2014)~~

~~Partnerkontakt. Säkerhetsarbete med våldsutsatta personer när våldsutövaren går i behandling, en studie av en försöksverksamhet (Socialstyrelsen 2010)~~

~~Plan för utökad samverkan för förbättrad upptäckt av våld i nära relationer, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket och Socialstyrelsen i samverkan (Socialstyrelsen 2019)~~

~~Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks- eller beroendeproblem (Socialstyrelsen 2011)~~

~~Stöd till barn som bevittnat våld mot mamma (Socialstyrelsen 2019)~~

~~Sällan sedda, utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning (Socialstyrelsen 2011)~~

~~Stöd till barn som bevittnat våld mot mamma (Socialstyrelsen 2019)~~

~~Våld i nära relationer, socialt arbete i forskning, teori och praktik, red. Evalina Sinisalo, Linn Moser Hällén (Liber 2018)~~

~~Våld i nära relationer SOSFS 2014:4 (Socialstyrelsen 2014)~~

~~Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer (Socialstyrelsen 2016)~~

~~Våld i samkönade relationer — en kunskaps- och forskningsöversikt (NCK 2009)~~

~~Våld mot kvinnor med funktionsnedsättning (NCK 2013)~~

~~Våld mot äldre kvinnor — en forsknings- och kunskapsöversikt (NCK2016)~~

~~Våld och hälsa — En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa (NCK 2014)~~

~~<https://www.socialstyrelsen.se/>~~

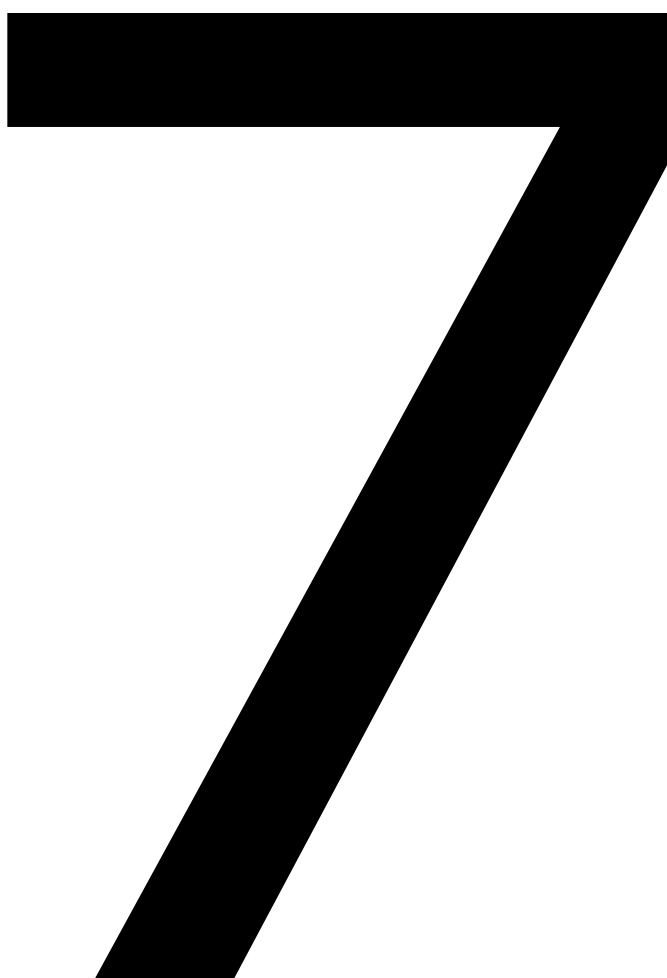
~~<https://www.kunskapsguiden.se/>~~

~~<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/>~~

~~<https://kvinnofridslinjen.se/>~~

~~<https://www.brottsofferjouren.se/fakta-om-brottsoffer/sarskilt-sarbara/vald-i-nara-relationer/>~~

~~<https://www.bra.se/>~~

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg

Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

0156-521 05

jessica.berg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2022-02-04

Diarienummer

KS 2022/19

Samrådsremiss för järnvägsplan Ostlänken, sträckan Sjösa – Skavsta i Nyköpings kommun, Södermanlands län

Förslag till beslut

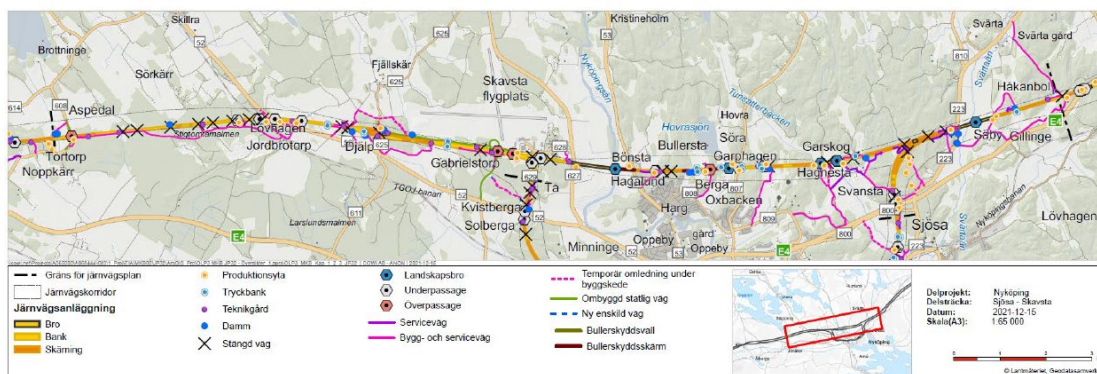
Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till svar på Trafikverkets samrådsremiss för järnvägsplan Ostlänken sträckan Sjösa – Skavsta i Nyköpings kommun, Södermanlands län.

Ärendet

Trafikverket genomför sitt andra samråd om Ostlänkens järnvägsplan för sträckan Sjösa–Skavsta och sista dagen att lämna synpunkter är onsdagen den 2 mars. Samrådet, som genomförs digitalt, handlar om järnvägens utformning med tillhörande markanspråk och miljökonsekvenser. Samrådshandlingarna i sin helhet finns att ta del av på: www.trafikverket.se/samradsjosaskavsta

Järnvägens lokalisering och utformning

Delsträckan Sjösa-Skavsta utgörs både av den nya stambanan och av delar av den bibana som ska koppla ihop resecentrumen i Nyköpings tätort respektive Skavstaområdet med den nya stambanan. Järnvägsanläggningens sträckning på delsträckan Sjösa-Skavsta redovisas i kartan nedan.

Station

Enligt samrådshandlingarna ska en station anläggas vid Skavsta flygplats, där en mittplattform förläggs till bibanan på cirka 300 meters avstånd till flygplatsterminalen. En väderskyddad plattformsförbindelse utformas som bro över spåren. Denna ska nås med trappor, rulltrappor och dubbla hissar i entrébyggnader

på norra och södra sidan av spåren, samt ner till mittplattformen. Plattformens placering vid bibanan innebär att tågen som trafikerar den nya stambanan inte kommer att stanna i Skavsta. Stationsområdet ska dock utformas så att det i framtiden kan anläggas två sidoplattformar på stambanan, i höjd med bibanans mittplattform.

Trafik

Vid Skavsta station ska det gå att vända och ställa upp tåg. Enligt Trafikverket blir det då möjligt att köra 2–3 tåg per timme i båda riktningarna på bibanan, samtidigt som det kan köra 5–6 tåg per timme på den nya stambanan. Ostlänken kommer att kunna trafikeras 18 timmar per dygn året om. Sex timmar per dygn ska banan vara tillgänglig för underhåll. Trafikverket presenterar prognoser för trafikering för år 2040 på sträckan Sjösa-Skavsta, och beskriver att kapacitet för denna trafik kommer att finnas i systemet.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att kommunen i sitt samrådsyttrande lyfter vikten av att järnvägsplanen möjliggör framtida plattformar på stambanan vid Skavsta. Därtill efterfrågas trafikeringsprognoser utifrån ett längre tidsperspektiv, för att säkerställa att Trafikverket planerar med robusthet för framtida trafikering.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Beslut till

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

Datum
2022-02-04
Diarienummer
KS 2022/19

investeringsprojekt@trafikverket.se

Trosa kommuns samrådsyttrande över järnvägsplan Ostlänken, Sjösa – Skavsta TRV 2014/72085

Genomförandet av Ostlänken kommer att öka kapaciteten och robustheten i järnvägssystemet, korta restiderna och bidra till regionförstoring. Genom Ostlänken kopplas Trosa kommun ännu närmre två stora arbetsplats- och studieregioner vilket leder till förbättrade möjligheter för såväl kommunens invånare som företag. Nya resecentrum i Nyköpings tätort och vid Skavsta flygplats blir viktiga bytes- och målpunkter för såväl boende som verksamma i Trosa kommun.

Den planerade tågstationen vid Skavsta flygplats blir oerhört viktig för att säkra god tillgänglighet till såväl flygplatsen som det kraftfullt expanderade verksamhetsområde Nyköpings kommun planerar vid Skavsta. Enligt samrådshandlingarna ska en mittplattform förläggas till Ostlänkens bibana, men stationsområdet ska utformas så att angöring från stambanan möjliggörs i framtiden. Det är av stor vikt att även nationell och internationell tågtrafik kommer att kunna stanna i Skavsta på sikt och Trosa kommun förutsätter att järnvägsplanen ger juridiskt stöd för att det i framtiden kan anläggas två sidoplattformar på stambanan.

I samrådsmaterialet presenteras prognoser för trafikering för år 2040 på sträckan Sjösa-Skavsta. Trosa kommun anser att prognoser med ett längre tidsperspektiv är nödvändigt för att säkerställa att Trafikverket planerar med robusthet för framtida trafikering.

Daniel Portnoff
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Sandlund
Kommunchef

8

Remiss - Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till svar på Trafikverkets remiss.

Ärendet

Trafikverket har på uppdrag av regeringen upprättat förslag till nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2033. Planförslaget är utsänt på remiss under tiden 30 november 2021 till och med 28 februari 2022. Det är regeringen som beslutar om innehållet i nationell plan, vilket innebär att ändringar av Trafikverkets planförslag kan göras. Troligen kommer regeringen att fatta beslut om förslaget under senhösten 2022.

Planens innehåll och ekonomiska ramar

Den nationella planen är en rullande, 12-årig "långtidsbudget" för hur Trafikverket ska använda anslagen till att underhålla och utveckla statlig infrastruktur. Planen fastställs av regeringen vart fjärde år och omfattar i huvudsak:

- drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar
- investeringar i statliga vägar, järnvägar, farleder och slussar
- åtgärder för att minska infrastrukturens miljöpåverkan
- stöd till kommuner för att främja hållbara stadsmiljöer (stadsmiljöavtal)
- medel till forskning och innovation

De ekonomiska ramarna för infrastrukturplanen beslutas av riksdagen och uppgår till 799 miljarder kronor för perioden 2022-2033. I regeringens direktiv till Trafikverket framgår att medlen ska fördelas enligt följande:

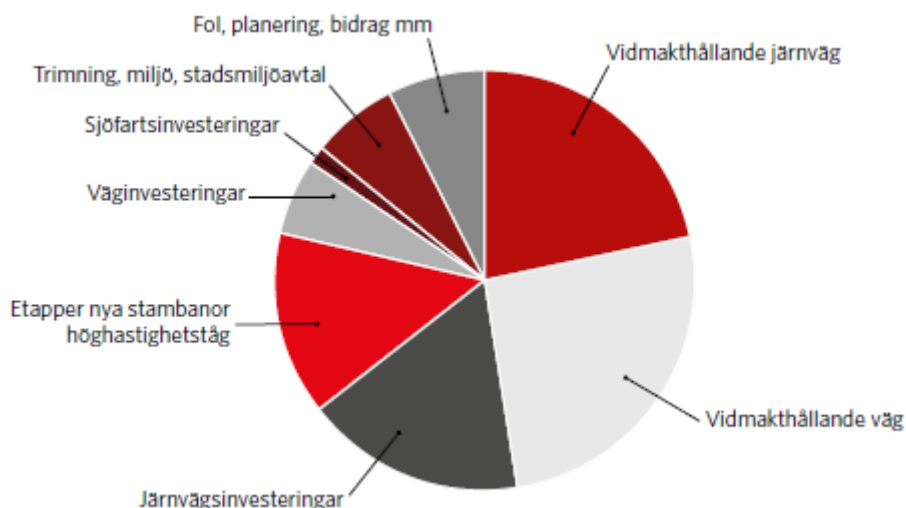
- 165 miljarder kronor till vidmakthållande av statliga järnvägar
- 197 miljarder kronor till vidmakthållande av statliga vägar
- 437 miljarder kronor till utveckling av transportsystemet

Planförslagets fördelning på olika kostnadsposter

Nästan hälften av medlen i planförslaget används till vidmakthållande av vägar och järnvägar. Namngivna investeringar (som alla har en kostnad över 100 miljoner kronor) utgör ca 40 procent av planen. Av dessa är drygt 80 procent järnvägsinvesteringar, 15 procent väginvesteringar och resten sjöfartsinvesteringar.

Se fördelningen i tabell och diagram nedan.

	Miljarder kronor under planperioden
Vidmakthållande järnväg	165
Vidmakthållande väg	197
Etapper av nya stambanor för höghastighetståg	104
ERTMS (nytt järnvägssignalsystem)	31
Övriga järnvägsinvesteringar	98
Väginvesteringar	46
Sjöfartsinvesteringar	11
Trimning och miljö	42
Stadsmiljöavtal	9
Forskning och innovation	5
Räntor, bidrag, planering mm	50

Fördyringar

Regeringen anger i sitt direktiv till Trafikverket att gällande plan (2018–2029) ska genomföras. Kostnaderna för de namngivna investeringarna i den gällande planen har dock ökat sedan planen fastställdes och Trafikverket har därför undersökt besparingar och senareläggningar av objekt, men inga objekt från gällande plan har utgått i det nya planförslaget. Det är framför allt de beräknade kostnaderna för ännu ej påbörjade projekt som har ökat. Trafikverket anger tre förklaringar till kostnadsökningarna:

- Förändringar av investeringarnas omfattning eller utformning.
- Dyrare insatsvaror och en generell ökning av bygg- och anläggningskostnader.
- Omständigheter som inte varit kända i tidigare utredningsskeden.

Ostlänken och höghastighetsjärnvägarna i planförslaget

Den bedömda kostnaden för nya stambanor enligt nuvarande systemutformning är 325 +/- 55 miljarder kronor. Trafikverkets arbetar dock med att reducera investeringskostnaderna och målet är att kostnaderna för hela systemet ska reduceras med 65 miljarder kronor jämfört med den bedömda kostnaden för

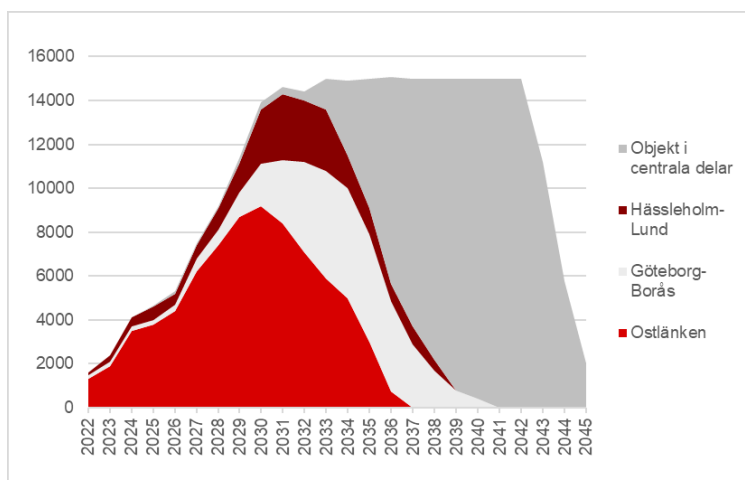
nuvarande systemutformning. För Ostlänken är den bedömda kostnaden med nuvarande systemutformning 91 miljarder kronor, och Trafikverkets mål är att kostnaden för Ostlänken reduceras till 81 miljarder kronor.

Regeringen har i sitt direktiv angett att Trafikverkets planförslag bör innefatta investeringar på de nya stambanorna till ett belopp av 107 miljarder kronor, att de etapper av de nya stambanorna som ingår i nu gällande plan (Ostlänken, Göteborg–Borås & Hässleholm–Lund) ska genomföras och att samtliga etapper ska ingå i planförslaget, se karta nedan.

Nya stambanor

På grund av att planläggningsprocessen för sträckan Göteborg – Borås är pausad i avvaktan på regeringens beslut om tillåtlighet för sträckan, räknar Trafikverket med att delsträckan försenas med minst tre år. Detta gör att medel för Göteborg-Borås föreslås omfördelas till andra objekt, både inom och utom nya stambanor. Omfördelningen innebär en mer offensiv tidplan såväl för genomförandet av Ostlänken som för planläggning av objekt i systemets centrala delar. Trafikverket föreslår att sammanlagt 104 miljarder kronor avsätts för nya stambanor under planperioden. Av dessa avsätts 67,8 miljarder till Ostlänken. Figuren nedan visar medelsfördelning och prognos för nya stambanor under utbyggnaden (i miljarder kronor).

Ostlänkens utbyggnad ska enligt planförslaget ske etappvis och börjar i norr med start i Järna och fortsättning söderut. Byggstart för utbyggnaden av Göteborg-Borås respektive Hässleholm-Lund är planerad till 2025-2027 respektive 2027-2029. Planläggningsprocessen för systemets centrala delar (Linköping-Borås/Hässleholm) beräknas kunna påbörjas omkring 2026 och inriktningen är att nya stambanor i sin helhet ska stå klara 2045.

Övriga större objekt i Södermanlands län

Det nationella vägnätet i Södermanland omfattar E4, E20 och riksväg 56 (Norrköping-Katrineholm-Hjälmarsund och vidare till Gävle). Det är enbart Riksväg 56 som berörs av större nybyggnader, där två deletapper norr om Katrineholm ingår i Trafikverkets förslag.

På järnvägssidan ingår förbigångsspår på Västra Stambanan och byte av kontaktledning mellan Järna och Hallsberg samt mellan Katrineholm och Mjölby. Dessutom berörs Södra och Västra stambanorna av den landsomfattande utbyggnaden av det nya signalsystemet ERTMS.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadskontoret noterar att det enbart är Ostlänken bland den nationella planens namngivna objekt som berör Trosa kommun. Därför är kontorets förslag till remissvar i huvudsak inriktat på projektet. Kontoret har samverkat med kommuner och regioner längs Ostlänkens stråk för att i möjligaste mån hitta gemensamma formuleringar.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Bilagor

Förslag till remissvar

Beslut till

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

Datum
2022-02-08
Diarienummer
KS 2022/20

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Trosa kommuns svar på Trafikverkets remiss av förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 (Ref. I2021/02884)

Trosa kommun ställer sig bakom yttranden från Mälardalsrådet En Bättre Sits, Region Sörmland samt Nyköping – Östgötalänken AB. Kommunen väljer att därutöver lämna in ett eget yttrande för att särskilt lyfta fram följande:

Det är mycket positivt att Ostlänken fortsatt finns med som ett namngivet objekt i förslaget till Nationell plan och att anslaget till banan ökar jämfört med gällande plan. Trosa kommun samverkar med Trafikverket för att så snabbt och kostnadseffektivt som möjligt genomföra byggnationen av Ostlänken med resecentrum i Vagnhärad och det är glädjande att det nu är väldigt god framdrift i projektet.

Kommunen har, i likhet med övriga kommuner och regioner utmed stråket, skrivit under avtal med Sverigeförhandlingen om att utveckla samhället och driva på bostadsbyggandet. Vi kan redan nu se tydliga Ostlänkseffekter och att kommunens åtagande gällande bostadsproduktion som avtalats i Sverigeförhandlingen är nära att nås. För fortsatt utveckling är det av stor vikt att Ostlänken färdigställs enligt plan och att tågtrafiken kan börja trafikera den nya banan så snart som möjligt.

Det är relevant att framhålla att Ostlänken står på egna ben och har en stor och viktig roll för att stärka regional, storregional, nationell och internationell utveckling och tillgänglighet i Stockholm-Mälardalsregionen. Genom Ostlänken kan den regionala, storregionala och nationella persontrafiken fortsätta utvecklas samtidigt som godstrafiken får ökad kapacitet på övriga banor. Detta leder tillsammans till allt mer integrerade regioner med en växande arbets- och bostadsmarknad.

I det fortsatta arbetet måste ett systemperspektiv och trafikslagsövergripande synsätt prägla arbetet. Detta innebär bland annat att knutpunkter ska lokaliseras och utformas för snabba byten mellan lokal, regional och nationell kollektivtrafik. Gång- och cykeltrafik ska prioriteras i städerna samtidigt som attraktiva kopplingar till Stockholm Skavsta Flygplats ska säkerställas för att förbättra den nationella och den internationella tillgängligheten i hela Stockholm/Mälardalen. Genom Ostlänkens station vid Skavsta bildas en stark multimodal transportnod i ett stråk med kraftig regional utveckling och tillväxt.

Avslutningsvis beklagar Trosa kommun att sträckan mellan Järna – Stockholm, som pekas ut som brist i föregående nationella plan, inte finns med i planförslaget. För att få ut hela nyttorna med Ostlänken krävs att stråket från Södertälje in mot Stockholm utvecklas med mer kapacitet och Trafikverket bör påbörja järnvägsplanearbete för sträckan så snart som möjligt.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Sandlund
Kommunchef

Ärendenummer
TRV 2021/79143
Motpartens ärendenummer
I2021/02884

Dokumentdatum
2021-11-30

Konfidentialitetsnivå
Ej känslig

Mottagare
Enligt sändlista

Kopia till
Diariet

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

På uppdrag av regeringen remitteras Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033.

Rapporten publiceras på Trafikverkets hemsida.

Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 28 februari 2022. Svaren bör lämnas per e-post till

i.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Ange diarienummer I2021/02884 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta. För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Lena Erixon
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2021/79143
Motpartens ärendenummer
I2021/02884

Dokumentdatum
2021-11-30

Pär-Erik Westin
Strategisk planerare

par-erik.westin@trafikverket.se

Direkt: 010-123 61 57

Mobil: 070-316 76 20

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge

Besöksadress: Röda vägen 1

Telefon: 0771-921 921

www.trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/79143, Motpartens ärendenummer I2021/02884, Dokumentdatum 2021-11-30, Dokumenttyp BREV.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

9

Nytt samverkansavtal med Ung Företagsamhet (UF)

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att teckna ett nytt och utökat avtal med Ung Företagsamhet Södermanland för läsåren 2021/2022 - 2023/2024.
2. Kommunstyrelsen uppdrar till näringslivschefen att underteckna avtalet.

Ärendet

Trosa kommun har under många år haft ett givande samarbete med Ung företagsamhet i Södermanland för att engagera Trosa kommuns gymnasieungdomar till att driva UF-företag. I Trosa kommun väljer runt var fjärde gymnasieelev att driva UF-företag i den skola de studerar. UF kan även erbjuda grundskolorna i kommunen möjligheten att i tidig ålder arbeta med entreprenöriella kompetenser i enlighet med läroplanen (LGR11). För att få bästa möjliga effekt av det sistnämnda föreslås en förstärkning av avtalets finansiering enligt nedan.

Det avtal som tidigare ingåtts fokuserar på våra gymnasieungdomar och med detta beslut så avser kommunstyrelsen att stärka upp arbetet i årskurs 8 och 9 samt erbjuda utbildningsmaterial och lärarstöd även för de lägre årskurserna. Utökningen finansieras genom att höja det årliga stödbeloppet till UF från 3 kr/invånare till 5 kr/invånare.

Uppföljning ska ske genom återrapportering från UF och skolorna till näringslivschef och skolchef. Återkoppling till kommunstyrelsen sker vid förfrågan.

Johan Sandlund
Kommunchef

Jonas Ivervall
Näringslivschef

10

Borgensram och borgensavgift 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

1. Att såsom för egen skuld ingå borgen för **Trosabygdens Bostäder AB:s** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 640 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
2. Att såsom för egen skuld ingå borgen för **Trosa Fibernät AB:s** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 67 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
3. Borgensavgift ska uttas med 0,45 % av nyttjat borgensåtagande.

Ärendet

Borgensram

Det är kommunfullmäktige som har rätten att fatta beslut om upplåning. Kommunfullmäktige får dock enligt kommunallagen (6. kap. 33§) inte delegera beslutanderätten i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som exempelvis frågor av större ekonomisk vikt. Det råder s.k. delegeringsförbud för dessa ärenden. Delegeringsförbudet anses dock inte gälla om kommunfullmäktige fattar beslut om årliga ramar för upplåning. Då kommunfullmäktige angett gränserna för de ekonomiska åtagandena, anses beslut om upplåning inom dessa ramar inte längre ha den principiella beskaffenhet som endast är förbehållet kommunfullmäktige.

Borgensåtaganden preskriberas efter tio år, det innebär att ett beslut om borgen inte får vara äldre än tio år när lån beviljas. Genom att årligen besluta om en ram för totalt borgensåtagande aktualiseras dessa och åtagandena undgår att preskriberas.

Borgensavgift

Vad som utgör en marknadsmässig borgensavgift (det vill säga en borgensavgift utan konkurrenssnedvridning) fick aktualitet genom lagen om allmännyttiga

kommunala bostadsaktiebolag som började gälla från januari 2011. Lagen innebär bland annat att kommunerna, i de fall de går i borgen, ska ta ut en marknadsmässig avgift för att kompensera för den ekonomiska fördel detta innebär för det kommunala bostadsaktiebolaget. På motsvarande sätt måste villkoren för lån från kommunen till ett kommunalt bostadsaktiebolag vara marknadsmässiga. Kravet på marknadsmässighet i borgensavgiften eller i villkoren för lån från kommunen innebär även en gräns för hur hög avgiften kan vara i syfte att förhindra otillåten värdeöverföring från bostadsbolaget till kommunen.

Reglerna om att en kommuns lån till, eller borgen för, ett kommunalt bostadsaktiebolag måste vara affärsmässigt betingat, grundar sig på EU:s statsstödsregler. Med statsstöd avses alla insatser av ekonomisk art som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna eller ge en ekonomisk fördel för visst företag eller viss produktion.

Borgensavgiften föreslås vara oförändrad jämfört med föregående år.

Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

1

1

§ 4

TSN 2022/8

Utökad investeringsbudget för projekt Vandringshinder

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Investeringsbudgeten för projekt Vandringshinder utökas med X mkr.

Protokollsanteckning

Anders Lindblad (S) lämnar en skriftlig protokollsanteckning, se nedan.

Ärendet

Bakgrund

Sveriges miljökvalitetsmål, bland annat *Levande sjöar och vattendrag*, innebär att Trosa kommun behöver genomföra åtgärder för att främja den biologiska mångfalden i vattendrag och sjöar. Även Sveriges arbete med vattenförvaltningen (EU:s vattendirektiv) innebär att Trosa kommun behöver genomföra åtgärder för att nå beslutade miljökvalitetsnormer.

Från Sillen rinner Trosaån genom Vagnhärad och Trosa ut till Östersjön. Under ytan lever många fiskarter som är beroende av att kunna simma mellan sjön Sillen och Östersjön. Kvarnar och dammar har skapat svåra, och ibland helt omöjliga, hinder för vattenlevande djur att bemästra. För fiskar som är beroende av att kunna vandra till speciella områden för att föröka sig är detta ett stort problem. Idag är det bara ett fåtal fiskarter som klarar det och många fastnar tyvärr längs vägen. Därför ska Trosaån nu bli mer tillgänglig för fler fiskarter. När åtgärderna är färdiga och fiskpassagerna är i funktion så säkerställer kommunen den fortsatta skötseln. Målet är att filmerna från fiskräknaren ska kunna streamas och ses av allmänheten för att öka intresse och förståelse om livet under ytan. Filmen som har tagits fram om projektet kommer att visas i sin helhet samt uppdelad på mindre klipp anpassade för sociala medier. Den utrustning som har köpts in för att göra filmen samt den kompetens som byggts upp internt kommer att användas för att följa projektet och även filma andra vattenmiljöer såsom till exempel vårt marina naturreservat.

Projektet

2018 genomfördes en förstudie med inventering av befintliga dammar och elfiske. 2019 fortsatte arbetet med geotekniska undersökningar, nivåmätningar, arkeologiska utredningar och miljöutredningar.

Forts.

Forts. § 4

2020 påbörjades arbeten med framtagning av miljökonsekvensbeskrivningar, kulturmiljöansökan och tekniska beskrivningar som underlag till mark och miljödömsstolen. Projektering för de kommande åtgärderna påbörjades och fortsatte under 2021 med projektering av förfrågningsunderlag. Kontrollprogram togs fram till Länsstyrelsen för att säkerställa olika skyddsåtgärder under utförande perioden.

Uppdragets omfattning har utökats med ett antal åtgärder som inte var identifierade vid upphandling av konsulter för uppdraget, bland annat med utökade undersökningar, provningar, arkeologi, utredningar och projektering av spont. De planerade åtgärderna har påverkats kostnadsmässigt av pandemin där bland annat ökade stålpriser är en konsekvens.

Projektet har tillsammans med kommunekologen varit framgångsrika i att söka och erhålla bidrag för att minska kostnaderna för Trosa kommun i projektet. Trosa kommun har erhållit bidrag från Havs- och vattenmyndigheten, LOVA (Länsstyrelsen) samt SNF Miljöfond. Totalt har kommunen beviljats bidrag om ca 6,2 mkr. Vissa bidrag är styrda gentemot särskilda aktiviteter medan andra delar tillförs projektet i sin helhet.

Det har dock varit komplicerat att förutsäga den totala kostnaden i detta projekt innan vi nu har fått en prisbild från marknaden för genomförandet.

Projektet i sin helhet bedöms kosta ca X mkr inklusive bidrag om 6,2 mkr.

Projektets beslutade budget är totalt 6 mkr och X mkr behöver tillföras för att genomföra ombyggnationerna.

Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från produktionschef Kerstin Tibbling och teknisk chef Ulf Hagstedt, 2022-01-18

Protokollsanteckning

Anders Lindblad (S) lämnar följande protokollsanteckning:

"Socialdemokraterna står bakom beslutet att åtgärda de vandringshinder vi har i Trosaån. Däremot vill vårt parti att det görs en översyn hur projektbudgetar inom kommunen tas fram och hur detta kan förbättras i framtiden. Trosaåns vandringshinder innebär att det är tredje gången på kort tid där kommunfullmäktige behövt besluta om utökad projektbudget. De två projekt i närtid som fått utökad budget är Korslöt och idrottshallen. Se gärna på dokumentet som beslutades om i fullmäktige 2011-12-07 paragraf 89."

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Utökad investeringsbudget för projekt Vandringshinder

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Investeringsbudgeten för projekt Vandringshinder utökas med X mkr.

Ärendet

Bakgrund

Sveriges miljökvalitetsmål, bland annat *Levande sjöar och vattendrag*, innebär att Trosa kommun behöver genomföra åtgärder för att främja den biologiska mångfalden i vattendrag och sjöar. Även Sveriges arbete med vattenförvaltningen (EU:s vattendirektiv) innebär att Trosa kommun behöver genomföra åtgärder för att nå beslutade miljökvalitetsnormer.

Från Sillen rinner Trosaån genom Vagnhärad och Trosa ut till Östersjön. Under ytan lever många fiskarter som är beroende av att kunna simma mellan sjön Sillen och Östersjön. Kvarnar och dammar har skapat svåra, och ibland helt omöjliga, hinder för vattenlevande djur att bemästra. För fiskar som är beroende av att kunna vandra till speciella områden för att föröka sig är detta ett stort problem. Idag är det bara ett fåtal fiskarter som klarar det och många fastnar tyvärr längs vägen. Därför ska Trosaån nu bli mer tillgänglig för fler fiskarter.

När åtgärderna är färdiga och fiskpassagerna är i funktion så säkerställer kommunen den fortsatta skötseln. Målet är att filmerna från fiskräknaren ska kunna streamas och ses av allmänheten för att öka intresse och förståelse om livet under ytan. Filmen som har tagits fram om projektet kommer att visas i sin helhet samt uppdelad på mindre klipp anpassade för sociala medier. Den utrustning som har köpts in för att göra filmen samt den kompetens som byggts upp internt kommer att användas för att följa projektet och även filma andra vattenmiljöer såsom till exempel vårt marina naturreservat.

När projektet är genomfört finns det ökade förutsättningar för reproduktion och bättre ekologisk miljö i Trosaån.

Projektet

2018 genomfördes en förstudie med inventering av befintliga dammar och elfiske för att få en bild av bestånd och skapa åtgärdsförslag för de tre aktuella platserna. 2019 fortsatte arbetet med geotekniska undersökningar, nivåmätningar, arkeologiska utredningar och miljöutredningar. 2020 påbörjades arbeten med framtagning av miljökonsekvensbeskrivningar, kulturmiljöansökan och tekniska beskrivningar som underlag till mark och miljödomstolen. Projektering för de kommande åtgärderna påbörjades och fortsatte under 2021 med projektering av förfrågningsunderlag. Kontrollprogram togs fram till Länsstyrelsen för att säkerställa olika skyddsåtgärder under utförande perioden.

Uppdragets omfattning har utökats med ett antal åtgärder som inte var identifierade vid upphandling av konsulter för uppdraget, bland annat med utökade undersökningar, provningar, arkeologi, utredningar och projektering av spont. De planerade åtgärderna har påverkats kostnadsmässigt av pandemin där bland annat ökade stålpriser är en konsekvens.

Projektet har tillsammans med kommunekologen varit framgångsrika i att söka och erhålla bidrag för att minska kostnaderna för Trosa kommun i projektet. Trosa kommun har erhållit bidrag från Havs- och vattenmyndigheten, LOVA (Länsstyrelsen) samt SNF Miljöfond. Totalt har kommunen beviljats bidrag om ca 6,2 mkr. Vissa bidrag är styrda gentemot särskilda aktiviteter medan andra delar tillförs projektet i sin helhet.

Det har dock varit komplicerat att förutsäga den totala kostnaden i detta projekt innan vi nu har fått en prisbild från marknaden för genomförandet.

Projektet i sin helhet bedöms kosta ca X mkr inklusive bidrag om 6,2 mkr.

Projektets beslutade budget är totalt 6 mkr och X mkr behöver tillföras för att genomföra ombyggnationerna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att den befintliga budgeten utökas med X mkr för att teknik- och servicenämnden ska kunna slutföra projektet.

Ärendets beredning

Teknik- och servicenämnden beslutar i ärendet på sammanträde den 20 januari 2022. Kommunstyrelsen hanterar ärendet på sammanträdet den 2 mars. Den 16 mars förväntas kommunfullmäktige fatta beslut om revidering av teknik- och servicenämndens investeringsbudget för projekt vandringshinder, Trosa kvarn, Husby kvarn och Nygårdsdammen.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Ulf Hagstedt
Teknisk chef

Beslut till

Kommunstyrelsen

12

§ 4

KS 2022/10

Revidering av Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsens ekoutskotts förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun.

Ärendet

Trosa kommuns nuvarande Rese- och fordonspolicy antogs 2016 och är i behov av revidering. Policyn syftar till att resor och transporter ska ske på ett miljövänligt, trafiksäkert, hälsosamt och resurseffektivt sätt. Policyn omfattar alla tjänsteresor som sker av anställda på Trosa kommun och de kommunala bolagen. De fordon som omfattas är tjänstebilar, förmånsbilar och lätta lastbilar.

Förslag till beslut på sammanträdet

Gitte Jutvik Guterstam (V): Bifall till förvaltningens förslag med följande tillägg i andra stycket, efter andra meningen: *Policyn uppmuntrar även nya initiativ där kommunens fordon kan användas mer effektivt och på så sätt bidra till kommunens övergripande mål.*

Stefan Björnmalm (C): Bifall till förvaltningens förslag samt avslag till Gitte Jutvik Guterstams tilläggsförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att ekoutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunkolog Elin van Dooren, 2022-02-02.

Förslag till reviderad Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Ekologienheten

Elin van Dooren
Kommunekolog
Enhetschef ekologienheten
0156-52024
elin.vandooren@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-02-02
Diarienummer
KS 2022/10

Revidering av Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekoutsotts förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun.

Ärendet

Trosa kommuns nuvarande Rese- och fordonspolicy antogs 2016 och är i behov av revidering. Policyn syftar till att resor och transporter ska ske på ett miljövänligt, trafiksäkert, hälsosamt och resurseffektivt sätt. Policyn omfattar alla tjänsteresor som sker av anställda på Trosa kommun och de kommunala bolagen. De fordon som omfattas är tjänstebilar, förmånsbilar och lätta lastbilar.

Elin van Dooren
Kommunekolog
Enhetschef ekologienheten

Bilagor

Trosa kommuns Rese- och fordonspolicy

Beslut till

Kommunstyrelsen

Rese- och fordonspolicy för Trosa kommun

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2022-03-16, § X
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Policy

Syfte och omfattning

Trosa kommuns rese- och fordonspolicy ska syfta till att resor och transporter sker på ett miljövänligt, trafiksäkert, hälsosamt och resurseffektivt sätt. Kommunen och de kommunala bolagen ska vara ett föredöme i arbetet med att minimera klimatutsläpp och miljöbelastning från de egna transporterna och på så vis även bidra till förbättrad luftkvalitet och ökad säkerhet i trafiken.

Rese och fordonspolicyn är ett övergripande styrdokument som ska ha en koppling till olika verksamhetsspecifika dokument för resor i tjänsten. Policyn omfattar alla tjänsteresor som sker av anställda på Trosa kommun och de kommunala bolagen Trobo och Trofi. Resor till och från arbetet omfattas inte av policyn. De fordon som omfattas är tjänstebilar, förmånsbilar och lätta lastbilar.

Resor

Alla tjänsteresor ska ha ett klart definierat syfte och fylla ett för verksamheten väl motiverat behov. Resor ska planeras så att miljöpåverkan, säkerhetsrisker och totalkostnad minimeras och arbetseffektiviteten optimeras. Avgörande för hur resan genomförs är en helhetsbedömning, där hänsyn också tas till medarbetarens individuella förutsättningar och behov. Vid beräkning av totalkostnad ska hänsyn tas till alla delar såsom transport, logi, arbetstid och restid.

Val av mötesform

Många möten kan med fördel hållas i digital form vilket minskar miljöpåverkan och effektiviserar tidsåtgången. Ett övervägande om mötet bör ske digitalt eller fysiskt ska alltid göras.

Val av färdmedel

Följande alternativa färdmedel ska övervägas i tur och ordning:

1. Gå eller cykla vid resor kortare än 3 km. Vid cykling ska hjälm användas.
2. Åk kollektivt där möjlighet finns och turtäthet med mera tillåter.
3. Använd en av kommunens/bolagets tjänstebilar via bilpoolen. Vid resa med övernattnings ska poolbil undvikas. I stället ska då hyrbil bokas och miljöbil efterfrågas.
4. Använd egen bil. Resor med egen bil i tjänsten är tillåtet men bör undvikas av säkerhets- och miljöskäl.
5. Flyg ska undvikas utom i undantagsfall. Då gäller att tidsvinsten jämfört med annat resesätt ska vara betydande. Flygresor ska ske med klimatkompenserat flyg.

Anslutnings och destinationsresor för flyg eller tåg

Anslutningsresor till flyg och tåg görs i första hand med allmänna kommunikationer på destinationsorten. Vid beställning av taxi eller hyrbil ska miljöbil efterfrågas.

Sparsam körning

Arbetstagare som kör mycket bil i tjänsten bör ha genomgått utbildning i sparsam körning. Sedan 2007 ingår det som en del i körkortsutbildningen. Vid behov säkerställer respektive enhetschef att arbetstagare genomgår utbildning.

Fordon

Ägande

Fordonen ägs eller leasas av Trosa kommun eller kommunalt bolag som juridisk person.

Ansvar

Respektive kontor ansvarar för sina fordonskostnader, men skötsel och service av fordonen hanteras av kommunens fordonsservice. Teknik- och serviceenheten handlar upp och avyttrar alla kommunens fordon genom ramavtal.

Respektive kommunalt bolag ansvarar för bolagets fordon.

Drivmedel

Fordon ska utan undantag drivas på det bästa tillgängliga miljöbränsle som bilen är avsedd för. Elfordon ska laddas med miljömärkt el, dieslbilar ska tankas med högsta möjliga inblandning av biodiesel (HVO), etanolbilar med etanol (E85) och bensinbilar med högsta möjliga inblandning av biobränsle.

Fordonstyp och utrustning

Tjänstebilar, förmånsbilar och lätta lastbilar som anskaffas ska:

- Vara el- eller laddhybridbil alternativt fordon som kan drivas med HVO eller etanol.
- Uppnå minst kravnivån fyra stjärnor enligt det europeiska krockprovningssystemet (Euro NCAP).
- Uppfylla minst Upphandlingsmyndighetens energi/koldioxidkrav på basnivå för personbilar respektive lätta lastbilar.
- Inte vara äldre än 5 år (om ej särskilda skäl föreligger som t.ex. specialanpassad och påkostad utrustning).
- Utrustas med motor- och kupévärmare.

Fordonsservice

Service enligt servicebok ska utföras på samtliga fordon. Kontroll av lufttryck i däck ska ske regelbundet. Tvätt av fordon ska ske i tvätthall.

Uppföljning

Andelen miljöbilar, drivmedel och koldioxidutsläpp från tjänstebilarna följs upp årligen. Respektive enhetschef ansvarar för uppföljning av resor samt att innehåller i policyn är känt av medarbetarna.

Ekoutskottet har ansvar för uppdatering av policyn. Ändring av policy fastställs genom beslut i kommunfullmäktige.

13

§ 6

KFN 2022/7

Aktivitets- och kulturverksamhetsbidrag 2022

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. 2022 års aktivitetsbidrag till idrotts-, pensionärs- och sociala föreningar baseras på 2019 års aktivitetsnivå i de fall där antalet sammankomster och deltagare understiger 2020 års redovisning.
2. Verksamhetsbidrag till kulturföreningar betalas ut som planerat, utan återbetalningskrav för verksamhet som inte kunnat genomföras på grund av pandemin.
3. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att under perioden januari t.o.m. december 2022 låta reglerna för uthyrning av offentliga lokaler följa regeringens och folkhälsomyndighetens riktlinjer och rekommendationer.

Ärendet

Effekten av pandemin, där många föreningar upplever lägre aktivitetsnivå, är fortfarande kännbar. Trots att restriktionerna under perioder har lättats eller slopats helt så är det fortfarande svårt att utöva föreningsaktiviteter på samma sätt som innan pandemin.

Kontoret föreslår därför samma åtgärder vad gäller föreningsbidrag som i beslut från KF 2021-06-09 § 40 (KS 2021/74), dvs att aktivitetsbidraget till idrotts-, pensionärs- och sociala föreningar följer 2019 års redovisning av aktiviteter (utom i de fall där aktivitetsnivån varit högre under 2021) och att kulturföreningar undantas återbetalningskravet för verksamhetsbidrag om verksamheten inte kunnat utföras på grund av pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås även få i uppdrag att under 2022 följa regeringsbesluten och rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten och att anpassa villkoren för uthyrning av offentliga lokaler till de nationella riktlinjerna.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2022-01-05

Beslut till

Kommunstyrelsen

Aktivitets- och kulturverksamhetsbidrag 2022

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. 2022 års aktivitetsbidrag till idrotts-, pensionärs- och sociala föreningar baseras på 2019 års aktivitetsnivå i de fall där antalet sammankomster och deltagare understiger 2020 års redovisning.
2. Verksamhetsbidrag till kulturföreningar betalas ut som planerat, utan återbetalningskrav för verksamhet som inte kunnat genomföras på grund av pandemin.
3. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att under perioden januari t.o.m. december 2022 låta reglerna för uthyrning av offentliga lokaler följa regeringens och folkhälsomyndighetens riktlinjer och rekommendationer.

Ärendet

Effekten av pandemin, där många föreningar upplever lägre aktivitetsnivå, är fortfarande kännbar. Trots att restriktionerna under perioder har lättats eller slopats helt så är det fortfarande svårt att utöva föreningsaktiviteter på samma sätt som innan pandemin.

Kontoret föreslår därför samma åtgärder vad gäller föreningsbidrag som i beslut från KF 2021-06-09 § 40 (KS 2021/74), dvs att aktivitetsbidraget till idrotts-, pensionärs- och sociala föreningar följer 2019 års redovisning av aktiviteter (utom i de fall där aktivitetsnivån varit högre under 2021) och att kulturföreningar undantas återbetalningskravet för verksamhetsbidrag om verksamheten inte kunnat utföras på grund av pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås även få i uppdrag att under 2022 följa regeringsbesluten och rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten och att anpassa villkoren för uthyrning av offentliga lokaler till de nationella riktlinjerna.

Sara Fältskog Eldros
Kultur- och föreningschef

Beslut till

Kommunstyrelsen

14

§ 2

KFN 2022/3

Revidering av riktlinjer Trosa kommuns kultur-och idrottspriser

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Revidera riktlinjerna för Trosa kommuns kultur- och Idrottspriser
2. Prisutdelning sker i enlighet med de vid tidpunkten gällande restriktionerna

Ärendet

Varje år, sedan 2008, delas Trosa kommuns Kultur- och Idrottspriser ut. Allmänheten kan nominera pristagare i tre kategorier: Kulturpriset, Idrottspriset och Årets lag/ledare. Efter avslutad nomineringsperiod väljer kultur- och föreningschefen ut en mottagare av respektive pris och föreslår dessa för nämndens ledamöter, som fattar beslut om tilldelning.

För att öka nämndens involvering i urvalet föreslås att riktlinjerna för kultur- och idrottspriset revideras, med tillägget att utvärderingen och urvalet av pristagare görs av kultur- och föreningschef i samråd med nämndens presidium. Denna revidering börjar gälla fr.o.m. 2022, vilket påverkar tilldelningen av 2022 års priser.

2021 års prisutdelning ska ske under offentliga former, men nuvarande nivå av smittspridning gör det svårt att planera aktiviteten. Kontoret föreslår därför att nämnden ger i uppdrag att invänta eventuellt ytterligare information om restriktioner för att minska smittspridning och utforma prisutdelningen utefter dessa.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2022-01-05
- Förslag till reviderade riktlinjer för Trosa kommuns kultur- och idrottspriser

Kopia till
Kommunstyrelsen

KFTS-kontoret
Sara Fältskog Eldros
Kultur- och föreningschef
0156-522 19
sara.faltskogeldros@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-01-05
Diarie nummer
KFN 2022/3

Revidering av riktlinjer för Kultur- och idrottspriset

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Revidera riktlinjerna för Kultur- och Idrottspriset
2. Prisutdelning sker i enlighet med de vid tidpunkten gällande restriktionerna

Ärendet

Varje år, sedan 2008, delas Trosa kommuns Kultur- och Idrottspriser ut. Allmänheten kan nominera pristagare i tre kategorier: Kulturpriset, Idrottspriset och Årets lag/ledare. Efter avslutad nomineringsperiod väljer kultur- och föreningschefen ut en mottagare av respektive pris och föreslår dessa för nämndens ledamöter, som fattar beslut om tilldelning.

För att öka nämndens involvering i urvalet föreslås att riktlinjerna för kultur- och idrottspriset revideras, med tillägget att utvärderingen och urvalet av pristagare görs av kultur- och föreningschef i samråd med nämndens presidium. Denna revidering börjar gälla fr.o.m. 2022, vilket påverkar tilldelningen av 2022 års priser.

2021 års prisutdelning ska ske under offentliga former, men nuvarande nivå av smittspridning gör det svårt att planera aktiviteten. Kontoret föreslår därför att nämnden ger i uppdrag att invänta eventuellt ytterligare information om restriktioner för att minska smittspridning och utforma prisutdelningen utefter dessa.

Sara Fältskog Eldros
Kultur- och föreningschef

Bilagor

1. Riktlinjer för kultur- och idrottspriset
2. Förslag till reviderade riktlinjer

Beslut till

Kommunstyrelsen

Förslag till *Riktlinjer för Trosa kommuns kultur- och idrottspriser*

Kriterier för Idrottspriset

- » Priset ska utdelas till den eller de som är under 20 år och som utfört goda idrottsprestationer i nationella och/eller internationella sammanhang,
- » Priset ska kunna utdelas till elit- och/eller motionsidrottare,
- » Priset ska kunna utdelas till utövare i lagidrott och/eller individuell idrott,
- » Pristagaren eller merparten av pristagarna skall vara mantalsskrivna i Trosa kommun,
- » Sportaktiviteten skall vara organiserad under riksförbund,
- » En enskild idrottare eller ett lag kan erhålla priset endast en gång,
- » Anser juryn att ingen uppfyllt dessa kriterier under året ska inget pris utdelas.

Kriterier för Årets lag/ledare

- » Priset ska utdelas till en ledare eller ett lag som under året har profilerat sig på ett särskilt förtjänstfullt sätt, ej nödvändigtvis genom idrottsprestationer, inom sin sport,
- » Pristagaren eller merparten av pristagarna skall vara mantalsskrivna i Trosa kommun,
- » Sportaktiviteten skall vara organiserad under riksförbund,
- » En ledare eller ett lag kan erhålla priset endast en gång,
- » Anser juryn att ingen uppfyllt dessa kriterier under året ska inget pris utdelas.

Kriterier för Kulturpriset

- » Kulturpriset utdelas till person eller grupp för förtjänstfulla insatser inom kulturella områden såsom litteratur, musik, bildkonst, fotokonst, konsthantverk, teater, dans, textilkonst, musei- och utställningsverksamhet, lokalhistoriskt arbete och/eller forskning eller andra jämförbara områden,
- » Kulturpristagaren/kulturpristagarna skall vara bosatta eller verksamma i Trosa kommun, ha annan särskild anknytning till kommunen eller utfört en för kommunen värdefull kulturell gärning,
- » En enskild pristagare kan erhålla priset endast en gång,

- » Anser juryn att ingen uppfyllt dessa kriterier under året ska inget pris utdelas.

Riktlinjer

Utvärdering av inkomna nomineringar görs av kultur- och fritidsnämndens presidium samt ansvarig tjänsteperson. Förslag på pristagare överlämnas till kultur- och fritidsnämndens ordinarie ledamöter för slutligt beslut. Beslutet kan ej överklagas.

~~Juryn består av kultur- och fritidsnämndens ordinarie ledamöter samt kultur- och fritidskonsulenter. Kultur- och fritidsnämnden fattar slutligt beslut om pristagare. Beslutet kan ej överklagas.~~

Kultur- och Idrottspriserna kan inte sökas, enbart nomineras av tredje person. Förslag på kandidat/-er skall skriftligen vara Trosa kommun tillhanda i god tid för att Kultur- och fritidsnämnden ska kunna utse vinnare vid närmast liggande sammanträde.

Information om Trosa kommuns kulturpris skall finnas tillgänglig på kommunens hemsida och även annonseras en gång per år i lämpligt nyhetsmedia.

Prissumman för respektive pris utgörs av 3 000 kr.

Priset delas ut under offentliga former under innevarande år.

Sara Fältskog Eldros
kultur- och fritidskonsulent

15

§ 88

HN 2021/70

Reviderad POSOM-plan för krisstöd i samband med allvarliga händelser för Trosa kommun

Beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderad POSOM plan för krisstöd i samband med allvarliga händelser för Trosa kommun.

Ärendet

Vid större och akuta krissituationer där ett flertal personer och anhöriga drabbas inom kommunens geografiska område ska krisstöd i form av psykiskt och socialt omhändertagande säkerställas. För att klara dessa insatser finns en POSOM-grupp. Det övergripande ansvaret för POSOM ligger på socialkontoret och samverkan sker med andra kommunala verksamheter och Svenska kyrkan, Räddningstjänsten, Primärvården och Den frivilliga resursgruppen (FRG) samt Regionens psykiatriska katastrofledningsgrupp (PKL).

Den framtagna planen för psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM) ingår i det krishanteringssystem som ytterst regleras av Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommunen har det geografiska samordningsansvaret med olika interna och externa aktörer vid en extraordinär händelse och ska säkerställa att förtroendevalda (krisledningsnämnd) och personal inom krisledningsorganisationen har nödvändig utbildning och övning.

Den nuvarande POSOM planen reviderades 2019. Den nya planen är reviderad för att beskriva ändringar i den operativa ledningsgruppen och förtydliga POSOMS roll i kommunens krisledningsorganisation.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från socialchef Lisbeth Lampinen 2021-10-15.
- Reviderad plan för psykiskt och socialt omhändertagande vid krissituationer för Trosa kommun.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Kommunkontoret
Lisbeth Lampinen
Socialchef
0156 52349
Lisbeth.Lampinen@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2021-10-15
Diarienummer
HN 2021/70

Reviderad POSOM plan för krisstöd i samband med allvarliga händelser för Trosa kommun.

Förslag till beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderad POSOM plan för krisstöd i samband med allvarliga händelser för Trosa kommun.

Ärendet

Vid större och akuta krissituationer där ett flertal personer och anhöriga drabbas inom kommunens geografiska område ska krisstöd i form av psykiskt och socialt omhändertagande säkerställas. För att klara dessa insatser finns en POSOM-grupp. Det övergripande ansvaret för POSOM ligger på socialkontoret och samverkan sker med andra kommunala verksamheter och Svenska kyrkan, Räddningstjänsten, Primärvården och Den frivilliga resursgruppen (FRG) samt Regionens psykiatriska katastrofledningsgrupp (PKL).

Den framtagna planen för psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM) ingår i det krishanteringssystem som ytterst regleras av Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommunen har det geografiska samordningsansvaret med olika interna och externa aktörer vid en extraordinär händelse och ska säkerställa att förtroendevalda (krisledningsnämnd) och personal inom krisledningsorganisationen har nödvändig utbildning och övning.

Den nuvarande POSOM planen reviderades 2019. Den nya planen är reviderad för att beskriva ändringar i den operativa ledningsgruppen och förtydliga POSOMS roll i kommunens krisledningsorganisation.

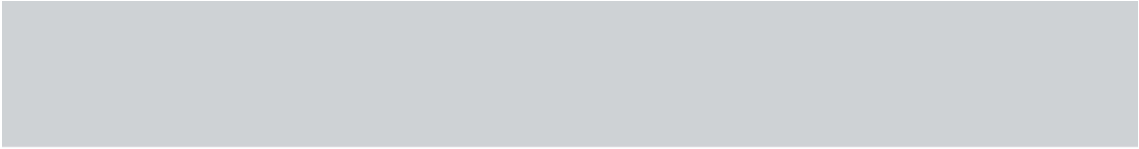
Lisbeth Lampinen
Socialchef

Bilaga

Reviderad plan för psykiskt och socialt omhändertagande vid krissituationer för Trosa kommun.

Beslut till

Kommunstyrelsen

POSOM-plan

Plan för psykiskt och socialt omhändertagande vid krissituationer för Trosa kommun

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2022-XX-XX § XX
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Plan

Innehållsförteckning

Kommunens roll i krishanteringssystemet	2
Krishanteringssystemet	2
Psyiskt och socialt omhändertagande - POSOM	2
Gränsdragning POSOM-ledningsgrupp och Krisledningsstab	3
När och hur ska planen användas	3
Organisation	3
Effektmål	4
Stödgruppen (Checklista 2:2)	4
Information och lokalt stödcenter	4
Lokaler	5
Planering, utbildning och övning	5
Aktivering av POSOM	5
Arbetsredskap och praktiska frågor (checklista 3:3)	6
POSOM-ledningsgrupp - primära uppgifter (checklista 1:1)	6
Aktivering av POSOM Dokumentation av inkommande information och telefontrafik.	7
POSOM-ledningsgruppens arbetsuppgifter i operativt läge	8
1:1 Checklista för POSOM ledningsgrupp	9
2:2 Checklista för operativ stödgruppsledare	10
3:3 Checklista för POSOM-väska	11

Kommunens roll i krishanteringssystemet

Sverige har sedan den 1 juli 2002 ett nytt krishanteringssystem som gäller alla nivåer i samhället. Kommunens uppgifter i detta system utgår från en helhetssyn, som i sin tur bygger på den ordinarie verksamhetens krav på säkerhet och uthållighet, kompletterad med åtgärder som förberetts för att kunna hantera en extraordinär händelse.

En bärande idé i krishanteringssystemet är att det byggs upp underifrån. Det betyder att verksamhetsansvaret, dvs. kommunens ansvar för bl.a. socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, under normala förhållanden också gäller vid stora olyckor, katastrofer och händelser som bedöms som extraordinära. Ansvaret omfattar såväl ekonomisk och praktisk hjälp som psykosocialt stöd.

Krishanteringssystemet

Denna plan för psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM) ingår i det krishanteringssystem som ytterst regleras av Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommunen har det geografiska samordningsansvaret med olika interna och externa aktörer vid en extraordinär händelse och ska säkerställa att förtroendevalda (krisledningsnämnd) och personal inom krisledningsorganisationen har erforderlig utbildning och övning i enlighet med *Krislednings- och krisinformationsplan för Trosa kommun* (2019-06-12, § 57, dnr KS 2019/111).

Psykiskt och socialt omhändertagande - POSOM

Vid större och akuta krissituationer där ett flertal personer och anhöriga drabbas inom kommunens geografiska område ska psykiskt och socialt omhändertagande säkerställas. Detta utgår från Socialstyrelsens "*Krisstöd vid allvarlig händelse*" som är utarbetat av Socialstyrelsen tillsammans med Kunskapscentrum för Katastrofpsykiatri (KcKP) år 2018.

För att klara dessa insatser finns en POSOM-grupp. **Det operativa ansvaret** för POSOM ligger på socialkontoret och samverkan sker med skola, kyrka, polis, räddningstjänst, primärvården och Regionens psykiatriska katastrofledningsgrupp (PKL).

Socialkontoret ansvarar i den ordinarie verksamheten för stöd till individer och familjer. Kommunens socialjour träder i kraft efter ordinarie tjänstetid kvällar och helger. Socialjouren utförs genom avtal av Södertälje kommun och ska i krislägen då insatser blir mer omfattande än ordinarie individ- och familjeärenden, kontakta socialchefen för bedömning om sammankallandet av kommunens POSOM-grupp.

Vid larm kan även polis, räddningstjänst, kommunledningen, annan kommuns POSOM eller SOS- alarm söka uppstart av kommunens POSOM-grupp via socialchef eller dess ställföreträdare.

Gränsdragning POSOM-ledningsgrupp och Krisledningsstab

I det fall Krisledningsgruppen är aktiverad underställs POSOM-ledningsgruppen denna. Socialchef är kommunikationsansvarig ledningsgrupperna emellan. Därigenom undviks gränsdragningsproblem mellan Krisledningsstab och POSOM-ledningsgrupp.

När och hur ska planen användas

POSOM-gruppen är en del av kommunens krisberedskap och sammankallas endast vid extraordinära händelser (större olyckshändelser eller katastrofer). Katastrof definieras här som "en akut inträffad eller hotande situation vid vilken omedelbart tillgängliga hälso- och sjukvårds-, hälsoskydds-, socialtjänst- och smittskyddsresurser är otillräckliga för de insatser som behövs och där extraordinära och samordnande åtgärder är nödvändiga". En svår påfrestning är inte en enskild händelse i sig, till exempel en olycka, ett sabotage osv, utan är ett tillstånd som kan uppstå när en eller flera händelser utvecklar sig eller eskalerar till att omfatta flera delar av samhället.

Organisation

Socialchefen har det övergripande ansvaret för POSOM-organisationen och ansvarar för samordningen med stöd från krisledningens stabchef alternativt operativ ledare.

POSOM-organisationen består av en ledningsgrupp med kontaktpersoner från de kommunala verksamheterna Vård & omsorgskontor, Skolkontor och Socialkontor. Stödgruppen består av utsedda personer från respektive verksamheter samt från Svenska Kyrkan i Trosa, Räddningstjänsten och Kultur-, fritid-, teknik- och servicekontor.

Varje representant i POSOM-ledningsgruppen ska till sitt förfogande ha minst två stödpersoner från sina verksamheter. Dessa ska vid behov kunna ersätta ordinarie representant samt ansvara för att respektive verksamhet har resurspersoner i tillräcklig omfattning att tillkalla när en större olycka eller katastrof har inträffat. Loggansvarig ska finnas för dokumentation. Analysansvarig från krisledningen är en resurs som kan användas för omfallsplanering och eventuell händelseutveckling.

Representanterna i POSOM-ledningsgrupp ska ha genomgått MSB:s (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) POSOM-kurs. Kursavgift, vikariekostnad mm belastar den förvaltning/organisation, som har POSOM-representanten anställd. Representanterna i POSOM-ledningsgrupp och ersättare ska även ha genomgått stabsmetodikutbildning.

Socialchefen ansvarar för att ny medlem rekryteras och tillsätts, när någon avgår från gruppen. POSOM-ledningsgruppen ska stå i samband med krisledningen gällande informationsfrågor.

Vid krisläge ansvarar **informationsledare** för samordning av officiell information med Trosa kommun som avsändare.

POSOM-organisationen arbetar enligt stabsmetodiken "Gemensamma grunder" enligt Krislednings- och krisinformationsplan för Trosa kommun (2019-06-12, § 57, dnr KS 2019/111) för att underlätta samverkan mellan såväl krisledning som övrig myndighetssamverkan.

Effektmål

Initialt hantera de första akuta åtgärderna inom krishantering för drabbade och anhöriga, för att senare kunna slussa hjälpbehövande till annan ordinarie stödverksamhet.

Verksamheten ska säkerställa psykiskt och socialt omhändertagande för olycksdrabbade och anhöriga.

Kunna upprätta info- och stödcentrum. **Som resurs finns krisledningens Informationscentral.**

Kunna samverka med övriga organisationer som är berörda av olyckan.

POSOM ska vara verksam med en startorganisation inom 1 timme och med erforderlig kapacitet inom 2-3 timmar.

Stödgruppen (Checklista 2:2)

POSOM:s stödgrupp består av personer som utför psykiskt och socialt omhändertagande av drabbade och anhöriga vid en händelse/krissituation. Deras uppgifter är främst att:

Vara medmänskligt stöd till drabbade.
Ge känslomässig första hjälp.
Hjälpa till att lösa praktiska problem.
Ge skydd och stöd till drabbade.

Inom stödgruppen ska finnas personer som vid behov upprättar stödcenter eller någon liknande insats. De är även ansvariga för sambandet med POSOM-ledningsgruppen.

Möjlighet ska finnas för inbördes avlösning inom stödgruppen efter behov.

Information och lokalt stödcenter

POSOM-ledningsgruppen ansvarar för att informationsverksamheten fungerar till drabbade och anhöriga vid operativa insatser samt att sekretess säkerställs likvärdigt med socialtjänst.

Informations- och sambandsansvar ska finnas med samarbetspartners såsom

räddningstjänst, polis, sjukvård, kyrka och frivilligorganisationer.
Vid behov upprättas lokalt stödcenter i för situationen lämpliga lokaler.

Lokaler

Socialkontorets sammanträdesrum på Tomtaklånggatan 2 D utgör samlingsplats för POSOM- ledningsgruppen.

I Trosa församlingsshem på Smäckbrogatan 17 ska stödcenter kunna upprättas.
Församlingsshemmet Hägerflychts minne är också tillgänglig vid behov.

Alternativa lokaler för båda dessa funktioner kan, efter behovsbedömning av ledningsgruppen, vara i mer geografiskt lämpliga lokaler.

Lokalen ska vara försedd med tekniskt ledningsstöd (IT-stöd, wifi och telefoni).

Planering, utbildning och övning

POSOM-ledningsgruppen ska i samarbete med kommunens beredskapssamordnare ansvara för:

- att verksamheten har uppdaterade och aktuella rutiner, telefonlistor samt att hjälpmedel och praktiska materiel finns på angiven plats
- att POSOM:s stödgrupp hålls uppdaterade och informerade om sitt uppdrag
- att POSOM:s stödgrupp får regelbunden och behovsstyrd utbildning och övning för sitt uppdrag under året
- att kontinuerliga kontakter finns med samverkande myndigheter, och frivilligorganisationer
- att information finns om verksamheten på kommunens hemsida
- att möjlighet till avlastande samtal finns vid behov för POSOM ledningsgrupp och stödgrupp.

Aktivering av POSOM

POSOM-ledningsgrupp har inte beredskap. Har de ordinarie personerna förhinder, kontaktas ersättare.

Posom sammankallas efter beslut av krisledningsstaben. Krisledningsstaben agerar även ledningsstab för Posom.

Polis, Räddningstjänst, Socialjour eller SOS-alarm kontaktar socialchefen. Vid större händelse kan kommunen kontaktas direkt enligt larmlista för krissituationer.

Socialchefen bedömer om det är ett socialtjänstärende (dvs. individärende som inte får direkta följdverkningar för ett större antal personer eller för kommunen på annat sätt) eller om POSOM ska kontaktas. Om så är fallet rings POSOM-ledningsgruppen in i prioriterad ordning (ansvarig, ansvariges ersättare osv.) Någon i POSOM-ledningsgruppen ringer in POSOM:s stödgrupp efter behov och tillgänglighet samt underrättar tjänstgörande kommunchef.

När POSOM-ledningsgrupp är aktiverad har den mandat att kalla in de resurser som

erfordras t.ex. att rekvirera logi, förnödenheter och transportmedel efter de behov situationen kräver upp till 20 000 kronor. Därutöver tas beslut av tjänstgörande kommunchef i samråd med kommunstyrelsens ordförande eller ersättare.

Rutiner för att säkra informationsbehov mellan POSOM-ledningsgrupp och kommunens krisledning ska i första hand sökas via krisledningens informationscentral.

Arbetsredskap och praktiska frågor (checklista 3:3)

En väska märkt "Trosa kommun - POSOM" ska finnas med aktuellt material och vara tillgänglig för POSOM:s stödgrupp vid utryckning till händelseplats, väskan förvaras på socialkontoret. Där finns även fyra stödpärmar.

Innehållet ska vara adekvat utrustning för att upprätta och driva POSOM-verksamhet vid behov.

Telefonnummer till personerna i POSOM-ledningsgruppen ska finnas tillgänglig för kommunens krisledningsorganisation, SOS alarm, Socialjouren, Räddningstjänsten och Polisen.

POSOM-ledningsgrupp - primära uppgifter (checklista 1:1)

Ta emot larm från Polis, Räddningstjänst SOS-alarm, Socialtjänst eller SOS-alarm.

Inringning av POSOM:s stödgrupp inkl. avlösning.

Organisations- och bemanningsplan.

Upprätta lokalt stödcentra i samband med olycksplats.

Samband med krisledningens informationscentral.

Planering och analys av behovet av psykiskt- och socialt omhändertagande.

Ledning och uppföljning av operativa insatser.

Samverkan med övriga av krisen berörda myndigheter/organisationer.

Kontakt med akutsjukhusens PKL-grupp.

Långsiktig planering och analys av behovet av stödinsatser.

Dag-/loggbok förs löpande. Notera datum, klockslag, viktiga händelser, vidtagna åtgärder, vem som beslutat om åtgärden och när den är utförd.

Aktivering av POSOM

Dokumentation av inkommande information och telefontrafik.

POSOM-ledningsgruppens arbetsuppgifter i operativt läge

Arbetsuppgifter för POSOM-ledningsgrupp i skede 1

Händelsen

Vilka är drabbade?

Vilket stöd behövs?

Av vem ska det ges?

Upprätta en stab med dess ledningsfunktion – fördela arbetsuppgifter/roller.

Ordna för informationsvägar (telefonnummer och mailadresser).

Ordna för information mot allmänhet i samverkan med informationsansvarig.

Arbetsuppgifter för POSOM-ledningsgrupp i skede 2

Samordna de resurser som är aktiverade.

Samverka med aktuella samarbetspartner.

Dokumentera insatsen.

Koordinera insatsen.

Öppna stödcentra.

Vid behov ordna mat & logi, transporter etc.

Planera framåt utifrån kunskaper om tillgängliga personer.

Bedöma behov av och planera för stöd till drabbade personer på kort och lång sikt.

Kommunchef och/eller personalchef fungerar stödjande till POSOM-ledningsgrupp så länge inte kommunens krisledningsstab upprättats. I de fall krisledningsstab sammankallats underställs POSOM-ledningsgrupp denna.

POSOM-ledningsgrupp kallar när den bedömer det som lämpligt in, leder och samordnar erforderliga resurser.

Arbetsuppgifter för POSOM-ledningsgrupp i skede 3 (POSOM-samordnare)

Ordna avlastningssamtal och debriefing för POSOM-ledningsgrupp och övriga berörda stöd- och resurspersoner.

Sammanställa dokumentationen.

Utvärdera insatsen.

1:1 Checklista för POSOM ledningsgrupp

Åtgärd	Utfört	Datum/Tid	Kommentarer
Utse administrativ stödperson			
Inringning av ansvarig och övriga i stödgrupp			
Samband med: Kommunchef, Informationsansvarig			
Öppna ledningsrum på socialkontoret			
Upprätta organisationsplan tillsammans med adm. stödperson			
Upprätta och föra loggbok			
Bedöma om behov för lokalt stödcentra			
Bedöma behov av transporter			
Bedöma behov av förplägnad			
Bedöma behov av insatser från PKL.			
Ansvara för uppföljning med personal vid samlingsplats/ stödcentra			
Utvärdering samt redovisning av gjorda insatser			

2:2 Checklista för operativ stödgruppsledare

Åtgärd	Utfört	Datum /Tid	Kommentarer
Hämta och kontrollera material i "POSOM-väska".			
Upprätta "stödcenter" eller motsvarande och anvisa plats			
Organisera bemanning av resursgrupp			
Utse personer som ska föra dagbok, registrering och avregistrerar av drabbade som åker vidare hem eller till annan hjälpinstans.			
Ansvara för samband med POSOM-chefen, tele, datauppkoppling och radio.			
Ansvara för förtäring (filter, värme, kläder) sitt och liggplatser, transporter m.m.			
Ansvara för att personalresurser fördelas för stöd- och avlastande samtal.			
Ansvara för att kontakt finns med anhöriga.			
Efter avslutad insats ansvara för att tillsammans med POSOM-ansvarig och adm. stödperson redovisa insatsen kvantitativt och kvalitativt.			

Checklistan ifylld av:

Namn.....

Lämnas/skickas till POSOM-ansvarig för uppföljning efter uppmaning.

3:3 Checklista för POSOM-väska

Utrustning	OK	Datum	Signatur
POSOM-plan			
Larmlista Trosa kommun			
Kollegieblock och pennor			
Dagboksblad för dokumentation			
Registreringsblankett/mall för skadade/evakuerade			
Kommunkarta			
Varselvästar märkta "Trosa kommun - POSOM"			
Ficklampa med batterier			
Inplastade skyltar "Stödcenter"			
Inplastade anvisningspilar			
Lista över hotell, pensionat, vandrarhem och andra övernattningsmöjligheter			
Lista över buss- och taxibolag			
Lista över restauranger, caféer och livsmedelsaffärer			
Övrigt			

16

§ 16

KS 2021/113

Förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021-2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

Beslut

1. Kommunstyrelsens planutskott godkänner reviderat förslag till bostadsförsörjningsprogram 2021–2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal enligt tjänsteskrivelsen daterad 2021-10-25 samt att Magnus Johansson (S) förslag punkt 1, 4 och 6 ska inarbetas i bostadsförsörjningsprogrammet.

Kommunstyrelsens planutskotts förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021–2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal.

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna lämnar en skriftlig protokollsanteckning, se bilagan till protokollet.

Bakgrund

Ärendet hanterades av kommunstyrelsens planutskott 2021-10-07 § 14, där utskottet beslutade att ärendet skulle bordläggas. Efter bordläggningen har synpunkter från Länsstyrelsen inkommit och mindre revideringar av förslag till bostadsförsörjningsprogrammet har skett.

Sveriges kommuner har ett lagreglerat ansvar att planera sin bostadsförsörjning så att olika grupper i samhället har tillgång till goda bostäder. Mål och riktlinjer ska antas av Kommunfullmäktige varje mandatperiod. Trosa kommun har tidigare använt sin översiktsplan som instrument för planering av bostadsförsörjningen. Flera faktorer har tillsammans gett kommunen anledning att samla, fördjupa och redovisa sina avsikter när det gäller bostadsbyggande i ett särskilt dokument. Därför antog Kommunfullmäktige ett bostadsförsörjningsprogram för åren 2016–2020 den 15 juni 2016. Det här förslaget, är en uppdatering och revidering av det föregående programmet i linje med den nyligen antagna kommuntäckande översiktsplanen.

Programmet har två huvudsyften. Det ska vara ett styrinstrument för förtroendevalda och tjänstemän vid beslut om planering och byggande av bostäder. Programmet ska också ge information till intressenter och aktörer på bostadsmarknaden. Det andra huvudsyftet leder till att Trosa kommun dessutom väljer att redovisa sina riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal i programmet.

Forts.

Forts. § 16

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): bifall förvaltningens förslag med följande tillägg att nedanstående punkter inarbetas i bostadsförsörjningsprogrammet:

1. Upprätthålla en hög byggtakt för att ge våra invånare möjlighet att bo kvar i kommunen
2. Bygga moderna trygghetsboenden och seniorbostäder under programperioden
3. Producera minst 30 nya särskiltboendeplatser under programperioden
4. Använda investeringsstöd eller liknande åtgärder för att bygga mer till lägre kostnader
5. Ställa högre krav på social hållbarhet av det som byggs
6. Främja hållbart byggande, bland annat genom att kräva att nybyggnationer och ombyggnationer har låg miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.
7. Verka för att inkomstkrav och andra krav för att beviljas ett hyreskontrakt ses över för att fler ska ha råd att bo
8. Inrätta en bostadsförmedling i Trosa kommun

Tomas Landskog: bifall till förvaltningens förslag samt att Magnus Johanssons (S) förslag punkt 1, 4 och 6 ska inarbetas i bostadsförsörjningsprogrammet.

Avslag till övriga punkter.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens planutskott beslutar enligt Tomas Landskogs (M) förslag.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2021-10-25.
- Förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021–2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal.
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens planutskott 2021-10-07, § 14.
- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2021-09-08.
- Förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021–2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Förslag till inarbetning av följande i det bostadspolitiska programmet 2022-25 från Socialdemokraterna

Trosa kommun växer och vi blir allt fler kommuninvånare. Trosas snabba befolkningstillväxt ställer krav på en aktiv bostadspolitik där fler bostäder byggs, men under många år har Trosas befolkning växt i en betydligt högre takt än bostadsbyggandet. Bostadsbristen är ett faktum i Trosa kommun. Trots den byggnation som har skett.

Fler bostäder är centralt i en politik för jobb- och välfärd, för rörligheten på arbetsmarknaden och för att minska klyftorna mellan människor. För att skapa fler jobb i Trosa kommun och öka bostadsbyggandet krävs en aktiv bostadspolitik, en långsiktig strategi för markförsörjning för våra företag samt en effektiv handläggning av detaljplaner och bygglov. Alla kommuninvånare ska ha möjlighet att leva i bra bostäder till rimliga kostnader.

Alla bostadsområden ska vara attraktiva att bo i inom Trosa kommun. Äldre områden behöver ständigt underhållas. Det ställer krav på blandad bebyggelse i alla delar av kommunen, såväl i Trosa, Vagnhärad och Västerljung. Vi behöver också värna känslan av det gamla Trosa och ta fram en arkitekturpolicy för Trosa.

Idag har Trosa kommun kö till särskiltboende och trygghetsboende. Vår bedömning är att detta är en följd av att vi under en rad av år inte har utökat dessa boende former i den takt som befolkningen har ökat. Det är av yttersta vikt att vi kortsiktigt ser till att lösa den akuta kö situationen.

Långsiktigt vill vi att det ska finnas bostäder för våra äldre i samhället. Trosa kommun är en attraktiv kommun att bo i. Detta ställer större krav på en god planering vad det gäller boendeformer som är till för de äldre i samhället. Vi vill att de äldre ska ha frihet att flytta vart de vill i praktiken, så som lagen föreskriver. Detta förutsätter att Trosa kommun kan tillhandahålla den service som en som flyttar till Trosa har rätt till.

Idag är kostnaderna för nya bostäder ofta högre än vad många har råd med. Det är viktigt att Trosa kommun använder de statliga stöd som finns för att främja bostadsbyggandet. Vi vill fortsätta bygga fler bostäder för att mota bort bostadsbristen samtidigt som vi ska se till att bostäder av olika form och pris byggs över hela vår kommun.

Trosa kommun ska ha följande mål för boende under programperioden:

- Upprätthålla en hög byggtakt för att ge våra invånare möjlighet att bo kvar i kommunen
- Bygga moderna trygghetsboenden och seniorbostäder under programperioden

- Producera minst 30 nya särskiltboendeplatser under programperioden
- Använda investeringsstöd eller liknande åtgärder för att bygga mer till lägre kostnader
- Ställa högre krav på social hållbarhet av det som byggs
- Främja hållbart byggande, bland annat genom att kräva att nybyggnationer och ombyggnationer har låg miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.
- Verka för att inkomstkrav och andra krav för att beviljas ett hyreskontrakt ses över för att fler ska ha råd att bo
- Inrätta en bostadsförmedling i Trosa kommun

Bostadsförsörjningsprogram **2021-2025**

– med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

Bostadsförsörjningsprogram 2021 – 2025

med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

Inledning och programmet i korthet

Den procentuella befolkningstillväxten under 2000-talet gör Trosa kommun till en av Sveriges snabbast växande kommuner. Tillväxten sker framför allt genom inflyttning av barnfamiljer från Stockholms län till både begagnade och nyproducerade bostäder. Efterfrågan på bostäder i allmänhet, prisutvecklingen på begagnade bostäder och antalet personer i allmännyttans bostadskö visar att det finns och att det en längre tid har funnits bostadsbrist i kommunen.

Under åren från och med 2016 till och med 2020 låg bostadsbyggandet i Trosa kommun på en förhållandevis mycket hög nivå. Sammantaget påbörjades 1 096 bostäder och 1 148 bostäder färdigställdes. Kommunen har fortsatt tillväxt som ett av sina övergripande mål, men förutsätter en dämpad tillväxttakt under de närmaste åren. Förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram är anpassat till kommunens tillväxtmål och förutsätter att bostäder påbörjas inom 39 objekt/områden under perioden 2021 till och med 2025. Totalt omfattar dessa objekt/områden cirka 1 000 bostäder vid full utbyggnad. Observera att utbyggnad inom områdena kommer att ske under flera år efter startåret! Därför är det inte möjligt att förutse exakt när bostäderna står färdiga.

Kommunen planerar att bygga ut särskilda boenden för äldre med omkring 20 bostäder i Trosa. Om behovet av bostäder för äldre ökar ytterligare under planperioden, är avsikten att särskilda boenden i Trosa och Vagnhärad ska kompletteras och byggas ut. Dessutom kan så kallade trygghetsboenden inrymmas på lämpliga platser i den ordinarie bostadsproduktionen.

Bakgrund

Sveriges kommuner har ett lagreglerat ansvar för att planera sin bostadsförsörjning så att olika grupper i samhället har tillgång till goda bostäder. Mål och riktlinjer ska antas av Kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Trosa kommun har tidigare använt sin översiktsplan som instrument för planering av bostadsförsörjningen. Flera faktorer har tillsammans gett kommunen anledning att samla, fördjupa och redovisa sina avsikter när det gäller bostadsbyggande i ett särskilt dokument. Därför antog Kommunfullmäktige ett bostadsförsörjningsprogram för åren 2016 – 2020 den 15 juni 2016. Det här förslaget, är en uppdatering och revidering av det föregående programmet. Avsikten framgent är att programmet ska revideras under varje mandatperiod.

Programmet har två huvudsyften. Det ska vara ett styrinstrument för förtroendevalda och tjänstemän vid beslut om planering och byggande av bostäder. Programmet ska också ge information till intressenter och aktörer på bostadsmarknaden. Det andra huvudsyftet leder till att Trosa kommun dessutom väljer att redovisa sina riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal i programmet.

För att uppnå planerad tillväxt, krävs att både privata exploatörer/markägare och kommunen som markägare genomför nya exploateringar. Trosa kommun har också

ambitionen att säkra en marknad med många aktiva exploatörer/markägare. Därför är det viktigt att kommunens rutiner för marktilldelning och exploatering är kända, förutsägbara och transparenta.

Föregående bostadsförsörjningsprogram jämfört med verkligt bostadsbyggande

Kommunens bostadsförsörjningsprogram för åren 2016 till och med 2020 omfattar totalt 55 objekt med sammanlagt cirka 1 410 bostäder. Avsikten var att samtliga objekt skulle vara påbörjade i någon grad under perioden. Idag är 26 av objekten med totalt 606 bostäder fullt utbyggda. Åtta av programmets objekt är påbörjade på något sätt och omfattar sammanlagt 225 bostäder vid full utbyggnad. Dessutom har sex objekt, som inte är med i programmet, genomförts i sin helhet med ett tillskott av 290 bostäder.

Så många som 21 av programmets objekt med 580 bostäder är inte påbörjade. Orsakerna till detta är att det saknas initiativ från fastighetsägare/intressenter (12 objekt), att objekt har blivit framflyttade i tiden (sex objekt) och att detaljplaner har blivit överklagade (två objekt). Endast ett av objekten är helt inaktuellt idag.

Status 2020-12-31	Antal objekt	Antal bostäder	
		Enligt BFP	Verkligt utfall
Helt genomförda	26	606	610
Påbörjade	8	225	196
Ej påbörjade	21	580	0
Summa objekt i BFP 2016 - 2020	55	1 411	806
Genomförda objekt som inte finns med i BFP 2016 - 2020	8	0	290
Totalt antal påbörjade bostäder under perioden			1 096

Under perioden 1/1 2016 till och med 31/12 2020 har totalt 1 148 bostäder färdigställts inom Trosa kommun. Typ av bostad och bostädernas upplåtelseform framgår av följande tabell.

Typ av bostad	Antal bostäder i respektive upplåtelseform			Totalt antal bostäder
	Hyresrätt	Bostadsrätt	Äganderätt	
Flerbostadshus	264	436	0	700
Småhus	0	138	310	448
Summa	264	574	310	1 148

Mål för bostadsbyggandet i kommunen under perioden 2021 till och med 2025

Nationella mål

Det övergripande nationella målet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet är också långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Kommunala mål

Trosa kommun har haft en i princip obruten befolkningstillväxt sedan 1950-talet och kommunen har fortsatt tillväxt som långsiktigt mål. Då är kontinuerlig produktion av nya och attraktiva bostäder en grundförutsättning för att det långsiktiga målet ska kunna uppnås. Ett av flera viktiga argument för att **upprätthålla en hög byggnationstakt att kunna ge våra invånare möjlighet att bo kvar i kommunen**

Idag finns mål med anknytning till bostadsförsörjning i de tre styrdokument: Fastlagd kurs för Trosa kommun, Översiktsplan 2021 och Budget 2021 med flerårsplan 2022-2023. Målen är i huvudsak relevanta, men i det här bostadsförsörjningsprogrammet sammanställs, utvecklas, kompletteras och tydliggörs målen enligt nedan.

Trosa kommun har följande mål för bostadsbyggandet under programperioden:

- Befolkningen i Trosa kommun ska växa med i genomsnitt en till två procent per år, vilket motsvarar en årlig befolkningsökning med cirka 300 personer
- Kommunens fysiska planering ska möjliggöra bostadsproduktion för årlig befolkningsökning med två till tre procent per år (se motiven under rubriken "Översiktsplan 2021" här nedan) samt vara lyhörd för förändringar av behov och efterfrågan på bostäder.
- Bostadsbyggandet i kommunen ska innehålla ett brett och varierat utbud av bostadstyper och upplåtelseformer.
- Nyproduktion av bostäder ska vara möjlig i de tre huvudorterna Trosa, Vagnhärad och Västerljung.
- Nya bostäder ska tillkomma i sådan takt och med sådan lokalisering att kommunens och tätorternas speciella karaktärer kan bibehållas.
- Tillkommande bostäder och bostadsområden ska utformas med omsorgsfull gestaltning och med materialval anpassade till platsen. Hänsyn ska tas till ekonomisk, social och **ekologisk hållbarhet med särskilt fokus på livscykelperspektivet**.
- Kommunen ska samverka med en mångfald av lokala, regionala och nationella byggherrar/exploatörer.
- Med anpassning till behov och efterfrågan, ska boende för äldre utredas och prioriteras i tätorterna Trosa och Vagnhärad.

Befintliga styrdokument

Fastlagd kurs för Trosa kommun

Dokumentet antogs av indelningsdelegerade den 21 augusti 1991 och innehåller riktlinjer för kommunens verksamhet formulerade i 12 punkter. Två av punkterna berör bostadsbyggande och har följande lydelse:

- Kommunen ska växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålls
- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.

Översiktsplan 2021

I mars 2021 antog Kommunfullmäktige en ny kommunövergripande översiktsplan, som ger riktlinjer för kommunens utveckling på kort såväl som på lång sikt. Med översiktsplanen som grund, bedriver kommunen ett aktivt arbete med detaljplanering för att möjliggöra nya bostäder och verksamhetsområden med mera. Ett av översiktsplanens syften är att skapa förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktiges mål om en genomsnittlig befolkningsökning på cirka 300 personer per år och om ett brett utbud när det gäller bostadstyp och upplåtelseformer, såväl i huvudorterna som på landsbygden. Genom att vara förhållandevis detaljerad, säkerställer översiktsplanen också att den följande detaljplaneprocessen kan genomföras på ett smidigt och tidseffektivt sätt.

Det händer att planerade projekt fördröjs, faller bort eller revideras. Därför behöver kommunens planering möjliggöra fler bostäder än vad som behövs för att fullmäktiges befolkningsmål ska kunna nås. Översiktsplan 2021 anger att kommunens planering ska ge förutsättningar för en årlig befolkningstillväxt på 2 – 3 %.

Översiktsplan 2021 anger att samtliga tre tätorter ska ha möjligheter att utvecklas i enlighet med respektive orsts särart och karaktär. Flera möjliga boendeområden pekas ut, varav de flesta kräver detaljplaneläggning för att utbyggnad ska vara möjlig. De största utbyggnadsområdena är markerade i Vagnhärad, där bostäder nära blivande resecentrum vid Ostlänken och inom Solberga är de enskilt största områdena. I samtliga tätorter utgår översiktsplanen från att orterna ska förtätas i centrala lägen och att kollektivtrafikstråk ska stärkas.

Totalt möjliggör kommunens översiktsplan utbyggnad med mellan 2 000 och 2 500 bostäder under planperioden. Det betyder ett befolkningstillskott på 4 500 till 5 800 invånare, beräknat utifrån dagens hushållsstruktur. Kommunens avsikt är att utpekade projekt i översiktsplanen ska kunna vara påbörjade inom en tioårsperiod.

Budget 2021 med flerårsplan 2022-2023

Avsnittet "Styrdokument för nämnder och styrelser" anger att målet för kommunens befolkningstillväxt är en till två procent per år samt att de tre huvudorterna Trosa, Vagnhärad och Västerljung behöver varsam och genomtänkt tillväxt. I övrigt innehåller avsnittet följande mål med anknytning till bostadsbyggande:

- Kommunen ska uppmuntra mångfald av upplåtelseformer vid nybyggnation
- Kommunen ska verka för tillväxt där alla tre huvudorterna med omnejd är lika viktiga
- Kommunen ska prioritera fler bostadsområden för äldre i Vagnhärad och Trosa
- Kommunen ska fortsätta utvecklingen av Vagnhärad centrum med fler bostäder och utökad samhällsservice.

Kommunfullmäktige listar 12 övergripande mål i budgeten och ett av målen anger att kommunen ska växa med i genomsnitt cirka 300 invånare per år. På samma sätt är ett av Samhällsbyggnadsnämndens mål att: Genom god planberedskap och aktiv markpolitik skapa förutsättningar för en genomsnittlig tillväxt på cirka 300 personer.

Regionala underlag

Det finns också flera regionala underlag som utgångspunkt för

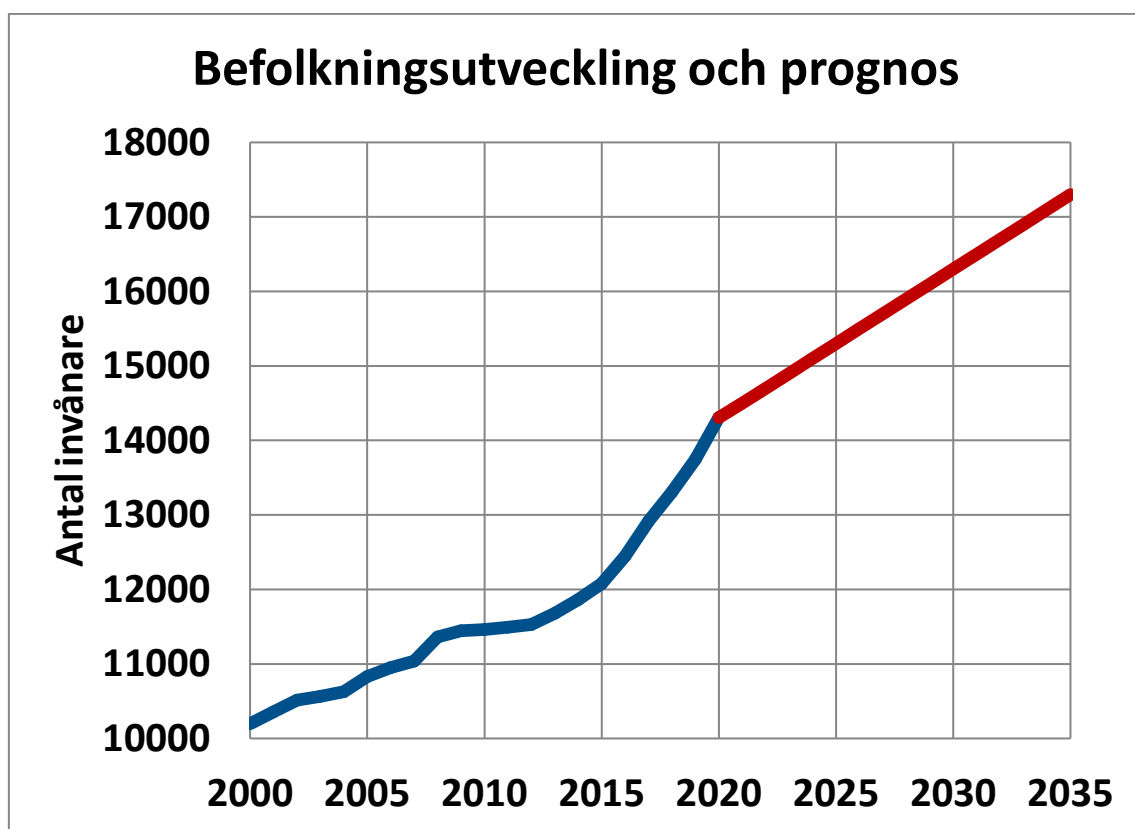
bostadsförsörjningsprogrammet såsom Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse och underlag för översiktsplaner för Södermanlands län.

Fakta och prognoser

Befolkningsutveckling

Under de senaste 30 åren har Trosa kommun ökat sin befolkning med 48 % och den sista december 2020 bodde 14 309 personer inom kommunens gränser. Såväl under senare år som sett över tid, beror ökningen till övervägande del på inflyttning från Stockholms län.

Kommunens långsiktiga befolkningsprognos grundar sig på målet om årlig tillväxt med cirka 300 personer. Diagrammet överst på nästa sida visar faktisk befolkningsutveckling fram till och med 2020 (blå färg) och därefter utveckling enligt prognosen med röd färg.

Bostadsbestånd

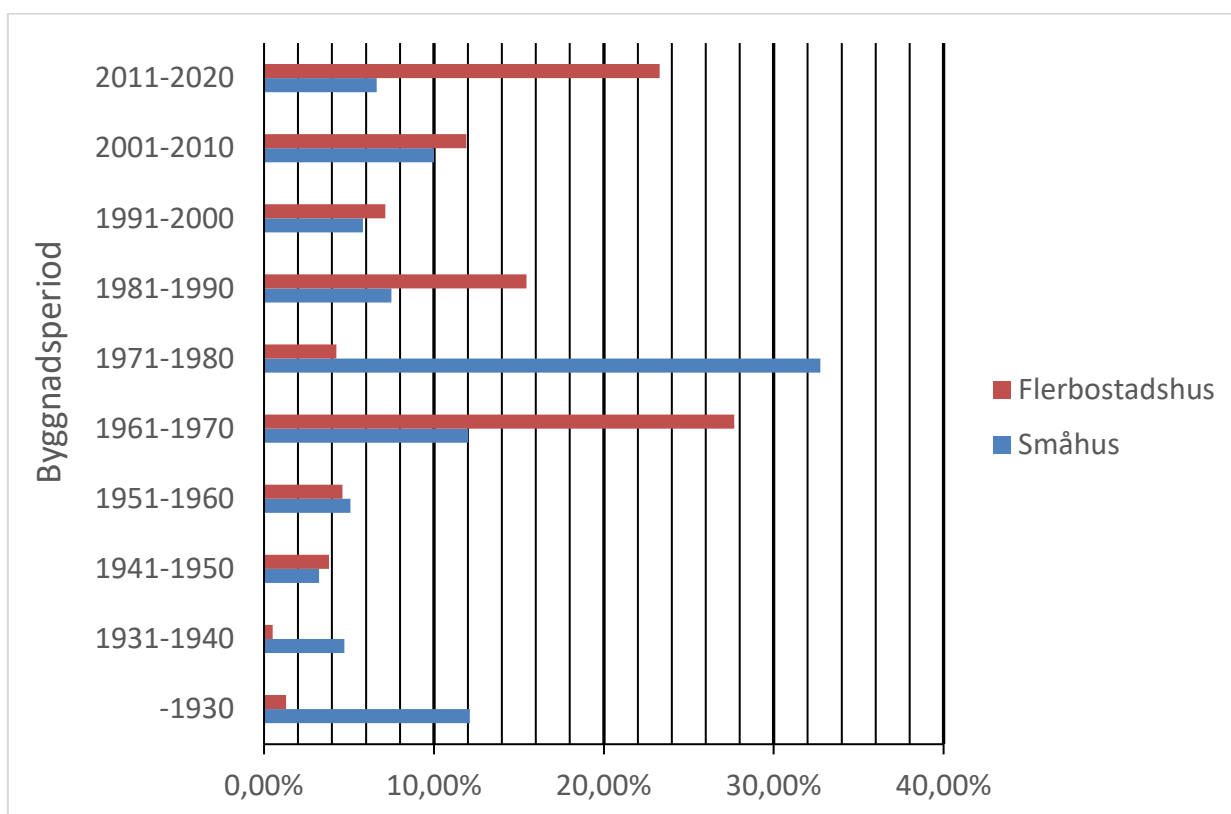
Vid utgången av 2020 fanns det enligt SCB:s statistik 6 049 helårsbostäder i kommunen. Av dem var 3 679 bostäder i småhus och 2 142 var lägenheter i flerbostadshus. Övriga 228 lägenheter fanns i specialbostäder eller i byggnader som inte är avsedda för bostäder. Bostädernas fördelning på upplåtelseformer framgår av följande tabell.

	Småhus	Flerbostadshus	Övriga hus	Specialbostäder
Äganderätt	3 342	0	0	0
Bostadsrätt	118	729	6	1
Hyresrätt	219	1 413	25	196
Summa	3 679	2 142	31	197

Nästa tabell visar hur många av bostäderna som ägs av respektive ägarkategori.

	Småhus	Flerbostadshus	Övriga hus	Specialbostäder
Stat, kommun och region	38	0	3	55
Allmännyttigt bostadsföretag	70	628	0	129
Kooperativ hyresgästförening	0	19	0	0
Bostadsrättsföreningar	118	729	6	1
Fysiska personer	3 342	17	6	0
Svenska aktiebolag	88	749	16	7
Övriga juridiska personer	23	0	0	5
Summa	3 679	2 142	31	197

Byggnadsperioder för småhusen och lägenheterna i flerbostadshus framgår av nedanstående diagram.

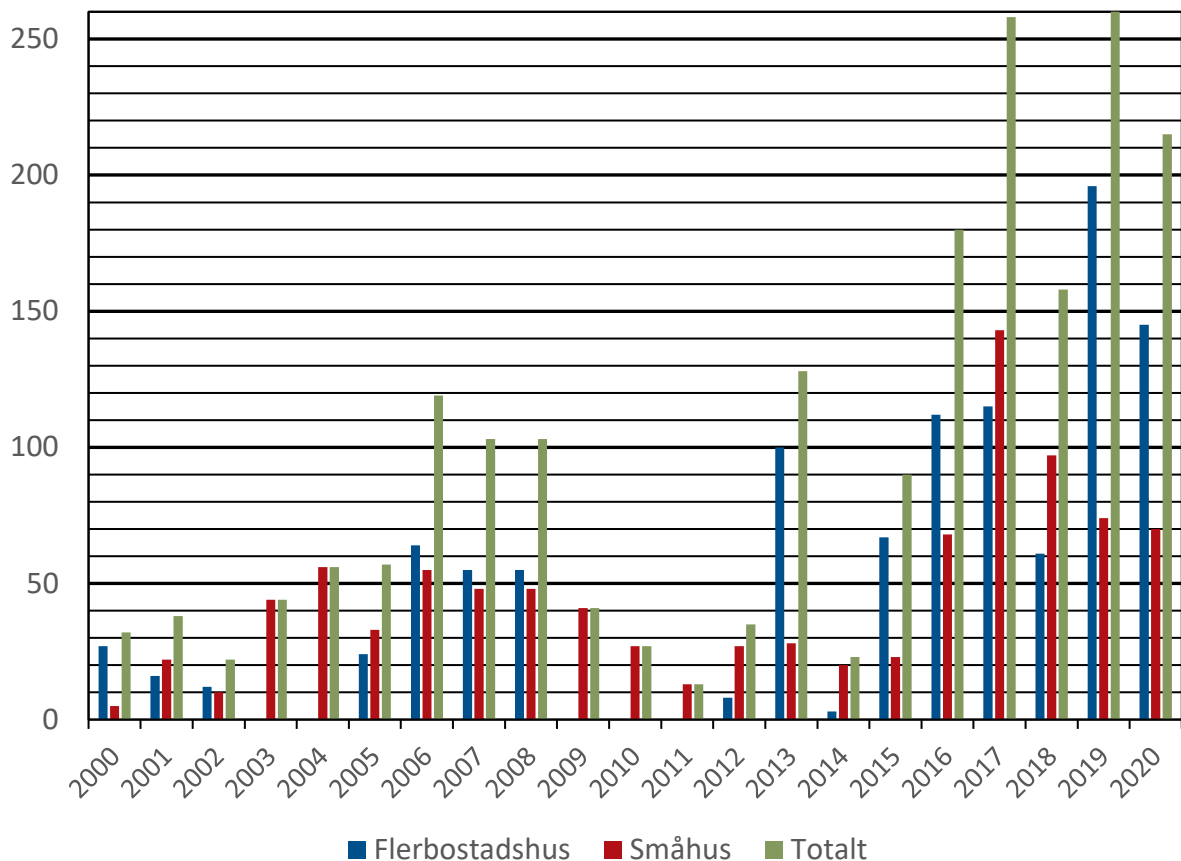

SCB:s statistik redovisar bostädernas storlek uttryckt i kvadratmeter bostadsarea. Bland lägenheterna i flerbostadshus är 21 % mindre än 50 m², 43 % finns i intervallet 51 – 70 m², 27 % i intervallet 71 – 90 m², 8 % i intervallet 91 – 120 m² och 1 % av lägenheterna är större än 120 m².

Bostadsbyggande

Under perioden 2000 till och med 2020 färdigställdes totalt 2 012 nya bostäder, varav 1 060 lägenheter i flerbostadshus och 952 småhus, i Trosa kommun. Det motsvarar en genomsnittlig produktion av 96 bostäder per år. Noteras kan att bostadsproduktionen under de senaste fem åren motsvarar i genomsnitt 230 färdigställda bostäder per år.

Diagrammet på nästa sida visar det årliga tillskottet av färdigställda bostäder i flerbostadshus och i småhus under 2000-talet.

Behov av bostäder

Situationen på bostadsmarknaden

Sedan lång tid tillbaka råder det brist på bostäder i Trosa kommun. Även om det råder balans mellan tillgång och efterfrågan på landsbygden, är bristen påtaglig totalt sett i kommunen och särskilt tydlig i centralorten. Bostadsbristen är en starkt bidragande orsak till att bostadspriserna ständigt ökar i kommunen.

Bristen på bostäder och kostnaderna för nybyggda bostäder innebär att inträdet på bostadsmarknaden är särskilt svårt för ungdomar och nyanlända. Fortsatt hög bostadsproduktion är en förutsättning för att målet om befolkningstillväxt ska kunna uppnås. Samtidigt skapar nyproduktionen flyttkedjor, som bland annat innebär att befintliga och i många fall billigare bostäder blir lediga.

Bostäder för tillväxt

Trosa kommun ingår i en region som präglas av tillväxt och ett högt företagande. Den lokala arbetsmarknaden är stark och inpendlingen är förhållandevis hög i

relation till kommunens storlek. För att tillgodose arbetsmarknadens behov är kommunens planering för nya bostäder betydelsefull. Efterfrågan är stor på såväl hyresrätter som bostadsrätter och småhus. Genom en aktiv, lyhörd och effektiv planering arbetar Trosa kommun för att skapa förutsättningar för ett brett utbud av bostäder samt för att möjliggöra exploatering i olika lägen.

Kommunens mål för tillväxten innebär att befolkningen förväntas öka med cirka 1 000 personer till utgången av år 2025. Med en antagen hushållsstorlek om 2,1 personer i nybyggda bostäder, motsvarar ökningen ett behov av omkring 500 färdigställda bostäder under programperioden. I dagsläget är efterfrågan på bostäder och bostadsföretagens intresse för att bygga bostäder i kommunen större än så. Därför tyder dagens situation på att antalet påbörjade bostäder under perioden 2020 – 2025 kan bli större än vad som krävs för att kommunens mål om befolkningstillväxt ska kunna uppnås.

Bostäder för särskilda behov

I Trosa kommun finns tre särskilda boenden varav ett är ett renodlat demensboende. Häradsgården ligger nära Vagnhärad centrum och har plats för 39 boende samt fem lägenheter för korttidsboende. Trosagården ligger i Trosas västligaste del och har 45 platser. Där finns också ett trygghetsboende med 20 lägenheter. Ängsgården, som är ett demensboende med 22 platser, ligger vid vårdcentralen i Trosa och i anslutning finns den dagliga verksamheten för dementa som kallas "Gästis".

Behovet av bostäder för äldre kommer att öka i takt med att bland annat den stora gruppen av fyrtioåringar åldras. Den sista december 2020 var strax över 700 av kommunens invånare 80 år eller äldre. En enkel framskrivning visar att antalet kan komma att öka till över 1 000 personer under de närmaste fem åren.

Trosa kommun planerar att bygga ut Ängsgården med 11 bostäder med start under 2022. Dessutom innebär kommunens planer att ytterligare tio bostäder ska tillkomma vid Trosagården i slutet av planperioden. När behov av fler bostäder för äldre uppstår, är kommunens avsikt att i första hand komplettera befintliga anläggningar vid Trosagården och Häradsgården. I båda fallen finns planmässig beredskap för att möjliggöra viss utbyggnad. Dessutom pekar Översiktsplan 2021 ut ett område väster om Trosagården med syfte att tillgodose ett ökat behov av olika former av boende för äldre. Det finns även möjligheter att utöka verksamheten vid Ängsgården inom befintlig byggnad och/eller genom tillbyggnad.

Utöver detta bedöms behovet av så kallat trygghetsboende öka. Trygghetsboende är ett "mellanboende" med mer service än det ordinära boendet, utan att vara ett särskilt boende. Idag finns totalt 26 trygghetslägenheter i kommunen, varav 20 vid Trosagården och sex vid Ljungvägen i Västerljung.

Bostäder för nyanlända

Från och med 2016-03-01 upphörde alla avtal mellan Migrationsverket och Sveriges kommuner om flyktingmottagande. Avtalen ersätts av lagstiftning, där staten bestämmer i vilken omfattning kommunerna ska ta emot nyanlända. För 2021 har staten bestämt att Trosa kommun ska ta emot 25 personer inom ramen för kommunmottagande. Bostadsbehovet för nyanlända kommer att lösas med hyresbostäder i såväl kommunal som privat regi.

Kommunen tillgodoser behovet av bostäder för ensamkommande barn med familjehem, stödboende, träningslägenheter, inackordering och med genomgångsboenden. Det är den enskildes behov som avgör vilken boendeform som är lämplig i varje fall.

Sociala kontrakt

Begreppet "sociala kontrakt" innebär att kommunens socialtjänst går in som

förstahandshyresgäst och hyr ut lägenheten i andra hand till personer som har svårt att på egen hand få bostad. Sett över tid har Trosa kommun endast haft ett fåtal fall där Socialkontoret har hyrt eller hyr bostad med sociala kontrakt hos det kommunala bostadsbolaget. Idag finns inte något som tyder på någon större förändring i den närmaste framtiden.

Ansvarsfördelning avseende åtgärder och insatser

Merparten av det konkreta arbetet med frågor relaterade till bostadsförsörjning lyder under samhällsbyggnadsnämnden och hanteras i vardagen av samhällsbyggnadskontoret. Många gånger behöver dock andra delar av kommunen vara viktiga samarbetspartners och involveras tidigt i processen. Detta gäller exempelvis det kommunala bostadsbolaget TROBO, kommunstyrelsen i frågor om mark och exploatering, vård och omsorgsnämnden i frågor om boende för äldre och humanistiska nämnden i samband med boende för särskilt utsatta grupper. Om Trosa kommun ska kunna ha fortsatt framgång i frågor om bostadsförsörjning handlar det bland annat om att fortsätta utveckla dessa samarbetsformer. **Inom ramen för TROBO:s roll ingår bland annat också att söka aktuella investeringsstöd eller liknande bidrag för att kunna genomföra byggnationer till en lägre kostnad.**

Planerat bostadsbyggande under perioden 2021 - 2025

Kommunen planerar för att 39 objekt/områden med totalt cirka 1 053 bostäder ska kunna påbörjas under perioden, varav omkring 579 som lägenheter i flerbostadshus, 453 bostäder i småhus och 21 som bostäder vid särskilda boenden. Avsikten är att den absoluta merparten av tillskottet ska ske i kommunens huvudorter.

I bilagor till bostadsförsörjningsprogrammet finns projektlista och kartor, som mer detaljerat redovisar var och hur planerade bostäder förväntas tillkomma. Observera att för så gott som samtliga projekt med småhus i projektlistan gäller att utbyggnad kan ske under flera år efter angivet startår! Det är omöjligt att förutse i vilken takt utbyggnaden kommer att ske. Därför anger projektlistan enbart antal bostäder och planerad byggstart för respektive projekt.

Tabellen här nedan visar en sammanfattning av projektlistorna med antalet påbörjade bostäder för varje år under programperioden. I sammanfattningen ingår Samhällsbyggnadskontorets uppskattning av antalet bostäder i de projekt som inte är detaljplanlagda idag.

År	Antal lägenheter	Antal småhus	Särskilda boenden	Totalt respektive år
2021	100	45		145
2022	145	54	11	210
2023	86	109		195
2024	139	145		284
2025	109	100	10	219
Summa	579	453	21	1 053

Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

Fortsatt utveckling i Trosa kommun

Trosa kommun är attraktiv som bostadsort och många exploatörer är intresserade att bygga i kommunen. Kommunen räknar med en befolkningsökning på i genomsnitt 300 personer per år. I kommunens översiktsplan finns nya bostadsområden utlagda för drygt 2000 nya bostäder i Vagnhärad, Trosa och Västerljung. Ny översiktsplan tas normalt fram inför varje mandatperiod.

Planeringen för Ostlänken pågår för fullt och stora nya utvecklingsområden planeras bland annat nära den blivande stationen och vid Solberga i Vagnhärad, där kommunen äger mycket mark.

Trosa kommun har aktivt stärkt sitt markinnehav i tätorterna de senaste åren för att kunna utveckla tätorterna med nya bostäder, service, handel, verksamheter, grönområden, gång och cykelvägar mm.

För att uppnå planerad tillväxt krävs att både privata exploatörer/markägare och kommunen som markägare genomför nya exploateringar. Det är också kommunens ambition att säkra en marknad med många intresserade exploatörer/markägare. Därför är det viktigt att kommunens rutiner för marktilldelning och exploatering är kända, förutsägbara och transparenta. Dessa riktlinjer tydliggör förfarandet då kommunen vill åstadkomma exploatering med bostäder på sin mark.

De nya bostädernas placering, storlek, utformning och materialval ska med hållbarhet i fokus anpassas till platsens förutsättningar och till omgivningen. Ett konkret exempel är att hus i trä oftast är det mest lämpade alternativet i Trosas innerstad och på landsbygden.

Upplåtelseformer

Trosa kommun strävar efter en blandning av hyresrätter, bostadsrätter, radhus och villor. I respektive markanvisning framgår normalt vilken upplåtelseform som är önskvärd.

De markområden som anvisas kan variera i storlek, från mindre områden på 5-10 bostadsenheter till större områden.

Tidpunkten för när markanvisning sker är beroende av när detaljplaner kan tas fram i enlighet med översiktsplanen.

Vad är en markanvisning

En markanvisning innebär en option att under en viss tid och under vissa villkor ensam få förhandla med kommunen om förutsättningarna för en exploatering inom ett visst markområde som kommunen äger.

Metoder för markanvisning

Det finns olika metoder för hur kommunen anvisar mark: markanvisningstävling, anbudstävling, direktanvisning och arkitekttävling. Metoderna är olika omfattande och används i olika sammanhang, vilket redovisas nedan.

Markanvisningstävling

I Trosa kommun är markanvisningstävling den vanligaste formen av markanvisning och innebär att marken tilldelas en byggherre i konkurrens med andra.

Markanvisningstävling är mer omfattande än anbudstävling. Byggherrarna ombeds i detta alternativ att inkomma med flera skisser och behöver också göra flera egna utredningar innan tävlingsbidraget lämnas in. Vid markanvisningstävling behöver kommunen inte i förväg nödvändigtvis avgöra våningshöjd och byggnadsvolymer. Kommunen definierar ett markområde, vilken inriktning exploateringen ska ha samt ett antal kriterier i ett markanvisningsprogram. Intresserade byggherrar ska lämna in ett genomarbetat förslag med ritningar (arkitekturritningar förväntas) där det tydligt framgår hur kriterierna lösts samt ett bud på marken. Den byggherre som lämnar det för kommunen mest fördelaktigaste förslaget tilldelas marken. Vanligtvis bestämmer kommunen priset på marken i förväg. Därför avgörs anvisningen av hur kommunen bedömer förslagets arkitektur, materialval, hållbarhet, stadsmässighet, trafiklösning, struktur samt yttre miljö mm.

Markanvisningstävling kan användas som tilldelningsmetod för projekt där exempelvis gestaltning är särskilt betydelsefullt eller där kommunen önskar få in idéer till byggnation och utformning.

Anbudstävlan

Marken tilldelas en byggherre i konkurrens med andra.

Kommunen redovisar i detta alternativ aktuellt markområde, exploateringsinriktning, byggrätt mm så att byggherren ska kunna räkna på objektet. Avsikten är här att ett enkelt underlag redovisas av byggherren hur exploateringen är tänkt att lösas samt att ett bud på marken lämnas. I anbudsförfrågan anges utvärderingskriterierna för marktilldelningen. I anbudstävling är det i regel den som lämnar högst pris för markområdet som tilldelas marken. Alternativt kan kommunen välja att ha ett fast pris för marken eller kronor per kvm BTA och i stället konkurrera om t.ex. antal bostäder, arkitektonisk kvalitet eller någon hållbarhetsdimension.

Direktanvisning

Vid direktanvisning tilldelas marken direkt till en byggherre.

När direktanvisning kommer ifråga är det en fördel om marknadspriset på marken är känt och det finns särskilda skäl att låta anvisa marken till en specifik byggherre. Detta kan också bli aktuellt då en byggherre önskar bebygga egen fastighet och behöver utvidga projektet in på kommunägd mark. Marken ska då värderas och säljas till marknadsvärde.

Direktanvisning kan också förekomma när en befintlig verksamhet behöver flyttas och kompenseras med ersättningsmark. Andra skäl kan vara att en snabb och enkel process är synnerligen viktig eller att kommunen önskar sig ett specifikt koncept som är svårt att säkra genom markanvisning i konkurrens.

Arkitekttävling

Denna form av markanvisning är ovanlig på grund av att den kräver mycket genomarbetade förslag, vilket är kostsamt. Kommunen definierar ett markområde, vilken inriktning exploateringen ska ha samt ett antal kriterier. Intresserade byggherrar ska lämna in ett mycket genomarbetat förslag där det tydligt framgår hur kriterierna lösts.

En jury som kommunen utser bedömer inkomna förslag. Den eller de byggherrar som lämnar det för kommunen mest fördelaktiga förslaget tilldelas marken.

Kommunala villatomter

Villatomter säljs normalt via mäklare till högstbjudande eller till av kommunstyrelsen fastställt marknadspris.

Verksamhetstomter

En enskild tomt för verksamhet säljs till högstbjudande eller till av kommunstyrelsen fastställt marknadspris.

Exploateringsavtal

Planeringen för nya bostäder eller annan bebyggelse kan ske dels på privatägd mark och dels på mark som ägs av kommunen. När kommunen är markägare överlåts marken genom exploateringsavtal och i förekommande fall också ett köpeavtal till utsedd byggherre. Kommunen tecknar exploateringsavtal även när bostäder byggs på privatägd mark.

Exploateringsavtalet tas normalt fram i samband med detaljplaneläggning och godkänns av kommunstyrelsen samtidigt som detaljplanen antas.

I exploateringsavtalet regleras parternas åtagande, ansvarsfördelning, exploateringsområdets avgränsning, utbyggnad av gata, VA, gatubelysning, fiber mm, dagvattenhantering, marköverföringar, fastighetsbildningsfrågor, köpeskillingen för mark med tidpunkt för erläggande, exploateringskostnader, gatukostnader, utbyggnadstakt, gestaltungsfrågor, digital dokumentation/inmätning för inläggning av anläggningar i kommunens kartverk, påföljds klausuler gentemot exploatör om avtalet inte följs samt ekonomisk garanti/säkerhet för avtalets fullföljande.

Som säkerhet godtas bankgaranti, moderbolagsborgen, pantbrev i fastighet eller annan godtagbar säkerhet. Säkerheten lämnas till kommunen innan kommunstyrelsen behandlar exploateringsavtalet.

Projektlista

Förkortningar i projektlistan

Typ av bostad: Lgh = lägenheter i flerbostadshus, Små = småhus, Par = parhus, Rad = radhus

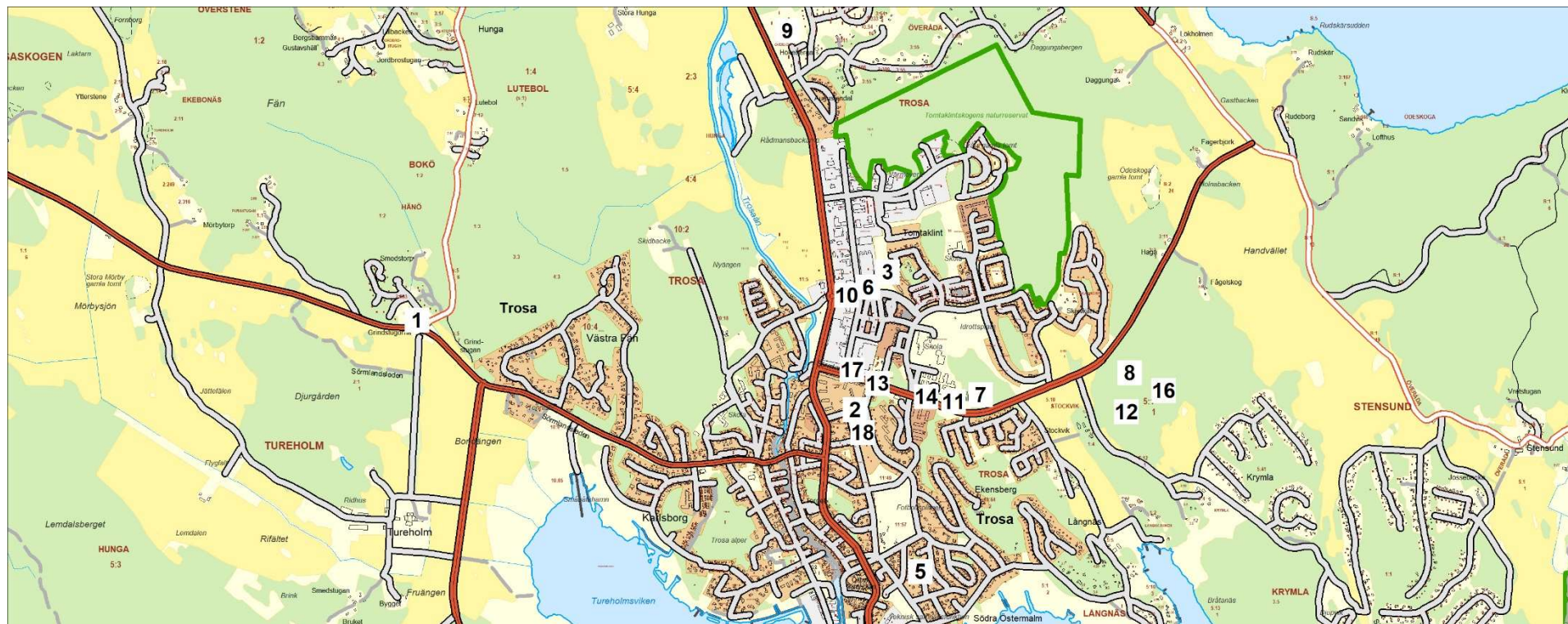
Planläge: Dp = Detaljplan, ÖP = Översiktsplan, FÖP = Fördjupning av översiktsplan

Exploatör: Stycke = tomter säljs till privatpersoner, som sedan bygger eget hus

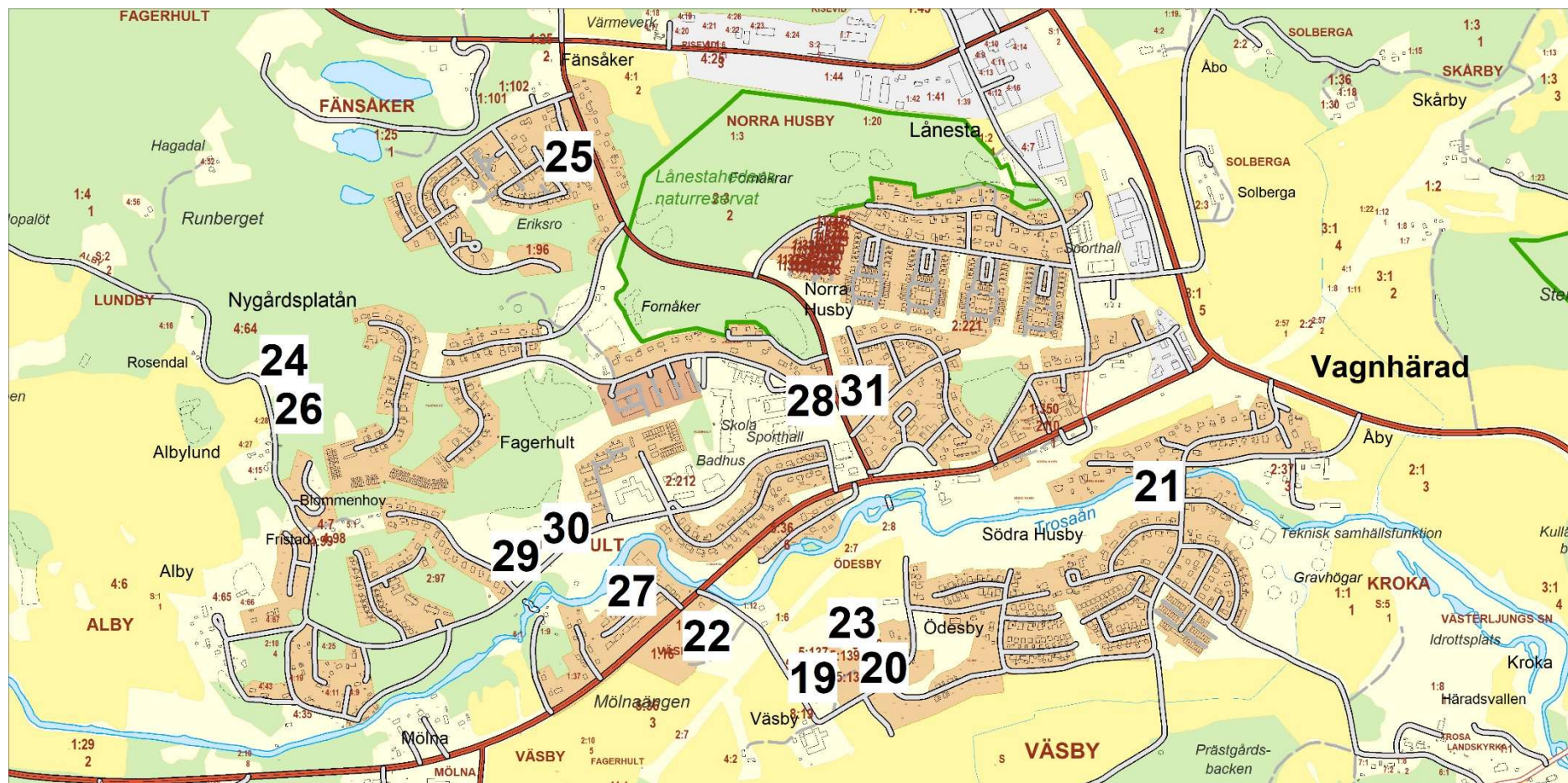
Område	Antal bostäder	Typ av bostad	Planerad byggstart					Planläge	Exploatör	Nummer på karta
			2021	2022	2023	2024	2025			
Trosa										
Smedstorp radhus	19	Lgh	X					Dp finns		1
Telestationen	3	Lgh	X					Dp finns	Bröderna Gustafsson	2
Ospecificerade småhus	35	Små	X					Dp finns	Stycke	
Trosaporten radhus	18	Lgh	X					Dp finns	NOKON	3
Ospecificerade småhus	40			X				Dp finns	Stycke	
Kv Storökan	27	Lgh		X				Dp finns		5
Västra Hökeberga	20	Små			X			Dp finns ska ev ändras	Åda Gods	9
Trosaporten etapp II	30	Lgh		X				Dp finns	NOKON	6
Predikanten etapp I	40	Lgh		X				Dp finns	FB Bostad	7
Västra Krymla etapp 1	30	Små			X			ÖP	Lilleby Bostad	8
Ospecificerade småhus	40	Små			X			Dp finns	Stycke, kommun	
Trosaporten etapp III	30	Lgh			X			Dp finns	NOKON	10
Predikanten etapp II	40	Lgh			X			Dp finns	FB Bostad	11
Västra Krymla etapp II	40	Små				X		ÖP	Lilleby Bostad	12
Kv Mejseln etapp 1	35	Lgh				X		ÖP	Conventor	13
Ospecificerade småhus	35	Små				X		DP finns + ÖP		
Predikanten etapp III	40	Små				X		Dp finns	FB Bostad	14
Västra Krymla etapp III	60	Små					X	ÖP	Lilleby Bostad	16
Mejseln etapp II	35	Lgh					X	Ny Dp	Conventor	17
Skärlagsparken	24	Lgh					X	Dp ändras	Br. Gustafsson	18
Ospecificerade småhus	35	Små					X	ÖP		

Område	Antal bostäder	Typ av bostad	Planerad byggstart					Planläge	Exploatör	Nummer på karta
			2021	2022	2023	2024	2025			
Vagnhärad										
Bo Klok Fältsippan	32	Lgh	X					Dp finns	SKANSKA	19
Brf Hemlängtan, Väsby	20	Lgh	X					Dp finns	Sjötorpshus	20
Åvägen	8	Lgh	X					Dp finns	TROTAB	21
Mölnaäng etapp III	30	Lgh		X				Dp finns	NOKON	22
Borohus, Väsby	18	Lgh		X				ÖP	Borohus	23
Alby etapp I	16	Lgh/Små			X			Dp påbörjad	Tindra fast	24
Alby etapp II	34	Lgh/Små				X		Dp påbörjad	Tindra fast	26
Mölna 1:42	15	Lgh/Små				X		Lgh/Små		27
Vagnhärads Torg	40	Lgh				X		Dp påbörjad	HSB	28
Centrumvägen etapp I	30	Lgh				X		Dp påbörjad		29
Ospecificerade småhus	10	Små				X		ÖP	Stycke	
Centrumvägen etapp II	20	Lgh					X	Dp påbörjad		30
Biblioteksvägen	XX	Lgh							TROBO	31
Ospecificerade småhus	10	Lgh					X	ÖP	?	
Västerljung										
Hammarby	5	Små	X					Dp finns	Stycke	32
Hilleborn	7	Små		X				Dp finns	Stycke	33
Landsbygd										
Hela kommunen	5	Små	X					ÖP	Stycke, privat	
	5	Små		X				ÖP	Stycke, privat	
	5	Små			X			ÖP	Stycke, privat	
	5	Små				X		ÖP	Stycke, privat	
	5	Små					X	ÖP	Stycke, privat	

Projekt i Trosa stad

Projekt i Vagnhärad

Förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021 - 2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens planutskott godkänner reviderat förslag till bostadsförsörjningsprogram 2021–2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal enligt tjänsteskrivelsen daterad 2021-10-25.

Kommunstyrelsens planutskotts förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar förslag till Bostadsförsörjningsprogram 2021 – 2025 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal.

Bakgrund

Ärendet hanterades av kommunstyrelsens planutskott 2021-10-07 § 14, där utskottet beslutade att ärendet skulle bordläggas. Efter bordläggningen har synpunkter från Länsstyrelsen inkommit och mindre revideringar av förslag till bostadsförsörjningsprogrammet har skett.

Sveriges kommuner har ett lagreglerat ansvar att planera sin bostadsförsörjning så att olika grupper i samhället har tillgång till goda bostäder. Mål och riktlinjer ska antas av Kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Trosa kommun har tidigare använt sin översiktsplan som instrument för planering av bostadsförsörjningen. Flera faktorer har tillsammans gett kommunen anledning att samla, fördjupa och redovisa sina avsikter när det gäller bostadsbyggande i ett särskilt dokument. Därför antog Kommunfullmäktige ett bostadsförsörjningsprogram för åren 2016 – 2020 den 15 juni 2016. Det här förslaget, är en uppdatering och revidering av det föregående programmet i linje med den nyligen antagna kommuntäckande översiktsplanen.

Programmet har två huvudsyften. Det ska vara ett styrinstrument för förtroendevalda och tjänstemän vid beslut om planering och byggande av bostäder. Programmet ska också ge information till intressenter och aktörer på bostadsmarknaden. Det andra huvudsyftet leder till att Trosa kommun dessutom väljer att redovisa sina riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal i

programmet.

Förslag till bostadsförsörjningsprogram

Programmets innehåll i korthet

En arbetsgrupp inom Samhällsbyggnadskontoret har sammanställt ett förslag till program. Syftet med förslaget är att det ska vara ett styrinstrument vid kommunens beslut om planering och byggande av bostäder samt att programmet ska ge information om kommunens avsikter till intressenter och aktörer på bostadsmarknaden.

Förslaget till program innebär att kommunens mål i olika styrdokument för bostadsbyggande sammanställs, utvecklas, kompletteras och tydliggörs. Dessutom redovisar förslaget kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal.

I övrigt innehåller förslaget till program en sammanfattning av befintliga styrdokument med mål för bostadsbyggandet i kommunen. Därefter redovisar förslaget antagen befolkningsutveckling samt beskriver bostadsbeståndet, bostadsbyggande under 2000-talet och behovet av bostäder under programperioden. Till förslaget hör också bilagor med projektlista och tätortskartor.

Förslag till mål

Trosa kommun har följande mål för bostadsbyggandet under programperioden:

- Befolkningen i Trosa kommun ska växa med i genomsnitt en till två procent per år, vilket motsvarar en årlig befolkningsökning med cirka 300 personer
- Kommunens fysiska planering ska möjliggöra bostadsproduktion för årlig befolkningsökning med två till tre procent per år samt vara lyhörd för förändringar av behov och efterfrågan på bostäder.
- Bostadsbyggandet i kommunen ska innehålla ett brett och varierat utbud av bostadstyper och upplåtelseformer.
- Nyproduktion av bostäder ska vara möjlig i de tre huvudorterna Trosa, Vagnhärad och Västerljung.
- Nya bostäder ska tillkomma i sådan takt och med sådan lokalisering att kommunens och tätorternas speciella karaktärer kan bibehållas.
- Tillkommande bostäder och bostadsområden ska utformas med omsorgsfull gestaltning och med materialval anpassade till platsen samt med hänsyn till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

- Kommunen ska samverka med en mångfald av lokala, regionala och nationella byggherrar/exploatörer.
- Med anpassning till behov och efterfrågan, ska boende för äldre utredas och prioriteras i tätorterna Trosa och Vagnhärad.

Bostadsbyggande i Trosa kommun 2021 – 2025

Kommunen står inför ett bostadsbyggande som troligen kommer dämpas en aning relativt föregående år men som kommer fortsätta att vara högt. Skälen till det tydliga exploateringstrycket är troligtvis flera faktorer som samverkar. Sådana faktorer är exempelvis kommunens attraktivitet i allmänhet, ränteläget, pandemieffekter, en förhållandevis gynnsam konjunktur, dagens brist på bostäder, attraktiva bostadsprojekt och bostadsköparnas betalningsvilja.

Kommunen planerar för att 39 objekt/områden med totalt cirka 1 053 bostäder ska kunna påbörjas under perioden, varav omkring 579 som lägenheter i flerbostadshus, 453 bostäder i småhus och 21 som bostäder vid särskilda boenden. Avsikten är att den absoluta merparten av tillskottet ska ske i kommunens huvudorter.

I bilagor till bostadsförsörjningsprogrammet finns projektlista och kartor, som mer detaljerat redovisar var och hur planerade bostäder förväntas tillkomma.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga

Förslag till bostadsförsörjningsprogram

Beslut till:

Kommunstyrelsen

17

§ 93

SBN 2021/47

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.
2. Handlingsprogrammet ersätter nuvarande Handlingsprogram för en säkrare och tryggare kommun, antaget av kommunfullmäktige 2020-11-25 § 105.

Ärendet

Sörmlandskustens Räddningstjänst har i samarbete med Samhällsbyggnadskontoret arbetat fram ett förslag till Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Ärendet är föranlett av ny lagstiftning som tydligt reglerar hur ett handlingsprogram ska se ut och vad det ska innehålla. Den bakomliggande orsaken till det är att man från statligt håll vill se en större likriktning mellan landets handlingsprogram.

Bedömning

Handlingsprogrammet bör i första hand ses som en anpassning av befintligt program till att passa in i den nya nationella mall som tagits fram. Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att handlingsprogrammet på ett rimligt sätt beskriver såväl risker som förmåga. Det kan därmed antas och fungera som en övergripande vägledning för hur kommunen framgent ska arbeta med förebyggande verksamhet och räddningstjänst.

Ärendets beredning

- Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2021-11-30.
- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2021-10-13.
- Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

0156-520 27

mats.gustafsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2021-10-13

Diarienummer

SBN 2021/47

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.
2. Handlingsprogrammet ersätter nuvarande Handlingsprogram för en säkrare och tryggare kommun, antaget av kommunfullmäktige 2020-11-25 § 105.

Ärendets bakgrund

Sörmlandskustens Räddningstjänst har i samarbete med Samhällsbyggnadskontoret arbetat fram ett förslag till Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Ärendet är föranlett av ny lagstiftning som tydligt reglerar hur ett handlingsprogram ska se ut och vad det ska innehålla. Den bakomliggande orsaken till det är att man från statligt håll vill se en större likriktning mellan landets handlingsprogram.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Handlingsprogrammet bör i första hand ses som en anpassning av befintligt program till att passa in i den nya nationella mall som tagits fram. Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att handlingsprogrammet på ett rimligt sätt beskriver såväl risker som förmåga. Det kan därmed antas och fungera som en övergripande vägledning för hur kommunen framgent ska arbeta med förebyggande verksamhet och räddningstjänst.

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

Bilaga

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Beslut till

Kommunstyrelsen

Handlingsprogram för förbyggande verksamhet och räddningstjänst

Strategi för 2022-2023 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Beslutad i: Samhällsbyggnadsnämnden 2021-XX-XX

Kommunfullmäktige 2022-XX-XX

Innehåll

1	Inledning	4
2	Beskrivning av kommunerna	5
2.1	Riskobjekt	6
2.2	Nyköpings kommun	7
2.2.1	Utvecklingstendenser	7
2.3	Gnesta	8
2.3.1	Utvecklingstendenser	8
2.4	Oxelösund	8
2.4.1	Utvecklingstendenser	8
2.5	Trosa	9
2.5.1	Utvecklingstendenser	9
3	Styrning av skydd mot olyckor	10
4	Risker	11
4.1	Övergripande	11
4.1.1	Inträffade händelser	12
4.2	Per olyckstyp	13
4.2.1	Brand i byggnad	13
4.2.1.1	Bostad	14
4.2.2	Brand utomhus	16
4.2.3	Trafikolycka	17
4.2.4	Olycka med farliga ämnen	20
4.2.5	Naturolycka	21
4.2.6	Drunkning	23
5	Värdering	24
6	Mål	27
7	Förebyggande – förmåga och verksamhet	28
7.1	Tillsyn 5 kap 1§	28
7.1.1	2 kap 4§	29
7.1.2	Hantering	29
7.2	Stöd till den enskilde 3 kap 2§	29
7.2.1	Informationskanaler	29

7.2.2	Frågor	30
7.2.3	Årsinformation	30
7.2.4	Utbildning	30
7.3	Rengöring och brandskyddskontroll 3 kap 4§	30
7.4	Övriga förebyggande åtgärder 3 kap 1§	30
7.4.1	Samhällsbyggnad	30
7.4.2	Serveringstillstånd	31
7.4.3	Polisen	31
7.4.4	Trafikverket	31
7.4.5	Länsstyrelsen	31
8	Räddningstjänst – förmåga och verksamhet	32
8.1	Övergripande	32
8.1.1	Tillgång till egna resurser	32
8.1.2	Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner	34
8.1.3	Alarmering av räddningsorganet	34
8.1.4	Brandvattenförsörjning	35
8.1.5	Tid från att larmet inkommer till 112 till att första kommunala räddningsresurs når samtliga delar av kommunen, inklusive larmhanteringen	35
8.1.6	Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder	39
8.1.7	Samverkan med andra aktörer	39
8.1.8	Varning och information till allmänheten	40
8.2	Operativ förmåga per olyckstyp	41
8.2.1	Brand i byggnad	42
8.2.2	Brand utomhus	44
8.2.3	Trafikolycka	45
8.2.4	Olycka med farliga ämnen	46
8.2.5	Naturolycka	47
8.2.6	Drunkning	48
8.3	Ledning i räddningstjänsten	49
8.3.1	Övergripande ledning	50
8.3.2	Ledning av insats	51
8.3.3	Ledningsstöd	53
8.4	Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	53
8.5	Räddningstjänst under höjd beredskap	54
9	Uppföljning, utvärdering och lärande	56
9.1	Uppföljning och utvärdering	56
9.2	Olycksundersökning och AAR	56
	Bilaga A: Dokumentförteckning	57
	Bilaga B: Beskrivning av samråd	58

Bilaga C: Hamnar och dess gränser i vatten**59**

1 Inledning

Varför ett handlingsprogram?

Varje vecka dör nästan 60 personer och i genomsnitt 2 000 läggs in på sjukhus till följd av olyckor i Sverige. Det orsakar stort personligt lidande för de direkt inblandade och människor i deras närhet. Samhällskostnaden för olyckorna uppgår till 65 miljarder kronor varje år, främst i medicinska kostnader och produktionsbortfall.

När vi aktivt och effektivt förebygger och hanterar olyckor kan vi både minska det personliga lidandet och samtidigt göra stor samhällsekonomisk nytta.

Kommunen ska enligt 3 kapitlet 3§ och 8§ enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ha ett handlingsprogram för sin förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Kommunens handlingsprogram ska omfatta de olyckor som kan leda till räddningsinsats i fredstid och under höjd beredskap. Handlingsprogrammet ska återge det aktuella läget i kommunen avseende riskbild, mål, förmåga och verksamhet.

Handlingsprogrammet gäller för Nyköping, Trosa, Oxelösund och Gnesta kommun och är beskrivande på en övergripande nivå och grundar sig på andra mer detaljerade dokument, se bilaga A.

Handlingsprogrammet följer disposition och innehåll i enlighet med föreskriften MSBFS 2021:1.

2 Beskrivning av kommunerna

Det finns stora variationer mellan de fyra kommunerna med avseende på bland annat, befolkningens mängd, verksamheter samt geografiska förhållanden. Kapitlet avser att ge en allmän beskrivning av kommunernas geografiska område med fokus på befolkning, kommunernas område samt utvecklingstendenser.

Inom kommunerna bor cirka 95 000 människor på en yta om cirka 4000 km² vilket ger en något lägre befolkningstäthet om 23,75 personer per km² jämfört med riket 25,5 personer per km².

Tabell 1: Befolkningsstatistik för de fyra samverkanskommunerna samt riket som helhet. Siffrorna gäller 2020-12-31. Källa: SCB befolkningsstatistikdatabas.

	Folk- mängd	Kvin- nor (%)	Män (%)	0-17 år (%)	18-64 år (%)	65 år (%)	Ut- ländsk bak- grund (%)	Medel- ålder
Hela riket	10 379 295	49,7	50,3	21,1	58,8	20,1	25,9	41,4
Gnesta	11 421	49,6	50,4	22,0	54,3	23,6	17,0	43,1
Nyköping	57 071	50,3	49,7	21,4	54,8	23,8	21,2	43,2
Oxelösund	11 995	49,3	50,7	20,3	52,0	27,7	28,3	45,2
Trosa	14 309	50,0	50,0	21,7	53,8	24,5	19,3	43,4

Inkomstskillnader har visat sig ha en inverkan på antalet händelser där områden med sämre socioekonomiska förutsättningar tenderar att generera fler händelser dit räddningstjänsten rycker ut.

Tabell 2: Medelinkomsten i respektive kommun fördelat på Kvinnor och Män

Medelinkomst	Kvinnor	Män
Riket	284 323	368 018
Gnesta	275 504	351 090
Nyköping	274 514	358 718
Oxelösund	251 014	339 686
Trosa	302 946	402 603

2.1 Riskobjekt

Inom kommunernas område finns ett antal objekt med en förhöjd riskbild så kallade riskobjekt. Riskobjekten är av sådan art att de pekas ut som Sevesoanläggning enligt Sevesolagstiftning alternativt farlig verksamhet enligt LSO.

Sevesoanläggningar är anläggningar där stora mängder farliga kemikalier hanteras och omfattas av krav enligt Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Lagen har sitt upphov från det så kallade Seveso-direktivet som antagits i EU för att förebygga allvarliga olyckor inom kemiindustrin och begränsa följderna för människor och miljö. I lagstiftningen finns två kravnivåer: låg och hög. Ägarna och verksamheterna har krav på sig att regelbundet genomföra riskanalyser och handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas.

Farlig verksamhet enligt LSO är en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön där anläggningens ägare eller den som utövar verksamheten på anläggningen är skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta åtgärder för att begränsa sådana skador enligt LSO 2 kap. 4§. Denna beredskap ska komplettera kommunens beredskap för räddningsinsats. Det är Länsstyrelsen som beslutar vilka anläggningar i länet som omfattas av denna paragraf. Flygplatser som har godkänts enligt 6 kap. 9§ första stycket i luftfartslagen ska också omfattas av 2 kap. §4 enligt LSO. Alla Seveso-anläggningar oavsett kravnivå klassificeras som farliga verksamheter.

Tabell 3: Farlig verksamhet och Sevesoverksamheter inom kommunerna

Objekt	Kommun	Seveso	Farlig verksamhet
SSAB	Oxelösund	Högre	Ja
Oxelösunds hamn	Oxelösund	Högre	Ja
Linde Gas AB	Oxelösund	Lägre	Ja
Hagnesta bergtäkt	Nyköping	Lägre	Ja
Stockholm Skavsta flygplats	Nyköping	-	Ja
Studsvik Nuclear AB	Nyköping	-	Ja
AB Svafo	Nyköping	-	Ja
Cyclife Sweden AB	Nyköping	-	Ja
Hagby bergtäkt	Trosa	Lägre	Ja

2.2 Nyköpings kommun

Nyköping är en kustkommun en timme söder om Stockholm där närheten till Europas största-der via Stockholm Skavsta flygplats, skärgården och det sörmländska kulturlandskapet gör Nyköping till en attraktiv boplats. Kommunen består av tätorterna Nyköping, Aspa, Bergshammar, Buskhyttan, Enstaberga, Jönåker, Näveklarn, Runtuna, Råby, Sillekrog/Lästringe, Sjösa, Skeppsvik, Stavsjö, Stigtomta, Svalsta, Tystberga, Vrena och Ålberga. Strax över 30% av befolkningen finns utanför Nyköping tätort.

Genom kommunen löper den trafikintensiva E4:an, och det finns också järnvägar som löper genom kommunen. Järnvägarna trafikerar av både person- och godståg. Stockholm Skavsta flygplats ligger knappt 10 kilometer utanför Nyköping.

Inom tätorten finns större idrottsanläggning i form av Rosvalla med flertalet större inomhus-hallar och utomhusplaner. Intill Rosvalla finns även två av ortens fyra höga hus med ett vå-ningsantal som överstiger 16 våningar, de andra två finns inom hamnområdet. Centrum be-står av blandad bebyggelse från små tidigare fiskebodas till fyra köpcentrum och butiker. Ut-anför centrum intill E4:an återfinns två handelsområden, Påljungshage samt Gumsbacken som lockar många personer.

2.2.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolk-ningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Antalet invånare i Nyköping ökar och prognoser visar även framåt på en fortsatt tillväxt. Un-der 2020 ökade befolkningen i Nyköpings kommun; en ökning som var betydligt högre i kom-munen jämfört både med länet och riket. Befolkningsökningen kräver en kontinuerlig utbygg-nad av bostäder och infrastruktur. Under den senaste 10-årsperioden har Nyköping procentu-ellt sett varit en av de kommuner i Sverige som byggt flest nya bostäder. Den höga takten på byggandet fortsätter även framåt då den ökande befolkningen medför en ökad efterfrågan på bostäder samt verksamhetslokaler för skola, barnomsorg och äldreomsorg

Nyköping är en växande kommun och detta ställer inte bara krav på mer bostäder utan också infrastruktur och service. Nyköping stadskärna förtätas där både genom att verksamhetsom-råden omvandlas till bostadsområden utan också genom att tidigare obebyggda tomter be-byggs samt äldre hus rivs och ger plats för större byggnader. Det planeras fler skolor och för-skolor inom kommande år i takt med att staden växer. Flera av kommunens verksamhetsom-råden som omringar staden har utökats och fler verksamheter planeras framöver i takt med att behovet av industrimark ökar.

2.3 Gnesta

Gnesta är en mångfacetterad kulturkommun precis vid länsgränsen mot Stockholm som under sommaren kraftigt ökar sitt invånarantal i och med alla fritidshus som finns i kommunen. Gnesta är också en utpräglad småföretagarkommun med cirka 1 200 registrerade företag i en mängd olika branscher. Tätorterna är tre till antalet där centralorten i kommunen är Gnesta där ungefär hälften av kommuninvånarna bor. De två andra tätorterna återfinns en mil västerut i Björnlunda, samt ytterligare en mil västerut ligger Stjärnhov.

Genom kommunen och respektive tätort går järnvägen, vilken trafikeras av både persontåg (fjärrtåg och pendel) och godståg.

En stor andel av invånarna pendlar till och från Gnesta kommun, där utpendlingen mot Stockholm är störst med ca 3000 personer.

2.3.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolkningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

I samband med en ökande befolkning planeras för ett omfattande bostadsbyggande i kommunen som i sin tur medför volymökningar inom förskola, grundskola etc. Etableringar av bostäder kommer ske i Gnesta tätort samt i mindre omkringliggande delar av kommunen.

2.4 Oxelösund

Oxelösunds kommun är geografiskt beläget på Sveriges östra kust i Södermanlands län. En stor del av kommunens yta utgörs av vatten, vilket präglar kommunens möjligheter och utmaningar. Kommunens geografiska läge möjliggör närhet till skärgård, natur samt goda kommunikationer såsom riksväg 53, E4, Skavsta flygplats samt regional och nationell tågtrafik. Med dessa goda kommunikationer nås enkelt omkringliggande städer såsom Nyköping, Norrköping, Linköping och Stockholm.

Oxelösund har en stark industrihistoria vilken fortfarande gör sig påmind i och med SSAB och Oxelösunds hamn, vilka är två stora arbetsgivare inom kommunen.

2.4.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolkningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Oxelösunds befolkningsmängd växte mellan 2011-2018. Kommunen har som mål att öka med 0,75% per år. Denna utveckling ska mötas med bostäder, skola, service och rekreation samtidigt som detta sker i samklang med bevarande av viktiga natur- och kulturvärden. Med den

tidigare uppåtgående trenden under 2015-2018 är befolkningsprognosen framöver något mer svårtolkad. Med anledning av pågående pandemi 2021 har inte befolkningstillväxten följt förväntad utveckling utan har fått justeras ned men med en fortfarande årlig ökning. Under 2021 har dock inflyttningen ökat och ligger i linje med kommunens mål.

2.5 Trosa

Trosa kommun är en ung kustkommun med gamla anor. Trakten runt Trosa har varit befolkad sedan mycket lång tid tillbaka. Spåren finns kvar än idag. Genom kommunen flyter stillsamt Trosaån, den gamla båtförbindelsen med Mälaren som gjorde Trosa till en viktig handelsstad.

Trosa har varit och är en kommun i stark tillväxt, mycket tack vare sin attraktivitet och sitt strategiska läge som en del av Stockholms arbetsmarknadsregion. Trosa, Vagnhärad och Västerlångbro tillhörde under tidigare Nyköpings kommun men 1992 delades storkommunen och Trosa kommun bildades. Sammanlagt bor här idag ca 14 500 invånare. Under sommarhalvåret fördubblas befolkningen och besöksnäringen är ett viktigt inslag.

2.5.1 Utvecklingstendenser

En framtida demografisk utmaning är att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. Detta ger en kommunal utmaning med framförallt ett ökande behov av äldreomsorg då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Trosa har vuxit mycket under senare år och förväntas fortsatt öka sin befolkning med omkring 2 procent per år. Alla tre huvudorter, Trosa, Vagnhärad och Västerlångbro, behöver varsam och väl genomtänkt tillväxt med eftersträvan att växa hållbart och med utgångspunkt i varje orts särprägel.

Mycket tyder på att exploateringstrycket trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär högt tryck på så väl bygglov- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera en fortsatt tydlig tillväxt i samtliga tätorter. Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt kommer att fortsätta. Detta gäller såväl alternativ till Infart västra Trosa, Ostlänken som väg 218.

3 Styrning av skydd mot olyckor

Kapitlet avser att ge en beskrivning av hur uppgifterna enligt LSO är fördelade inom kommunerna.

Nyköpings kommun sköter genom civilrättsliga avtal förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt LSO åt grannkommunerna Gnesta, Oxelösund och Trosa. Arbetet utförs av Sörmlandskustens räddningstjänst.

Då handlingsprogrammet är ett övergripande flerårigt, politiskt styrdokument är bedömningen att det inte lämpligt att i detalj beskriva räddningstjänstens verksamhet i alltför detaljerade beskrivningar. Mer detaljerade beskrivningar återfinns i underliggande dokument som hänvisas till i texten och återfinns i Bilaga A: Dokumentförteckning. Detta handlingsprogram utgör en omarbetning och uppdatering av handlingsprogrammet från 2020 i syfte att leva upp till MSB:s föreskrift om handlingsprogram.

Kommunerna

Kommunfullmäktige beslutar om handlingsprogrammet med bland annat övergripande mål.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för LSO i kommunen och utövar genom ansvariga tjänstemän fortlöpande uppföljning och tillsyn över arbetet.

Nämnderna har ansvaret för att arbetet inom sina respektive områden bedrivs enligt kommunens handlingsprogram.

Sörmlandskustens räddningstjänst ansvarar för utförandet inom stor del av LSO området vilket regleras i ingångna avtal med Nyköpings kommun.

Ansvaret för uppfyllnad av LSO är fördelat på olika nämnder inom respektive kommun enligt nedan.

Nyköping	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för Tillsyn och Sotningsärenden (5 kap 1§, 3 kap 4§), Kommunstyrelsen ansvarar för resterande delar av LSO området.
Trosa	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för LSO området inom ramen för avtalet med Nyköpings kommun (Sörmlandskustens räddningstjänst).
Oxelösund	Kommunstyrelsen ansvarar för hela LSO området.
Gnesta	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för LSO området inom ramen för avtalet med Nyköpings kommun (Sörmlandskustens räddningstjänst).

4 Risker

Kapitlet innehåller en beskrivning av kommunens risker, i form av en sammanvägd bedömning av vilka händelser inom kommunens geografiska område som kan föranleda räddningsinsatser, sannolikheten eller frekvensen för att de ska hända och konsekvenserna för de fall att de händer.

För att vi ska kunna bedöma hur mindre och större risker ska undvikas eller hanteras behöver vi också använda riskanalyser som ett dagligt arbetsverktyg. Det ska ske genom en aktiv omvärldsbevakning och ett brett perspektiv med realism och verklighetsförankring. En grundligare riskanalys vilken uppdateras på årsbasis ligger till grund för beskrivningen i detta kapitel.

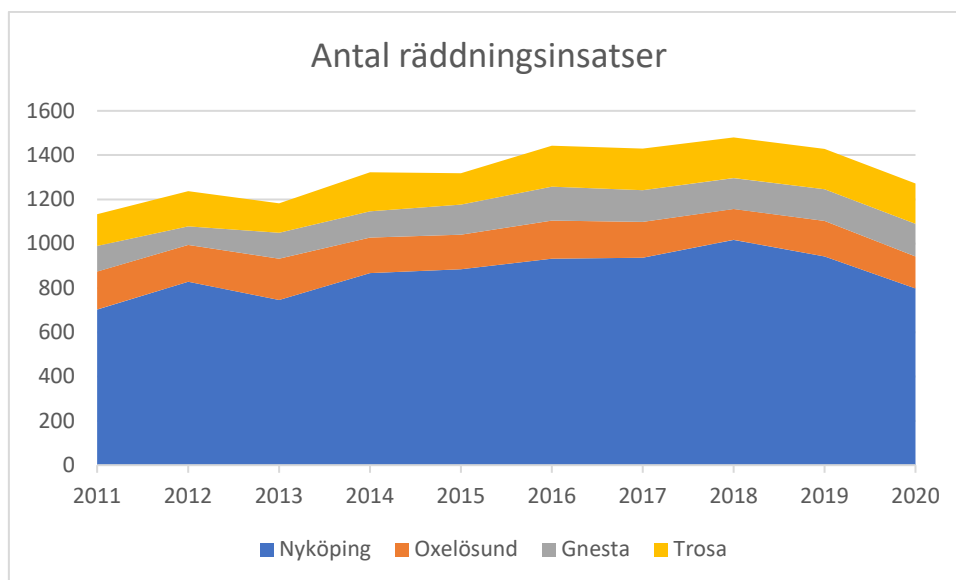
4.1 Övergripande

Sörmlandskustens räddningstjänsts (SKRTJ) geografiska områdesansvar omfattar fyra kommuner med varierad och komplex riskbild. Det finns stora industrier, flygplatser, stambanor, E4, stora eventanläggningar, höga hus etc som bidrar till en varierad och komplex riskbild. Stor del av området utgörs av landsbygd med dess utmaningar för tillgänglighet och närhet. Tre av kommunerna räknas som kustkommuner med en större skärgårdsmiljö.

Utifrån den varierande riskbilden finns en stor variation i vilka olyckor som kan inträffa och vilka konsekvenser det kan leda till. Olyckor som uppstår kan drabba olika värden, pågå under olika lång tid, ha olika stor omfattning, vara tillfälliga eller långvariga och kan skilja i hur pass reversibla de är. Allt går heller inte att förutsäga, men det finns flera olika situationer som det är rimligt att behöva hantera, alltifrån "vardagshändelser" som bränder i bostäder och mark samt trafikolyckor till sällanhändelser som större utsläpp av farliga ämnen, omfattande brand på fartyg, brand i undermarksanläggning eller på sjukhus, terrorattentat och allvarliga olyckor vid farliga verksamheter.

4.1.1 Inträffade händelser

Antalet räddningsinsatser vilka SKRTJ larmats till per kommun är fördelade enligt Figur 1 nedan. Antalet räddningsinsatser har sedan 2011 stadigt ökat fram till ett trendbrott 2018 där en minskning och positiv nedåtgående trend påbörjades. Totalt larmas SKRTJ till ungefär 1400 händelser per år där två tredjedelar sker inom Nyköpings kommun och en mer jämn fördelning av resterande inom Trosa, Oxelösund och Gnesta.

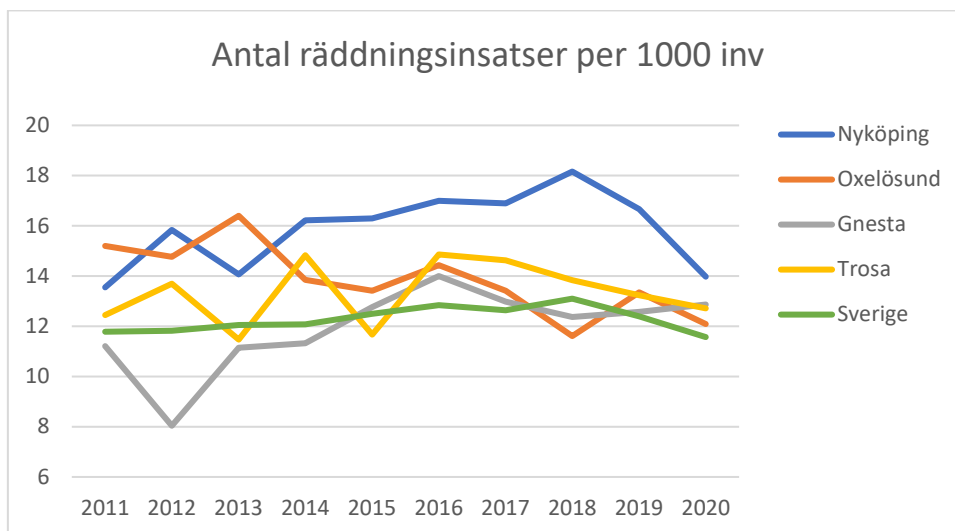

Figur 1: Graf över antalet inträffade händelser per kommun

Totalt antal insatser. Omfattar både insatser som var räddningstjänst enligt LSO samt andra uppdrag.¹

Vid studerande av antalet insatser per 1000 invånare så förtydligas bilden om den positiva utvecklingen av minskat antal larm och att det är inom Nyköping kommun som skillnaden är störst och att Nyköping nu närmar sig resterande kommuner i antalet larm per 1000 invånare, vilket är positivt. I de andra kommunerna syns större svängningar vilka hänförs av att ett, i sammanhanget litet antal ökande larm, i händelse av exempelvis en koncentration av bilbränder under en helg ger ett stort utslag med tanke på att totala larmmängden är liten. Trosa, Oxelösund och Gnesta har under senare år legat inom Sverigesnittet av antal insatser.

¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik och analysverktyg IDA, Statistik om olyckor, skador och räddningsinsatser. Statisk hämtad 2021-06-17.

Figur 2: Antal insatser per 1000 invånare för respektive kommun.²

4.2 Per olyckstyp

Beskrivning av den lokala risken per olyckstyp visas nedan med en första generell beskrivning av olyckstypen som gäller samtliga kommuner, data som presenteras inom kapitlet utgår från åren 2018–2020.

4.2.1 Brand i byggnad

Kapitlet brand i byggnad delas in utifrån klassificerade verksamheter i räddningstjänstens insatsstatistik. Både bränder och tillbud är inkluderade i statistiken.

Skillnader finns mellan kommunerna där Trosa och Oxelösund sticker ut i positiv mening med ett betydligt mindre antal inträffade händelser, cirka 1 händelse per 1000 invånare, vilket är lägre än snittet i Sverige som ligger på 1,04 händelser per 1000 invånare. Gnesta och Nyköping ligger mycket över rikssnittet med cirka 1,5 inträffade händelser per 1000 invånare. Vidare kommer olyckstypen beskrivas gemensamt för alla fyra kommuner då en liten ökning av antalet inträffade händelser i de mindre kommunerna ger en kraftig statistisk ökning.

Inom SKRTJ:s område inträffar cirka 135 bränder i byggnader per år, 2020 sticker ut med en kraftig minskning med 25 procent av antalet inträffade händelser. Bedömningen är att nedgången beror till stor del på pandemin som pågick under stora delar av 2020 där fler personer tillbringat mer tid i hemmet.

Vid en djupare verksamhetsindelning framgår att 65% av de inträffade bränderna i byggnad,

	ANTAL INSATSER	1000 INV	ANDEL
BOSTAD	244	0,87	65%
VÅRD	9	0,03	2%
SKOLA	40	0,14	11%
ALLMÄN	64	0,23	17%
INDUSTRI	19	0,07	5%
TOTALT	376	1,34	

² Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik och analysverktyg IDA, Statistik om olyckor, skador och räddningsinsatser. Statisk hämtad 2021-06-17.

244 stycken under perioden, sker i bostadsmiljö. Andra vanliga verksamheter är skola, industri och vård samt andra allmänna verksamheter och redovisas i tabellen till höger.

Det finns mycket som tyder på att vi kommer gå mot en allt mer hållbar energiförsörjning, vilket även kommer återspegla sig i hur bränderna i byggnader ser ut. Till exempel blir det allt vanligare att installera solcellspaneler på hustak, och att lagra energin i batterisystem i byggnaden. För att spara energi byggs också byggnader allt mer täta, vilket påverkar dynamiken i brandförloppen. Även nya byggnadsmaterial kommer in på marknaden, och det skapar nya förutsättningar för både brandskyddslösningarna och räddningstjänstens taktik vid bränder i byggnader.

I avsnitten nedan följer fördjupningar inom bränder i bostäder, vårdmiljöer, övriga allmänna verksamheter, skolor och förskolor och industrier.

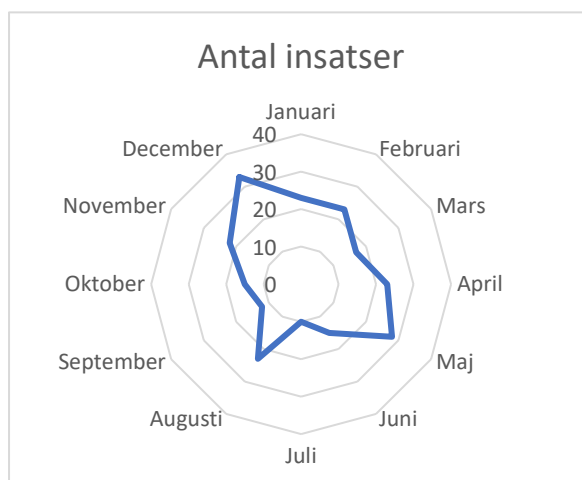
4.2.1.1 Bostad

Antalet bränder i bostad har tidigare legat över snittet för Sverige med ca 1,0 inträffade händelser per 1000 invånare jämfört med 0,7 för riket. Ett trendbrott skedde 2020 när kommunerna gemensamt landade på samma nivå som sverigesnittet.

Med ett litet antal händelser är det svårt att dra specifika slutsatser men det syns ändå i statistiken att kommunerna har en ökning i samband med mörkrets intåg under november för att hålla i sig till mars.

Denna ökning beror på att personer börjar elda i kaminer/eldstäder samt att vi tänder mer levande ljus. Denna trend är tidigare känd och syns även på nationell statistik.

Cirka 90 personer omkommer i bostadsbränder varje år, där risken att omkomma inte är jämnt fördelad. Ålder och social utsatthet är tydliga delar som spelar in i risken att omkomma. Forskningen har under en längre period satsat på området för att komma fram till vad en bostadsbrand är och vad de beror på och vi har nu ett bra underlag att jobba vidare med.

Områden med sämre levnadsvillkor, låg utbildningsnivå – förvärvsfrekvens – medelinkomst, har en fyra gånger högre sannolikhet att det ska uppstå en bostadsbrand dit räddningstjänsten rycker ut jämfört med områden med goda levnadsvillkor.

Rökning är en känd riskkälla och ligger bakom nästan 50 procent av alla dödsbränder.

4.2.1.2 Vårdmiljö

Enligt Boverkets byggregler ställs högre krav på brandskyddet i lokaler där det vistas människor som har begränsade eller inga förutsättningar att sätta sig själva i säkerhet, än i lokaler

där det vistas människor som förväntas kunna sätta sig själva i säkerhet. De högre brandskyddskraven gäller till exempel för behovsprövande boenden enligt Socialtjänstlagen, så som äldreboenden och stödboenden enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-boenden), sjukhus och förskoleverksamhet. Det byggnadstekniska brandskyddet i denna typ av lokaler ställer bland annat krav på brandcellsindelning och installation av sprinkleranläggningar. Förutom högre krav på det byggnadstekniska brandskyddet, krävs det också ett väl fungerande organisatoriskt brandskydd. Personalen i vårdmiljöer behöver därför kontinuerligt öva på att hantera bränder och utrymningssituationer. I lokaler där det vistas människor som har förmåga att sätta sig själva i säkerhet bygger utrymningsstrategin i de allra flesta fall på att människorna ska utrymma byggnaden i händelse av brand. I lokaler där människor saknar förmåga att sätta sig själva i säkerhet kan det istället handla om så kallad horisontell utrymning, det vill säga att personerna i byggnaden ska förflyttas till en brandcell inom samma våningsplan och då är personalen helt avgörande för att en sådan utrymning lyckas.

En framtida utmaning är att Sverige har en allt större åldrande befolkning, och många äldre bor idag kvar hemma längre istället för att flytta in på ett särskilt boende. I praktiken innebär det att många personer som har begränsad förmåga – eller helt saknar förmågan – att själva upptäcka en brand och sätta sig i säkerhet bor kvar i lokaler som förutsätter att personerna som vistas där kan sätta sig själva i säkerhet. Äldre är överrepresenterade i dödsbrandsstatistiken, och samhället behöver hjälpa till att skapa brandsäkra hemmamiljöer för äldre som bor krav hemma.

Cirka 75 procent av de som omkommer i bränder gör det i sitt hem (Brandforsk, 2019)³. Majoriteten av de som har omkommit i bränder under åren 1999–2007 har omkommit i enskilda bostäder (villa, radhus, kedjehus, flerbostadshus), och endast sju procent har avlidit i brand på äldreboende (Jonsson, 2018)⁴.

4.2.1.3 Allmänna byggnader och verksamheter

Allmänna verksamheter och byggnader kan omfatta en rad olika objekt av varierande karaktär och komplexitet. Det kan vara allt från handel, hotell, restauranger, nattklubbar, större samlingslokaler, idrottsanläggningar till garage och andra undermarksanläggningar. Här finns det stor variation av antal människor som kan vistas i lokalerna/byggnaderna samtidigt. Vilka konsekvenser som kan uppstå varierar därför stort. I vissa anläggningar kan det finnas flera verksamheter inom samma byggnad och en del byggnader är sammanbyggda vilket kan göra en räddningsinsats mer komplicerad. Vid bränder i större allmänna byggnader kan ofta utrymning av alla människor som vistas i byggnaden vara ett av de största problemen. Utrymningsvägar sammanfaller ofta med räddningstjänstens insatsvägar för att ta sig in i byggnaden vilket kan orsaka krockar och svårigheter att påbörja räddningsinsatsen. I allmänna lokaler kan

³ Brandforsk, 2019. Nilsson, F. m.fl. *Bostadsbränder och äldre personer – tvärvetenskapliga framgångsfaktorer för reducering av döda och svårt skadade*. Brandforsk 2019:5.

⁴ Jonsson, 2018. Jonsson, A. *Dödsbränder i Sverige – en analys av datakvalitet, orsaker och riskmönster*. Karlstad University Studies 2018:18.

det också finnas människor med olika funktionsnedsättningar som inte kan förväntas klara av att utrymma helt på egen hand, utan behöver hjälp av räddningstjänsten. Stora lokaler innebär för räddningstjänsten risker med stora brandgasvolymmer samt att det kan vara långa inträngningsvägar.

4.2.1.4 Skolor och förskolor

Det är relativt vanligt att det brinner på skolor, men ofta är det små bränder som är anlagda inne i skolan under skoltid i exempelvis papperskorgar. De bränderna detekteras normalt sätt omgående av ett automatiskt brandlarm i byggnaden och kan antigen släckas av personer som befinner sig i lokalerna eller av räddningstjänsten som ofta snabbt är framme på plats tack vare det automatiska brandlarmet. Om det däremot börjar brinna på utsidan av byggnaden och skolan inte har detekterade takfötter och/eller vindsutrymmen kan det ta längre tid innan branden upptäckts och åtgärder för att släcka branden kan vidtas.

Sedan februari 2020 har tre skolor eller förskolor totalförstörts i bränder i Nyköpings kommun. Åtminstone två av bränderna misstänks vara anlagda. Det har även rapporterats in flertal tillbud där bränder har anlagts intill skolors fasader. Det är ovanligt att människor omkommer i samband med bränder i skolor eller förskolor, utan det är främst egendom som påverkas vid skolbränder. En skolbrand blir ofta dyr för samhället i fråga om kostnader för ersättningslokaler, förlorat värde i byggnaden och inventarier.

4.2.1.5 Industri

Vid vissa industrier kan det finnas en förhöjd risk för brand, beroende på vad industrin har för verksamhet. Boverkets byggregler ställer krav på brandskyddet utifrån aspekten att människor ska hinna utrymma ur en lokal innan dess att branden har orsakat kritiska förhållanden i lokalen, och ställer således inte krav på egendomsskydd. Det innebär att en brand i en industrilokal kan få stora konsekvenser på byggnaden och därmed verksamheten och industrins ekonomi. Ofta är industrilokaler stora, vilket skapar möjlighet för stora brand- och brandgasvolymmer vilket i sin tur kan leda till intensiva brandförlopp.

4.2.2 Brand utomhus

En brand ute i skogen, i fordonet eller i papperskorgen är initialt ofta inte så komplex, men omständigheterna runt om kan göra att det blir en stor insats med stora konsekvenser.

Om branden startar nära en byggnad, bostad eller liknande kan spridningsrisken vara stor. Ofta är det ingen fara för liv i samband med brand utomhus, men en brand som sprider sig kan påverka egendom och miljö vilket kan få stora konsekvenser.

4.2.2.1 Brand i skog eller mark

SKRTJ har larmats till ca 75 mark- och skogsbränder per år de senaste tre åren. Bränder i skog och mark är väderberoende och säsongsbaserat. I det geografiska området finns det mycket skog och mark och storleken på bränderna och insatsernas komplexitet varierar mycket från händelse till händelse.

Vid en större händelse med ogynnsamt väder kan insatsen bli mycket stor, resurskrävande och långdragen. En skogsbrand kan sprida sig fort och okontrollerat, varför evakuering utav enstaka hus eller större geografiska områden kan bli aktuellt. Det kan även vara aktuellt att spärra av vägar och järnvägar om eld eller rök sprider sig på ett sätt som innebär risker för den infrastrukturen. Att spärra av E4:an som löper genom Trosas och Nyköpings kommuner kan innebära en stor kostnad för samhället.

4.2.2.2 Brand i fordon/fartyg

SKRTJ har larmats till cirka 60 fordonsrelaterade bränder per år de senaste tre åren. Ett fordon som brinner som står i närheten av andra fordon eller en byggnad kan sprida sig och leda till stora konsekvenser. Idag finns det fordon som går på alternativa bränslen exempelvis el och gas, med detta kommer även andra risker och konsekvenser som medför att insatsen blir mer komplex och krävande.

4.2.2.3 Brand i avfall/återvinning

SKRTJ har larmats till ca 30 bränder relaterade till avfall/återvinning per år de senaste tre åren. De vanligaste bränderna är i container eller sopkärl och de bränderna är ofta anlagda. Även här är spridningen till närliggande byggnader eller liknande den stora risken.

Brinnande sopkärl/container är något SKRTJ relativt ofta larmas till, ofta är det vid skolor och förskolor. Står de då för nära fasaden kan det bli spridning till byggnaden.

4.2.2.4 Framtidsspaning

Idag drivs våra fordon av flera olika typer av drivmedel och en utmaning för räddningstjänsten är att produktutvecklingen av nya bränslen och bränslesystem går fortare än säkerhetsutvecklingen på området. Det är möjligt att om takten för produktutvecklingen går mycket fortare än räddningstjänstens kunskapsnivå om drivmedlen höjs, så kan det leda till mer passiva räddningsinsatser vilket ökar risken för brandspridning till närliggande objekt.

Till följd av klimatförändringarna kan bränderna i skog och mark förväntas öka i framtiden. Brandrisksäsongens längd antas öka och frekvensen av perioder då det råder hög risk för skogs- och markbrand förväntas öka (MSB, 2013)⁵. Hur skogsbränderna uppstår och sprids påverkas i stor grad av skogsbruket. Dels handlar det om att plantera skog på ett sätt som är ogynnsamt för brandspridning, dels om att skogsbolagen genomför riskanalyser baserade på brandriskvärden innan arbeten som kan orsaka skogsbränder påbörjas.

4.2.3 Trafikolycka

Trafikolyckor kan huvudsakligen delas in i tre olika kategorier:

- Vägtrafik
- Spårtrafik
- Flygtrafik

⁵ MSB, 2013. *Framtida perioder med hög risk för skogsbrand. Analyser av klimatscenarier.*

Varje kategori kan delas in i vidare underkategorier så som fotgängare, cyklister, fordon, suicid och så vidare. Någon närmare indelning är den som finns i punktlistan ovan kommer inte att göras.

Vid trafikolyckor finns risk för skador på människor liv och hälsa, egendom och miljö. Människor som vistas i trafiken löper risk för att skadas, oavsett vilken typ av transportsätt som avses. Egendom kan skadas vid en krock och miljön kan ta skada vid utsläpp av drivmedel. Vid olyckor på en väg där bussar är inblandade, vid spårtrafikolyckor och flygplansolyckor finns det en överhängande risk att många personer skadas samtidigt.

Längs med både vägar och järnvägar fraktas farligt gods. En trafikolycka som involverar farligt gods kan vara med komplex att hantera än en olycka utan farligt gods. Beroende på vilket farligt gods som fraktas och hur det är involverat i olyckan kan det bli nödvändigt med stora avspärrade områden (skyddsavstånd). Vidare kan de farliga ämnena vara akut toxiska för människor eller miljö.

Utvecklingen av fordonsbränslen går framåt och idag finns det en rad olika drivmedel för vägfordon. Nya typer av bränslen innebär nya risker för räddningstjänstens personal. Ett exempel är eldrivna fordon som använder litium-jon-batterier för att lagra energin. Om litium-jon-batterierna utsätts för värme (brand) eller mekanisk påverkan (vid en krock) kan en så kallad termisk rustning initieras i batteriet och denna leder sedan till en brand i batterierna. Alla brandgaser är giftiga, och i bränderna från litium-jon-batterier finns en förhöjd halt av det giftiga ämnet vätefluorid. Denna risk måste räddningstjänstens personal förhålla sig till.

4.2.3.1 Särskilda riskobjekt

Genom två av SKRTJ:s kommuner löper den trafikintensiva E4:an. Det är en viktig trafikled för transporter av människor, gods och tjänster. Störningar på E4:an kan få stora ekonomiska konsekvenser då varor och personer blir försenade. Antalet fordon som trafikerar E4 har ökat kraftigt. Under de senaste 20 åren har de fördubblats. Ett stickprov från Trafikverket visar att det varje dygn i snitt passerade drygt 14 000 fordon på E4 i höjd med trafikplats Tystberga under 2018 vilket är en dryg fördubbling jämfört med 1993 (Trafikverket, 2021)⁶.

I Nyköpings kommun ligger Stockholm Skavsta Flygplats. Under 2018 hade flygplatsen drygt 2,2 miljoner passagerare (Skavsta, 2021)⁷. Det finns risk att ett flygplan är involverat i en olycka och det kan leda till stora skador på människors liv och hälsa. På flygplatsen förvaras även stora mängder flygbränsle. Förutom passagerartrafik finns fyra skogsbrandbekämpningsflygplan lokaliserade på Skavsta, en gymnasieskola, ett hotell samt Kustbevaknings flygbas.

⁶ Trafikverket, 2021. *Vägrafikflödeskartan* (avsnitt 9710029). <https://vtf.trafikverket.se/tmg101/AGS/tmg102.aspx?punktnrlista=9710029&laenkrollista=2&typ=Stickprov> Hämtad 2021-08-27 kl. 08:30.

⁷ Skavsta, 2021. *Om Stockholm Skavsta Flygplats*. <https://www.skavsta.se/foretag/om-flygplatsen/> Hämtad 2021-08-27 kl. 10:15.

I Tabell 4 nedan redogörs för särskilda riskobjekt i SKRTJ:s kommuner.

Tabell 4 Riskobjekt med avseende på trafikolyckor

Riskobjekt	Kommun	Beskrivning av risken
E4	Nyköping, Trosa	Hårt trafikerad mötesfri motorväg. Transport av farligt gods. Risk för miljöutsläpp. Viktiga vattentäkter utefter vägen. Tungtrafik /Busstrafik som kan innebära många skadade. Störningar i trafiken medför stora samhällskostnader.
Väg 53	Nyköping, Oxelösund	Riksväg, mötande trafik. Tung trafik/Busstrafik. Farligt gods, risk för miljöutsläpp.
Väg 52	Nyköping	Riksväg mötande trafik. Tung trafik/Busstrafik. Risk för miljöutsläpp.
Väg 57	Gnesta	Riksväg mötande trafik. Tung trafik/ Busstrafik. Risk för miljöutsläpp.
Järnvägar	Nyköping, Gnesta, Oxelösund, Trosa	Urspårning, evakuering av persontåg, brand på persontåg.
Skavsta flygplats	Nyköping	Flygplats. Risk för skador på människors liv och hälsa, egendom och miljö.

4.2.3.2 Framtidsspaning

Trafikverket tar fram prognoser för hur trafikutvecklingen beräknas se ut i framtiden. Enligt dessa prognoser ser persontrafiken ut att öka både till 2040 och 2065 (Trafikverket, 2020)⁸. Detta gäller för alla transportslag, där flygtrafiken står för den minsta ökningen i absoluta tal (räknat i personkilometer). Även godstrafiken ser ut att öka under de kommande decennierna (Trafikverket, 2020)⁹.

Trafikverket planerar att bygga en ny järnväg – Ostlänken – som kommer att sträcka sig genom Nyköpings och Trosas kommuner. Till skillnad från de järnvägar som finns i kommunerna idag kommer Ostlänken att innebära långa tågtunnlar, vilket ställer andra krav på räddningstjänstens insatsförmåga vid olyckor på järnväg.

En utmaning för räddningstjänsten är att produktutvecklingen av nya fordonsbränslen ofta går snabbare än kunskapshöjningen inom räddningstjänsten.

⁸ Trafikverket, 2020. *Prognos för persontrafiken 2040 - Trafikverkets Basprognoser 2020-06-15*. 2020-06-15. Publikationsnummer 2020:128.

⁹ Trafikverket, 2020. *Prognos för godstransporter 2040 – Trafikverkets Basprognoser 2020*. 2020-06-15. Publikationsnummer 2020:125.

4.2.4 Olycka med farliga ämnen

En olycka med farliga ämnen kan få vitt skilda konsekvenser beroende på vilka ämnen som är involverade i olyckan och var den inträffar. Vissa ämnen har en akut toxicitet på människor, vilket betyder att människor som finns i utsläppets direkta närhet omedelbart kan komma till skada. Andra ämnen är akut toxiska för miljön och kan omedelbart orsaka irreversibla miljöskador när de inträffar.

Det är ämnets fysikaliska egenskaper som avgör hur farligt det är och vad som kan vara utsatt för fara. Om det till exempel är en väldigt kall vinterdag och det sker ett utsläpp av diesel är det inte nödvändigt att brandfaran är så stor. Om det däremot är en varm sommardag och det sker ett utsläpp av diesel inne på en industri där det finns heta ytor kan risken för brand vara mycket större. Likaså behöver ett utsläpp av ett giftigt ämne på landsbygden inte utgöra någon större fara för människors liv och hälsa, men om samma ämne släppts ut i centrala delarna av en tätort kan människors liv vara direkt hotat.

Verksamheter som ska hantera större mängder farliga ämnen behöver särskilda tillstånd. Genom tillståndsgivningen ställs krav på hur ämnena ska hanteras för att utgöra en så liten risk som möjligt för omgivningen.

4.2.4.1 Särskilda riskobjekt

Inom SKRTJ:s område finns flera verksamheter som använder farliga ämnen. Några industrier hanterar ämnen i sådan omfattning att krav ställs på dem genom Sevesolagstiftningen. I tabell 6 nedan listas ett par riskobjekt i kommunerna och riskerna för objektet beskrivs. För nämnare beskrivning av riskobjekt hänvisas till *Kommunal plan för räddningsinsats* (diarienummer ROS 21/3:14).

För transporter av farligt gods finns det rekommenderade vägar och järnvägar, både primära och sekundära transportleder. Sådana transportleder finns i samtliga av SKRTJ:s fyra kommuner.

Tabell 5 Riskobjekt med avseende på olyckor med farliga ämnen

Riskobjekt	Kommun	Beskrivning av risken
SSAB EMEA AB	Oxelösund	I processen bildas kolmonoxid, stenkoltjära och bensen. Gasol samt naturgas används i processen.
Studsvik	Nyköping	Inom området i Studsvik finns flera företag som på olika sätt arbetar med radioaktiva material.
Stockholm Skavsta Flygplats	Nyköping	Stora mängder flygbränsle
Oxelösunds hamn AB	Oxelösund	Stora mängder olja samt gasolcistern.

Linde Gas AB	Oxelösund	Produktion, lagring och distribution av syrgas, kvävgas samt argon.
OxGas AB	Oxelösund	Terminal för flytande naturgas (LNG).
Bergtäkter	Nyköping och Trosa	Förvaring och användning av sprängmedel

4.2.4.2 Framtidsspaning

SSAB håller på att gå över till en mer hållbar ståltillverkning, vilket kommer minska produktionen av kolmonoxid och öka användningen av naturgas. I övrigt finns det inga (för SKRTJ kända) planer på några nya farliga verksamheter eller verksamheter i som klassas som Sevesoverksamheter ska startas i någon av SKRTJ:s kommuner i närtid. Riskbilden förväntas därmed inte påverkas nämnvärt.

4.2.5 Naturolycka

Naturolyckor och klimatrelaterade olyckor är ett relativt brett område med allt från ringa konsekvenser för en fastighet till fullständig katastrof i global omfattning. SKRTJ:s geografiska område är ett av tio identifierade riskområden för ras, skred, erosion och översvämning i Sverige (MSB, 2021).¹⁰

I modern tid har SKRTJ:s kommuner drabbats av ett större skred i Vagnhärad 1997, samt flertalet översvämningar i samband med skyfall (senast Trosa juli 2021). Dessa händelser har inte haft några direkta konsekvenser på människors liv och hälsa, men har däremot orsakat omfattande ekonomiska konsekvenser och samhällsstörningar.

Stormar med nedfallande träd och byggnadsdelar, nederbörd i form av snö eller regn, översvämningar till följd av högt vattenstånd, ras och skred händelser som kan påverka människors liv och hälsa, egendom och miljö. Vid omfattande naturrelaterade olyckor är räddningstjänstens organisation ofta hårt belastad till följd av många inkommande larmsamtal från allmänheten. Det är därför inte ovanligt att räddningstjänsten prioriterar larmen och att många privatpersoner hänvisas till att själva ta hand om sin egendom om inget liv är i fara. Samhällets samlade resurser behöver ofta prioriteras till samhällsviktig verksamhet, till exempel eftersom farbarheten på vägar kan vara starkt påverkad.

¹⁰ MSB, 2021. Här är Sveriges största riskområden för ras, skred erosion och översvämning. <https://www.msb.se/sv/aktuellt/nyheter/2021/juni/har-ar-sveriges-storsta-riskomraden-for-ras-skred-erosion-och-oversvamning/> Hämtad 2021-08-26 kl. 16.10.

4.2.5.1 Ras och skred

Det har inte förekommit några ras i naturen eller i byggnader orsakat av naturen i SKRTJ:s kommuner inom de senaste 20 åren. I området finns inga kända marksprickor som kan orsaka ras.

Skredet i Vagnhärad var ett jordskred som inträffade natten till den 23 maj 1997 i Ödesby, Vagnhärad. Skredet omfattade en cirka 200 meter lång sträcka längs med Trosaån och sträckte sig cirka 60 meter upp i en bebyggd lerslän. Det förefaller osannolikt att ett motsvarande skred skulle starta i andra delar av SKRTJ:s kommuner.

4.2.5.2 Erosion

Sannolikheten av olyckor orsakade av erosion i SKRTJ:s område är relativt liten bortsett från vid en eventuell översvämning, varför ämnet hanteras under nästa rubrik.

4.2.5.3 Översvämning

En översvämning i vårt område kan orsakas av tre faktorer (rangordnat från mest sannolikt till minst sannolikt): extremt regn, extrem snösmältning, eller höjning av havsnivån.

På senare tid har SKRTJ:s geografiska område drabbats av extrema regnväder då dygnsnederbörden uppmätts till rekordhöga 136,3 mm¹¹.

4.2.5.4 Storm

I Sverige är det allt mer vanligt förekommande med blåsig väder och höststormarna avlöser varandra. Vid ön Landsort utanför Trosa har vindhastigheter upp till orkanstyrka på 33 m/s uppmäts. Vid stormar finns risken för långvariga elavbrott samt begränsad framkomlighet på väg- och järnvägsnätet.

4.2.5.5 Extremt snöfall

SKRTJ:s kommuner har inte varit speciellt utsatta för stora snömängder. Högsta snödjupet som uppmätts i området uppgår till cirka 90 cm. Precis som med många andra naturolyckor kan extrema snöfall innebära en hög belastning på räddningstjänstorganisationen och det kan vara besvärligt med framkomlighet på viktiga vägar.

4.2.5.6 Värmebölja

En värmebölja kan få konsekvenser på människors liv och hälsa. Det kan innebära ökad dödlighet, inte minst i särskilt utsatta grupper. En värmebölja kan även få andra, indirekta konsekvenser så som solkurvor på järnvägar vilka kan leda till urspårningar och ökade brandriskvärdet i skog och mark som leder till komplicerade skogsbränder.

¹¹ Detta inträffade i Trosa under sommaren 2021.

4.2.6 Drunkning

Drunkning och drunkningstillbud är vanligast förekommande vid bad på sommartid och skridskoåkning på vintertid. Det inträffar även drunkningar och tillbud vid vistelse på vatten eller is vid andra tillfällen så som fiske, fritidsbåtolyckor, suicid med flera.

Inom SKRTJ område finns en kust, insjöar och vattendrag. En mängd vatten som inbjuder till transporter, vistelse och aktiviteter på både vatten och is.

SKRTJ har blivit larmade på drunkningsolyckor och drunkningstillbud mellan fem och tio gånger per år mellan åren 2017–2019. I snitt är det en person per år som omkommer i drunkning i SKRTJ:s kommuner.

Ny forskning visar att det sker ungefär 400 drunkningstillbud varje år och i hälften av drunkningarna omkommer personen. Antalet drunkningar har minskat under åren 2003–2017, förutom i åldersgruppen 0–4 år där den har ökat något. Studien visar att medianåldern för drunkning är 49 år och att drygt två tredjedelar var män. Kännetecknen för de som överlever drunkning, till skillnad till de som omkommer, är att de är yngre, kvinnor och att händelsen har varit ett olycksfall. Överlevnaden är som högst bland flickor i åldrarna 0–17 och som lägst bland män över 66 år (Karolinska institutet, 2021)¹².

¹² Karolinska Institutet, 2021. *Drunkning vanligare än man tidigare trott*. <https://nyheter.ki.se/drunkning-vanligare-an-man-tidigare-trott> Hämtad 2021-08-26 kl. 15:50.

5 Värdering

Detta kapitel ska beskriva värderingen av i kapitel 4 beskrivna befintliga risker inom kommunerna och innehåller motiveringar till hur riskerna ska kunna reduceras genom sannolikhets- respektive konsekvensreducerande åtgärder. Värderingen och dess slutsatser ligger till grund för framtagandet av de lokala mål som beskrivs i kommande kapitel 6.

Sörmlandskustens räddningstjänst har på många sätt prövats inom den senaste 3-årsperioden vad gäller både många samtidiga trafikolyckor i samband med kraftigt snöoväder, större industriella bränder där det även funnits inslag av kärnteknisk karaktär, förskole- och skolbränder samt cirka 1400 "vardagshändelser" per år och har utifrån detta och den genomförda riskbedömningen bedömt att det inom området till stor del uppfyller målet om ett tillfredställande och likvärdigt skydd. Det finns områden som behöver utvecklas och förbättras framförallt för att möta framtiden och den snabba samhällsutvecklingen samtidigt som vi bibehåller ett tillfredställande likvärdigt skydd.

Antalet bostadsbränder har legat stadigt över rikssnittet inom området och det är även inom dessa vi ser de bränder vilka har dödlig utgång. Sett till antalet händelser så anses det inte vara en acceptabel nivå även med sänkningen under 2020. Kommunerna kommer fortsätta med pågående förebyggande åtgärder och även implementera nya för att minska antalet olyckor och dess konsekvenser. Antalet äldre bedöms kraftigt öka kommande år och hemsjukvård väntas bli vanligare. Detta medför att redan utsatta grupper blir fler och väntas behållas längre i hemmiljö. Satsningar och samarbete mot hemtjänst, sjukvård och äldreomsorgen behövs för att säkerställa ett skäligt brandskydd.

Den största utmaningen för räddningstjänstens arbete är att möta de allt snabbare förändringarna i samhället. Flertalet av de globala trenderna vi nu ser har direkt påverkan på arbetet inom skydd mot olyckor. Den demografiska utvecklingen har en stor påverkan på kommuners uppdrag där det blir nya förutsättningar för räddningstjänsten genom att äldre som redan är överrepresenterade i olyckor väntas öka kraftigt då vi lever längre. I samband med detta förväntas också sjukvården flyttas mer till hemmet, viss vård som idag bedrivs på sjukhus kommer genomföras i hemmet vilket även det gör att brandskyddet måste utvecklas och förändras. Demografins förändring har redan visat sig inom räddningsinsatser där språkförbistringar visat sig ställa nya krav på genomförande av räddningsinsatser och vår förmåga att få ett bra resultat. Denna utveckling förväntas även den öka i omfattning i samband med globaliseringen och en ökande rörlighet i världen.

För att möta denna utveckling måste vi satsa på vidareutbildning av personal genom omvärldsbevakning och implementering av forskningsresultat samt en organisation med en bred grund och förmåga till kontinuerlig förändring. Ett viktigt steg som genomförts sedan några år tillbaka är kombinerade tjänster med operativa befäl vilka har en förebyggande profil, på så sätt fångas en bra grund inom LSO-området in samt att det går att komplettera med en specialistprofil. Ett tidigare skifte till nytt verksamhetssystem har gett oss förutsättningarna att planera verksamheten på årsbasis samt att personal getts möjligheter att ta eget ansvar för planering och utförande.

Samhällsutvecklingen och förändringar i omvärlden och klimat sker i allt högre tempo vilket skapar allt större utmaningar utifrån det trygghetsskapande och skadeavhjälpande uppdraget. Att agera som enskild aktör inom den egna uppdraget kan vara begränsande för att nå effekt och åstadkomma goda resultat. Flera samhällsaktörer kan ha angränsande uppdrag, kunskap, arbetsmetoder och ha en potentiell synergi som inte tas tillvara när arbete sker som

enskild aktör. Det handlar om att i ett tidigt skede identifiera avgörande faktorer som påverkar olyckors uppkomst, dess fortsatta utveckling och konsekvenserna av en olycka. Det handlar till exempel om att synliggöra det egna uppdrag och behov samt att identifiera rätt mottagare, arenor och tidpunkter för att nå bäst effekt i aktuella frågor. SKRTJ är experter inom området brand men är också den aktör som hanterar effekterna av de olyckor som inträffar och på så sätt samlar på sig mycket erfarenheter och kunskaper. För flera olyckstyper, t ex trafikolyckor och drunkning, där risken är relativt hög i vårt geografiska område, är SKRTJ en aktör som i första hand behöver samverka med andra samhällsaktörer för att i ett förebyggande syfte kunna dra nytta av sina erfarenheter och på så sätt kunna påverka risken. Det handlar om att samverka på många olika nivåer och på många olika sätt, i olyckans alla faser samt i det långsiktiga strategiska arbetet. Samverkan och samarbete med andra aktörer ger också bättre förutsättningar för att genomföra lyckade räddningsinsatser, både genom att i det insatsförebereidande arbetet påverka hur byggnader och infrastruktur utformas, genom gemensamma övningar samt genom utbyte av kunskap och erfarenheter både från övningar och inträffade händelser. Flera av olyckstyperna och riskerna inom kommunerna kräver både planering och förberedelser för att skapa så bra förutsättningar som möjligt för att kunna genomföra lyckade räddningsinsatser.

Det geografiska området som SKRTJ verkar inom är relativt stort med mycket landsbygd vilket innebär att den som bor eller vistas långt från närmaste brandstation inte kan förvänta sig att få hjälp lika snabbt som den som bor i en av de större tätorterna. Den som har långt till närmaste brandstation har dock oftast en annan riskbild eftersom de stora riskkällorna, där en olycka kan leda till mycket stora konsekvenser, ofta ligger mer centralt. Det nationella målet säger att alla medborgare ska ha ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Ett sätt att arbeta för ett likvärdigt skydd för medborgarna är att försöka höja den enskildes förmåga och medvetenhet samt att uppmärksamma verksamhetsutövare och kommuner på vilka förutsättningar som finns. SKRTJ strävar efter att förkorta responstider och vara snabbt på plats för att kunna vidta relevanta åtgärder som bryter det negativa händelseförloppet. Tidsaspekten är mycket viktig vid många olyckor men det räcker inte att bara vara snabbt på plats, det gäller att ha rätt förmåga också. Vad som är rätt förmåga beror självklart på vilken olycka som inträffat och omständigheterna runt omkring. I ett tidigt skede av en brand kanske det inte krävs särskilt stor förmåga och en granne kan hjälpa till med utrymningen medan det i ett senare skede kan behövas en helt annan förmåga, till exempel rökdykning eller stegutrymning. Ett annat angreppssätt för att förkorta tiden till dess den drabbade får hjälp är att stärka samhällets samlade förmåga till att bryta den negativa skadeutvecklingen. Det handlar dels om att utveckla samarbeten och samverkan med andra aktörer i samhället och dels om att de som lever, bor och verkar har kunskap och förmåga att kunna göra ett initialt ingripande.

Riskbilden och förutsättningarna inom samarbetskommunerna förändras hela tiden, till exempel kan olika riskkällor tillkomma, försvinna eller förändras. Innovationer och ny teknik kan påverka vilka olyckor som uppstår och förändringar i byggnadsteknik kan påverka både brandförlopp och möjligheter att genomföra räddningsinsatser. Större samhällsförändringar påverkar också SKRTJ:s arbete, bland annat klimatförändringarna, en expansiv och föränderlig stadsbebyggelse och en åldrande befolkning som bor hemma i större utsträckning. Riskbildens föränderlighet och komplexitet innebär att SKRTJ som organisation behöver vara proaktiva och följa samhällsutvecklingen. Det är därför viktigt att både ta till sig och att dela med sig av ny kunskap och erfarenheter. Organisationen behöver ständigt utveckla sin kunskap

och förmågan att analysera, dra slutsatser och att utvärdera effekterna av det arbete som genomförs. Den komplexa riskbilden innebär också att SKRTJ i det skadeavhjälpande arbetet behöver skifta fokus något från vardagshändelser till sällanhändelser av mer komplex karaktär för att kunna hantera de olika typer av olyckor som kan inträffa. Organisationens personal behöver därför ges vidareutbildning och öva regelbundet.

Utöver att kommunerna inom SKRTJ:s geografiska område har en komplex och varierande riskbild finns det även många olika skyddsvärden inom kommunerna. Människors liv och hälsa prioriteras högst, men det finns även flera andra viktiga skyddsvärden som till exempel miljö och klimat, bebyggelse, kulturvärden, ekonomiska värden, kritisk infrastruktur och samhällsfunktioner samt förtroende för samhället. Skyddsvärdena kan ibland ställas mot varandra, till exempel vid beslut om en förebyggandeåtgärd, vid insatsplanering eller under en pågående insats, och de kan inte ges en i förväg bestämd rangordning i förhållande till varandra utan det behöver tas medvetna beslut för varje situation.

SKRTJ är en viktig samhällsaktör som är en förutsättning för att andra delar av samhället ska fungera inom samarbetskommunerna. SKRTJ behöver därför kunna verka under hela hotbildsskalan, vilket innebär alltifrån vardagsolyckor till kriser, samhällsstörningar, gråzonspromblematik och höjd beredskap. Verksamheten ska stärka sin förmåga att verka och genomföra räddningsinsats under svåra förhållanden. Under samhällsstörningar och höjd beredskap påverkas organisationen av externa faktorer som försvårar och förändrar förutsättningarna för att genomföra räddningsinsats. Det kommer alltid kunna inträffa händelser som inte har förutsetts, vilket innebär att organisationen behöver ha en robusthet och flexibilitet att kunna hantera oväntade situationer, externa störningar och större påfrestningar. SKRTJ ska analysera och utveckla organisationens förmåga att verka under höjd beredskap och krig, vilket innefattar bland annat att ta fram förslag på organisation och arbetsuppgifter under sådana förhållanden

6 Mål

Kapitlet redogör för framtagna lokala verksamhetsmål för den förebyggande verksamheten samt räddningstjänst och syftar till MSB:s vision inom nationell strategi för stärkt brandskydd genom stöd till den enskilde:

- *Ingen i Sverige ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand.*

och de nationella målen i LSO:

- *Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor (LSO 1 kap 1§).*
- *Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap 3§).*
- *Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador (LSO 1 kap 3a §).*

Utifrån ovanstående nationella målsättningar, den lokala riskbilden med tillhörande värderingar samt den politiska viljan har Sörmlandskustens räddningstjänst formulerat sex stycken verksamhetsmål.

1. Skadeutfallet i samband med bränder i bostadsmiljö ska minska vad gäller hälsa, miljö och egendom
2. Kunskapen om individanpassat brandskydd hos berörda verksamheter samt medborgare ska öka
3. Stärka samhällets samlade förmåga till att snabbt bryta den negativa skadeutvecklingen
4. Stärka förmågan att hantera och begränsa konsekvenserna vid sällanhändelser och komplexa räddningsinsatser
5. Förmågan att genomföra räddningsinsats vid samhällsstörningar och under höjd beredskap ska stärkas.
6. Stärka och utveckla rollen som aktiv samverkanspart och samhällsaktör

7 Förebyggande – förmåga och verksamhet

Kapitlet beskriver hur kommunernas förebyggande verksamhet är planerad och ordnad för att inom kommunens geografiska område skapa en förmåga att förebygga olyckor. Beskrivningen omfattar organisation och resurser.

12 § Med förmåga att förebygga avses möjligheten att innan en olycka äger rum åstadkomma effekter genom att minska sannolikheten eller frekvensen för olyckan eller konsekvensen vid den samma.

”Alla har rätt till ett skäligt brandskydd oavsett förutsättningar”

Hela organisationen bidrar på olika sätt till det olycksförebyggande arbetet. Funktionsansvar för den förebyggande verksamheten finns på funktionen Rådgivning & Myndighetsutövning där även specialistkompetens finns samlad i form av ett antal brandingenjörer och brandinspektörer. Resurser vilka aktivt jobbar med frågor kopplade till det förebyggande arbetet är dynamisk och sammansättningen anpassas löpande efter verksamhetens behov.

Redovisning av det förebyggande arbetet följer MSB:s föreskrift (MSBFS 2021:1) där tillsyn, stöd till den enskilde samt rengöring och brandskyddskontroll särredovisas. Efter det beskrivs annat förebyggande arbete som SKRTJ bedriver.

7.1 Tillsyn 5 kap 1§

SKRTJ är tillsynsmyndighet enligt LSO inom Nyköping, Trosa, Oxelösund och Gnesta kommun. Vid tillsyn enligt LSO kontrolleras att kraven i lagstiftningen (2 kap. 2 §) och tillhörande föreskrifter uppfylls. Tillsynen består till huvudsak av att kontrollera den tillsynade verksamhetens systematiska brandskyddsarbete (SBA) samt en stickprovskontroll av det byggnadstekniska brandskyddet.

Vid tillsyn kontrolleras endast om gällande krav uppfylls på delar av verksamheten/byggnaden och tillhörande dokumentation av det systematiska brandskyddsarbetet. En tillsyn, av räddningstjänsten, utan anmärkning innebär inte att verksamhetens eller byggnadens totala brandskydd uppfyller gällande krav. Det är den enskildes ansvar att säkerställa att gällande krav uppfylls.

SKRTJ har möjlighet att genomföra tillsyn på samtliga byggnader eller andra anläggningar inom kommunerna men prioriterar objekt där tillsynsverktyget gör störst effekt. Byggnader och anläggningar som omfattas av ett eller flera av nedanstående kriterier prioriteras för tillsyn i enlighet med ny föreskrift från MSB¹³ som förväntas träda ikraft 1 januari 2022.

1. Hög frekvens av bränder eller tillbud
2. En brand eller annan olycka kan medföra stor risk för många människors liv och hälsa
3. En brand kan innebära stora ekonomiska kostnader
4. En brand eller annan olycka kan innebära stora skador på miljön
5. En brand kan innebära allvarliga skador på kulturhistoriska värden

¹³ MSBFS Remissutgåva 2021, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

7.1.1 2 kap 4§

För anläggningar och verksamheter som klassas som farlig verksamhet kompletteras ovanstående tillsyn enligt LSO 2 kap. 2 § med tillsyn enligt LSO 2 kap. 4 §. Tillsynerna genomförs normalt vid två olika tillfällen och med olika tillsynsintervaller. Vid tillsyn av farlig verksamhet kontrolleras i huvudsak företagets möjlighet att hantera större händelser inom verksamheten, t.ex. stora bränder, kriser, olyckor, osv.

7.1.2 Hantering

Planering av genomförandet av tillsyner sker årsvis och redovisas i SKRTJ:s tillsynsplan, objektlistan för året finns som beting i verksamhetssystemet Daedalos. Planen har sin utgångspunkt i anläggningar prioriterade enligt kriterier ovan och kompletteras med verksamheter som utifrån den lokala riskbilden bedöms ha stora risker i händelse av brand och där tillsynsverktyget är en effektiv åtgärd. Regelbundna tillsyner planeras enligt tidsfrister. SKRTJ har också möjlighet att på begäran, tips från allmänheten eller vid funna brister i andra sammanhang (insats, utbildning etc) genomföra tillsyn på objekt som inte ligger inom årets plan.

Vid brister funna vid tillsyn meddelas fastighetsägare eller nyttjanderättshavare ett beslut i form av föreläggande om åtgärder för att höja brandskyddet till en skälig nivå.

Kompetenskravet på den som genomför tillsyn varierar beroende på komplexiteten i den verksamhet eller anläggning som är föremål för tillsyn. Personal som jobbar med tillsynsverksamhet ska så snabbt som möjligt genomföra kursen Tillsyn A. För tillsyn av komplexa objekt ska tillsyneföräntaren ha genomfört flertalet tillsyner samt genomfört kursen Tillsyn B. Brandingenjörer bedöms ha erforderlig kompetens att genomföra både enkla samt komplexa tillsyner.

Handlägga tillsynsärenden enligt LSO sker på delegation från respektive ansvarig nämnd och framgår i respektive delegationsordning.

7.2 Stöd till den enskilde 3 kap 2§

Intentionen i lagstiftningen är att den enskilde själv utifrån sina förutsättningar ska hantera sina risker. Kommunens skyldighet är att stödja och underlätta för den enskilde att själv hantera sina risker. Detta görs genom att informera och utbilda i såväl förebyggande som skadeavhjälpanande åtgärder samt att medvetandegöra om riskerna. Viktiga målgrupper för arbetet är fastighetsägare, barn- och skolungdomar samt kommunens anställda.

Generellt sker arbetet genom nedanstående kanaler/arbetssätt:

7.2.1 Informationskanaler

I dagens alltmer digitaliserade samhälle finns möjligheten för allmänheten att snabbt finna svar på sina frågor genom att räddningstjänsten kontinuerligt har en uppdaterad webbplats med information med beröring mot LSO. Med hjälp av webbplatsen kan allmänheten själv få svar på sina frågor utan att behöva ta direktkontakt med kommunen eller räddningstjänsten. Även sociala medier används för att nå ut med information, om till exempel brandskydd, en inträffad händelse eller liknande, men också för att skapa dialog med medborgarna.

7.2.2 Frågor

Räddningstjänsten har en viktig roll i att vara tillgänglig för frågor från allmänheten i syfte att stödja dem i att uppfylla deras åtaganden enligt LSO. Detta sker genom en kontaktväg in direkt till räddningstjänsten via mail, via kommunens växel eller via sociala medier.

Ett stort antal ärenden vilka kategoriseras som rådgivning sker via mail eller telefon. Räddningstjänsten får in ett stort antal frågeställningar varje år inom området brandskydd och säkerhet. Många frågor kommer in i samband med exempelvis utfärdade eldningsförbud, brandvarnardagen, inför hösten och elda i kamin samt nu på senare år frågor om solceller och elbilar.

7.2.3 Årsinformation

Genom att studera statistiken över inträffade olyckor och forskning har flertalet återkommande perioder under året identifierats där antalet olyckor av en viss olyckstyp ökar och där har räddningstjänsten tagit fram riktad information som "pushas" extra i våra kanaler under dessa perioder. Dessa perioder utgörs bland annat av Valborg och gräsbrandssäsongens inledning, badplatsernas öppning i samband med sommaren och antalet levande ljus och eldning i kamin i samband med mörkrets intåg framåt vintern.

7.2.4 Utbildning

I samband med förfrågningar eller egna initiativ hålls utbildningar inom området för att stärka den enskilde. Exempelvis kan det vara att prata brandskydd för äldre på en äldreträff, delta vid större föreningsmöten och presentera vårt budskap eller besöka en bostadsrättsförening.

Vi bidrar både med generell kunskap till den breda allmänheten och även riktade insatser till fokusgrupper.

7.3 Rengöring och brandskyddskontroll 3 kap 4§

I lagen om skydd mot olyckor (LSO) står det att en kommun ansvarar för sotning och brandskyddskontroll. Kommunen kan tillhandahålla en upphandlad utförare av detta. Inom de fyra kommunerna har samtliga avtal med en sotningsentreprenör som utför den lagstadgade rengöringen och kontrollen som ska ske av eldstäder.

Det finns en del av sotningsprocessen som ligger kvar inom kommunen och denna är ansökan om egensotning. Vill en medborgare inte använda kommunens upphandlade entreprenör ska denne ansöka om tillstånd för egensotning. Blankett för ansökan om egensotning skickas till räddningstjänsten för bearbetning och beslut. I dessa fall tar räddningstjänsten hjälp av sotarens kompetens i bedömningen av inkommit material och avslår eller godkänner ansökan om egensotning.

7.4 Övriga förebyggande åtgärder 3 kap 1§

7.4.1 Samhällsbyggnad

Inom kommunen stödjer räddningstjänsten samhällsbyggnad i ärenden enligt PBL (2010:900). Det innebär bland annat att vara sakkunnig i brandfrågor i stora delar av byggprocessen. Det handlar också om att i kommunens planprocesser beakta risker som ras- och skred, översvämning, avstånd till olika former av riskfylld verksamhet samt beakta sådant

som kan ha betydelse för kommunens förmåga att genomföra insatser som behov av livräddning med räddningstjänstens stegutrustning, brandposter och behov av framkomlighet för räddningstjänstfordon.

7.4.2 Serveringstillstånd

I frågor om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) bistår räddningstjänsten ansvarig förvaltning i frågor om lokalernas brandskydd är anpassat för det personantal samt verksamhet som anges i ansökan.

7.4.3 Polisen

Räddningstjänsten är remissinstans till Polismyndigheten i frågor kring säkerhet vid allmän sammankomst, offentlig tillställning, användande av offentlig plats, idrottsevenemang eller fyrverkeri, scenfyrverkeri eller annan pyroteknik enligt ordningslagen (1993:1617) samt tillstånd till hotell- och pensionatverksamhet enligt lag (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse.

7.4.4 Trafikverket

Räddningstjänsten bistår också Trafikverket i trafikplanering vid ny- eller ombyggnation av vägar, järnvägar där man beaktar saker som:

- insatsfrågor
- risk för ras och skred
- översvämningsrisk
- avstånd till olika former av riskobjekt och närhet till vattenskyddsområde

7.4.5 Länsstyrelsen

Räddningstjänsten är remissinstans till länsstyrelsen i frågor om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken samt bidrar till och samarbetar i deras arbete med tillsyn enligt Sevesolagstiftningen.

8 Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

8.1 Övergripande

Räddningstjänstens operativa resurser är organiserade och syftar till att bereda ett så likvärdigt skydd mot olyckor som möjligt inom vårt geografiska område. Vi vet att snabbheten är en viktig faktor då tiden till dess att olycksförloppets utveckling kan brytas är av stor betydelse för att begränsa skadorna och konsekvenserna av en olycka. För att uppnå så stor effekt som möjligt och att snabbt kunna hjälpa den som drabbats av en olycka, jobbar räddningstjänsten för att via samarbeten och samverkan utveckla samhällets samlade förmåga till att genomföra en räddningsinsats.

Det finns tillfällen då den enskilde hamnar i en olycka som hen själv inte kan hantera. Då har Sörmlandskustens räddningstjänst beredskap och förmåga att hjälpa den enskilde att hantera olyckan. SKRTJ har inte förmåga att hantera alla olyckor inom egen organisation, utan genom avtal finns även andra aktörer till hands för att hantera olika typer av olyckor som kan inträffa.

8.1.1 Tillgång till egna resurser

SKRTJ har tio räddningsstyrkor som är fördelade på nio brandstationer. Tabell 7 ger en överblick över räddningsstyrkornas geografiska utgångspunkter, personella resurser och anspänningstider. Resurserna kan användas inom hela det geografiska området, samt i områden där SKRTJ har avtal med andra räddningstjänstorganisationer, se avsnitt 8.1.2.

Första insatsperson (FIP) är idag ett väl inarbetat koncept där räddningstjänsten har räddningspersonal i beredskap (RIB). FIP finns idag också på orter där organisationen inte har någon övrig personal i beredskap, i Näveklarn och i Vagnhärad. FIP innebär att en brandman/arbetsledare har ett utryckningsfordon med sig under beredskapen och vid larm åker FIP direkt till skadeplatsen vilket innebär att hjälpen kan komma fram tidigare.

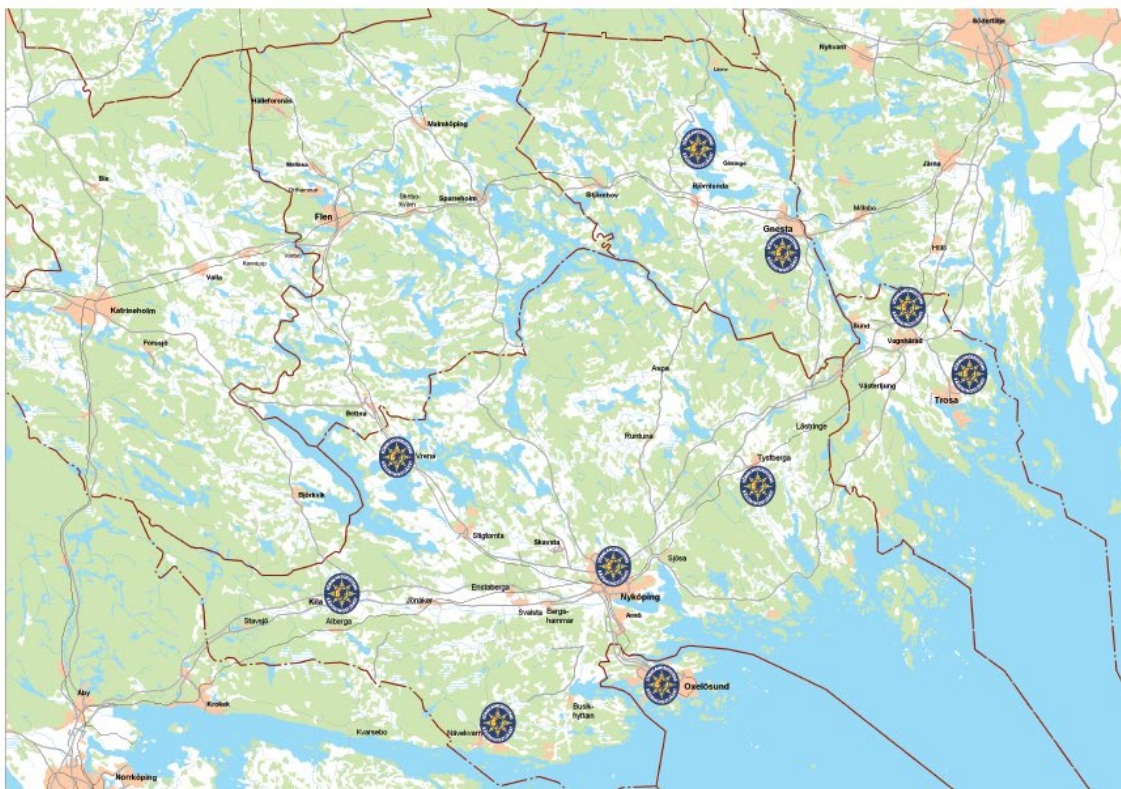
På orterna Gåsinge, Kila, Näveklarn och Tystberga finns räddningsvärn/frivilliga brandkårer. Eftersom verksamheten bygger på frivillighet är målet att fyra personer med räddningsfordon rycker ut inom tio minuter efter larm. Idag är personalen från ett av värnen anställda i organisationen, medan de övriga värnen är egna föreningar som har avtal med SKRTJ. Vi ser värnen som en viktig resurs i samhällets samlade förmåga till att genomföra räddningsinsatser och har ambitionen att utveckla och stärka värnens verksamhet genom att stärka både medarbetarnas kompetens och resurser i form av fordon och material.

Sedan 2020 har SKRTJ även ett frivilligt beredskapsvärn som utgår från brandstationen i Nyköping men som kan nyttjas i alla fyra kommuner¹⁴. Beredskapsvärnet är en resurs som ska kunna nyttjas vid både räddningstjänsthändelser och krishändelser i en kommun vilka är personellt resurskrävande eller där det behövs personal med särskilda kunskaper, till exempel språkkunskaper.

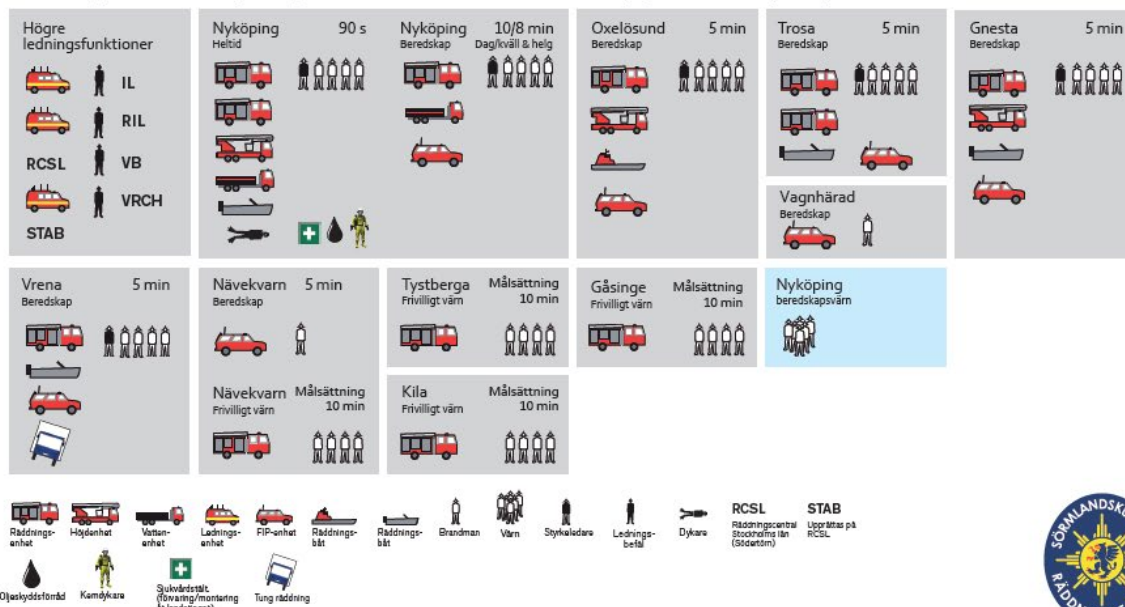
¹⁴ Beredskapsvärnet drivs som ett integrationsprojekt under 2020 och 2021, och när detta handlingsprogram tas fram är det inte fattat något beslut om fortsättningen för beredskapsvärnet.

Operativ grundbemanning

Den operativa beredskapen och fördelningen av räddningsresurser kan tillfälligt förändras eller omdisponeras för att möta en bedömd förändrad riskbild eller andra förutsättningar.

Bemanning, områden och anspänningstider (maxtid från att larmet når räddningstjänsten till att styrkan rycker ut):

Figur 3 Översikt över räddningsstyrkornas geografiska placering, personella resurser och anspänningstider. Tabellen återger grundbemanningen, avvikelser kan förekomma

8.1.2 Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner

De senaste tio åren har antalet larm inom SKRTJ ökat från cirka 1100 larm per år till cirka 1600 larm per år innan pandemin. Mot den bakgrunden slöt SKRTJ ett samverkansavtal med Södertörns brandförsvarsförbund i november 2019 med avseende på ledning och utalarmering. Avtalet innebär i korthet att SKRTJ:s resurser larmas ut från Räddningscentralen Stockholms län (RCSL) och att vissa ledningsresurser är gemensamma mellan våra organisationer.

SKRTJ har avtal om så kallad gränslös räddningstjänst med räddningstjänsterna i Sörmland, Räddningstjänsten Östra Götaland samt med regionens räddningstjänster i Gotlands, Stockholms, Uppsalas och Västmanlands län. Räddningstjänstorganisationerna ska hjälpa varandra både som förstärkning under en pågående insats och vid första insats. Överenskommelsen innebär att närmaste styrka alltid larmas.

Samverkansavtalet med räddningstjänsterna i Gotlands, Stockholms, Uppsalas och Västmanlands län inkluderar Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje kommun, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Storstockholms brandförvar, Södertörns brandförsvarsförbund, Uppsala brandförvar, Räddningstjänsten Sala-Heby och Räddningstjänsten Gotland, vilket benämns Räddningsregion Östra Svealand (RRÖS). Detta avtal finns för att uppnå god effektivitet och förmåga inom verksamhetsområdet räddningstjänst. Till detta avtal finns även underavtal avseende samverkan gällande specialresurser för hantering av farliga ämnen. För närmare beskrivning av samverkan med avseende på ledning inom det geografiska området där samverkansavtalet gäller, se avsnitt 8.3.

8.1.3 Alarmering av räddningsorganet

SKRTJ har avtal med Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) angående alarmering av räddningsresurser genom Räddningscentralen Stockholms län (RCSL). SBFF, inklusive RCSL, har avtal med SOS Alarm. Räddningscentralen är placerad på stationen Lindvreten i Vårby Gård och är navet för alarmering och ledning av samtliga räddningsinsatser.

När larmsamtal inkommer via SOS är det RCSL som larmar SKRTJ:s resurser. När samtal inkommer utgår ledningsoperatörerna ifrån en larmplan som är beslutad av räddningschefen. Ledningsoperatören har även en flexibilitet att frånga larmplanen utefter den tillgängliga den tillgängliga informationen. Larmplanerna är framtagna så att tillräckliga resurser ska kunna larmas när systemet är intakt, det vill säga när respektive räddningsstyrka har normal anspanningstid och bemanning (enligt figur 3). Larmplanerna är dynamiska så till vida att det vakthavande befälet och/eller larmoperatör kan anpassa resurserna efter rådande omständigheter.

Utalarmeringen sker på två av varandra oberoende vägar där den primära är via det digitala nätet och den sekundära via Rakel. Alarmeringssystemet är utformat så att även Räddningscentral Mitt kan larma de styrkor som i ordinarie fall larmas av RCSL.

Vid avbrott eller störningar i telenäten, då det inte går att ringa 112, ska allmänheten ges möjlighet att larma kommunen på annat sätt. Det kan ordnas genom att bemanna våra brandstationer och genom att öppna upp trygghetspunkter. Information om eventuellt övriga platser, som kan användas när det inte går att ringa 112, ska meddelas som "Viktigt meddelande till allmänheten". Systemet Rakel används i huvudsak för kommunikation.

RCSL uppfyller relevanta säkerhetsföreskrifter och är certifierad enligt SSF 136:5.

8.1.4 Brandvattenförsörjning

Brandvattenförsörjning är en grundläggande del av den operativa förmågan. En förutsättning för att genomföra effektiva räddningsinsatser inom tätort är tillgången till brandvatten via brandposter i det kommunala vattenledningsnätet. Både tillgängligt flöde och närhet till brandposterna är avgörande för räddningstjänstens förmåga vid exempelvis brand i byggnad inom tätort.

Brandposter i det kommunala vattenledningsnätet finns främst i kommunernas tätorter, men kan även finnas i varierad omfattning i samlad bebyggelse utanför tätorterna. Brandposternas antal och placering bestäms av kommunernas förvaltningar/bolag med ansvar för vattenförsörjning i samråd med räddningstjänsten. I framtagandet av nya detaljplaner beaktas brandvattenförsörjningen. Vid bränder i delar av kommunerna där det saknas brandpostnät används räddningstjänstens tankbilar för brandvattenförsörjning.

8.1.5 Tid från att larmet inkommer till 112 till att första kommunala räddningsresurs når samtliga delar av kommunen, inklusive larmhanteringen

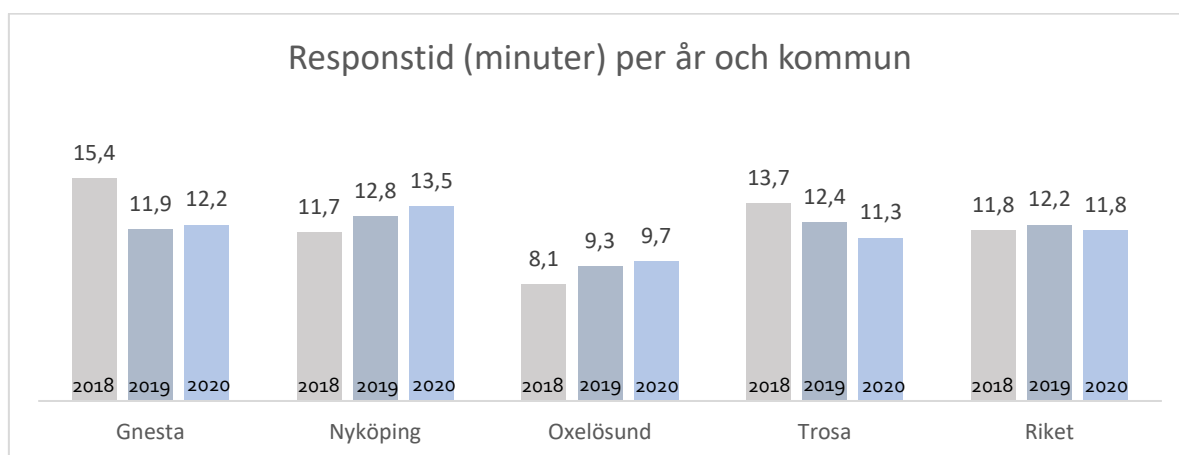
Tiden har en stor påverkan på vilken effekt som kan åstadkommas vid en räddningsinsats och hur stora konsekvenserna av olyckan blir. Responstiden är tiden från att ett larm inkommer till 112, tills att första räddningstjänstresurs är framme på olycksplatsen.

Det finns vissa begränsningar med att räkna ut och använda responstiden. Samtliga larmade räddningstjänstresurser kan via Rakel markera när de är framme vid olyckan och responstiden utgörs av tid från att larmsamtalet når SOS Alarm, tills att första resursen markerar sig framme. Det kan till exempel vara när en FIP-enhet parkerar bilen för att sedan kliva ut och påbörja skadebegränsande åtgärder så som att använda en handbrandsläckare. Men det kan också vara när en FIP-enhet parkerar vid en skogsväg i händelse av en skogsbrand och att det sedan är ett par hundra meter fram till själva branden, i otillgänglig terräng. I det senare fallet visar responstiden tiden då FIP-enheten parkerade, och inte var framme vid själva olyckan. Det kan också vara så att en olycka är alldeles för stor för en ensam resurs att hantera och att något skadebegränsande arbete inte kan påbörjas förrän fler resurser har anlänt till olycksplatsen.

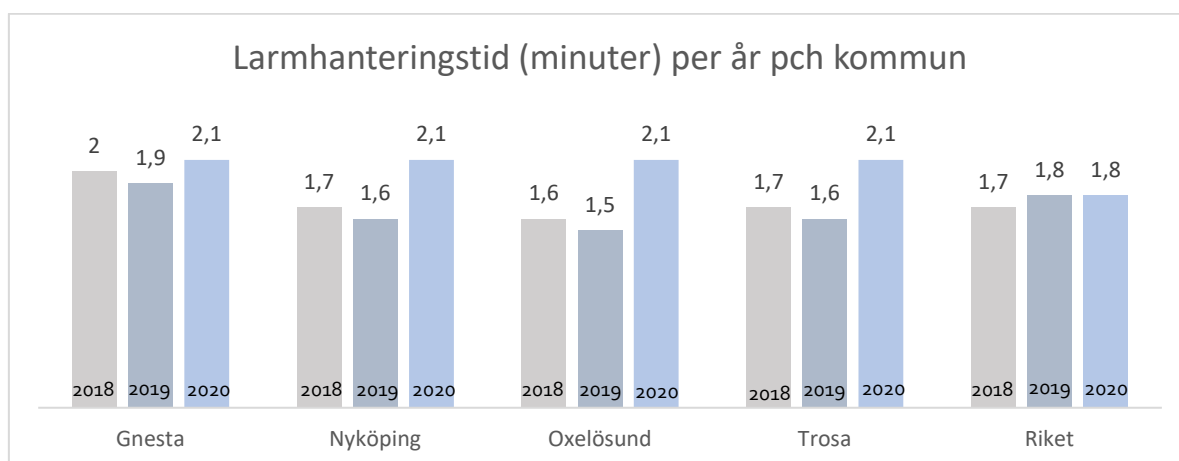
Eftersom responstiden kräver en aktiv handling från räddningstjänstpersonalen kan tiden också bli fel på grund av att personalen glömmer att markera sig som framme, eller gör det mycket senare än när resursen faktiskt anlände till platsen.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerar varje år öppna jämförelser mellan kommuner med avseende på trygghet och säkerhet (SKR, 2018–2020). I den fördjupande statistiken går det att hämta data för responstiden för räddningstjänst. Det är en mediantid som presenteras och responstiden för våra kommuner framgår ur tabell 8. I tabell 9 presenteras även larmhanteringstiden, vilket är tiden från att anrop inkommer till 112 till dess att utalarmering sker på aktuell brandstation.

Tabell 6 Responstiden (mediantid) för 2018–2020 redovisad per år och kommun.

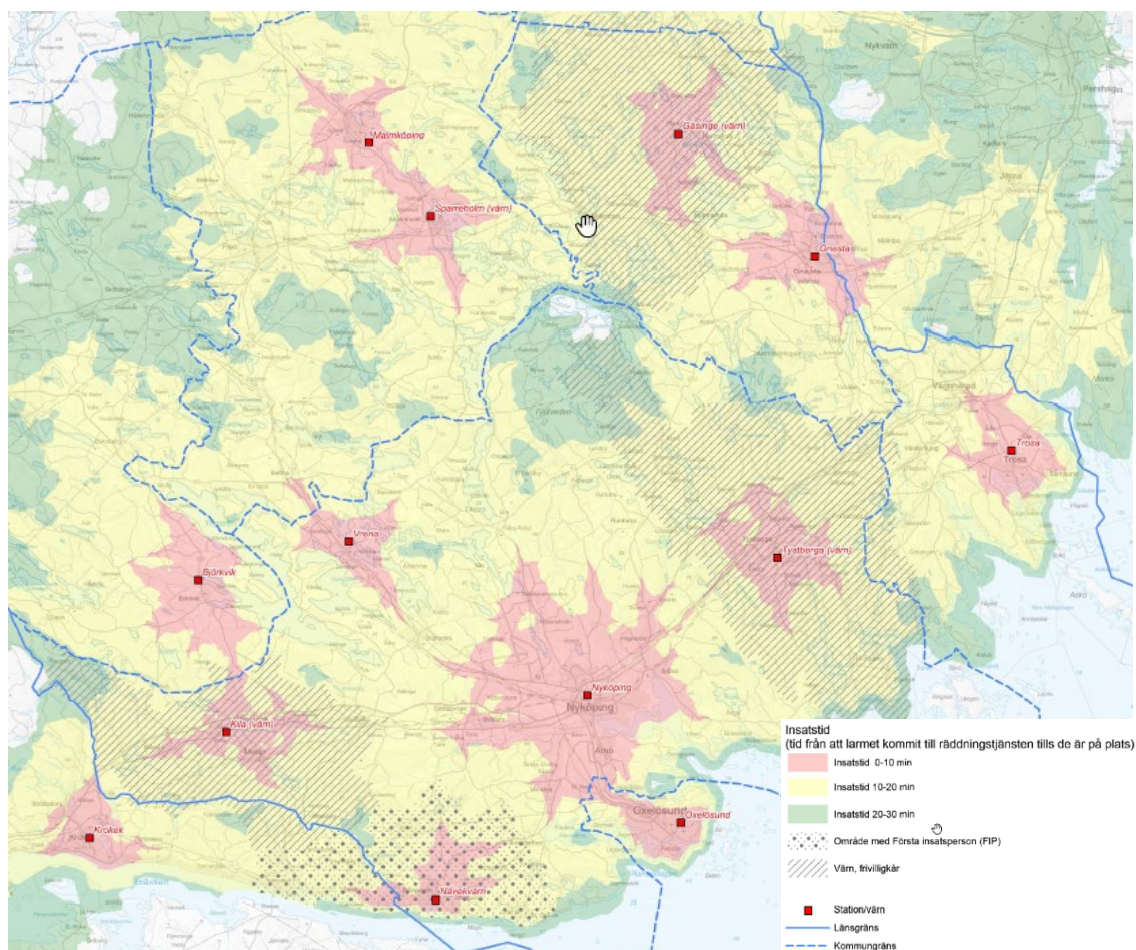
Tabell 7 Larmhanteringstiden (mediantid) för 2018–2020 redovisad per år och kommun. Statistiken för 2020 är inhämtad mellan 1 juni 2019 och 1 maj 2020. Mitt i statistikperioden bytte SKRTJ utalarmerings-tjänst från SOS Alarm till RCSL.

MSB har tagit fram kartunderlag som visar responstider för landets kommuner (MSB, 2021). Responstiderna är baserade på de händelserapporter som räddningstjänsterna skickar till MSB. De presenteras i tabell 10, och skiljer sig marginellt från tiderna ur Öppna jämförelser. Underlaget i kartorna visar att SKRTJ har en lägre responstid i de tätorter där kommunen har räddningsresurser placerade och att ju längre ifrån en brandstation en olycka inträffar desto längre tid tar det innan den olycksdrabbade får hjälp.

Tabell 8 Responstid fördelat per kommun (MSB, 2021).

Kommun	Responstid 2018–2020 MSB (minuter)
Gnesta	13,16
Nyköping	11,77
Oxelösund	8,15
Trosa	11,35
Mediantid för riket	-

Figur 4 Insatstider för SKRTJ - tid från att larmet kommit till räddningstjänsten tills de är på plats

Responstid består av larmhanteringstid plus insatstid. Insatstiden är en kombination av anspänningstid och körtider för räddningstjänsten innan de är framme på skadeplats och kan påbörja insats. Figur 4 ovan visar beräknade insatstider för SKRTJ geografiska område som baseras på körtidsanalyser. Dessa insatstider har speciellt betydelse för bostadsbränder (se kapitel 8.2.1) där räddningstjänstens utrustning är en del av alternativ utrymningsväg.

I tabellerna 9-12 presenteras hur snabbt SKRTJ har varit på plats för fyra olika olyckstyper, fördelat per kommun. Statistiken bygger på händelserapporter mellan åren 2019–2020. Responstider som är ofullständiga (till exempel då anrop till SOS saknas) är borttagna. Inga större förändringar i infrastrukturen kommer att ske i någon av SKRTJ:s kommuner i närtid och därför är det inte heller troligt att responstiden kommer minska till följd av ändrad infrastruktur. Hur placeringen och dimensioneringen av räddningsresurserna är utformad påverkar tiden till dess att räddningsinsatser kan ge effekt vid en inträffad olycka.

I tabellerna 9-12 redovisas responstiden som i hur stor andel av fallen första resurs varit på plats inom 10 minuter från 112-samtal, mellan 10–20 minuter, mellan 20–30 minuter och över 30 minuter.

Naturolycka och olycka med farligt ämne är inte specificerade i tabellerna. Vad gäller naturolycka är det svårt att hämta rättvisande statistik ur händelserapporteringssystemet Daedalos. Det går till exempel att få fram hur många översvämningar i avlopp/dagvatten som har förekommit under tidsperioden, men det går inte att utläsa om översvämningen orsakats av en naturolycka. Olyckor med farliga ämnen har endast förekommit tre gånger i samtliga kommuner under tidsperioden, därmed finns ingen rättvisande statistik.

Tabell 9 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, brand i byggnad

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
Gnesta	54 %	25 %	14 %	7 %
Nyköping	62 %	31 %	5 %	2 %
Oxelösund*	87 %	9 %	0 %	4 %
Trosa	46 %	50 %	0 %	4 %

*en tredjedel av larmen från 2019 saknar uppgift om anrop till SOS.

Tabell 10 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, brand utomhus

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
Gnesta	18 %	53 %	18 %	12 %
Nyköping	32 %	48 %	13 %	7 %
Oxelösund	75 %	9 %	9 %	7 %
Trosa	33 %	49 %	5 %	13 %

Tabell 11 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, trafikolycka

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
Gnesta	37 %	41 %	15 %	7 %
Nyköping	35 %	51 %	12 %	3 %
Oxelösund	64 %	36 %	0 %	0 %
Trosa	45 %	53 %	1 %	1 %

Tabell 12 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, drunkning

	Inom 10 min	Inom 20 min	Inom 30 min	Över 30 min
Gnesta*	50 %	50 %	0 %	0 %
Nyköping**	29 %	57 %	14 %	0 %
Oxelösund	Finns endast en händelserapport under tidsperioden.			
Trosa***	0 %	100 %	0 %	0 %

*det finns endast två händelserapporter under tidsperioden

**det finns endast sju händelserapporter under tidsperioden

***det finns endast tre händelserapporter under tidsperioden

8.1.6 Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder

Inom SKRTJ finns två frivilliga brandvårn som är föreningar. SKRTJ har överlåtit till dessa värn att vidta inledande begränsade åtgärder. Värnen är placerade i Kila och Tystberga.¹⁵

8.1.7 Samverkan med andra aktörer

SKRTJ har i olika omfattning en etablerad samverkan med flera aktörer, så som Länsstyrelsen Södermanlands län, Region Sörmland, Trafikverket, Kustbevakningen, Sjöräddningssällskapet, Polisen och Försvarsmakten.

¹⁵ Totalt finns fyra frivilliga brandvårn inom SKRTJ:s område. Gåsinge är ett kommunalt värn, och således har inte SKRTJ överlåtit åt annan att vidta åtgärder. Värnet i Nävekvärn är en förening, precis som Kila och Tystberga, men där finns en FIP anställd enligt RIB-avtalet och det får därför anses som att FIP:en vidtar "inledande begränsande åtgärder" och värnet sedan hjälper till att bryta skadeförloppet.

SKRTJ har avtal med följande aktörer:

- Region Sörmland, avseende I Väntan På Ambulans (IVPA).
- Räddningstjänstorganisationer i Sörmland - Eskilstuna kommun, Strängnäs kommun, Västra Sörmlands räddningstjänst och Flens kommun. Avtal om samverkan för räddningstjänst.
- Avtal om gränslös räddningstjänst med Räddningstjänsten Östra Götaland.
- Brandskyddsföreningen Restvärdesräddning.
- Stockholm Skavsta flygplats avseende befattningen räddningschef vid flygplatsen.
- Avtal med SBFF om anslutning till Räddningscentralen Stockholms län, avseende samverkan i ett gemensamt ledningssystem
- Samverkansavtal med Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje kommun, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Storstockholms brandförsvare, Södertörns brandförsvarsförbund, Uppsala brandförsvare, Räddningstjänsten Sala-Heby och Räddningstjänsten Gotland.
- Underavtal till samverkansavtalet ovan med regionens räddningstjänster avseende gemensamma specialresurser för hantering av farliga ämnen.
- Samarbetsavtal gällande oljeskydd med Oxelösunds hamn
- Tystberga räddningsvärn
- Kila frivilliga brandkår
- Nävekvarns räddningsvärn

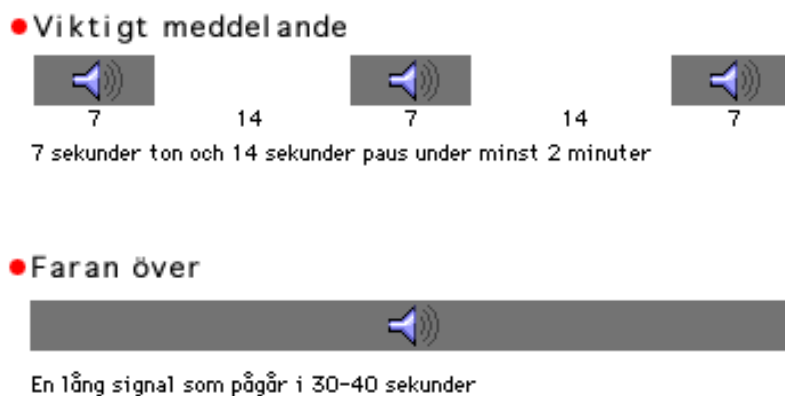
8.1.8 Varning och information till allmänheten

Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) är ett system för att varna människor om att något allvarligt har hänt och att händelsen omedelbart hotar människors liv och hälsa, egendom eller miljö. I händelse av ett VMA ska allmänheten alltid följa de anvisningar som framgår i informationen. Grunden är att alla som nås av ett VMA ska gå inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation samt söka mer information via radio, TV, kommunens webbplats eller informationsnumret 113 13. Det finns två typer av meddelanden, varnings- och myndighetsmeddelanden.

Varningsmeddelande används vid allvarliga händelser och sänds omedelbart på begäran av räddningsledare eller myndighet och företag i situationer då omedelbar risk bedöms föreligga för skada på liv, egendom eller i miljö. Meddelandet kan gå ut via följande kanaler:

- Tyfoner, vilka finns i Nyköpings och Oxelösunds tätorter samt Studsvik
- TV
- Radio
- Talmeddelande till fast telefon inom det drabbade området
- SMS till personer som är adressregistrerade eller befinner sig i det drabbade området
- Krisinformation.se (webbplats, app och sociala medier)
- 112-appen

Utomhuslarmet via tyfonerna består av upprepade sju sekunder långa signaler med fjorton sekunders tystnad emellan, under minst två minuter. Faran över signaleras genom en 30–40 sekunders lång signal.

Figur 5 Visualisering över utomhussignalerna för VMA

Myndighetsmeddelande används vid mindre allvarliga händelser och sänds, utan krav på omedelbarhet, på begäran av räddningsledare eller myndighet och företag för att förebygga och begränsa skador på liv, egendom eller i miljö. Myndighetsmeddelande används vid svårigheter i trafiken på grund av oväder, svaga isar, eller ett giftutsläpp som inte är farligt för hälsan. Meddelandet går ut via:

- Radio
- Krisinformation.se (webbplats, app och sociala medier)
- 112-appen

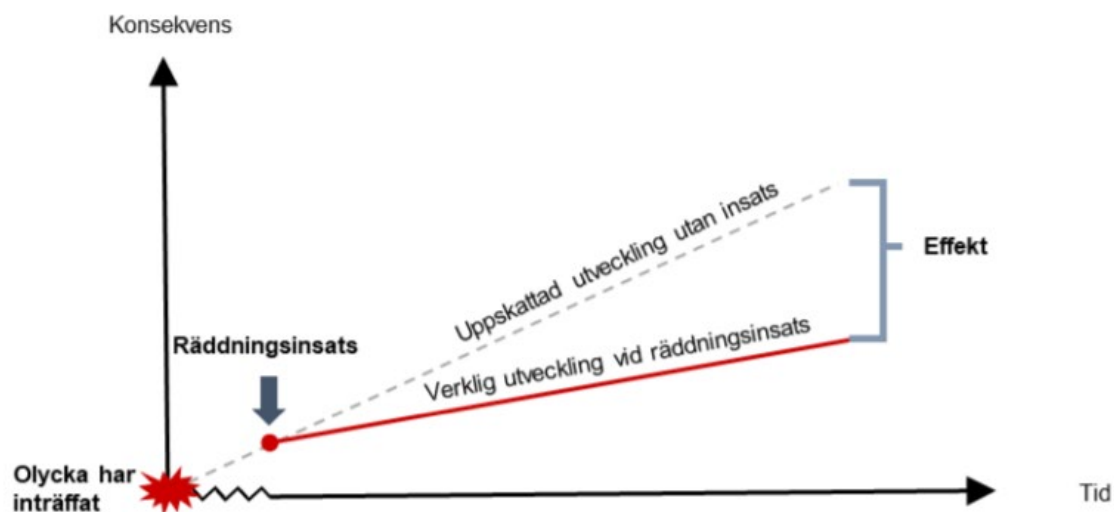
Vissa anläggningar inom SKRTJ:s område bedriver verksamhet som kan orsaka allvarliga skador på människor, egendom och miljö se kapitel 4.1.5 avsnitt om särskilda riskobjekt. Dessa verksamheter klassas därför som farliga verksamheter. Om det skulle inträffa en olycka eller om det är en överhängande fara för en olycka på en farlig verksamhet varnas allmänheten genom ett VMA. Allmänheten uppmanas då att gå inomhus, stänga dörrar, fönster och ventilation samt lyssna på radio eller TV.

8.2 Operativ förmåga per olyckstyp

I detta kapitel beskrivs SKRTJ:s operativa förmåga per olyckstyp. Figur 5 beskriver skillnaden i effekter om en räddningsinsats inleds i förhållande till om en räddningsinsats inte inleds.

Punkten för då räddningsinsatsen inleds kan brytas ner för att förstå hur förmågan och effekten hänger ihop. Vi vill att figur 5 ses som en dynamisk bild, där punkten för räddningsinsatsen kan förflyttas längs med kurvan för "uppskattad utveckling utan insats" och förflyttningen är beroende på hur räddningsinsatsen är dimensionerad. Dimensioneringen beror bland annat på tillgång till resurser (material, personal, kompetens) och geografiska förutsättningar. Till exempel kan det antas att effekten kan bli större (mer positiv utveckling av det negativa skadeförloppet) ju tidigare en räddningsinsats initieras.

Hur stor effekten blir kan även antas bero på hur "stor" räddningsinsats som initieras. Ett exempel är vid en omfattande brand i en byggnad där det finns liv att rädda. Då krävs att det kommer tillräckligt många resurser inom godtagbar tid för att räddningsinsatsen ska få önskad effekt (rädda liv och begränsa brandspridning).

Figur 6 Schematisk bild över vilken skillnaden i effekt om räddningsinsats inleds eller inte inleds¹⁶

I beskrivningarna av förmåga per olyckstyp nedan har vi valt att fokusera på den samlade förmågan i SKRTJ:s område. Det innebär att de nyckelresurser som anges kan disponeras över hela den geografiska ytan. En nyckelresurs som är placerad i Nyköping har således kortare responstid till områden i Nyköpings geografiska närhet, än till områden i exempelvis Gnestas kommun. I praktiken innebär det att tiden till dess att nyckelresursen kan vara med och bidra till den positiva effektutvecklingen vid olyckan varierar över den geografiska ytan. Varken uppgifterna av särskild vikt eller nyckelresurserna är listade enligt någon som helst inbördes ordning nedan, utan alla uppgifter och resurser bedöms vara lika viktiga.

För mer detaljerad förmågebeskrivning hänvisas till underliggande interna dokument.

8.2.1 Brand i byggnad

Räddningstjänstens förmåga vid brand i byggnad varierar beroende på vilken typ av byggnad som är drabbad. Boverkets byggregler reglerar hur det byggnadstekniska brandskyddet ska utformas i olika byggnader och lokaler. Därtill ska verksamheter bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete som dimensionerar det organisatoriska brandskyddet, vilket bland annat ska innehålla instruktioner för hur en utrymningssituation ska gå till.

¹⁶ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, publikation nr MSB1789 – juni 2021. Handbok - Innehåll och struktur i kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

Från i stort sett alla lokaler ska det finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar. En av utrymningsvägarna i flervåningsbyggnader som innehåller kontor och/eller bostäder kan utgöras av räddningstjänstens höjdfordon eller bärbara stegar under vissa förutsättningar¹⁷. På stationerna i Nyköping, Oxelösund och Gnesta finns höjdfordon som kan vara alternativ utrymningsväg i byggnader upp till 23 meter över mark. På alla brandstationer (heltid och RIB) finns bärbara stegar som kan utgöra alternativ utrymningsväg för byggnader upp till elva meter över mark. Båda alternativen förutsätter att det byggnadstekniska brandskyddet i byggnaden är dimensionerat för denna typ av lösning, med avseende på bland annat tillgängliga uppställningsplatser för räddningstjänstens fordon och räddningsvägar som underhålls regelbundet.

Brandstationerna inom SKRTJ har idag en sådan bemanning att invändig livräddning genom rökdykning och utvändig livräddning via höjdfordon inte kan påbörjas samtidigt. Den räddningsstyrka som anländer till platsen först kan därför behöva prioritera mellan invändig och utvändig livräddning, till dess att förstärkande enheter (med erforderliga resurser) har anlänt till skadeplatsen.

Vad gäller byggnader som innehåller vårdlokaler, så som sjukhus, särskilda boenden och kriminalvårdsanstalter, sätts stor vikt vid verksamhetens organisatoriska brandskydd. Ofta bygger utrymningsstrategin i denna typ av byggnader på så kallad horisontell utrymning, då personalen ska förflytta personer i lokalerna till angränsande brandcell i samma våningsplan. Vid en brand i en vårdlokal är det därför viktigt att räddningstjänsten så tidigt som möjligt får information om var människor finns i byggnaden, så att rätt skadebegränsande åtgärder kan initieras.

Vid bränder i höga byggnader, över 16 våningsplan, är räddningstjänsten till stor del beroende av det byggnadstekniska brandskyddet. Exempelvis är det viktigt att system för att evakuera rök- och brandgaser från byggnadens trapphus fungerar. Även installationer så som räddningshissar, stigarledningar och eventuella sprinklersystem är viktiga komponenter för att räddningstjänsten ska kunna nå önskad effekt med insatsen.

Många byggnader har särskilda risker som behövas tas i beaktande vid en räddningsinsats, inte minst för insatspersonalens säkerhet. Det kan till exempel vara en industri där det förvaras gasflaskor, eller där det finns gaser som går genom olika rörledningar i byggnaden. Det finns också byggnader som har objekt som är skyddsvärda, inte minst ur kulturhistoriskt perspektiv så som värdefulla ting i kyrkor eller på museer. För denna typ av anläggningar är insatsplaner till stor hjälp för räddningstjänstens personal vid en räddningsinsats. Insatsplanerna utgör ett mycket viktigt beslutsunderlag i genomförandet av räddningsinsatsen.

¹⁷ Förutsättningarna regleras i Boverkets byggregler.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Efter att räddningstjänsten har påbörjat skadebegränsande åtgärder ska personer som är utsatta för fara i byggnaden förflyttas till säker plats, och ingen brandspridning ska ske utanför redan drabbad(e) brandcell(er) ¹⁸ . Räddningstjänstens åtgärder för att bekämpa branden ska minimera negativ miljöpåverkan.	För att begränsa skadeförloppet: • Omedelbar släckinsats • Omedelbar livräddning • Utrymma eller inrymma personer i fara • Riskbedömning För att bryta skadeförloppet: • Invändig och utvändig släckning • Invändig och utvändig evakuering • Förhindra spridning till annan brandcell • Förhindra spridning till annan byggnad • Restvärdesräddning • Akut omhändertagande	• Organisation för rökdykning • Höjdfordon • Tankfordon • Extra rödskyddsutrustning

8.2.2 Brand utomhus

En stor del av de larm som SKRTJ responderar på är bränder utomhus. Till denna olyckstyp hör allt från skogsbränder till bränder i containrar och fordon. Förmågebeskrivningen nedan fokuserar på bränder i skog- och mark eftersom dessa ofta är svårare att hantera och kräver andra typer av nyckelresurser än andra bränder utomhus. Vi vill dock lyfta ett par aspekter som är viktiga att tänka på vid andra typer av bränder utomhus och gör det här i inledningen av avsnittet.

Bränder i fristående objekt utomhus, så som containrar och fordon är vanliga i samtliga av SKRTJ:s kommuner. Många av dem är anlagda. Vid en insats till en brand utomhus behöver räddningsinsatsen som alltid prioritera att rädda liv, egendom och miljö. Ofta är det fristående objekt som brinner, varför räddningstjänsten behöver inrikta insatsen till att förhindra spridning till intilliggande objekt. Det kan till exempel handla om bilar som är parkerade intill en annan brinnande bil, eller sopkärl som står tätt intill varandra. Värt att beakta är att en händelse som inleds som brand utomhus kan sprida sig till en byggnad; till exempel om ett sopkärl är placerad intill en fasad och en brand utbryter i sopkärl. Då menar vi att det blir en brand i byggnad och förmågebeskrivningen framgår därmed i avsnitt 8.2.1.

¹⁸ Med tanke på responstiden och om det byggnadstekniska brandskyddet är korrekt utfört bör ett rimligt antagande vara att den drabbade brandcellen är startbrandcellen. Det vill säga, branden bör kunna begränsas till startbrandcellen.

I förmågebeskrivningen nedan är fokus på mark- och skogsbränder.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Branden ska vara begränsad och under kontroll inom 20 timmar från dess att larmet inkommer till räddningssentralen. Räddningstjänstens insats ska sträva efter att minimera störningar på samhällsviktig verksamhet och begränsa skador på egendom.	För att begränsa skadeförloppet: • Positionering • Ringa in branden och inleda släckning • Upprätta lägesbild och prognos • Riskbedömning • Tidig resurssättning För att bryta skadeförloppet: • Upprätta begränsningslinjer • Släcka brand • Skapa uthållighet • Samverka med markägare	• Terrängfordon • Motorsprutor • Tankfordon • Tolka brandriskdata • Skogsbrandsläp • Flygande resurser så som helikopter och skopande flygplan* • Förstärkningsresurs skogsbrand*

* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

8.2.3 Trafikolycka

I den här typolyckan ryms ett par olika olyckstyper; olycka på väg, järnväg och flyg.

Det är svårt att renodla olyckstyper. Till exempel är många olyckor som händer på eller intill järnvägen inte att klassa som "järnvägsolycka", utan istället suicid, påkörda djur eller bränder intill banvallen. Järnvägsolyckor som är just järnvägsolyckor, och inte något annat, inträffar relativt sällan i SKRTJ:s område och kommer därför inte att beskrivas djupare i detta avsnitt. Precis som för alla olyckstyper är insatspersonalens säkerhet viktig att beakta, och vad gäller arbete på järnväg handlar det specifikt om risker kopplade till el och järnvägstrafik. SKRTJ:s förmåga vid räddningsinsatser på järnväg beskrivs närmare i räddningstjänstens interna dokument för beskrivning av operativ förmåga som är under arbete.

I Nyköpings kommun är Stockholm Skavsta flygplats belägen. För förmågebeskrivning kopplat till flygplatsen hänvisas dels till insatsplanerna för Skavsta, dels till interna dokument för förmågebeskrivning. Vid mindre flygplansolyckor är det viktigt att säkra platsen mot brand, prioritera livräddning och därefter miljöräddning inte minst med tanke på eventuellt läckage av flygbränsle. Vad gäller ansvarsfördelningen vid flygplansolyckor är Sjöfartsverket ansvariga för lokalisering av luftfartyg vid inträffat eller befarat haveri, eller då fara hotar lufttrafiken. När luftfartyget är lokaliserat övergår ansvaret till den kommunala räddningstjänsten.

Vid en inträffad trafikolycka med skadade personer är det viktigt att de skadade personerna kommer till sjukhus så fort som möjligt. I många sammanhang används begreppet "golden hour", vilket betyder att för att personer ska ha så god chans som möjligt att överleva efter en trafikolycka ska de vara på sjukhus inom en timme.

Något som är oerhört viktigt vid SKRTJ:s arbete på vägar är insatspersonalens säkerhet, därför är det av största vikt att etablera en säker arbetsplats i samband med trafikolyckor.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Vid en trafikolycka på väg ska skadade personer vara på sjukhus inom en timme från dess att olyckan inträffade. Vi ska sträva efter att minimera miljö- och samhällspåverkan, utan att göra avkall på säkerheten för insatspersonalen.	För att begränsa skadeförloppet: • Etablera säker arbetsplats • Säkra mot brand i drabbade fordon • Stabilisera olycksfordon • Akut omhändertagande • Riskbedömning För att bryta skadeförloppet: • Losstagnation • Uppsamling och sanering av läckage • Restvärdesräddning	• Verktyg för avancerad losstagnation • Buffertfordon • Tung räddning • Kunskap om risker med olika typer av bränslen

8.2.4 Olycka med farliga ämnen

Sedan 2020 ingår SKRTJ i ett regionalt avtal gällande olyckor med farliga ämnen, se avsnitt 8.1.2. Vid olyckor med farliga ämnen som inträffar i SKRTJ:s respektive kommuner kommer SKRTJ:s resurser högst troligt att vara första räddningsresurs på plats och därför är behovet SKRTJ ha en viss förmåga att hantera denna olyckstyp.

För de Sevesoanläggningar och farliga verksamheter som finns i våra fyra kommuner finns planer för kommunal räddningsinsats där räddningstjänstens förmåga beskrivs.¹⁹

En olycka med farliga ämnen kan ta sig många olycka uttryck. Det kan till exempel vara vid en brand i en byggnad där det förvaras stora mängder farliga ämnen, trafikolyckor med transporter av farligt gods eller utsläpp av farliga ämnen från en industri. Det utsläppta ämnet kan ha olika aggregationstillstånd och vara farligt på olika sätt för omgivningen. Oavsett olyckstyp och vilket ämne det handlar om är det viktigt att räddningspersonalen kan identifiera det utsläppta ämnet och tolka dess viktiga data med hjälp av de beslutsstöd som finns att tillgå, och därefter påbörja skadeavhjälpande åtgärder.

¹⁹ Den kommunala planen för räddningsinsats är indelad i en allmän del och en intern del. Den allmänna delen har diarienummer ROS21/3:14. Vid dags dato håller den interna delen på att upprättas.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Efter räddningstjänstens framkomst ska inga ytterligare människor som befinner sig i närheten av utsläppet skadas eller omkomma. Utsläppet eller dess miljökonsekvenser ska inte heller förvärras efter att räddningstjänsten initierat skadeavhjälpanande åtgärder.	För att begränsa skadeförloppet: • Utrymma eller inrymma personer i fara • Varna personer som kan utsättas för fara • Spärra av riskområde • Omedelbar livräddning (exempelvis livräddande personsanering) • Identifiera och indikera ämne För att bryta skadeförloppet: • Begränsa eller stoppa utflödet • Sanering (personer, egendom och miljö) • Restvärdesräddning	• Organisation för att hantera kemolyckor enligt regiongemensamt avtal* • Kunskap om att tolka data för farliga ämnen • Tankfordon • Förstärkningsresurs CBRN* • Förstärkningsresurs oljeutsläpp*

* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

8.2.5 Naturolycka

Naturolyckor kommer i olika former och olika intensitet. Det kan handla om allt ifrån ras och skred till översvämningar och stormar. Förmågebeskrivningen för naturolycka hålls generell, eftersom effekten som eftersträvas bedöms vara den samma oavsett vilken typ av naturolycka som har inträffat.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Nödställda personer ska evakueras till säker plats och störningar i samhällsviktiga verksamheter ska minimeras.	För att begränsa skadeförloppet: • Säkra framkomlighet på vägar • Evakuera människor • Säkra eller avlägsna (konstruktions)delar som hotar att skada människor, egendom eller miljö För att bryta skadeförloppet: • Pumpa vatten • Invallning • Losstagning • Sågarbete	• Terrängfordon • Motorsprutor • Förstärkningsresurs översvämning* • Förstärkningsresurs sök och räddning (NUSAR)*

	• Samverkan med andra aktörer • Restvärdesräddning	
--	---	--

* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

8.2.6 Drunkning

Ett larm om drunkning är ett väldigt tidskritiskt larm; det krävs att räddningsresurser kommer fram snabbt till platsen och kan lokalisera den drabbade för att sedan få upp personen över vattenytan. På samtliga RIB-stationer i SKRTJ:s område finns ytlivräddare och på heltidsstationen i Nyköping finns räddningsdykare.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Den skadedrabbade ska komma ovanför vattenytan så fort som möjligt för att möjliggöra akut omhändertagande och avtransport till sjukhus.	För att begränsa skadeförloppet: • Snabb larmhantering och positionering • Lokalisering av personen För att bryta skadeförloppet: • Ytlivräddning eller dykning • Akut omhändertagande • Samverkan med andra aktörer	• Räddningsdykare • Ytlivräddare • Båtar • Hansabräddor

8.3 Ledning i räddningstjänsten

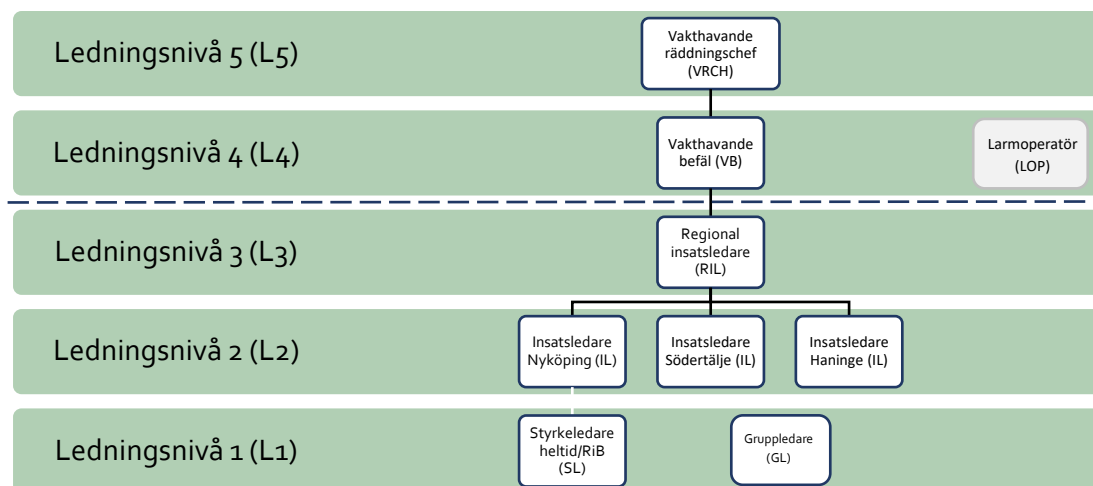
Räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad och räddningsinsatser ska kunna påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap § 3). För att kunna uppnå detta behövs ett väl anpassat räddningsledningssystem. SKRTJ har, dels enskilt, dels genom samverkan med andra, ett räddningsledningssystem som är dimensionerat för att leda de räddningsinsatser som behövs utifrån både den lokala och den regionala riskbilden. Räddningsledningssystemet har tillräcklig kapacitet och robusthet för att hantera flera räddningsinsatser samtidigt och för att hantera omfattande räddningsinsatser.

För att nå en effektiv hantering av olyckor krävs en ledningsorganisation som är väl anpassad för den situation som råder. Principiellt delas vår ledningsförmåga inom två domäner. Dels ska varje enskild räddningsinsats, stor som liten kunna ledas på ett effektivt sätt. Vi har ett flexibelt system med flera ledningsnivåer som kan formas efter olyckans karaktär och omfattning, mängden personal och funktioner som hanterar olyckan och behovet av att samverka med andra aktörer. Målet är alltid att minimera påverkan för de drabbade och på samhället. Den andra domänen inom ledning som ständigt måste hanteras är ledning av räddningstjänsten som system, d.v.s. den centrala ledning som behövs för att genomföra omvärldsbevakning, tolka inkommande larm och skeenden, tillsätta resurser till respektive insats samt prioritera och följa upp dessa, delta i regionala samverkansforum m.m. För detta finns en ständigt bemannad ledningscentral med ett ansvarigt befäl.

SKRTJ samarbetar med Brandkåren Attunda, Uppsala Brandförsvär, Räddningstjänsten Norrtälje, Räddningstjänsten Enköping Håbo, Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Sala-Heby, Storstockholms brandförsvär och Södertörns brandförsvärsförbund (SBFF), vilket benämns Räddningsregion Östra Svealand. Syftet med samarbetet är att skapa bättre förutsättningar för snabb resursuppbbyggnad, uthållighet, tillgång till spetskompetens och förmåga att bibehålla god beredskap. Genom att arbeta enhetligt underlättas samverkan. Samarbetet regleras i ett samverkansavtal och innebär att den resurs som snabbast kan vara på plats, och som är lämplig för händelsen, används vid nödlägen oavsett kommun- eller organisationstillhörighet. Både räddnings- och ledningsresurser larmas gränslöst i syfte att möta de hjälpsökandes behov på ett effektivt sätt.

Inom räddningsregionen där avtalet om gränslös samverkan gäller finns två larm- och ledningscentraler: Räddningscentral Mitt som samlar sju av de nio nämnda räddningstjänstorganisationerna, och Räddningscentralen Stockholms Län (RCSL) som SKRTJ och SBFF larmas och leds från.

I figur 7 illustreras de ledningsfunktioner som är knutna till RCSL. I avsnitt 8.3.1 och 8.3.2 finns en sammanfattande beskrivning över den övergripande ledningen respektive ledning av insats. För djupare beskrivning hänvisas till gemensam ledningsdoktrin för alla de räddningstjänstorganisationer i den räddningsregion som hanteras av Räddningscentral Mitt och Räddningscentralen Stockholms Län.

Figur 7 Ledningsstrukturen inom SKRTJ och SBFF

8.3.1 Övergripande ledning

RCSL bedriver, dygnet runt och året om, övergripande ledning för de 13 kommuner som tillsammans ingår i SKRTJ och SBFF. Den övergripande ledningen bedrivs utifrån en helhetssyn för räddningstjänstverksamheten inom dessa kommuner. Genom RCSL kan SKRTJ anpassa ledning och användning av räddningsresurser utifrån aktuell riskbild och pågående räddningsinsatser.

Den övergripande ledningen bedriver hela tiden omvärldsbevakning för att kunna upptäcka händelser och skeenden som kan föranleda att beredskapen behöver anpassas. Det kan till exempel vara hög brandrisk i skog och mark, stora demonstrationer, social oro eller andra händelser i samhället som kan öka risken för olyckor eller påverka framkomligheten för räddningsresurser. Beredskapen anpassas normalt genom strategiska förflyttningar av olika resurser eller genom att systemet förstärks med ytterligare resurser.

I den övergripande ledningen verkar ledningsnivåerna vakthavande räddningschef (VRCH) (Ledningsnivå 5) och vakthavande befäl (VB) (ledningsnivå 4) samt larmoperatörer (LOP), som alltid finns i tjänst dygnet runt, året om. VB rapporterar till vakthavande räddningschef som är ledningssystemets högsta beslutsfattare och verkar på uppdrag av de två räddningscheferna. VRCH kontaktas vid särskilda händelser eller där organisationen är ansträngd. Vakthavande räddningschef ska kunna leda stora och/eller komplexa insatser eller hårt ansträngda lägen. VRCH finns i beredskap, förväntas kunna verka direkt på distans och ska kunna inställa sig på RCSL inom en timme från att funktionen aktiverats.

Inne på räddningscentralen på Lindvreten, Vårby gård, tjänstgör det vakthavande befälet som tillsammans med ledningsoperatörerna utför övergripande ledning.

RCSL tar emot medlyssningar från samtal till SOS och bedömer om det finns behov av insats från räddningstjänsten. LOP:arna deltar vid behov i samtalen och kan ställa kompletterande frågor. Om det finns ett konstaterat behov, eller om misstanke om behov inte kan undanröjas, larmas resurser enligt framtagna larmplaner.

Ledning av räddningsinsatser påbörjas direkt när räddningscentralen kopplas in i samtalet och börjar göra en bedömning av vad som har inträffat. Övergripande ledning fattar beslut om avsikt och ram för insatsen samt gör prioriteringar gentemot andra pågående insatser och beredskapsläget. Den övergripande ledningen kan fatta beslut om att omfördela resurser utifrån behovet vid den enskilda händelsen och utifrån det aktuella beredskapsläget. Det kan till exempel handla om att prioritera om en specialfunktion som räddningsdykare, tak- och spräng-enhet eller kemresurs. Vid behov initierar den övergripande ledningen samverkan med andra aktörer och säkerställer information till allmänheten om till exempel risker i samband med insatser.

Vakthavande befälets (VB) funktion är att vara ansvarigt befäl och arbetsledare i RCSL. VB disponerar samtliga operativa resurser i de båda organisationerna och är ansvarig för de insatser som genomförs. VB är aktiv och följer händelseutvecklingen i regionen och i möjligaste mån planerar för förväntade hot och insatser. Att identifiera det drabbade sammanhanget, d v s den samlade samhällskonsekvensen av en olycka, är centralt och ligger till grund för att rätt åtgärder och kontakter initieras. VB har rätt att frånga de larmplaner som respektive organisation har angett om det föreligger ett reellt skäl.

De resurser som VB förfogar över används utifrån det behov som förväntas och uppstår. Ledstjärna för resursuppbyggnaden i samband med insatser och förväntat hårt ansträngda lägen är att säkerställa tillräcklig mängd resurser direkt och sedan ta tillbaka dem om det visar sig att de inte behövs. Detta avser såväl räddningsstyrkor som ledningsorganisation. Insatsledningsenheter kan även förflyttas till en mer strategisk placering under perioder då övriga ledningsenheter är upptagna vid långdragna händelser.

Ledningssystemet beskrivs mer utförligt i ett regiongemensamt styrdokument om ledning.

8.3.2 Ledning av insats

Med insatsledning avses ledning och samordning av enskild räddningsinsats. I varje räddningsstyrka finns ett befäl med kompetens för insatsledning av begränsade insatser. Vid olyckor som kräver flera insatta styrkor finns särskilda ledningsresurser för att hantera ett större behov av ledning och samordning.

Vilka resurser som larmas för att leda en räddningsinsats beror på ledningsbehovet för den aktuella händelsen. Den som leder en räddningsinsats kallas för räddningsledare. Denne ansvarar bland annat för att sätta målet med insatsen, fördela uppgifter och resurser utifrån målet och följa upp genomförandet. Räddningsledaren ska kontinuerligt rapportera till den övergripande ledningen hur insatsen genomförs och vilken effekt den ger samt säkerställa samverkan med andra aktörer på skadeplats.

Den som leder det direkta arbetet på skadeplatsen kallas insatschef och är i normalfallet tillika räddningsledare. I vissa fall kan det vara brandmän som arbetar utan befäl på en skadeplats. Om inget annat beslut fattas är högsta befäl på en skadeplats insatschef. Detta fråntar inte högre chefer att under framkörning ta ansvar för insatsen och bidra till insatsens genomförande.

Ambitionen är att alltid bibehålla en stark ledningsorganisation under så lång tid som möjligt vid en inträffad händelse. Detta för att behålla initiativet och för att skapa goda förutsättningar att verka utifrån den inriktning och de helhetsbeslut som är fattade. Ledningsorganisationen är dimensionerad för att kunna hantera omfattande räddningsinsatser men vid extrema behov kan förmågan stärkas ytterligare genom inkallning av extra personal och genom regional samverkan.

Inom RCSL finns i dagsläget tre ledningsnivåer för skadeplatsnära ledning. Dessa är bemanade dygnet runt, årets alla dagar. De tre ledningsnivåerna är:

- Ledningsnivå 1 (L1), styrkeledare (SL). Finns placerad på respektive brandstation med heltids- och RIB-bemannning. Värnen har gruppleddare (GL), vilket även i undantagsfall kan förekomma på RIB-stationerna.
- Ledningsnivå 2 (L2), insatsledare (IL). Finns normalt sett placerad på brandstationen i Nyköping. Inom det gemensamma ledningssystemet (för SBFF och SKRTJ), finns det även insatsledare (L2) som utgår från Haninge respektive Södertälje.
- Ledningsnivå 3 (L3), regional insatsledare (RIL). Utgår normalt sett från Lindvreten brandstationen i Vårby gård, Huddinge.

Ledningsnivå 2 och 3 är resurser för hela det gemensamma ledningssystemet, vilket innebär att de inte är låsta till ett specifikt område utan ska kunna befinna sig och verka inom hela SKRTJ:s och SBFF:s geografiska område.

Inom samverkansavtalet med SBFF finns även en sambands- och ledningsoperatör (SOL) att tillgå för den skadeplatsnära ledningen. SOL är normalt sett placerad på Lindvreten och kan larmas tillsammans med antingen L2 eller L3. Väl framme på skadeplatsen stödjer ledningsoperatören ledningsarbetet med exempelvis radiosamband och dokumentation.

För att förstärka yttre ledning finns en regionsgemensam rutin benämnd Förstärkningsresurs Yttre ledning (FRYL) vilket innebär att den yttre ledningen förstärks med ledningsstöd vilket kan innebära en eller flera personer. Ledningsplats och en yttre stab lokaliseras normalt vid skadeplatsen med hjälp av ledningsfordon och dess utrustning. Vid omfattande och långdragna händelser kan det dock finnas ett behov av att skapa bättre förutsättningar för att leda vilket i regel görs bäst inomhus. Det innebär att ledningsplats och yttre stab kan behöva upprättas i en för ändamålet bra lokal.

Ansvariga roller, både i övergripande ledning och i insatsledning, har ett ständigt ansvar att ompröva ledningsbehov, organisering och enskilda insatsers inriktning utifrån det behov som kan finnas. Med andra ord har VRCH eller VB rätt att fatta beslut som direkt eller indirekt påverkar en enskild räddningsinsats, detta bland annat utifrån att man från den övergripande ledningen har systemperspektivet som inte finns hos insatsledningen.

Responstiden för någon av ledningsenheterna är mindre än 20 minuter för majoriteten av kommunernas tätorter. Ett mindre antal tätorter nås inom en responstid på närmare 30 minuter.

8.3.3 Ledningsstöd

Vid en belastning som medför att VB behöver ledningsstöd ska behovet av inkallning av ledningspersonal eller larmoperatör beaktas.

Vad gäller förstärkt ledning i det lite längre tidsperspektivet så finns ett regionsgemensamt synsätt för upprättande av en stab för ledning av systemet och/eller för ledning av en räddningsinsats eller annan händelse. Det regionsgemensamma synsättet innebär att ett antal olika funktionsbenämningar i regel ska användas, dessa numreras även R1-R9. Observera att flera olika funktioner kan bemannas av en och samma person beroende på typ och dignitet av händelse.

Gemensam stabschefsutbildning har genomförts i räddningsregionen vilket innebär att räddningscentralerna har ett liknande synsätt för hur en stab ska ledas. En stab kommer företrädesvis att upprättas på RC utifrån att ledning av systemet och delar av en eller flera räddningsinsats/-er eller annan händelse behöver samordnas.

8.4 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

Flera av de olyckstyper som kan inträffa inom SKRTJ:s område kan föranleda omfattande räddningsinsatser som tar många resurser i anspråk under lång tid, till exempel en omfattande skogsbrand. Det är dock inte bara enstaka omfattande händelser som kan belasta SKRTJ:s skadeavhjälpande organisation, även flera samtidiga händelser kan innebära att många resurser behöver vara aktiva under en längre tid.

RCSL har god erfarenhet att hantera hög belastning till följd av omfattande och flera samtidiga händelser. SKRTJ har genom samverkansavtalet med SBFF god tillgång till ledningsresurser. Den här möjligheten, att gränslöst förstärka varandra med ledningsresurser inom räddningsregionen, innebär att SKRTJ kan säkerställa en god förmåga till skadeplatsnära ledning även vid hög belastning.

När en olycka inträffar larmas resurser från den eller de närmaste brandstationerna till platsen för att genomföra insatsen. Vid omfattande insatser samlas resurser från ett större område, ofta även från angränsande räddningstjänstorganisationer. Omvänt stöttar även SKRTJ med våra räddningsresurser till andra kommuner när de har behov.

Inom ledningsregionen SKRTJ/SBFF är rutinen, för att upprätthålla beredskapen, normalt sett att inte kalla in extra brandpersonal vid en omfattande händelse. Istället nyttjas det faktum att det inom regionen är relativt tätt mellan räddningsresurser, och en lägre men för stunden acceptabel beredskap för nya insatser kan uppnås genom att fördela kvarvarande resurser över ytan på ett effektivt sätt. Detta innebär att en räddningsstyrka kan flyttas från en plats till en annan för att kompensera för styrkor som redan är insatta. Detta arbete baseras på inhämtade underrättelser från andra organisationer, erfarenheter och riskbedömning kring sannolikheten för nya händelser samt tiden det beräknas ta för att kunna hantera en ny händelse i samma område.

Vid torra och varma perioder är det vanligt förekommande med mark- och skogsbränder. Vid särskilda väderlekar, såsom starka vindar och låg fuktighet, är det vanligt att mark- och skogs-

bränderna blir insatser av en mer resurskrävande karaktär. Sker det då flera mark- och skogsbränder inom kommunerna kan beredskapen och organisationen bli hårt ansatt. Vid sådana situationer kan det även vara så att angränsande förbund och räddningstjänster upplever samma ansträngda läge, vilket leder till att utomstående resurser kan vara upptagna. För att hantera ett sådant läge nyttjas organisationernas samlade resurser heltid, RIB och värn på ett så optimalt sätt som möjligt. Detta för att kunna frigöra brandstyrkorna från insatserna och återupprätta bästa möjliga beredskap i kommunerna och tätorterna. Under alla insatser, oavsett vilken typ av händelse, sker en kontinuerlig resursbedömning av befälen på plats. När resursbehovet är mindre än resurserna på plats ska det meddelas till VB vilka resurser som är dragbara. Detta för att systemledningen och resursfördelningen ska kunna prioriteras och användas effektivt.

Vid extrema situationer med många eller extremt resurskrävande insatser kan det förekomma behov av att vidta mer omfattande åtgärder för att kunna hantera situationen. Inkallning av ledig personal, utökad regional och nationell samverkan med andra räddningstjänster, begäran av stöd från andra myndigheter exempelvis Försvarsmakten, frivilligorganisationer, lokala näringslivsaktörer samt internationella resurser kan förekomma. Vid dessa extrema situationer blir SKRTJ och SBFF en del av den regionala och statliga samordningen som upprättas för ändamålet med möjlighet att både få hjälp, men också en skyldighet att bistå med hjälp till andra som drabbats av en svår situation. Vid en allvarlig händelse eller i ett nödläge har även räddningsregionen en förmåga att kunna bistå med ledning utanför den egna regionen. Räddningscentralen RCSL i Lindvreten har en praktisk erfarenhet av att på mycket kort tid kunna upprätta och systemleda ett annat område för att avlasta och stödja vid omfattande olyckor eller vid systembortfall. Vid förfrågan av externa resurser är det VB, ibland i samråd med VRCH, som upprättar och hanterar kontakten med extern part.

Utifrån de senaste årens omfattande räddningsinsatser, exempelvis skogsbränderna 2014 och 2018, finns för Räddningsregion Östra Svealand förberedda rutiner för givande och mottagande av omfattande stöd till och från andra räddningstjänster i Sverige.

RCSL samverkar kontinuerligt med RCM, till exempel strävar man efter att fördela räddnings- och ledningsresurser för att förbättra beredskapsläget i regionen när olika resurser är upptagna. Ledningscentralerna kan även stötta varandra vid hög belastning. Det finns även etablerad redundans vid händelse av störningar i RCSL.

8.5 Räddningstjänst under höjd beredskap

Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB) bygger på freds räddningstjänstens grund och dimensioneras efter den aktuella hotbilden. Utgångspunkten för arbetet med civilt försvar är krisberedskapen.

I avvaktan på planeringsinriktningar från centrala myndigheter inriktas planeringsarbetet på att säkerställa förmåga och uthållighet i händelse av fredstida kriser och samhällsstörningar. Planeringsarbete genomförs utifrån den nu gällande kommunöverenskommelsen för civilt försvar som omfattar arbete med krigsorganisation, kompetenshöjande åtgärder samt säkerhetsskydd.

Att planera för framtiden under höjd beredskap handlar om att bygga in en flexibilitet och robusthet i organisationen för att kunna verka under alla värsta tänkbara förutsättningar som

påverkar hela samhället och räddningstjänsten. En stor påverkan kan bland annat få effekter på kritisk infrastruktur med bortfall av el och brist i livs- och drivmedelsförsörjning. För räddningstjänstens del innebär det bland annat att flera samtida räddningsinsatser av större omfattning och komplexitet kan komma att behöva hanteras.

Kontinuitetshantering är ett prioriterat område i planeringen för räddningstjänst under höjd beredskap. Genom kontinuitetshantering skapas en robusthet och det säkerställs att verksamheten kan fortsätta att fungera oavsett vad som händer. I den här planeringen ingår bland annat personal, ledningssystem, livsmedel och drivmedelsförsörjning. All planering för räddningstjänst under höjd beredskap utgår från den fredstida förmågan men ska täcka hela hotskalan från olyckor, samhällsstörningar till höjd beredskap och krig. Stora delar av planeringen sker tillsammans med samarbetskommunerna och i samverkan med länsstyrelsen i Södermanland och andra berörda aktörer.

Räddningstjänstens förmåga och uppgifter ska vara motsvarande vid "normal" krishantering och räddningsinsats som vid höjd beredskap. Under höjd beredskap förväntas dock andra typer av händelser med särskilda konsekvenser gällande skadeutfall och hjälpbehov. I LSO kap 8 anges några särskilda uppgifter för kommunal räddningsinsats att utföra under höjd beredskap:

- upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden
- indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel
- delta i åtgärder för första hjälpen och transport av skadade personer och befolkningskydd
- att personal inom en kommuns organisation för räddningstjänst får tas i anspråk för uppgifter som inte rör den egna kommunen.

Gällande de specifika uppgifter som tillkommer enligt LSO 8 kap 2§ i händelse av höjd beredskap så krävs vägledning från centrala myndigheter för att i detalj kunna fortsätta planeringen avseende dessa uppgifter. Den fredstida organisationen innehåller dock förmågor som har relevans även för delar av de tillkommande uppgifterna.

Under handlingsprogramsperioden avser SKRTJ återuppta förmåga för händelser kopplat till höjd beredskap och väpnat angrepp. Beroende på inriktning och ambition i förutsättningarna som regeringen fastställer kan SKRTJ:s arbete för att stärka det civila försvaret och den egna organisationens förmåga att genomföra räddningsinsats under höjd beredskap behöva ändra omfattning och prioritering i förhållande till övrig verksamhet.

9 Uppföljning, utvärdering och lärande

Kapitlet beskriver hur verksamheten följs upp och utvärderas samt hur arbetet med olycksundersökningar fungerar.

9.1 Uppföljning och utvärdering

Målen i handlingsprogrammet följs kontinuerligt upp i olika instanser under verksamhetsåret.

- Uppföljning sker mot tjänsteorganisationen inom respektive kommun i samband med kontinuerliga verksamhetsuppföljningar 4 gånger per år.
- Mot styrande nämnder sker uppföljning i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

Målen i handlingsprogrammet är övergripande och utfallet av uppföljningarna i form av åtgärder eller justeringar arbetas in i kommande års verksamhetsplan i syfte att leverera en agil organisation med ständiga förbättringar och tydlig målstyrning.

Utvärdering: I samband med sammanställningen av årsbokslutet genomförs en utvärdering av resultatet för föregående år. Utvärderingen genomförs av respektive ansvarig funktion/avdelning.

Utvärderingen av uppfyllnaden av verksamhetsmålen sker via verksamhetsvisa uppföljningar av respektive verksamhet. Resultat och måluppfyllnad dokumenteras löpande i dokumentet Verksamhetsplan och budget för respektive år.

Verksamheten ska utvärderas under sista året av handlingsprogrammets giltighetstid utifrån målen i handlingsprogrammen. Utvärderingen syftar till att dels kvantifiera effekterna av de egna verksamheterna, dels uppskatta hur utfallet har påverkats av samhällsutvecklingen i övrigt.

9.2 Olycksundersökning och AAR

SKRTJ undersöker olyckor och tillbud utifrån lag (2003:778) om olyckor (3 kap. 1 §) med syftet att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomfördes.

Undersökningarna har ett lärande perspektiv och syftar till att undvika att liknande händelser inträffar igen samt att dra lärdomar från insatser för att förbättra den egna organisationen. Våra undersökningar syftar däremot inte till att hitta fel eller misstag av enskilda personer.

Storleken på olycksundersökningen samt fokus kan variera kraftigt utifrån inträffad händelse allt ifrån den lilla olyckan som dokumenteras i händelserapporten till en större händelse vilken medför en större fördjupande rapport.

Bilaga A: Dokumentförteckning

Följande avtal gällde vid tidpunkten för handlingsprogrammets fastställande:

- Avtal om gemensam räddningstjänst med Oxelösunds kommun
- Avtal om gemensam räddningstjänst med Trosa kommun
- Avtal om gemensam räddningstjänst med Gnesta kommun
- Avtal med Tystberga räddningsvårn
- Avtal med Kila frivilliga brandkår
- Avtal med Nävekvarns räddningsvårn
- Samverkansavtal med Södertörns Brandförsvarsförbund om anslutning till Räddningscentralen Stockholms län, avseende samverkan i ett gemensamt ledningssystem
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Enköping-Håbo
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Sala-Heby
- Samverkansavtal Brandkåren Attunda
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Norrtälje
- Samverkansavtal Storstockholms brandförsvär
- Samverkansavtal Södertörns Brandförsvarsförbund
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Gotland
- Samverkansavtal Uppsala Brandförsvär
- Underavtal till samverkansavtal ovan med regionens räddningstjänster avseende gemensamma specialresurser för hantering av farliga ämnen, benämns Regionskem
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Östra Götaland
- Samverkansavtal med räddningstjänsterna i Södermanland; Eskilstuna kommun, Strängnäs kommun, Flens kommun, Västra Sörmlands Räddningstjänst (Katrineholm och Vingåker)
- Försäkringsbranschens restvärdesräddning AB
- Region Södermanland
- SOS Alarm AB via Södertörns Brandförsvarsförbund SBFF
- Stockholm Skavstas flygplats avseende befattningen räddningschef vid flygplatsen
- Samarbetsavtal gällande oljeskydd med Oxelösunds hamn

Följande referensdokument hänvisas till i handlingsprogrammet:

- Riskanalys Sörmlandskustens räddningstjänst – underlag till handlingsprogram från 2019
- Tillsynsplan, beslutad av räddningschef 2019-09-23
- Kommunal plan för räddningsinsats vid verksamheter som använder farliga ämnen, beslutad av Räddningschefen 2021-06-23, (allmän del)
- Kommunal plan för räddningsinsats vid verksamheter som använder farliga ämnen, under arbete, (intern del)
- Sörmlandskustens räddningstjänst operativa förmåga - under arbete
- Regiongemensamt styrdokument om ledning – under arbete

Bilaga B: Beskrivning av samråd

Detta handlingsprogram utgör en omarbetning och uppdatering av handlingsprogrammet från 2020 i syfte att leva upp till MSB:s föreskrift om handlingsprogram. Samråd med direkt berörda aktörer, intressenter och allmänheten skedde under framtagandet av handlingsprogrammet som antogs under 2020.

Inget nytt samråd har bedömts nödvändigt vid framtagandet av denna version av handlingsprogrammet, då det har betraktats som en omarbetning och revidering av hur handlingsprogrammet är strukturerat och utformat och inget har tillförts eller ändrats innehållsmässigt.

Bilaga C: Hamnar och dess gränser i vatten

Hamnar och deras gränser i vattnet

Den kommunala räddningstjänsten ansvarar för räddningsinsatser inom hamnområdet. I följande bilder förklarar vi detta område genom avvikande färgmarkering.

I **Nyköping**, bild 1 nedan begränsas området av Stadsfjärden, väster om meridianen genom Brandholmens fyr.

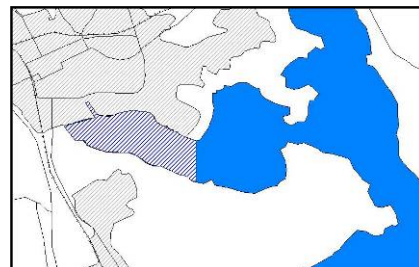

Bild 1

I **Studsвик**, bild 2 nedan begränsas området av den del av hamnområdet som enligt sjökortet är stängt för obehöriga och markeras av bojar i Tvären.

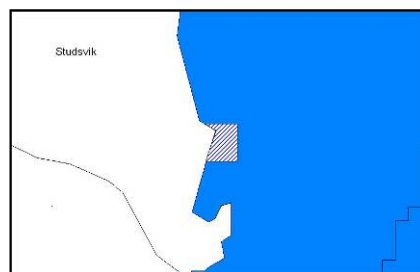

Bild 2

I **Trosa**, bild 3 nedan begränsas området till vattnen Hållsviken, Trosa Hamn och Östra stadsfjärden, begränsade av en linje från nordöstra udden vid Eknäs rakt österut mot Öbolandet i väster och i öster en linje från Stora Kronskaers sydligaste udde rakt västerut mot Lilla Kronskaer.

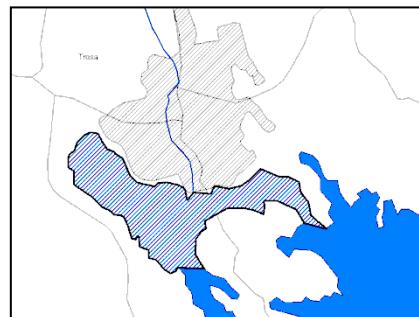

Bild 3

I **Oxelösund**, bild 4 nedan begränsas området till vattnen innanför linjen Djursgravens västra sida till Jagersös nordvästra udde, via Kättingen till Femöre, linjen östra spetsen Ljungholmen till nordvästra udden Furön (Bjurshalsen), Furöns norra strandlinje till nordöstra spetsen Furön, via kumlet nordöst Furön till Danviksholmens norra spets där efter nordvart via västra sidan om Hästholmen, Höga Hästholmen och Korpholmen och slutligen rakt in mot Brannäs.

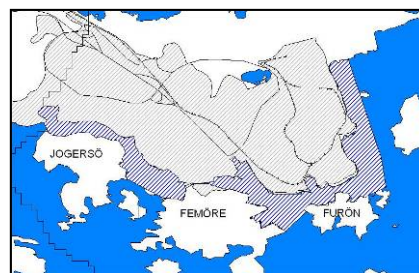

Bild 4

18

Kommunkontoret

Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-02-09
Diarienummer
KS 2022/27

Framtagande av VA-plan och VA-policy för Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige överlåter till teknik- och servicenämnden att ta fram förslag till ny VA-policy för Trosa kommun som del i arbetet med att ta fram en VA-plan.

Ärendet

I Trosa kommun pågår en process för att ta fram en VA-plan. Tekniska enheten leder arbetet då det ligger inom teknik- och servicenämndens ansvarsområde. En VA-plan är ett dokument som redovisar ansvarsfördelning och rollfördelning inom kommunen och som kan tydliggöra hur VA-planeringsarbetet ska bedrivas i framtiden. VA-planen ska:

- tas fram genom ett förvaltningsövergripande arbete och vara väl politiskt förankrad,
- innehålla en beskrivning av VA-försörjningen och dess påverkan på vattenstatus (motsvarande en VA-översikt),
- innehålla en VA-policy eller motsvarande politiskt beslutad viljeyttring med principer för prioriteringar mellan åtgärder och mellan geografiska områden,
- kunna utgöra underlag för beslut om finansiering av föreslagna åtgärder.

Trosa kommun har sedan tidigare en antagen VA-policy. I policyn anges att kommunstyrelsens ekoutskott ansvarar för att VA-policyn uppdateras. Eftersom framtagande av ny VA-policy är en del i framtagandet av VA-planen föreslås det att teknik- och servicenämnden tar över ansvaret från ekoutskottet gällande VA-policyn för att få en bättre samordning.

Kommunstyrelsens ekoutskott ska även fortsättningsvis hållas informerade och delaktiga i det löpande arbetet med framtagandet av VA-plan för Trosa kommun.

Helena Edenborg
Kanslichef

19

§ 7

VON 2022/9

Förändrad debiteringsform och avgiftsnivå för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet

Beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Cyklar som hjälpmedel till vuxna ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel från och med den 1 april 2022.
2. Engångsavgifter för övertagande av hjälpmedel i form av cykel antas enligt följande:
 - a) Ny cykel – 5000 kronor
 - b) Begagnad cykel – 2500 kronor
 - c) Redan förskriven cykel – 2500 kronor

Ärendet

Hjälpmedelscentralen ska tillgodose behov av hjälpmedel för personer i länet med funktionsvariationer. Det stora flertalet hjälpmedel är så kallade samhällsbetalda hjälpmedel som kan tillhandahållas på olika sätt; som hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Cyklar som tidigare har förskrivits till vuxna, exklusive patienter med synnedsättning, tillhör debiteringsformen hyreshjälpmedel. Ett hyreshjälpmedel innebär att patienten hyr ett hjälpmedel och Hjälpmedelscentralen ansvarar för reparationer, leveranser och förvaring.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (Region Sörmland) har den 29 oktober 2021 beslutat att föreslå regionfullmäktige att besluta att cyklar för vuxna från och med den 1 april 2022 ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel där patienten betalar ett subventionerat pris och sedan äger och övertar hela ansvaret för sin cykel.

Regionfullmäktige ska fatta beslut på sammanträde den 15 februari 2022. Eftersom både regionen och länets kommuner ansvarar för förskrivning och tillhandahållande av hjälpmedlen för brukare och patienter i länet föreslås att likalydande beslut fattas i både regionfullmäktige och länets kommunfullmäktige.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Helena Koch (M) föreslår vård- och omsorgsnämnden att bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Vård- och omsorgsnämnden bifaller ordförandens förslag.

Forts.

Forts. § 7

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Fredrik Yllman 2021-01-13
- Protokoll Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, 2021-10-29 § 23/21

Kopia till:

Kommunstyrelsen
Region Sörmland

Kanslienheten

Emma Svedin
Nämnd-/bolagssekreterare
0156-522 50
emma.svedin@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-01-13
Diarienummer
VON 2022/9

Förändrad debiteringsform och avgiftsnivå för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Cyklar som hjälpmedel till vuxna ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel från och med den 1 april 2022.
2. Engångsavgifter för övertagande av hjälpmedel i form av cykel antas enligt följande:
 - a) Ny cykel – 5000 kronor
 - b) Begagnad cykel – 2500 kronor
 - c) Redan förskriven cykel – 2500 kronor

Ärendet

Hjälpmedelscentralen ska tillgodose behov av hjälpmedel för personer i länet med funktionsvariationer. Det stora flertalet hjälpmedel är så kallade samhällsbetalda hjälpmedel som kan tillhandahållas på olika sätt; som hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Cyklar som tidigare har förskrivits till vuxna, exklusive patienter med synnedsättning, tillhör debiteringsformen hyreshjälpmedel. Ett hyreshjälpmedel innebär att patienten hyr ett hjälpmedel och Hjälpmedelscentralen ansvarar för reparationer, leveranser och förvaring. Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (Region Sörmland) har den 29 oktober 2021 beslutat att föreslå regionfullmäktige att besluta att cyklar för vuxna från och med den 1 april 2022 ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel där patienten betalar ett subventionerat pris och sedan äger och övertar hela ansvaret för sin cykel.

Regionfullmäktige ska fatta beslut på sammanträde den 15 februari 2022. Eftersom både regionen och länets kommuner ansvarar för förskrivning och tillhandahållande av hjälpmedlen för brukare och patienter i länet föreslås att likalydande beslut fattas i både regionfullmäktige och länets kommunfullmäktige.

Fredrik Yllman
Produktionschef

Bilagor

Protokoll Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, 2021-10-29 § 23/21.

Beslut till

Kommunstyrelsen
Region Sörmland

§ 23/21 Förändrad debiteringsform och avgiftsnivå för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet

Diarienummer: NSV21-0024

Behandlat av	Mötesdatum	Ärendenr
1 Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	2021-10-29	§ 23/21

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds förslag till regionstyrelsens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Cyklar som hjälpmedel till vuxna ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel från och med den 1 april 2022.
2. Engångsavgifter för övertagande av hjälpmedel i form av cykel antas enligt följande:
 - a) Ny cykel – 5000 kr
 - b) Begagnad cykel – 2500 kr
 - c) Redan förskriven cykel – 2500 kr
3. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrad debiteringsform och avgift för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 april 2022 då beslutet föreslås träda ikraft.
4. Beslutet gäller från och med 1 april 2022.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds beslut

5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Proposition

Ordförande Jacob Sandgren (S), ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärende

Bakgrund

Hjälpmedelscentralen ska tillgodose behov av hjälpmedel för personer i länet med funktionsvariationer. Det stora flertalet hjälpmedel är så kallade samhällsbetalda hjälpmedel som kan tillhandahållas på olika sätt; som hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel.

Cyklar som tidigare har förskrivits till vuxna, exklusive patienter med synnedsättning, tillhör debiteringsformen hyreshjälpmedel. Ett hyreshjälpmedel innebär att patienten hyr ett hjälpmedel och Hjälpmedelscentralen ansvarar för reparationer, leveranser och förvaring. I samband med uthyrningen informeras patienten om regler, ansvar och förutsättningar för lånet.

Aktuellt förslag

Cyklar föreslås nu istället övergå till att tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel där patienten äger och övertar hela ansvaret för sin cykel. Det innebär att när kriterierna för att förskrivas en cykel är uppfyllda erbjuds patienten att betala en subventionerad summa på 5 000 kr för en ny cykel eller 2 500 kr för en begagnad cykel. Efter det att beloppet betalats övergår ägandet till patienten.

För patienter med synnedsättning betraktas cyklar redan nu som ett försäljningshjälpmedel. Det framtagna förslaget innebär att hanteringen av förskrivna cyklar blir densamma, oavsett patientens funktionsvariation. Den subventionerade summan som betalas av patienten blir densamma för alla vuxna som får en cykel förskriven.

Förslaget att ändra debiteringsformen från hyreshjälpmedel till försäljning föreslås gälla för vuxna. Barn med förskriven cykel får under året de fyller 19 år ett erbjudande om att köpa sin cykel för 2500 kr, inklusive moms, alternativt återlämna sin cykel till Hjälpmedelscentralen senast 1 januari det år hen fyller 20 år.

Engångsavgift för hjälpmedel i form av cyklar

Ny cykel – 5000 kr

Begagnad cykel – 2500 kr

Redan förskrivna cyklar – 2500 kr

Ärendets beredning och beslut

Förslaget har beretts av Länsstyrgruppen och beredningsgruppen som ställer sig bakom förslaget. Brukarrådet har informerats och erbjudits möjlighet att inkomma med frågeställningar och synpunkter. Inga synpunkter på förslaget har inkommit.

Enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) får kommuner och regioner ta ut en avgift för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt för kommuner och regioner enligt 5 kap. 1 § kommunallagen. Det är fullmäktige som ska fatta beslut om viktiga ekonomiska frågor som taxor och avgifter. Eftersom både regionen och länets kommuner ansvarar för förskrivning och tillhandahållande av hjälpmedel för brukare och patienter i länet ska beslut fattas i både regionfullmäktige och kommunfullmäktige.

Omvärldsbevakning

Flera regioner tillhandahåller cyklar i sortimentet endast för barn. Fem regioner tillhandahåller cyklar för både barn och vuxna. Flera regioner har en struktur där patienten övertar ägandet av cykeln, antingen i samband med utprovning av cykeln, eller när barnet blir vuxet. Processen och patientens kostnad ser olika ut i de olika regionerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2021-10-05

Beslutet expedieras till

Länets kommuner
Hjälpmedelscentralen
Akten

Handläggare
Annelie Söderbäck
Hjälpmedelscentralen

Datum
2021-10-05

Dokumentnummer
NSV21-0024-1

Ärendegång
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Mötesdatum
2021-10-29

Förändrad debiteringsform och avgiftsnivå för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet

Förslag till beslut

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds förslag till regionstyrelsens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Cyklar som hjälpmedel till vuxna ska tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel från och med den 1 april 2022.
2. Engångsavgifter för övertagande av hjälpmedel i form av cykel antas enligt följande:
 - a) Ny cykel – 5000 kr
 - b) Begagnad cykel – 2500 kr
 - c) Redan förskriven cykel – 2500 kr
3. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrad debiteringsform och avgift för cyklar inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 april 2022 då beslutet föreslås träda ikraft.
4. Beslutet gäller från och med 1 april 2022.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds beslut

5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Bakgrund

Hjälpmedelscentralen ska tillgodose behov av hjälpmedel för personer i länet med funktionsvariationer. Det stora flertalet hjälpmedel är så kallade samhällsbetalda hjälpmedel som kan tillhandahållas på olika sätt; som hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel.

Handläggare
Annelie Söderbäck
Hjälpmedelscentralen

Datum
2021-10-05

Dokumentnummer
NSV21-0024-1

Cyklar som tidigare har förskrivits till vuxna, exklusive patienter med synnedsättning, tillhör debiteringsformen hyreshjälpmedel. Ett hyreshjälpmedel innebär att patienten hyr ett hjälpmedel och Hjälpmedelscentralen ansvarar för reparationer, leveranser och förvaring. I samband med uthyrningen informeras patienten om regler, ansvar och förutsättningar för lånet.

Aktuellt förslag

Cyklar föreslås nu istället övergå till att tillhöra debiteringsformen försäljningshjälpmedel där patienten äger och övertar hela ansvaret för sin cykel. Det innebär att när kriterierna för att förskrivas en cykel är uppfyllda erbjuds patienten att betala en subventionerad summa på 5 000 kr för en ny cykel eller 2 500 kr för en begagnad cykel. Efter det att beloppet betalats övergår ägandet till patienten.

För patienter med synnedsättning betraktas cyklar redan nu som ett försäljningshjälpmedel. Det framtagna förslaget innebär att hanteringen av förskrivna cyklar blir densamma, oavsett patientens funktionsvariation. Den subventionerade summan som betalas av patienten blir densamma för alla vuxna som får en cykel förskriven.

Förslaget att ändra debiteringsformen från hyreshjälpmedel till försäljning föreslås gälla för vuxna. Barn med förskriven cykel får under året de fyller 19 år ett erbjudande om att köpa sin cykel för 2500 kr, inklusive moms, alternativt återlämna sin cykel till Hjälpmedelscentralen senast 1 januari det år hen fyller 20 år.

Engångsavgift för hjälpmedel i form av cyklar

Ny cykel – 5000 kr
Begagnad cykel – 2500 kr
Redan förskrivna cyklar – 2500 kr

Ärendets beredning och beslut

Förslaget har beretts av Länsstyrgruppen och beredningsgruppen som ställer sig bakom förslaget. Brukarrådet har informerats och erbjudits möjlighet att inkomma med frågeställningar och synpunkter. Inga synpunkter på förslaget har inkommit.

Enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) får kommuner och regioner ta ut en avgift för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt för kommuner och regioner enligt 5 kap. 1 § kommunallagen. Det är fullmäktige som ska fatta beslut om viktiga ekonomiska frågor som taxor och avgifter. Eftersom både regionen och länets kommuner ansvarar för förskrivning och tillhandahållande av hjälpmedel för brukare och patienter i länet ska beslut fattas i både regionfullmäktige och kommunfullmäktige.

Handläggare
Annelie Söderbäck
Hjälpmedelscentralen

Datum
2021-10-05

Dokumentnummer
NSV21-0024-1

Omvärldsbevakning

Flera regioner tillhandahåller cyklar i sortimentet endast för barn. Fem regioner tillhandahåller cyklar för både barn och vuxna. Flera regioner har en struktur där patienten övertar ägandet av cykeln, antingen i samband med utprovning av cykeln, eller när barnet blir vuxet. Processen och patientens kostnad ser olika ut i de olika regionerna.

Konsekvenser

Den förändrade debiteringsformen förväntas inte innebära en ökad kostnad för cyklar i denna kategori. Samtidigt uppnås en likställighet mellan individer i behov av cykel som hjälpmedel. Behovet av lageryta och intern hantering bedöms minska.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2021-10-05

Beslutet expedieras till

Länets kommuner
Hjälpmedelscentralen
Akten

20

Kommunkontoret

Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2022-02-09
Diarienummer
KS 2021/106

Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård.

Ärendet

Regionfullmäktige i Region Sörmland har i beslut 2021-11-23 rekommenderat samtliga kommuner i Sörmland att anta förslaget om revidering av reglementet för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har initierat revidering av reglemente på grund av ändringar gällande:

- Nämndens ansvar innehåller en mer kortfattad beskrivning av verksamheter och ansvarsområden att utveckla samverkan kring, istället för målgrupper.
- Digitala sammanträden möjliggörs för nämnden, vid extraordinära händelser/situationer, med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans. Presidiet och protokollförare ska dock befinna sig i, eller i anslutning till, utlyst sammanträdeslokal.
- Ersättare för ordföranden har tydliggjorts med reglering på kort och lång sikt.
- Digitala arbetsformer för kallelse samt justering och publicering har förtydligats.

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

Protokollsutdrag Regionfullmäktige 2021-11-23 § 130.
Förslag till reviderade reglementen.

§ 130/21 Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Diarienummer: RS-LED21-2982

Behandlat av	Mötesdatum	Ärendenr
1 Regionstyrelsen	2021-11-09	§ 244/21
2 Regionfullmäktige	2021-11-23	§ 130/21

Regionfullmäktiges beslut

1. Reviderat reglemente antas.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrat reglemente före den 1 januari 2022 då beslutet föreslås träda ikraft.
3. Beslutet gäller från och med 1 januari 2022.

Yrkande

Jacob Sandberg (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Proposition

Ordförande Tomas Borin (VfP) ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har initierat revidering av reglemente på grund av ändringar gällande:

- Nämndens ansvar innehåller en mer kortfattad beskrivning av verksamheter och ansvarsområden att utveckla samverkan kring, istället för målgrupper.
- Digitala sammanträden möjliggörs för nämnden, vid extraordinära händelser/situationer, med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans. Presidiet och protokollförare ska dock befinna sig i, eller i anslutning till, utlyst sammanträdeslokal.
- Ersättare för ordföranden har tydliggjorts med reglering på kort och lång sikt.

- Digitala arbetsformer för kallelse samt justering och publicering har förtydligats.

Ovan beskrivna förändringar i reglementet har informerats och diskuterats vid nämndens sammanträden i maj och september 2021.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag regionstyrelsen 2021-11-09, § 244/21

Tjänsteutlåtande 2021-11-01

Reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Protokollsutdrag nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, NSV, 2021-10-29, § 22/21

Beslutet expedieras till

Samtliga kommuner i Sörmland

Länsgemensamt regionalt stöd

Controller för styrande dokument

Akten

§ 22/21 Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Diarienummer: NSV21-0013

Behandlat av	Mötesdatum	Ärendenr
1 Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	2021-10-29	§ 22/21

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds förslag till regionstyrelsens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Reviderat reglemente antas.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrat reglemente före den 1 januari 2022 då beslutet föreslås träda ikraft.
3. Beslutet gäller från och med 1 januari 2022.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds beslut för egen del

4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Proposition

Ordförande Jacob Sandgren (S), ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har initierat revidering av reglemente på grund av ändringar gällande:

- Nämndens ansvar innehåller en mer kortfattad beskrivning av verksamheter och ansvarsområden att utveckla samverkan kring, istället för målgrupper

- Digitala sammanträden möjliggörs för nämnden, vid extraordinära händelser/situationer, med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans. Presidiet och protokollförare ska dock befinna sig i, eller i anslutning till, utlyst sammanträdeslokal.
- Ersättare för ordföranden har tydliggjorts med reglering på kort och lång sikt
- Digitala arbetsformer för kallelse samt justering och publicering har förtydligats

Ovan beskrivna förändringar i reglementet har informerats och diskuterats vid nämndens sammanträden i maj och september 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2021-10-06

Reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Beslutet expedieras till

Länets alla kommuner

Länsgemensamt regionalt stöd

Controller för styrande dokument

Handläggare

Titti Kendall

Länsgemensamt regionalt stöd

Datum

2021-10-06

Dokumentnummer

NSV21-0013-2

Ärendegång

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Mötesdatum

2021-10-29

Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Förslag till beslut

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård förslår till regionstyrelsens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Reviderat reglemente antas.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrat reglemente före den 1 januari 2022 då beslutet föreslås träda ikraft.
3. Beslutet gäller från och med 1 januari 2022.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård beslutar för egen del

4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har initierat revidering av reglemente på grund av ändringar gällande:

- Nämndens ansvar innehåller en mer kortfattad beskrivning av verksamheter och ansvarsområden att utveckla samverkan kring, istället för målgrupper
- Digitala sammanträden möjliggörs för nämnden, vid extraordinära händelser/situationer, med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans. Presidiet och protokollförare ska dock befinna sig i, eller i anslutning till, utlyst sammanträdeslokal.
- Ersättare för ordföranden har tydliggjorts med reglering på kort och lång sikt
- Digitala arbetsformer för kallelse samt justering och publicering har förtydligats

Ovan beskrivna förändringar i reglementet har informerats och diskuterats vid nämndens sammanträden i maj och september 2021.

Handläggare

Titti Kendall

Länsgemensamt regionalt stöd

Datum

2021-10-06

Dokumentnummer

NSV21-0013-2

Konsekvenser

Genom revideringen ges nämnden möjlighet att sammanträda digitalt vid extraordinära händelser för att kunna upprätthålla beslutsfattande och nödvändig samverkan. Nämndens samverkansområden tydliggörs i reglementet vilket innebär ökade möjligheter till uppföljning och samverkan.

Beslutsunderlag

Reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Beslutet expedieras till

Länets alla kommuner

Länsgemensamt regionalt stöd

Controller för styrande dokument

Alla

Dokumentansvarig

Länsgemensamt regionalt stöd

Titti Kendall

Avser

Processområde: Styra och besluta

Beslutad av

Klicka eller tryck här för att ange text.

Giltig från

Klicka eller tryck här för att
ange datum.

Dokumentkategori

Huvuddokument (styrande dokument)

Dokumentnummer

NSV21-0013-1

Reglemente för nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

I den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ingår Region Sörmland och kommunerna Eskilstuna, Strängnäs, Katrineholm, Vingåker, Flen, Nyköping, Oxelösund, Trosa och Gnesta (nedan gemensamt kallade huvudmän.

Region Sörmland är värdregion och den gemensamma nämnden ingår i regionens organisation.

1 Nämndens ansvar

Syftet med en gemensam nämnd för samverkan och utveckling av socialtjänst och delar av hälso- och sjukvården i Sörmland är att:

- Tillvarata de synergier som ligger i att samverka i hela regionen mellan de olika huvudmännen
- Förbättra kvaliteten inom berörda verksamheter
- Öka effektivitet inom berörda verksamheter
- Skapa ett län med så likvärdig service som möjligt inom berörda områden

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige i respektive kommun och i regionen anger, ansvarar den gemensamma nämnden för följande verksamheter:

- **Hjälpmedelsförsörjningen**

Nämndens ansvar innebär att:

- tillhandahålla individuella hjälpmedel för daglig livsföring, vård och behandling, inkontinens samt grundutrustning till personer med funktionsnedsättning
- trygga en god, effektiv och lättillgänglig hjälpmedelsförsörjning för invånarna i Sörmland
- den har ett vårdgivaransvar för den vård som ges vid hjälpmedelscentralen
- bereda frågor och regelverk rörande sortiment enligt hälso- och sjukvårdslagen, (2017:30)
- reglera eventuella avgifter för hjälpmedel

- besluta om riktlinjer för hjälpmedelsförsörjningen
- fastställa erforderliga krav på förskrivare av hjälpmedel
- besluta om och följa upp prismodell för hjälpmedel gentemot huvudmännen
- bevaka policyfrågor och följa utvecklingen inom området

- **Länsgemensamt regionalt stöd**

Nämnden ansvarar för det regionala stödet inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. Uppdraget är att stödja länets struktur för samverkan och utgöra en länk mellan nationell, regional och lokal nivå. Länsgemensamt regionalt stöd ska följa och omvärldsbevaka områdets utveckling och initiera frågor till nämnd och länsstyrgrupp samt bereda ärenden till nämnden.

- **FoU i Sörmland**

Nämnden ansvarar för FoU i Sörmland. Uppdraget är att arbeta för att stärka långsiktiga regionala strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten och angränsande delar av hälso- och sjukvården i Sörmland. FoU i Sörmland stödjer utvecklingen av en evidensbaserad praktik inom kommuner och region, med syfte att erbjuda patienter och brukare insatser som bygger på bästa tillgängliga kunskap.

- **Vård- och omsorgscollege**

Nämnden ansvarar för Vård- och omsorgscollege i Sörmland. Uppdraget är att samordna och effektivisera samarbetet mellan arbetsgivare, utbildningsanordnare, fackliga organisationer samt arbetsförmedlingen. I uppdraget ingår även att säkerställa kvaliteten på utbildningen och bidra till kompetensförsörjning.

Nämnden ska vidare följa upp och föreslå utveckling av samverkansmöjligheter till huvudmännen inom följande områden för socialtjänst och delar av den angränsande hälso- och sjukvården:

- Gemensamma områden inom den nationella kunskapsstyrningen för hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- Hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbete mot fysisk och psykisk ohälsa i alla åldrar där gemensamma insatser behövs för att bidra till högre kvalitet och effektivitet
- E-hälsa samt användandet av digitala verktyg och digitalt informationsutbyte mellan huvudmännen

Nämnden kan besluta om operativa riktlinjer för huvudmännen och kan föreslå rekommendationer till huvudmännen i principiella frågor.

Nämnden kan samla in data från huvudmännen i syfte att kartlägga och utveckla samverkan kring socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård.

Nämnden har rätt att inom givna budgetramar anställa personal. Nämnden ska i möjligaste mån följa värdregionens budgetprocess.

2 Förändring av nämndens ansvarsområde

För att förändra den gemensamma nämndens ansvarsområde krävs beslut om nytt reglemente i samtliga huvudmäns fullmäktige. Förutom det som regleras särskilt i detta reglemente gäller tillämpliga delar av kommunallagen.

3 Nämndens sammansättning

Ledamöter och ersättare väljs för fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år då val i hela riket har ägt rum.

Gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård består av 15 ledamöter. Av dessa utser regionen 6 ledamöter och respektive kommun en ledamot vardera. För varje ledamot utses en ersättare.

Av kommunallagen följer att värdregionen ska välja ordförande och vice ordförande. Parterna är överens om att ordförande nomineras från Region Sörmland och 1:e och 2:a vice ordförande nomineras från kommunerna. Presidiet består av ordförande och två vice ordförande. Nämnden nominerar 1:e och 2:a vice ordförande bland kommunernas ledamöter. Regionfullmäktige förrättar valet.

Ersättare för ordföranden

En ålderspresident ska inleda tills nämnden har valt en tillfällig ordförande för resten av sammanträdet, om ordföranden inte kan delta.

4 Sammanträden

Nämnden sammanträder på tid och plats som nämnden bestämmer. Nämnden får, vid extraordinära händelser/situationer, sammanträda med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans. Presidiet och protokollförare ska dock befinna sig i, eller i anslutning till, utlyst sammanträdeslokal. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ordföranden får efter samråd med vice

Dokumenttitel

Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring
socialtjänst och vård

Dokumentnummer

NSV21-0013-1

ordförandena bestämma att sammanträdet ska genomföras med samtliga ledamöter och ersättare närvarande på distans i enlighet med villkoren i detta stycke.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

5 Ersättning till ledamot

Respektive huvudman betalar ut eventuell ersättning till ledamöter och ersättare i den gemensamma nämnden.

6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från samma huvudman som ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe.

Om ordinarie ledamot infinner sig vid sammanträde där ersättare tjänstgör fullgör denne tjänstgöring till och med beslut i det ärende som behandlas.

En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts och jäv inte längre föreligger.

Ersättare som ej tjänstgör får delta i överläggningarna, men ej i besluten.

7 Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller en vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde utser nämnden ersättare. En ålderspresident ska inleda tills nämnden har valt en tillfällig ordförande för resten av sammanträdet (om ordföranden inte kan delta).

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får regionfullmäktige utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

8 Anmälan om förhinder

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare.

9 Beslutsföret

Nämnden får handlägga ärenden bara när fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

10 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträden. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska på lämpligt sätt, företrädesvis via e-post, delges varje ledamot och ersättare minst sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista och av förslag till beslut och underlag till ärendet. Kallelsen ska också tillhandahållas respektive huvudmans registrator för kännedom via webbpublicering.

11 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot och ska delges samtliga huvudmän till dess registrator. Justeringen ska tillkännages på var och en av de samverkande kommunernas och regionens anslagstavlor.

Justerat protokoll med underliggande handlingar publiceras på regionens externa webb och meddelande om detta delges.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

12 Reservationer och mening antecknad till protokollet

Förtroendevald som deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslutet. Reservationen ska anmälas innan sammanträdet avslutas.

Reservationen kan vara skriftlig och ska lämnas till sekreteraren före justering.

Ledamot har rätt att få sin mening antecknad i protokollet i form av yttrande.

13 Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordförande, eller annan som nämnden bestämmer.

14 Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordförande och kontrasteras av anställd som nämnden bestämmer.

Dokumenttitel

Revidering av reglemente för nämnden för samverkan kring
socialtjänst och vård

Dokumentnummer

NSV21-0013-1

15 Delegering

Nämndens rätt att delegera beslutanderätt regleras i kommunallagen.
Nämnden beslutar om delegation i särskilt dokument som anger delegater,
liksom delegeringens omfattning.

16 Revision

Nämnden kan granskas av revisorerna i var och en av huvudmännen.
Frågan om ansvarsfrihet för nämnden ska prövas av samtliga huvudmäns
fullmäktige.

17 Beredningsgrupper

Nämnden ska arbeta med en beredningsgrupp – Länsstyrgruppen för
närvård i Sörmland.

21

Svar på motion – Program för friluftsliv

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

Friluftsliv är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv och kan medföra en rad positiva effekter för hälsan. Det är därför glädjande att intresset för friluftsliv är stort både hos invånare i kommunen och hos besökare. På Trosa turistcenters webbplats informeras det om friluftsaktiviteter och besöksmål i kommunen.

I översiktsplanen redovisas områden som är av betydelse för friluftslivet vilket i förlängningen skapar goda möjligheter till att utöva friluftsliv i många olika former i kommunen. Utöver allmän tillgänglig natur finns bland annat fyra kommunala badplatser, tre utegym, flera markerade vandrings- och cykelleder, ett tiotal iordningsställda grillplatser varav cirka hälften är tätortsnära, samt flera andra mötesplatser utomhus i form av bänkar och picknickbord. Det finns också flera privata aktörer som erbjuder olika typer av friluftsaktiviteter.

I Medborgarundersökningen 2021 rankas Trosa kommun på plats 35 nationellt och på plats 1 i Sörmland för sitt utbud av friluftsområden. Det visar på att det arbete som görs med översiktsplanering och ansvarsfördelning mellan kommunens förvaltningar är tillräcklig utan att ett särskilt program för friluftsliv behöver tas fram.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Maria Arman (MP) har 2021-03-17 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsens ekoutskott för yttrande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- att ett program för friluftslivet tas fram i samarbete med markägare och föreningar
- att tätortsnära grillplatser iordningställs
- att tätortsnära mötesplatser (sittplatser och bord) iordningställs

Skäl för det föreslagna beslutet

Friluftsliv är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv och kan medföra en rad positiva effekter för hälsan, både fysiskt och psykiskt. Tillgången till friluftsområden är också en viktig demokratifråga, inte minst eftersom naturen är gratis och alltid öppen.

I kommunens översiktsplan redovisas områden som är av betydelse för friluftslivet. Det handlar både om fastställda riksintressen för friluftsliv, prioriterade områden med grönstruktur och Sörmlandsleden men också ställningstaganden kring framtida byggnation och strandskydd. Genom en kontinuerlig och långsiktig översiktsplanering och därefter följande detaljplanering kan kommunen förbättra förutsättningarna för friluftslivet.

I Trosa kommun finns det 16 naturreservat, varav tre är kommunala, och där säkerställs möjligheterna till friluftsliv genom skötselplanerna. Friluftslivsfrågorna har även starka kopplingar till föreningslivet, besöksutvecklingen och till näringslivet. Det här gör sammantaget att friluftsfrågorna hanteras av flera olika förvaltningar på kommunen som ansvarar för olika delar.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 5

KS 2021/97

Yttrande över motion – Program för friluftsliv

Beslut

Kommunstyrelsens ekoutskotts förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Maria Arman (MP) har inkommit med en motion där de förslår kommunfullmäktige:

- att ett program för friluftslivet tas fram i samarbete med markägare och föreningar
- att tätortsnära grillplatser iordningställs
- att tätortsnära mötesplatser (sittplatser och bord) iordningställs

Motionen har remitterats till kommunstyrelsens ekoutskott för yttrande.

Förslag till beslut på sammanträdet

Gitte Jutvik Guterstam (V): Bifall till motionen

Dan Larson (M): Bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att ekoutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunekolog Elin van Dooren, 2022-02-02.

Motion om program för friluftsliv.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion – Program för friluftsliv

Förslag till beslut

Ekoutskottets förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Maria Arman (MP) har inkommit med en motion där de förslår kommunfullmäktige:

- att ett program för friluftslivet tas fram i samarbete med markägare och föreningar
- att tätortsnära grillplatser iordningsställs
- att tätortsnära mötesplatser (sittplatser och bord) iordningställs

Yttrande

Begreppet friluftsliv är brett men handlar om att vistas utomhus i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelse utan krav på tävling. I Trosa kommun finns goda möjligheter till att utöva friluftsliv i många olika former. Ca 20 % av kommunen består av skog, det finns 16 naturreservat varav tre kommunala och åtta reservat med anknytning till skärgården. Utöver allmän tillgänglig natur finns bland annat fyra kommunala badplatser, tre utegym, flera markerade vandring- och cykelleder, ett tiotal iordningsställda grillplatser varav ca hälften är tätortsnära, samt flera andra mötesplatser utomhus i form av bänkar och picknickbord. I Medborgarundersökningen 2021 så rankas Trosa kommun på plats 35 nationellt och på plats 1 i Sörmland för sitt utbud av friluftsområden. Intresset för friluftsliv är stort både hos invånare i kommunen och hos besökare. Det finns flera privata aktörer som erbjuder olika typer av friluftsaktiviteter.

Friluftsliv är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv och kan medföra en rad positiva effekter för hälsan, både fysiskt och psykiskt. Tillgången till friluftsområden är också en viktig demokratifråga, inte minst eftersom naturen är gratis och alltid öppen. I kommunens översiktsplan redovisas områden som är av betydelse för friluftslivet. Det handlar både om fastställda riksintressen för friluftsliv, prioriterade områden med grönstruktur och Sörmlandsleden men också ställningstaganden kring framtida byggnation och strandskydd. Genom en kontinuerligt och långsiktig

översiktsplanering och därefter följande detaljplanering kan kommunen förbättra förutsättningarna för friluftslivet. Friluftslivsfrågorna har även starka kopplingar till föreningslivet, besöksutvecklingen och till näringslivet. Det här gör sammantaget att friluftslivsfrågorna hanteras av flera olika förvaltningar på kommunen som ansvarar för olika delar. Kultur-, fritids-, teknik- och servicekontoret hanterar markägarefrågor som kommunala skogar och parker, anläggningar som t.ex. kommunala badplatser och utegym samt avtal med tjänstekoncessionsinnehavare. Samhällsbyggnadskontoret hanterar planfrågor och friluftslivsfrågorna finns med som en del i översiktsplanen. Samhällsbyggnadskontoret tillser även allmänhetens tillgång till stränder via strandskyddslagstiftningen. Kommunkontoret ansvarar för de övergripande folkhälsofrågorna, de kommunala naturreservaten, näringslivsfrågor och besöksnäringen. Samverkan i friluftslivsfrågan med andra markägare och föreningar sker idag främst via kultur- och fritidsenhetens arbete med föreningar och genom utveckling av besöksnäringen. På Trosa turistcenters webbplats finns information om friluftaktiviteter och besöksmål i kommunen.

Det stora utbudet av friluftaktiviteter som finns i kommunen visar att den samverkan som sker idag i kombination med de anläggningar och aktiviteter som anordnas av kommunen är tillräckligt utan att ett särskilt program för friluftslivet behöver tas fram i samarbete med markägare och föreningar. Istället kan en fördjupad intern kartläggning av tillgängliga friluftslivsanläggningar visa på vart det kan finnas behov av nya anläggningar samt klargöra ansvarsfrågorna för befintliga och nya anläggningar. Det är viktigt att den information om utbudet av friluftslivsaktiviteter i kommunen som idag finns på Trosa turistcenters webbplats även fortsättningsvis hålls tillgänglig och uppdaterad.

Elin van Dooren
Kommunekolog
Enhetschef ekologienheten

Bilagor

Motion om program för friluftsliv.

Beslut till

Kommunstyrelsen

Motion om program för friluftsliv

Denna motion vill att kommunen genom ett frilutspolitiskt program tar ett samlat grepp som underlättar träning, utevistelse och socialt umgänge utomhus. Naturen kan göras tillgänglig för fler.

Trosa kommun skall verka för att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen vilket är det övergripande målet för folkhälsoarbetet Trosa kommun.

Friluftstrenden är stark i Sverige. Med ökad befolkning och ökat intresse för motion och friluftsliv i olika former ökar intresset för tillträde i skog och mark. Intentionerna var goda då man 2007 tog fram fördjupningsarbetet för Hunga strövområde. Det är glädjande att se gröna stråk i översiktsplaner mellan Vitalisskolan och Häradsvallen i Vagnhärad.

Samtidigt som nya dokument inger förhoppningar har de inte lett till att ökad tillgänglighet i markerna mellan Trosa och Vagnhärad utan vi har fått se det motsatta. Tveksamma hemfridszoner, stigar som stängs av, staket för betesdjur, stänger ute motionärer och leder till konflikter. Krockar mellan olika typer av motionärer och markägare leder till ovisshet och ryktesspridning när olika aktörer agerar utan sammanhållet "tänk" och ledning.

I och med pandemin har fler kommit ut och gjort det på nya sätt; lunchpromenader, utegympa, fler skaffar hund och man umgås ute. Ett gott exempel på mötesplats ute finns vid gravfältet i Västerljung. Vi vill ha fler sådana! I jämförelse med liknande kommuner (Håbo, Nykvarn, Gnesta) är det dåligt bevänt med märkningen av vandringsleder, grillplatser och vindskydd i Trosa kommun.

Med hänvisning till ovanstående föreslår undertecknade

- att ett program för friluftslivet tas fram i samarbete med markägare och föreningar
- att tätortsnära grillplatser iordningsställs
- att tätortsnära mötesplatser (sittplatser och bord) iordningställs.

Trosa den 15 februari 2021

Gitte Jutvik Guterstam
Vänsterpartiet

Maria Arman
Miljöpartiet de gröna

22

Svar på motion – Näringspolitik för nya jobb

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

I Trosa kommun har vi låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare. Det bidrar starkt till att vi är en av Sveriges bästa kommun att leva och verka i.

Under många år har Trosa kommun arbetat målmedvetet med att skapa goda förutsättningar för företagande. Med Fastlagd kurs som bas har vi genom åren skapat och förfinat konkreta strategier och handlingsplaner i samarbete med det lokala näringslivet, organisationer och kommunens förvaltningar och levererat enligt dessa. Svenskt Näringslivs företagsranking redovisar 2021 att Trosa kommun fortsätter att utveckla sitt företagsklimat i Sverigetoppen. Trosa kommun placerar sig på en åttondeplats i jämförelse med landets 290 kommuner vilket innebär en obruten placering i topp-tio under tretton år.

Merparten av det som anförs i motionen ligger inom det som redan görs sedan många år, en del i egen regi men även i samverkan med ett antal noga utvalda aktörer. Arbetet med ett företagsklimat i den absoluta Sverigetoppen är en stående prioritet och vi kommer fortsätta på inslagen väg för att fortsätta utveckla ett levande företagsklimat.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har 2021-06-09 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen. I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Utveckla samarbetet mellan kommunen, universiteten/högskola, näringslivet

- och andra lokala aktörer för fler och bättre möjligheter till företagande
- Främja entreprenörskap och företagande
- Utöka kommunens stöd till företagskluster inom relevanta tillväxtbranscher
- Öka marknadsföringen av Trosas kommuns näringsliv på en regional och nationell arena.
- Våra kommunala bolag ska användas för att skapa förutsättningar för nya företag att etablera sig i Trosa kommun.
- Skapa fler praktikplatser tillsammans med näringslivet.

Skäl för det föreslagna beslutet

Merparten av det som anförs i motionen ligger inom det som redan görs sedan många år, en del i egen regi men även i samverkan med ett antal noga utvalda aktörer. Som liten kommun kan man inte göra allt själv och baserat på företagets, skolans och politikens behov erbjuds idag en bred palett av möjligheter genom god samverkan med andra.

Näringslivsarbetet är en process och när nya behov uppstår så ses möjligheterna över för att möta dessa på ett konstruktivt sätt. Vi behöver ständigt utveckla nya tjänster, mötesformer, planer och mål som möter företagets nuvarande och framtida behov.

Trosa kommun är en attraktiv kommun att etablera sig i, vilket det höga söktrycket efter mark och lokaler visar på. Detta i kombination med att vi kan erbjuda möjligheter för befintliga och växande företag bäddar för en god framtid för företagandet, den lokala arbetsmarknaden och utbudet i kommunen.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Yttrande över motion - Näringspolitik för nya jobb

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har lämnat in motionen *Näringspolitik för nya jobb* till kommunfullmäktige, anmäld 2021-06-09 § 47. I motionen föreslås följande:

- Utveckla samarbetet mellan kommunen, universiteten/högskola, näringslivet och andra lokala aktörer för fler och bättre möjligheter till företagande.
- Främja entreprenörskap och företagande.
- Utöka kommunens stöd till företagskluster inom relevanta tillväxtbranscher
- Öka marknadsföringen av Trosas kommuns näringsliv på en regional och nationell arena.
- Våra kommunala bolag ska användas för att skapa förutsättningar för nya företag att etablera sig i Trosa kommun.
- Skapa fler praktikplatser tillsammans med näringslivet.

Yttrande

Merparten av det som anförs i motionen ligger inom det som redan görs sedan många år, en del i egen regi men även i samverkan med ett antal noga utvalda aktörer. Som liten kommun kan man inte göra allt själv och baserat på företagens, skolans och politikens behov erbjuds idag en bred palett av möjligheter genom god samverkan med andra.

Näringslivsarbetet är en process och när nya behov uppstår så ses möjligheterna över för att möta dessa på ett konstruktivt sätt.

Trosa kommun är en attraktiv kommun att etablera sig i, vilket det höga söktrycket efter mark och lokaler visar på. Detta i kombination med att vi kan erbjuda möjligheter för befintliga och växande företag bäddar för en god framtid för företagandet, den lokala arbetsmarknaden och utbudet i kommunen.

Goda förutsättningar för företagande

Sedan 2006 har kommunen arbetat målmedvetet med att skapa goda förutsättningar för företagande. Med Fastlagd kurs som bas har vi genom åren skapat och förfinat konkreta strategier och handlingsplaner i samarbete med det lokala näringslivet, organisationer och kollegor och levererat enligt dessa.

Genom att arbeta med en gemensam målbild har vi lyckats, både internt och externt, skapa och vidmakthålla ett av Sveriges bästa företagsklimat under de senaste 14 åren, detta både när det gäller företagens tyckande och konkret kundåterkoppling.

Nöjda företagare, i kombination med invånarnöjdhet och positiva besökare, ger en välfungerande marknadsföring för att locka fler företagare som vill etablera sig i kommunen.

Det räcker inte att bara förvalta detta utan vi behöver ständigt utveckla nya tjänster, mötesformer, planer och mål som möter företagens nuvarande och framtida behov. Under de närmaste åren har vi bland annat planerat för att:

- Följa upp och stärka de företag som är relativt nystartade
- Öka inslagen av entreprenörskap i grundskolan
- Utveckla samverkan med akademien
- Medverka i Regionens kartläggning av alla företagsstöttande aktörer
- Erbjudna nätverk som kan bidra till samverkan inom olika branscher
- Fortsätta att inspireras av andra framgångsrika kommuner
- Erbjudna fler företagare på landsbygden god bredbandsinfrastruktur
- Samverka med arbetsmarknadsresurser om fler praktikplatser
- Medverka till att mer etableringsbar mark och fler lokaler erbjuds

Att ta till vara på möjligheter och ständigt arbeta med ett utifrånperspektiv kombinerat med en grundläggande lyhörd och positiv syn på entreprenörskap skapar goda förutsättningar för att vara företagare i Trosa kommun.

Jonas Ivervall
Näringslivschef

Näringspolitik för nya jobb

En viktig del i att fler ska komma i arbete är att det finns människor som vågar och vill utveckla nya företag. I Trosa kommun finns en växande andel små företag med stor potential. Den potentialen måste tillvaratas.

Sveriges företag behöver ligga i världstoppen för digitaliseringen för att stärka sin konkurrenskraft. Därför behöver internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer stärkas. Trosa kommun är en sådan miljö. Vi har ett unikt läge och en attraktiv plats i huvudstadsregionen genom närheten till både Skavsta och Stockholm. Det finns stora möjligheter för näringsliv, fler bostäder och fler arbetstillfällen att växa fram i vår kommun. Det finns potential till att fler lokala, nationella och internationella företag kan etablera sig i Trosa kommun. Därför vill vi förbättra förutsättningarna för företag att växa och etableras här.

Vi vill skapa nya/ fler jobb varje år som motsvarar behovet som uppstår genom befolkningsökningen i kommunen som i dagsläget skulle motsvara ca 400 jobb varje år. Vi vill stärka samarbetet mellan kommunen, Mälardalens högskola, Södertörns högskola och Linköpings universitet, det lokala näringslivet och andra lokala aktörer för att skapa fler och bättre förutsättningar för fler och växande företag i vår kommun. Vi ska också öka tillgången av lokaler och mark för våra nya och växande företag.

Ett hinder för att det lokala näringslivet i Trosa kommun ska kunna växa är bland annat utmaningar med kompetensförsörjningen. Vi behöver se till att det finns ett starkt näringsliv med en stor bredd samtidigt som de offentliga arbetsgivarna kan anställa fler.

I samverkan med näringslivet ska kommunen verka för att utöka antalet praktikplatser för studenter. På så sätt skapas en språngbräda mellan Högskolan och universitetet och arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna föreslår Trosa kommunfullmäktige att besluta:

- Utveckla samarbetet mellan kommunen, universiteten/högskola, näringslivet och andra lokala aktörer för fler och bättre möjligheter till företagande

- Främja entreprenörskap och företagande
- Utöka kommunens stöd till företagskluster inom relevanta tillväxtbranscher
- Öka marknadsföringen av Trosas kommuns näringsliv på en regional och nationell arena.
- Våra kommunala bolag ska användas för att skapa förutsättningar för nya företag att etablera sig i Trosa kommun.
- Skapa fler praktikplatser tillsammans med näringslivet.

Magnus Johansson (S)

23

Svar på motion – Ungas Eko

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

Majoriteten har sedan 2006 kraftigt utökat resurserna i skolan och gjort prioriterade satsningar för att varje elev ska ges bästa tänkbara förutsättningar till goda kunskaper och få en bra start i livet. Det kommer även fortsättningsvis vara vår viktigaste kommunala uppgift och högst prioriterade fråga och då är det viktigt att resurserna används där de gör mest nytta.

En satsning på att inrätta två halvtidstjänster för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling bedöms inte vara prioriterad i dagsläget. Grundskolorna i Trosa kommun levererar en god kvalitet i de utbildningsdelar motionen påtalar med god kompetens över tid vilket ges stöd i elevers betyg. Enkätresultatet från Liv och Hälsa ung tyder på att elever i Trosa kommun visar ett starkt intresse och engagemang i de frågor motionen adresserar.

Eftersom skolornas måluppfyllelse och engagemang i frågan är hög och följer de nationella styrdokumentet avslås motionen. Istället ska kommunens resurser användas till satsningar för att fortsätta förbättra resultaten för våra elever och nå målet att tillhöra landets 20 bästa skolkommuner.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2021-06-09 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till humanistiska nämnden för yttrande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande

- för hållbar utveckling;
- projektet arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas;
- budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Skäl för det föreslagna beslutet

Skolkontorets bedömning är att denna eventuella kommunala satsning behöver bedömas i sin rimlighet utifrån de nationella styrdokumentet och måluppfyllelsen kopplat dessa vid Trosa kommuns skolor samt hur intresse och engagemang är bland elever i dessa frågor. Bedömningen är att grundskolorna i Trosa kommun levererar en god kvalitet i de utbildningsdelar motionen påtalar med god kompetens över tid vilket ges stöd i elevers betyg. Vi kan även se i enkäten Liv och Hälsa ung att elever i Trosa kommun visar ett starkt intresse och engagemang i de frågor motionen adresserar.

Skolans uppdrag är tydligt reglerat i skollag och läroplaner. Om ytterligare kommunala ambitionsnivåer läggs som kommunala beställningar behöver det särskilt finansieras och säkras över tid. Sammantaget ses inte denna satsning som prioriterad då skolornas måluppfyllelse och engagemang i frågan är hög och följer de nationella styrdokumentet.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 8

HN 2021/84

Yttrande över motion Ungas Eko

Beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avstyrker motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2021-06-09 § 47 anmält rubricerad motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till humanistiska nämnden för yttrande. I motionen föreslås att:

- Två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling;
- Projektet arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas;
- budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Yttrande

I motionen Ungas eko föreslås att två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling i ett projekt som arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas. Motionen menar att budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget. Syftet med detta initiativ är att fler elever ska erbjudas en lokalt förankrad, verklighetsnära undervisning i och utanför klassrummen och samtidigt bidra till kommunens arbete inom miljö och klimat. Motionen lyfter som stöd att Skolinspektionen uttrycker i nationella granskningar att "Det finns indikationer på bristande styrning och stöd i det didaktiska och ämnesövergripande arbetet. Det finns också indikationer, inte minst från Skolinspektionens egna granskningar, på att elevernas intressen och engagemang inte alltid möts och stimuleras i tillräcklig utsträckning i undervisningen".

Skolkontorets bedömning är att denna eventuella kommunala satsning behöver bedömas i sin rimlighet utifrån de nationella styrdokumentet och målpuppfyllelsen kopplat dessa vid Trosa kommuns skolor samt hur intresse och engagemang är bland elever i dessa frågor. Vi bedömer att grundskolorna i Trosa kommun levererar en god kvalitet i de utbildningsdelar motionen påtalar med god kompetens över tid vilket ges stöd i elevers betyg. Vi kan även se i enkäten Liv och Hälsa ung att elever i Trosa kommun visar ett starkt intresse och engagemang i de frågor motionen adresserar.

Forts.

Forts. § 8

Skolans uppdrag är tydligt reglerat i skollag och läroplaner. Om ytterligare kommunala ambitionsnivåer läggs som kommunala beställningar behöver det särskilt finansieras och säkras över tid. Sammantaget ser inte skolkontoret denna satsning som prioriterad då skolornas måluppfyllelse och engagemang i frågan är hög och följer de nationella styrdokumentet.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från skolchef Mats Larsson 2022-01-13.
- Motion Ungas Eko 2021-06-09 § 47.

Beslut till:
Kommunstyrelsen

Yttrande över motion Ungas Eko

Förslag till beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avstyrker motionen.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2021-06-09 § 47 anmält rubricerad motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till humanistiska nämnden för yttrande. I motionen föreslås att:

- Två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling;
- Projektet arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas;
- budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Yttrande

I motionen Ungas eko föreslås att två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling i ett projekt som arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas. Motionen menar att budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget. Syftet med detta initiativ är att fler elever ska erbjudas en lokalt förankrad, verklighetsnära undervisning i och utanför klassrummen och samtidigt bidra till kommunens arbete inom miljö och klimat. Motionen lyfter som stöd att Skolinspektionen uttrycker i nationella granskningar att "Det finns indikationer på bristande styrning och stöd i det didaktiska och ämnesövergripande arbetet. Det finns också indikationer, inte minst från Skolinspektionens egna granskningar, på att elevernas intressen och engagemang inte alltid möts och stimuleras i tillräcklig utsträckning i undervisningen".

Skolkontorets bedömning är att denna eventuella kommunala satsning behöver bedömas i sin rimlighet utifrån de nationella styrdokumentet och måluppfyllelsen kopplat dessa vid Trosa kommuns skolor samt hur intresse och engagemang är bland elever i dessa frågor. Vi bedömer att grundskolorna i Trosa kommun levererar

en god kvalitet i de utbildningsdelar motionen påtalar med god kompetens över tid vilket ges stöd i elevers betyg. Vi kan även se i enkäten Liv och Hälsa ung att elever i Trosa kommun visar ett starkt intresse och engagemang i de frågor motionen adresserar.

Skolans uppdrag är tydligt reglerat i skollag och läroplaner. Om ytterligare kommunala ambitionsnivåer läggs som kommunala beställningar behöver det särskilt finansieras och säkras över tid. Sammantaget ser inte skolkontoret denna satsning som prioriterad då skolornas måluppfyllelse och engagemang i frågan är hög och följer de nationella styrdokumentet.

Mats Larsson
Skolchef

Bilaga

Motion ungas eko 2021-06-09 § 47

Beslut till

Kommunstyrelsen

Ungas Eko

I denna motion vill Vänsterpartiet stödja skolornas undervisning inom lärande för hållbar utveckling och samtidigt bidra till kommunens måluppfyllelse vad det gäller klimat och miljö.

Minskad klimatpåverkan är ett övergripande mål i Trosa kommun. Energi och klimatplanen framhåller vikten av samverkan mellan kommunen och skolorna som en del i målarbetet (A15 Skolprojekt inom energi- och klimatområdet genomförs). Denna motion ger ett konkret bidrag till måluppfyllelse och överenskomna planer.

Lärande för hållbar utveckling lyfts i grundskolans läroplan såväl som i kursplaner i tio ämnen. Här förespråkas pedagogik där samverkan mellan ämnen, elevers delaktighet och samverkan med lokalsamhället för att ge elever kunskap men även handlingskompetens att agera för hållbar utveckling. Under lång tid har Sverige varit föregångare inom lärande för hållbar utveckling internationellt. Förutom läroplaner finns material för kompetensutveckling på Skolverket. En rad organisationer och myndigheter erbjuder konkreta upplägg och projekt. Det har dock visat sig att lärare är osäkra, inte hinner planera och organisera undervisning där eleverna är aktiva i samhället och ute i naturen. Skolinspektionens pågående inspektionen grundar sig på att "Det finns indikationer på bristande styrning och stöd i det didaktiska och ämnesövergripande arbetet. Det finns också indikationer, inte minst från Skolinspektionens egna granskningar, på att elevernas intressen och engagemang inte alltid möts och stimuleras i tillräcklig utsträckning i undervisningen".

Syftet med detta initiativ är att fler elever ska erbjudas en lokalt förankrad, verklighetsnära undervisning i och utanför klassrummen och samtidigt bidra till att kommunens arbete inom miljö och klimat.

Jag föreslår därför att

- Två halvtidstjänster inrättas för stöd och kompetensutveckling inom lärande för hållbar utveckling;
- projektet arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas och ev. permanentas;
- budget för löner, transporter och material upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

24

Svar på motion – Samverkan för klimat och hälsa

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

Trosa kommun arbetar kontinuerligt för ett gott företagsklimat genom att skapa goda relationer och samverkan. För att nå kommunens klimatmål krävs samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag. Företagare erbjuds information och utbildning bland annat genom den kommunala energi- och klimatrådgivningen, där kommunen erbjuder genomgång och förslag på energieffektiviserande åtgärder, samt genom riktade insatser från Energikontoret i Mälardalen.

Trosa kommun ska vara ett föredöme i hållbarhetsfrågor och kan föregå som gott exempel genom att redovisa det egna arbetet med miljöledningssystem och Agenda 2030 i samband med nätverksträffar med företagare och via webbplats och nyhetsbrev. Flera samverkansprojekt pågår redan för att stötta lokala företagare i arbetet med hållbarhet och för att kunna uppmärksamma goda exempel. Företagsbesök hos kommunens stora privata arbetsgivare visar på att det sker mycket aktivitet kring detta område och man har högt uppsatta mål i verksamheterna.

Samarbeten kopplat till hållbarhet finns redan i olika former och är något som vi kommer fortsätta arbeta vidare med. Det finns därför inte ett behov av att initiera ett särskilt samarbetsprojekt inom klimat och hälsa.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2021-06-09 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till

kommunstyrelsen. I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- lämpliga aktörer inom kommunen ges i uppdrag att initiera ett samverkansprojekt inom klimat och hälsa;
- kommunens förvaltningar, företagare, organisationer och bjuds in till samarbetsprojektet;
- budget upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Skäl för det föreslagna beslutet

I kommunens energi- och klimatplan som antogs 2018 finns en målbild om att det år 2030 ska finnas ett gott företagsklimat i Trosa kommun som skapar goda arbetsmöjligheter och gör att fler väljer att arbeta i kommunen istället för att pendla till andra orter. Medvetenheten om energi- och klimatfrågor hos företagare ska vara hög och lokala initiativ till hållbart företagande lyftas fram. Goda relationer mellan kommun och företag möjliggör kunskapsutbyte och samverkan inom energi- och klimatområdet. Det ska finnas etablerade nätverk för hållbart företagande vilket skapar nya möjligheter för minskad klimatpåverkan.

Kommunen har tagit initiativ till att genomföra en "Hållbarhets-AW" tillsammans med organisationen Företagarna. I samband med detta så inventeras vilka företag i kommunen som aktivt arbetar med sin hållbarhet på olika sätt. Företag i olika branscher och i olika storlekar identifieras och kan sedan användas som goda exempel till andra företagare i den externa kommunikationen. Trosa kommun tar kontakt med relevanta aktörer som kan stötta företag med sitt hållbarhetsarbete. Dessa aktörer finns inom det regionala aktörsnätverket som Regionen kartlägger under 2021 och 2022 och företagare och organisationer bjuds in till att delta i relevanta nätverk.

Ett annat samverkansprojekt är att aktivt uppmuntra till lokal handel vilket minskar resande och transporter. Detta görs bland annat genom lokala presentkort och kampanjer i olika typer av media.

Samarbeten kopplat till hållbarhet pågår och är något som vi kommer fortsätta arbeta vidare med. Arbetet bedrivs inom befintliga budgetramar och när det är möjligt ansöker kommunen också efter externa projektbidrag, t.ex. från Naturvårdsverket.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Yttrande över motion – Samverkan för klimat och hälsa

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ärendet

Gitte Jutvik Guterstam (V) har inkommit med en motion där följande föreslås:

- Att lämpliga aktörer inom kommunen ges i uppdrag att initiera ett samverkansprojekt inom klimat och hälsa;
- Att kommunens förvaltningar, företagare, organisationer och bjuds in till samarbetsprojektet;
- Att budget upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Yttrande

I kommunens energi- och klimatplan som antogs 2018 så finns en målbild om att det år 2030 ska finnas ett gott företagsklimat i Trosa som skapar goda arbetsmöjligheter och gör att fler väljer att arbeta i kommunen istället för att pendla till andra orter. Medvetenheten om energi- och klimatfrågor hos företagare ska vara hög och lokala initiativ till hållbart företagande lyftas fram. Goda relationer mellan kommun och företag möjliggör kunskapsutbyte och samverkan inom energi- och klimatområdet. Det ska finnas etablerade nätverk för hållbart företagande vilket skapar nya möjligheter för minskad klimatpåverkan.

Sedan planen antogs så har energianvändningen i Trosa minskat med 8 % (statistik från 2018-2019). Inom företagsverksamheten har minskningen inom sektorn jordbruk/skogsbruk varit störst med hela 43 %. Energianvändningen inom industri/byggverksamhet är sekretessbelagd men sektorn övriga tjänster har minskat med 15 %.

Kommunen arbetar kontinuerligt för ett gott företagsklimat genom att skapa goda relationer och upprätthålla snabba handläggningstider. Företagare erbjuds information och utbildning bland annat genom den kommunala energi- och klimatrådgivningen där kommunen erbjuder genomgång och förslag på energieffektiviserande åtgärder samt genom riktade insatser från Energikontoret i Mälardalen.

Kommunen har tagit initiativ till att genomföra en "Hållbarhets-AW" tillsammans med organisationen Företagarna som ska genomföras senast under 1:a halvåret år 2022. I samband med detta så inventeras vilka företag i kommunen som aktivt arbetar med sin hållbarhet på olika sätt. Företag i olika branscher och i olika storlekar identifieras och kan sedan användas som goda exempel till andra företagare i den externa kommunikationen. Trosa kommun tar kontakt med relevanta aktörer som kan stötta företag med sitt hållbarhetsarbete. Dessa aktörer finns inom det regionala aktörsnätverket som Regionen kartlägger under 2021 och 2022 och företagare och organisationer bjuds in till att delta i relevanta nätverk. Besök hos kommunens största privata arbetsgivare har genomförts för att lyssna på hur de arbetar med hållbarhet och Agenda 2030-målen och dessa möten har gett information om att det sker mycket aktivitet kring detta område och man har högt uppsatta mål i verksamheterna. Kommunen uppmuntrar aktivt lokal handel vilket minskar resande och transporter. Detta görs bland annat genom lokala presentkort och kampanjer i olika typer av media.

Trosa kommun ska vara ett föredöme i hållbarhetsfrågorna och kan föregå som gott exempel genom att redovisa det egna arbetet med miljöledningssystem och Agenda 2030 i samband med nätverksträffar med företagare och via hemsida och nyhetsbrev. Gällande samverkan kring hälsoaspekten har kommunen bland annat stått som värd för IAQ (Indoor Air Quality) som är ett globalt symposium med fokus på god inomhusluftkvalitet.

Med bakgrund av vad som beskrivs ovan ser vi inte att det finns ett behov av att initiera ett särskilt samarbetsprojekt inom klimat och hälsa. Samarbeten kopplat till hållbarhet finns redan i olika former och är något som vi kommer fortsätta arbeta vidare med. Arbetet bedrivs inom befintliga budgetramar. När det är möjligt ansöker kommunen också efter externa projektbidrag, t.ex. från Naturvårdsverket.

Jonas Ivervall
Näringslivschef

Elin van Dooren
Enhetschef ekologienheten

Bilagor

Beslut till

Samverkan för klimat och hälsa

I denna motion vill Vänsterpartiet att ett samarbetsforum mellan företag, organisationer och kommunen initieras. Syftet är minskad klimatpåverkan och ökad folkhälsa.

Minskad klimatpåverkan är ett övergripande mål i Trosa kommun. Energi och klimatplanen framhåller vikten av att näringslivet involveras i klimatarbetet. Denna motion ger ett konkret bidrag till uppsatta mål och överenskomna planer inom klimat och folkhälsa.

Trosa rankas högt för att vara en företagsvänlig kommun med några stora och många små företag. Kommunen har redan ett uppskattat nätverk med ortens näringsidkare. Motionen syftar till att erbjuda företag, men även organisationer klimatdriven affärs- och verksamhetsutveckling genom samverkan. Här kan Uppsalas klimatprotokoll vara en inspirationskälla. I detta arbete sätts minskad klimatpåverkan i första rummet men vi vill även greppa friskvård och hälsa. Bra kost och fysisk aktivitet är ofta bra för både klimat och hälsa. Vi ser därför bara fördelar när klimat och hälsa greppas parallellt i ett samarbetsprojekt. Projektet arbetar under en treårsperiod för att sedan utvärderas för att eventuellt permanentas.

Jag föreslår därför att

- lämpliga aktörer inom kommunen ges i uppdrag att initiera ett samverkansprojekt inom klimat och hälsa;
- kommunens förvaltningar, företagare, organisationer och bjuds in till samarbetsprojektet;
- budget upprättas och medel avsätts i kommunens budget.

Gitte Jutvik Guterstam
Vänsterpartiet

25

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2022-02-23
Diarienummer
KS 2022/2

Anmälningssärenden

Trafikrådet

– Minnesanteckningar från sammanträde 2022-02-16.

Kommunstyrelsens ordförande

– 2022-02-21, Uppföljning av kommunchefens uppdrag, i enlighet med instruktion för kommunchefen i Trosa kommun fastställd av kommunstyrelsen. (Dnr KS 2022/33)

Helena Edenborg
Kanslichef